

STORTINGET

Dokument 15:6

(2025–2026)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 751–900
9.12–19.12.2025

Innhold

751. Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. stillingen som nasjonalbibliotekar, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	11
752. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. klimagassutslipp fra norsk sokkel, besvart av energiminister	12
753. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. politianmeldelse i saker der det foreligger dokumentert grov svikt, besvart av barne- og familieminister	13
754. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. at det offentlege kan ha eigne anbodskonkurransar for ideelle, besvart av helse- og omsorgsminister.....	14
755. Fra stortingsrepresentant Tom Staahle, vedr. at Skatteetaten umiddelbart styrker kontrollnivået, etterlever skatteforvaltningsloven, besvart av finansminister.....	15
756. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. at nordmenn blir helseflyktninger fordi Norge er blant de dårligste landene i Europa til å innføre nye medisiner, besvart av helse- og omsorgsminister.....	16
757. Fra stortingsrepresentant Sunniva Holmås Eidsvoll, vedr. å sikre en god sammenheng mellom pedagogiske råd og det juridiske rammeverket, besvart av kunnskapsminister	18
758. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. kvadratmeterprisen for treningsfasilitetene i kjelleren i D-blokken i regjeringskvartalet, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister	19
759. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. særskilt bo- og omsorgsløsning (såkalte særbol) for asylsøkere, besvart av justis- og beredskapsminister.....	20
760. Fra stortingsrepresentant Jonas Andersen Sayed, vedr. fiske etter laks i sjø, besvart av klima- og miljøminister.....	21
761. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. prisveksten for drivstoff, diesel og bensin frå 2020, besvart av finansminister.....	22
762. Fra stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand, vedr. nasjonal sikkerhetsrådgiver, besvart av statsminister	25
763. Fra stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand, vedr. sikkerhetsklareringer, besvart av justis- og beredskapsminister.....	25
764. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. prisveksten for matvarer frå 2021 til i dag, besvart av finansminister.....	26
765. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. formuesfordelingen i Norge, besvart av finansminister	28
766. Fra stortingsrepresentant Marius Langballe Dalin, vedr. å fjerne hindringene for ankring i gamle uthavner, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	29
767. Fra stortingsrepresentant Hans Edvard Askjer, vedr. endre prisområdene for strøm i Sør-Norge, besvart av energiminister	30
768. Fra stortingsrepresentant Anne Lise Gjerstad Fredlund, vedr. deponeringskontoer, besvart av finansminister.....	31
769. Fra stortingsrepresentant Margit Bye, vedr. leieprisøkninger, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	31
770. Fra stortingsrepresentant Margit Bye, vedr. BPA-ordningen i alle landets kommuner, besvart av helse- og omsorgsminister.....	32
771. Fra stortingsrepresentant Mirell Høyer-Berntsen, vedr. Plan for utbygging og drift (PUD) for Yggdrasil, Breidablikk og Tyrving, besvart av energiminister	33
772. Fra stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde, vedr. mindreforbruk på Kap 226 post 22 og Kap. 225 post 61, besvart av kunnskapsminister	34
773. Fra stortingsrepresentant Sigurd Kvammen Rafaelsen, vedr. 420kv-linja til Varangerbotn, besvart av energiminister	36
774. Fra stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde, vedr. stortingsmelding, besvart av kunnskapsminister	37
775. Fra stortingsrepresentant Tom Staahle, vedr. å forebygge sekundærflytting, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	37
776. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. loven om kjønnsbalanse i styrene, besvart av næringsminister	38
777. Fra stortingsrepresentant Hanne Beate Stenvaag, vedr. et nytt strømprisområde, besvart av energiminister	39
778. Fra stortingsrepresentant Marit Veia, vedr. oppveksttiltak, besvart av barne- og familieminister.....	40
779. Fra stortingsrepresentant Joel Ystebø, vedr. at helsetilbudet opprettholdes på forsvarlig nivå, besvart av helse- og omsorgsminister.....	41
780. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. at samene representerer «landets eldste kultur», besvart av kunnskapsminister.....	42
781. Fra stortingsrepresentant Bent-Joachim Bentzen, vedr. redningshelikopterbasen i Tromsø, besvart av justis- og beredskapsminister.....	43

782. Fra stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad, vedr. forstyrrende oppførsel og vold fra passasjerer i luftfarten, besvart av samferdselsminister.....	44
783. Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. å sikre at pasienter som har behov for spesialisert rehabilitering får likeverdig tilgang på tvers av helseregionene, besvart av helse- og omsorgsminister.....	45
784. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. nullvisjonene og forebygge drukning og barnehagesvømming, besvart av fiskeri- og havminister.....	47
785. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. reinbeitedistriktene, besvart av energiminister.....	48
786. Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. trygghetsboliger, besvart av helse- og omsorgsminister	49
787. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. langsiktige planer har regjeringen for Luftforsvarets stasjon Sørreisa, besvart av forsvarsminister.....	50
788. Fra stortingsrepresentant Geir Inge Lien, vedr. drosjenæringen, besvart av samferdselsminister.....	51
789. Fra stortingsrepresentant Geir Inge Lien, vedr. postflyet, besvart av samferdselsminister.....	51
790. Fra stortingsrepresentant Stian Storbukås, vedr. beredskapsplaner, besvart av justis- og beredskapsminister.....	52
791. Fra stortingsrepresentant Julie E. Stuestøl, vedr. anbefalinger fra Oslo Economics-rapporten, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	53
792. Fra stortingsrepresentant Julie E. Stuestøl, vedr. mindreårige, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	54
793. Fra stortingsrepresentant Anne Grethe Hauan, vedr. solariebransjen, besvart av helse- og omsorgsminister	55
794. Fra stortingsrepresentant Anette Carnarius Elseth, vedr. Kriminalomsorgsdirektoratet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	56
795. Fra stortingsrepresentant Julia Brännström Nordtug, vedr. illeggelse av gebyr for ikke-møtt til avtale ved sykehus for personer med ruslidelse og psykisk sykdom, besvart av helse- og omsorgsminister	57
796. Fra stortingsrepresentant Julia Brännström Nordtug, vedr. anleggsbransjen, besvart av kommunal- og distriktsminister	57
797. Fra stortingsrepresentant Stig Even Lillestøl, vedr. norsk laks, besvart av fiskeri- og havminister	58
798. Fra stortingsrepresentant Liv Gustavsen, vedr. trafikkisikkerhetsvurderinger, besvart av samferdselsminister.....	59
799. Fra stortingsrepresentant Kristian August Eilertsen, vedr. forsvarsindustribase, besvart av forsvarsminister	60
800. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. rettsakter, besvart av utenriksminister.....	62
801. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. kraftutvekslingen mellom respektive regioner og tilstøtende land, besvart av energiminister	62
802. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. kostnadene som klimakravene påfører, besvart av samferdselsminister	64
803. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. de beregnede kostnadene for transport av eldre i forbindelse med «Bo trygt hjemme»-reformen, besvart av helse- og omsorgsminister	65
804. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. sjekk av de nye helikoptertypene AW 189, besvart av samferdselsminister	67
805. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. tolkeutgiftene, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	67
806. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. gravemasser, besvart av klima- og miljøminister.....	68
807. Fra stortingsrepresentant Jonas Andersen Sayed, vedr. støtte til tidligere politiske fanger fra Belarus, besvart av utenriksminister.....	70
808. Fra stortingsrepresentant Finn Krokeide, vedr. politidistrikter, besvart av justis- og beredskapsminister.....	70
809. Fra stortingsrepresentant Remi Sølvberg, vedr. Flåmsbanen, besvart av samferdselsminister	71
810. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. svømmeopplæring, besvart av kunnskapsminister	72
811. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. havbruksfondet, besvart av fiskeri- og havminister	73
812. Fra stortingsrepresentant Henrik Asheim, vedr. handlingsregelen, besvart av finansminister.....	73
813. Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. rotasjonsordning, besvart av finansminister	74
814. Fra stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad, vedr. organisert juks og sikre at de yrkessjåførene som kommer ut på norske veier er kvalifisert for oppgaven, besvart av samferdselsminister	75
815. Fra stortingsrepresentant Erling Sande, vedr. momsfratak for redaktørstyrte nyhende- og aktualitetsmedia, besvart av finansminister.....	76
816. Fra stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde, vedr. Utdanningsdirektoratets første delleveranse vedr. nye læringsstøttende prøver, besvart av kunnskapsminister	77
817. Fra stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad, vedr. havnene, besvart av fiskeri- og havminister	77
818. Fra stortingsrepresentant Jonas Andersen Sayed, vedr. flomsikring, besvart av energiminister.....	79

819. Fra stortingsrepresentant Stig Atle Abrahamsen, vedr. musikk- og leketerapi, besvart av helse- og omsorgsminister.....	80
820. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. 100 mill. kroner på innkjøp av krager/overhead/masker til Ukraina til over 3 000 kr stykker, besvart av forsvarsminister	80
821. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. utviklinga innan transport, bygg og anleggsbransjen sin økonomi sidan 2021, besvart av finansminister	81
822. Fra stortingsrepresentant Morgan Langfeldt, vedr. en konkret og tidfestet plan for ny tømmerterminal, besvart av landbruks- og matminister.....	83
823. Fra stortingsrepresentant Marius Langballe Dalin, vedr. elektive polikliniske konsultasjoner innen aktuelle spesialiteter for pasienter som sogner til mindre lokalsykehus, besvart av helse- og omsorgsminister	84
824. Fra stortingsrepresentant May Helen Hetland Ervik, vedr. innkjøpspraksis, besvart av samferdselsminister	85
825. Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. ein tabell som viser tal kilometer statleg veg, jernbane og tal på årsverk i alle samferdselsetatar knytt til veg og bane i høvesvis Norge og Sverige, besvart av samferdselsminister ..	86
826. Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. oversikt over proveny frå piggdekkgebyr i Oslo, Bergen og Trondheim, besvart av samferdselsminister	87
827. Fra stortingsrepresentant Sunniva Holmås Eidsvoll, vedr. fremtiden til programfaget medie- og informasjonskunnskap, besvart av kunnskapsminister.....	87
828. Fra stortingsrepresentant Sunniva Holmås Eidsvoll, vedr. husbankfinansiering til ideelle stiftelser som bygger studentboliger, besvart av kommunal- og distriktsminister	88
829. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. kommersiell allmennkringkasting og riksdekkende nyhetsproduksjon, besvart av kultur- og likestillingsminister	89
830. Fra stortingsrepresentant Trine Fagervik, vedr. distriktsretta FOU i Nesna, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	90
831. Fra stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide, vedr. giftige kjemikalier mot fredelige demonstranter i Tbilisi, besvart av utenriksminister	91
832. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. nominell arbeidsgiveravgift i Sverige, besvart av finansminister.....	91
833. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. fornorskning, besvart av kommunal- og distriktsminister	92
834. Fra stortingsrepresentant Mats Henriksen, vedr. hjernehelse, besvart av helse- og omsorgsminister	93
835. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. assimilering og motstand og senere, besvart av kommunal- og distriktsminister	95
836. Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. nettutvikling, besvart av energiminister	96
837. Fra stortingsrepresentant Haagen Poppe, vedr. strømmetjenester, besvart av kultur- og likestillingsminister	97
838. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. et statlig mineralselskap eller fond for å sikre lønnsom og bærekraftig utvikling av kritiske råvarer, besvart av næringsminister	98
839. Fra stortingsrepresentant Geir Inge Lien, vedr. iverksettelse av deler av § 9 andre ledd i lovvedtak 133 (2024-2025), besvart av samferdselsminister	99
840. Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. reinsdyr rundt husene og på innmarka i Tufsingdalen, besvart av landbruks- og matminister	100
841. Fra stortingsrepresentant Rune Midtun, vedr. boliger, besvart av kommunal- og distriktsminister	100
842. Fra stortingsrepresentant Rune Midtun, vedr. igangsettingstillatelser på boligbygging, besvart av kommunal- og distriktsminister	101
843. Fra stortingsrepresentant Bjørn Larsen, vedr. utviklingen i antall ansatte i fylkeskommunal forvaltning i perioden 2021-2025, besvart av kommunal- og distriktsminister	102
844. Fra stortingsrepresentant Frøya Skjold Sjørsæther, vedr. analyser av hvordan norgespris påvirker husholdningenes strømforbruk, besvart av energiminister	103
845. Fra stortingsrepresentant Frøya Skjold Sjørsæther, vedr. redusere strømforbruket i bygg med 10 TWh innen 2030 sammenlignet med 2015, besvart av energiminister	103
846. Fra stortingsrepresentant Lars Rem, vedr. tilstrekkelig og geografisk tilgjengelig spesialisert rehabilitering i Innlandet, besvart av helse- og omsorgsminister	104
847. Fra stortingsrepresentant Alf Erik Andersen, vedr. statsforvalterens praksis i plan- og byggesaker, besvart av kommunal- og distriktsminister	105

848. Fra stortingsrepresentant Mats Henriksen, vedr. antall ansatte i BaneNor i perioden 2021–2025, besvart av samferdselsminister	106
849. Fra stortingsrepresentant May Helen Hetland Ervik, vedr. Vegdirektoratet, besvart av samferdselsminister	107
850. Fra stortingsrepresentant Martin Virkesdal Jonsterhaug, vedr. nye oppgaver, ansvarsområder eller utvidelser av mandat har Skatteetaten fått i perioden 2021–2025, besvart av finansminister	107
851. Fra stortingsrepresentant Martin Virkesdal Jonsterhaug, vedr. utviklingen vært i antall ansatte i Finanstilsynet i perioden 2021–2025, besvart av finansminister	108
852. Fra stortingsrepresentant Tom Staahle, vedr. nye lover, forskrifter, påbud og rapporteringskrav som er innført innenfor finans- og skatteområdet i perioden 2021–2025, besvart av finansminister	110
853. Fra stortingsrepresentant Tom Staahle, vedr. utviklingen i bruk av konsulenter og ekstern bistand i Finansdepartementet, besvart av finansminister	110
854. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. tilknytningsplikt, besvart av samferdselsminister	111
855. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. drosjemarkedet, besvart av samferdselsminister	112
856. Fra stortingsrepresentant Bjørn Larsen, vedr. utviklingen i antall ansatte hos statsforvalterne i perioden 2021–2025, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister	113
857. Fra stortingsrepresentant Hans Edvard Askjer, vedr. ansiktsplagg, besvart av justis- og beredskapsminister	115
858. Fra stortingsrepresentant Jørgen H. Kristiansen, vedr. den særnorske CO ₂ -avgiften på bunkers i norske farvann, besvart av finansminister	116
859. Fra stortingsrepresentant Jørgen H. Kristiansen, vedr. den samlede CO ₂ -kostnaden er for norske rederier, besvart av finansminister	117
860. Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. persontrafikken på Nordlandsbanen og Ofotbanen, besvart av samferdselsminister	118
861. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. pasienttryggleiken i Noreg, besvart av helse- og omsorgsminister ..	119
862. Fra stortingsrepresentant Simen Velle, vedr. antall ansatte i Utdanningsdirektoratet i perioden 2021–2025, besvart av kunnskapsminister	121
863. Fra stortingsrepresentant Simen Velle, vedr. antall ansatte i Kunnskapsdepartementet i perioden 2021–2025, besvart av kunnskapsminister	121
864. Fra stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde, vedr. IB-opplæring i grunnskolen, besvart av kunnskapsminister	122
865. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. en utvidet og samordnet ferdselsforbudsperiode fra 15. mars til 15. august, besvart av klima- og miljøminister	123
866. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. hensikten med å endre gjeldende rett slik at mineraler som i dag er grunneiers eiendom, gjøres mutbare eller overføres til statens eierskap uten full erstatning, besvart av næringsminister	123
867. Fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup, vedr. lovgivningspakke for integrasjon av EUs finansmarkeder, besvart av finansminister	124
868. Fra stortingsrepresentant Line Marlene Haugen, vedr. utviklingen i antall ansatte ved Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse i perioden 2021–2025, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	125
869. Fra stortingsrepresentant Line Marlene Haugen, vedr. utviklingen i antall ansatte ved NOKUT i perioden 2021–2025, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	126
870. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. Pantelotteriets omdømme, besvart av kultur- og likestillingsminister	126
871. Fra stortingsrepresentant Finn Krokeide, vedr. DNS-blokkering, besvart av kultur- og likestillingsminister	127
872. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. hvordan utviklingen har vært i antall ansatte i Landbruksdirektoratet i perioden 2021–2025, besvart av landbruks- og matminister	128
873. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. å redegjøre for nye reguleringer samt påbud, forbud og forskrifter innen LMDs ansvarsområder i perioden 2021–2025, besvart av landbruks- og matminister	129
874. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. hvordan utviklingen har vært i antall ansatte i Havforskningsinstituttet i perioden 2021–2025, besvart av fiskeri- og havminister	132
875. Fra stortingsrepresentant Stig Even Lillestøl, vedr. hvordan utviklingen har vært i antall ansatte i Justervesenet i perioden 2021–2025, besvart av næringsminister	133
876. Fra stortingsrepresentant Stig Even Lillestøl, vedr. følger av innføringen av 30 % vekting av klima/miljø i offentlige anskaffelser, besvart av næringsminister	134
877. Fra stortingsrepresentant Rikard Spets, vedr. antall ansatte i Statkraft i perioden 2021–2025, besvart av næringsminister	135

878. Fra stortingsrepresentant Rikard Spets, vedr. hvordan utviklingen har vært i antall ansatte i Statnett i perioden 2021-2025, besvart av energiminister.....	136
879. Fra stortingsrepresentant Morten Kolbjørnsen, vedr. prosjekter og oppgaver innleide konsulenter jobber med i FD, FMA og FLO, besvart av forsvarsminister	137
880. Fra stortingsrepresentant Morten Kolbjørnsen, vedr. om hva økningen i bruken av konsulenter skyldes, besvart av forsvarsminister.....	138
881. Fra stortingsrepresentant Kristoffer Sivertsen, vedr. antall ansatte i offentlig sektor, besvart av næringsminister ..	138
882. Fra stortingsrepresentant Tor Mikkkel Wara, vedr. rapporteringsbyrder for industri og næringsliv, besvart av klima- og miljøminister.....	140
883. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. Forsvarets rammeavtaler, besvart av forsvarsminister.....	141
884. Fra stortingsrepresentant Tor Mikkkel Wara, vedr. antall ansatte i Miljødirektoratet i perioden 2021-2025, besvart av klima- og miljøminister	142
885. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. hvor stor konsulentbruken i Utenriksdepartementet er, og hvilke oppgaver som gjøres av konsulentene, besvart av utenriksminister.....	143
886. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. nye reguleringer samt påbud, forbud og forskrifter gjennomført i perioden 2021-2025 med den hensikt å redusere klima og miljø utslipp, besvart av klima- og miljøminister	144
887. Fra stortingsrepresentant Alf Erik Andersen, vedr. hvor mange ansatte som jobber totalt sett i NAV ved utløpet av 2025, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	146
888. Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. hvor mange ansatte som jobber i arbeids- og inkluderingsdepartementet, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	147
889. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Laabak, vedr. NAV Kontroll og svindelsaker, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	148
890. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Laabak, vedr. nye oppgaver i NAV stat og NAV kommune, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	148
891. Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. hvor mange nye forskrifter som er innført i AiD siden 2021, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	149
892. Fra stortingsrepresentant Sebastian Saltrø Ytrevik, vedr. nye oppgaver i AiD siden 2021, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	150
893. Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. kulturminner som Sogndalstrand skal sikres i fremtiden, besvart av klima- og miljøminister.....	150
894. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. datasenter, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister	152
895. Fra stortingsrepresentant Sebastian Saltrø Ytrevik, vedr. hvor mange som jobber i NAV Kontroll nå kontra 2021, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	153
896. Fra stortingsrepresentant Bent-Joacim Bentzen, vedr. dronesatsingen, besvart av forsvarsminister	154
897. Fra stortingsrepresentant Ove Trellevik, vedr. dispensasjonssøknader, besvart av kommunal- og distriktsminister	154
898. Fra stortingsrepresentant Ove Trellevik, vedr. høyspentlinjen, besvart av energiminister	155
899. Fra stortingsrepresentant Mirell Høyer-Berntsen, vedr. humanitære lotterier, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	156
900. Fra stortingsrepresentant Lars Rem, vedr. renseanlegg, besvart av klima- og miljøminister.....	157

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (751 - 900) for sesjonen 2025-2026**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

V Venstre

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

Sp Senterpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

V Venstre

Abrahamsen, Stig Atle (FrP)	819
Amundsen, Per-Willy (FrP)	780, 787
Andersen, Alf Erik (FrP)	847, 887
Asheim, Henrik (H)	812
Askjer, Hans Edvard (KrF)	767, 857
Astrup, Nikolai (H)	867
Bastholm, Une (MDG)	776, 784, 865
Bentzen, Bent-Joacim (Sp)	781, 896
Bye, Margit (MDG)	769, 770
Dalin, Marius Langballe (MDG)	766, 823
Eidsvoll, Sunniva Holmås (SV)	757, 827, 828
Eilertsen, Kristian August (FrP)	799
Elseth, Anette Carnarius (FrP)	794
Ervik, May Helen Hetland (FrP)	824, 849
Fagervik, Trine (Sp)	830
Farahmand, Mahmoud (H)	762, 763
Fredlund, Anne Lise Gjerstad (SV)	768
Gulati, Himanshu (FrP)	883, 885
Gustavsen, Liv (FrP)	798
Hagerup, Margret (H)	783, 786
Haltbrekken, Lars (SV)	752, 804, 833
Hauan, Anne Grethe (FrP)	793
Haugen, Line Marlene (FrP)	868, 869
Helleland, Trond (H)	825, 826
Henriksen, Mats (FrP)	834, 848
Hjemdal, Silje (FrP)	753, 870
Hoksrud, Bård (FrP)	802, 803
Høyer-Berntsen, Mirell (SV)	771, 899
Johnsen, Tor André (FrP)	872, 873
Jonsterhaug, Martin Virkesdal (FrP)	850, 851
Kolbjørnsen, Morten (FrP)	879, 880
Kristiansen, Jørgen H. (KrF)	858, 859
Krokeide, Finn (FrP)	808, 871
Langfeldt, Morgan (FrP)	822
Larsen, Bjørn (FrP)	843, 856
Lien, Geir Inge (Sp)	788, 789, 839
Lillestøl, Stig Even (FrP)	797, 875, 876
Limi, Hans Andreas (FrP)	765, 832
Linnestad, Anne Kristine (H)	782, 814, 817
Listhaug, Sylvi (FrP)	756

Laabak, Bjørnar (FrP)	889, 890
Marhaug, Sofie (R)	785, 894
Midtun, Rune (FrP)	841, 842
Molberg, Anna (H)	840
Nilsen, Marius Arion (FrP)	800, 801, 874
Njåstad, Helge André (FrP)	810, 811
Nordtug, Julia Brännström (FrP)	795, 796
Olsen, Dagfinn Henrik (FrP)	854, 855
Pettersen, Tage (H)	835
Pollestad, Geir (Sp)	758
Poppe, Haagen (H)	837
Rafaelsen, Sigurd Kvammen (A)	773
Raja, Abid (V)	813, 893
Rem, Lars (FrP)	846, 900
Sande, Erling (Sp)	815
Sayed, Jonas Andersen (KrF)	760, 807, 818
Sivertsen, Kristoffer (FrP)	881
Sjursæther, Frøya Skjold (MDG)	844, 845
Spets, Rikard (FrP)	877, 878
Stenvaag, Hanne Beate (R)	777
Storbukås, Stian (FrP)	790
Stordalen, Morten (FrP)	886
Strifeldt, Bengt Rune (FrP)	838, 866
Stuestøl, Julie E. (MDG)	791, 792
Staahle, Tom (FrP)	755, 775, 852, 853
Sve, Frank Edvard (FrP)	761, 764, 820, 821
Sølvberg, Remi (R)	809
Søreide, Ine Eriksen (H)	831
Thorheim, Bård Ludvig (H)	751, 836, 860
Toppe, Kjersti (Sp)	754, 861
Trellevik, Ove (H)	897, 898
Tybring-Gjedde, Mathilde (H)	772, 774, 816, 864
Vea, Marit (V)	778
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	829
Velle, Simen (FrP)	862, 863
Wara, Tor Mikkell (FrP)	882, 884
Wiborg, Erlend (FrP)	759, 805, 806
Wold, Morten (FrP)	888, 891
Ystebø, Joel (KrF)	779
Ytrevik, Sebastian Saltrø (FrP)	892, 895

STORTINGET

Dokument 15:6

(2025–2026)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 751

Innlevert 9. desember 2025 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim

Besvart 17. desember 2025 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery

Spørsmål:

I Mo i Rana ligger hjertet av Nasjonalbibliotekets aktivitet med mange flotte ansatte som utfører arbeidet med å bevare og digitalisere vår kulturarv og offentlighet.

Når så mye av vår kulturarv i tillegg er knyttet til denne delen av landet, hvorfor velger regjeringen å legge stillingen som nasjonalbibliotekar til Oslo og ikke til Mo i Rana i Nordland?

BEGRUNNELSE:

Kultur- og likestillingsdepartementet har utlyst stillingen som nasjonalbibliotekar med søknadsfrist 9. januar og jobbadresse Oslo. Det gir regjeringen god tid til å re-vurdere arbeidsstedet. I følge en undersøkelse i Nationen flyttet Solberg-regjeringen fire ganger så mange statlige arbeidsplasser ut av Oslo som Støre-regjeringen, nå er sjansen her for å snu denne statistikken med å starte med en symbolsk svært viktig stilling. Kjerneaktiviteten i Nasjonalbibliotekets oppdrag utføres i Mo i Rana, beskrevet som hjertet i Norges hukommelse fra tiden det ble etablert her. Det vil være helt i tråd med institusjonens oppdrag med å speile og bevare hele landets kulturarv at sjefsbibliotekaren også jobber og virker ut fra Mo i Rana og Nordland.

Herfra kan bibliotekaren oppleve det ypperste av minneverdig kultur. Foruten Rana kommunes livlige kulturliv, spilles jevnlig konserter i kultur- og trehusbyen Mosjøen en kort kjøretur unna, og helgeturen bør legges til øyriket på Helgelandskysten, i Petter Dass og Roy

Jacobsens mektige rike, eller man kan med nærhet lese Hanna Kvanmos sterke “Dommen” fra etterkrigstidens Norge. Øverstebibliotekaren kan lese den industripolitiske selvbiografien “Ærlig talt” av Odd Gøthe i larmen fra Mo industripark og forstå fremveksten av det moderne Norge muliggjort av arbeidsfolk i gruver, vannkraften, frem til dagens økosystem av ingeniørkunst og grønn omstilling i Nord-Norges industrihovedstad på Mo. Noen timers togtur nordover over Saltfjellet og polarsirkelen, NB stopp gjerne på veien for en kaffe hos forfatter Thomas Espedal, ligger Jektefartsmusset i Bodø, og over Vestfjorden, et annet øyrike, Lofoten, begge destinasjoner som er vitnesbyrd om hvordan Norge opparbeidet velstand og kultur fra fisken og handelen, Hansa-ruten via Bergen og Pomorhandelen. En sommernatt kan Engeløya i Steigen besøkes, der grunnlovens far Christian Magnus Falsen trådte sine barnsben. Eller gå seg vill i skogen omkring Hamarøy under midnattssolen som en Løytnant Glahn, eller en Isak som gjenstridig rydder skog og stenger moderniteten ute. Det er ikke sant at vi lever med hua i handa, som det heter i Nordnorsk julesalme, men vi håper regjeringen ser oss i mørketidslandet, du signe med evige ord, husan og fjellet og vannet, og folket som lever her nord.

Svar:

Det er gledelig at representanten setter pris på Nasjonalbiblioteket og det viktige arbeidet virksomheten gjør med å ta vare på kulturarven vår. Jeg deler dette synet. Som representanten nok også vet, er Nasjonalbiblioteket en stor institusjon som er fordelt mellom lokasjoner i Mo i Rana

og Oslo. På begge disse stedene har Nasjonalbiblioteket mange dyktige ansatte som utfører viktig arbeid. Mens virksomheten i Mo i Rana blant annet har ansvar for at kulturarven blir digitalisert og bevart for ettertiden, har virksomheten i Oslo ansvar for utadrettet aktivitet, forskning og formidling.

Mo i Rana ligger i en kulturrik del av vårt langstrakte land, som representanten utførlig trekker fram eksempler på i begrunnelsen for sitt spørsmål. La oss likevel ikke gjøre dette til en konkurranse om kulturskatter mellom nord, sør, øst og vest. Vår nasjons felles kulturarv, som tas vare på i Nasjonalbibliotekets enorme fjellmagasiner i Mo i Rana, kommer fra alle kriker og kroker av vårt kjære land.

Regjeringen ønsker naturligvis statlige arbeidsplasser både i nord og i resten av landet, og Nasjonal-

biblioteket bidrar betydelig med sine om lag 300 arbeidsplasser på Mo. Jeg står likevel for at den øverste lederen av Nasjonalbiblioteket bør ha tilholdssted i Oslo, i fysisk nærhet til departementet og andre sentrale aktører i blant annet bokbransjen, som det er naturlig at en nasjonalbibliotekar har jevnlig dialog med. Jeg minner for øvrig om at Høyre hadde kulturministeren i 2014, da stillingen som nasjonalbibliotekar ble utlyst forrige gang, og heller ikke da ble stillingen lagt til Mo i Rana. Når det er sagt, og selv om nasjonalbibliotekarens hovedkontor fortsatt vil være i Oslo, er hen også øverste leder for virksomhetens nordligste lokasjon. Det innebærer at nasjonalbibliotekaren også i fortsettelsen kommer til å tilbringe mye tid i Mo i Rana, akkurat som avtroppende leder har gjort.

SPØRSMÅL NR. 752

Innlevert 10. desember 2025 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken
Besvart 17. desember 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Mener statsråden at dagens system med at oljeselskapene selv beregner hvor store utslipp de har er godt nok, sett i lys av NRKs avsløringer om svært stor usikkerhet og at selskapene kan ha betalt flere millioner kroner for lite for utslippene sine, eller vil statsråden forslå tiltak som sikrer mer åpenhet og bedre kontroll med klimagassutslipp fra norsk sokkel?

BEGRUNNELSE:

NRKs avsløringer viser et systematisk problem med dagens modell for rapportering av klimagassutslipp på norsk sokkel. I dag er det i stor grad oljeselskapene selv som beregner og estimerer sine egne utslipp, særlig når det gjelder fakling og metan som slippes direkte til luft. NRKs gjennomgang viser at 43 av 58 plattformer på norsk sokkel i 2024 hadde målinger av utslipp knyttet til enten fakling eller naturgass sluppet til luft, eller begge deler, som var mer usikre enn det regelverket tillater. Det innebærer at utslippene kan være betydelig høyere enn rapportert, og at selskapene dermed kan ha betalt flere millioner kroner for lite gjennom CO₂-avgiften og kvotesystemet.

Avsløringene avdekker store svakheter i kontrollmekanismene, og viser en tydelig forskjell mellom prakti-

sen på fastlandet og på sokkelen. På landbaserte anlegg er direkte målinger av utslipp hovedregelen, mens operatørselskapene offshore i større grad kan basere seg på beregninger og estimer, ofte uten ekstern verifisering som er god nok til å oppdage feil eller manglende presisjon. Dette skaper ikke bare usikkerhet om reelle utslippsnivåer, men undergraver også tilliten til at Norge har full oversikt over utslippene fra sin største enkeltkilde til klimagassutslipp. I lys av dette er det avgjørende at myndighetene tar et langt tydeligere ansvar for å sikre bedre overvåking, mer åpenhet og strengere kontroll med utslippene fra norsk olje- og gassvirksomhet.

Svar:

Olje og gass produseres på norsk kontinentalsokkel med lave gjennomsnittlige utslipp i et globalt perspektiv. Utslippene fra produksjonen er redusert med om lag 27 pst. siden 2015.

Hovedvirkemiddelet for å begrense produksjonsutslippene er at selskapene er ilagt en kostnad ved utslipp. Dagens utslipp fra petroleumssektorene er også nøye regulert og kontrollert gjennom flere forskrifter, herunder måleforskriften, klimakvoteloven og -forskriften, styringsforskriften og forurensningsloven. Sokkeldirektoratet

og Miljødirektoratet fører tilsyn med målingen av utslipp innenfor sine respektive ansvarsområder. Det er følgelig på plass et godt system for måling og kontroll av utslipp på norsk kontinentalsokkel.

Dagens system for måling og rapportering av klimagassutslipp fra norsk kontinentalsokkel er robust og etterrettelig. Det er i all hovedsak lav usikkerhet i målingene av utslippene i sektoren. Utslippene av klimagasser kommer i stor grad fra forbrenning av gass eller diesel i turbiner, motorer og kjeler. Disse utslippene utgjør om lag 95 prosent av de totale utslippene. For brenselgass og diesel er måleusikkerheten svært lav.

For de resterende utslippene som kommer fra faking og naturgass sluppet ut til luft (kaldventilering) er måleusikkerheten noe større. Måleusikkerheten er størst

for naturgass sluppet til luft. Disse utslippene kommer fra mange små utslippspunkt og utgjør den minste andelen av produksjonsutslippene. Det er verken mulig eller hensiktsmessig å måle utslippene fra alle utslippspunkt med stor nøyaktighet. For utslippspunkt med lave strømningsrater eller ved diffuse utslipp beregnes ofte utslippene med utslippsfaktorer eller modeller. Dette gjelder både på kontinentalsokkelen og ellers i verden.

De faktiske utslippene kan være både lavere og høyere enn den målte verdien, men i gjennomsnitt vil den målte verdien ifølge Søkeldirektoratet være et rimelig estimat på faktiske utslipp. Det er således ikke indikasjoner på at selskapene betaler for lite avgift for avgiftsbelagte utslipp.

SPØRSMÅL NR. 753

Innlevert 10. desember 2025 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 17. desember 2025 av barne- og familieminister Lene Vågslid

Spørsmål:

Er statsråden enig i at Statsforvalteren må justere kursen, og i større grad benytte politianmeldelse i saker der det foreligger dokumentert grov svikt, ettersom tilsyn, pålegg og veiledning alene ikke gir tilstrekkelig ansvarliggjøring i de alvorligste tilfellene, samt hvordan vil statsråden eventuelt følge opp en slik kursendring?

BEGRUNNELSE:

I et debattinnlegg publisert i Fontene 9. desember 2025 peker journalist Haakon Eliassen på at grov svikt i barnevernet svært sjeldent fører til politianmeldelse, selv når det foreligger omfattende og dokumentert tjenesteforsømmelse. Statsforvalteren i Vestland har nylig anmeldt Øygarden kommune for grov uaktsom tjenestefeil etter at kommunen unnlot å handle på gjentatte meldinger om vold mot barn. Dette er første gang Statsforvalteren i Vestland har benyttet seg av muligheten til å politianmelde en kommune.

Allerede i 2017 dokumenterte Barnevoldsutvalgets rapport "NOU 2017:12 Svikt og svik", alvorlige systemsvikt i det offentlige tjenesteapparatet. Til tross for dette fremstår det som om det i praksis er større konsekvenser for systemet når det svikter voksne enn når det svikter barn.

Svar:

Når barnevernet svikter i å beskytte barn som utsettes for vold, er det dypt alvorlig.

For å unngå dette stilles det strenge krav til hvordan barnevernet skal jobbe, og i en kommune er det den politiske og administrative ledelsen som har det overordnede ansvaret for at kommunen og den kommunale barneverntjenesten oppfyller sine plikter etter barnevernsloven og sørger for at barn og familier får forsvarlige og gode tjenester når de trenger det.

Statsforvalteren fører tilsyn med de kommunale barnevernstjenestene og skal bidra til at tjenestene ivaretar barns og familiers rettssikkerhet, og at tjenestene er forsvarlige. Muligheten barn og foreldre har til å kontakte statsforvalteren direkte om håndteringen av enkeltsaker er en viktig rettssikkerhetsgaranti.

Når et tilsyn avdekker svikt, skal det tas på alvor og få konsekvenser. Statsforvalteren skal følge opp kommunen til forholdene er rettet, og lovbrudd kan ikke lukkes før svikten er korrigert. Statsforvalteren har flere mulige reaksjonsmidler. Disse spenner fra veiledning og krav om retting, til formelle pålegg, systemrevisjon og tvangsmulkt. Valg av reaksjon avhenger av lovbruddets alvor, risikoen for barn og kommunens evne til å rette opp forholdene.

Politianmeldelse er ikke en ordinær reaksjon ved tilsyn, men i tilfeller der det avdekkes mistanke om alvorlige og straffbare forhold, som grov tjenesteforsømmelse eller fare for barns liv og helse, kan det være riktig og nødvendig at politiet etterforsker om en kommune har fulgt opp sitt ansvar etter barnevernsloven på en forsvarlig måte. Jeg har tillit til at statsforvalterne tar tilsyn-

soppgaven på stort alvor og følger opp svikt og lovbrudd med nødvendig tyngde, og basert på grundige og faglige vurderinger i hver enkelt sak. Jeg forventer at de bruker de virkemidlene de har til rådighet – konsekvent og målrettet – for å sikre at barnevernstjenestene retter opp svikt, styrker kvaliteten og ivaretar barna.

SPØRSMÅL NR. 754

Innlevert 10. desember 2025 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 17. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

I følge dommen i Høgsterett 8. desember er det no ikkje uklart om at det offentlege kan ha eigne anbodskonkurransar for ideelle. Høgsterett har sagt at staten har eit betydeleg skjønnsrom til å velje kor dei skal innrette sitt velferdssystem, inkludert retten til å velje å nytte frivillige og ideelle aktørar til å yte helse- og sosialtenester.

Korleis vil regjeringa følgje opp dommen og vil regjeringa straks gå i gang med å gi helseføretaka styringssignal om å gjennomføre skjerma anbodskonkurransar for ideelle sektor?

GRUNNGJEVING:

Viser til at Høgsterett i dom avsagt 8. desember konkluderte med at det var feil når lagmannsrettens fleirtal la til grunn at politiske omsyn på området er illegitime. Oslo kommune sitt vedtak om å reservere anbodskonkurranse om drift av sjukeheims plassar for ideelle aktørar var i tråd med anskaffingdirektivet.

I behandling av representantforslag frå Senterpartiet, Dokument 8:263 S (2024-2025) og forslag om å reservere flere konkurranse for ideelle organisasjonar, viste statsråden til den pågående saken i Høyesterett om tolkningen av adgangen til å reservere konkurranse for ideelle aktører etter anskaffelsesforsskriften.

Svar:

Regjeringen anerkjenner og verdsetter den viktige rollen ideelle organisasjonar har som tjenesteleverandør i alle deler av velferdstilbudet i Norge. Jeg viser til at det fremgår av Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024-2027 at

Regjeringen vil støtte opp om ideell sektor og ideelle tilbydere i helse- og omsorgssektoren.

Frivillige og ideelle tilbydere på helse- og omsorgsfeltet må sikres gode rammevilkår og forutsigbar drift. Regjeringen ønsker en sterk, offentlig helsetjeneste i alle landets kommuner og samarbeid med gode ideelle aktører som bygger på langsiktige avtaler. Ideelle aktører er et viktig supplement til det offentlige, og kan bidra til økt mangfold og innovasjon i tjenestene.

Avgjørelsen fra Høyesterett klargjør at statene har et betydelig skjønnsrom til å velge hvordan de skal innrette sitt velferdssystem, herunder rett til å velge å benytte frivillige og ideelle aktører til å yte helse- og sosialtjenester. Innenfor de rammene som følger av vilkårene som kan utledes av EU- og EFTA-domstolens praksis, kom domstolen til at det er et politisk spørsmål hvordan handlingsrommet skal utnyttes. Høyesterett konkluderte med at Oslo kommunes vedtak om å reservere anbuds konkurransen om drift av sykehjemsplasser for ideelle aktører ble gjennomført i samsvar med anskaffelsesreglene.

Regjeringen vil videreutvikle det gode samarbeidet med ideelle aktører i spesialisthelsetjenesten. De siste årene er det stilt flere krav til de regionale helseforetakene som skal medvirke til å ta vare på rollen til de ideelle aktørene i spesialisthelsetjenesten og ta i bruk handlingsrommet innenfor gjeldende rett til å kjøpe tjenester fra ideelle leverandører. Disse kravene gjelder fortsatt.

Jeg er glad for at det rettslige handlingsrommet i anbuds konkurranser i den offentlige helse- og omsorgstjenesten nå er tydeligere avklart. Ideelle organisasjonar leverer allerede en stor del av tjenestene i offentlig helsetjeneste, særlig innen psykisk helsevern, tverrfaglig spesialisert rusbehandling og spesialisert rehabilitering. I tillegg har de regionale helseforetakene driftsavtaler med en rek-

ke private ideelle sykehus. Jeg er opptatt av at de regiona-

le helseforetakene skal fortsette å utnytte potensialet for bruk av ideelle aktører.

SPØRSMÅL NR. 755

Innlevert 10. desember 2025 av stortingsrepresentant Tom Staahle

Besvart 17. desember 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Hvordan vil regjeringen sikre at Skatteetaten umiddelbart styrker kontrollnivået, etterlever skatteforvaltningsloven og etablerer en internkontroll som faktisk forhindrer urettmessige utbetalinger av merverdiavgift og på den måten redusere omfanget av økonomisk kriminalitet?

BEGRUNNELSE:

Riksrevisjonen la i november frem en rapport som viser at skatteetaten ikke etterlever økonomireglementets krav til internkontroll, og skatteforvaltningslovens bestemmelser om ileggelse av tilleggsskatt.

Dette gjelder særlig i kontrollarbeidet knyttet til merverdiavgift (mva.), som er en av statens største inntektskilder. Dette er alvorlig, fordi mva.-systemet er tillitsbasert og dermed sårbart for svindel. Svikt i kontrollsystemet får direkte økonomiske konsekvenser for staten.

Videre avdekker rapporten at antall meldingskontroller er mer enn halvert siden 2013. Samtidig vet vi at økonomisk kriminalitet løftes frem som et stadig større samfunnsproblem, og også et område der organisert kriminalitet opererer. Når antall meldingskontroller er så dramatisk redusert er risikoen for å avsløre kriminalitet og svindel betraktelig redusert.

Det har også vært en kraftig nedgang i utvidede kontroller, og reduksjonen er på 66% siden 2014. Rapporten viser også at en stor andel av de høyest risikoscorede aktørene ikke kontrolleres. Det er flere kritikkverdige forhold som avdekkes i rapporten, og det svekker legitimiteten til arbeidet til skatteetaten. Skatte- og avgifts kriminalitet underminerer det offentlige inntektsgrunnlag, og i likhet med svindel med offentlige subsidier og støtteordninger virker den konkurransevridende. Dette skaper mistillit mellom næringsdrivende og mellom det offentlige og borgerne.

Svar:

Innledningsvis vil jeg påpeke at antall meldingskontroller i 2023 og 2024 sammenliknet med 2013 ikke gir et dekkende bilde av utviklingen i Skatteetatens arbeid med å sørge for etterlevelse på mva-området. Etter 2013 har det skjedd vesentlige endringer i hvordan mva-meldingene håndteres av Skatteetaten. I 2022 ble et nytt system for bedre mottak og behandling av disse meldingene tatt i bruk. Nå leveres 85 prosent av meldingene direkte fra regnskapssystemene, mot vel 13 prosent før. Flere feil, som regnefeil eller uriktig skjemabruk, lukes automatisk bort før mva-meldingene i det hele tatt kan sendes inn. Dermed faller behovet for et stort antall enkle meldingskontroller bort.

Fordi antall meldinger er stort, er risikovurderinger og automatiske filtre i systemene av stor betydning for å kunne hindre misbruk og prioritere kontrollressursene. Skatteetaten jobber kontinuerlig med å videreutvikle flere og bedre filtre for å forhindre urettmessige utbetalinger og gjøre kontrollene mer treffsikre. Etaten har blant annet innført forsinket behandling av mva-meldinger som resulterer i utbetaling, nettopp for å kunne gjøre maskinelle og manuelle vurderinger før utbetaling. Mistenkelige meldinger følges opp manuelt før utbetalingene godkjennes eller avvises.

Skatteetaten øker kontrollnivået. I 2024 gjennomførte Skatteetaten flere kontroller mot næringsdrivende innen alle kontrollkategorier sammenliknet med 2023. Skatteetaten gjennomførte også flere meldingskontroller og utvidede kontroller på merverdiavgiftsområdet enn i 2023. I tillegg traff kontrollene bedre, og det ble avdekket høyere unndratt beløp. Samlet avdekket Skatteetaten 2,4 milliarder kroner i merverdiavgift etter kontroller i 2024, nesten en milliard kroner mer enn i 2023. Treffprosenten innen meldingskontroller økte fra 50 prosent til 59 prosent fra 2023 til 2024, og per andre tertial i 2025 er treffprosenten 63,6 prosent.

Etatens arbeid med å øke kontrollnivået der det er vurdert som for lavt, fortsetter i 2025 og 2026. I Prop. 1 S (2025-2026) skriver Finansdepartementet at «... det er positivt at kontrollnivået er forbedra og ifølgje etaten ikkje lenger kritisk lågt på nokre område. Ettersom etaten vurderer kontrollnivået som framleis noko for lågt, er det viktig at arbeidet med auka kontroll framleis blir vektlagd. Det er framleis eit potensial for ytterlegare forbedringar for å auke etterlevinga. Auka etterleving kan oppnåast ved å forbedre kontrollverksemda og kontrollnivået. Etterlevinga kan også bli auka ved å gjere det enklare for skatte- og opplysningspliktige å etterleve skatte- og avgiftsreglane.»

Tilleggsskatt er et viktig virkemiddel for å bidra til at de avgiftspliktige oppfyller sin opplysningsplikt til Skatteetaten. Den skal i utgangspunktet ilegges, med mindre det foreligger unnskyldelige forhold eller lovfastsatte unntaksgrunner. Vurderingen av tilleggsskatt krever ytterligere ressurser utover det som kreves for å slå fast at fastsettingen er feil. Det gjelder blant annet særskilte bevisskrav ved illeggelse av tilleggsskatt. Ved meldingskontroller skal saksbehandlerne gå gjennom et større antall saker. Jeg legger til grunn at Skatteetaten til en viss grad vil kunne prioritere hvilke saker det er formålstjenlig å

forfølge med sikte på tilleggsskatt. Skatteetaten kan derfor i noen saker ha latt være å vurdere tilleggsskatt fordi de ser at dette vil kreve ressursbruk som vil gå utover mulighetene for å rette flest mulig fastsettingsfeil.

Bekjempelse av økonomisk kriminalitet har blitt mer komplekst, og krever innsats på flere områder parallelt. Gjennom stortingsmeldingen om økonomisk kriminalitet – «Felles verdier - felles ansvar» meld.St.15 (2023-2024) har regjeringen presentert 47 tiltak fordelt på seks sektorer. Justis- og beredskapsdepartementet leder oppfølgingsarbeidet.

For å hindre misbruk av offentlige ordninger er det spesielt viktig å styrke samarbeid og informasjonsdeling mellom etatene. Justis- og beredskapsdepartementet har i samråd med Finansdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet nedsatt en arbeidsgruppe som skal komme med forslag til forbedringer i hjemmelsgrunlaget for deling og behandling av personopplysninger mellom etatene i deres samarbeid mot økonomisk kriminalitet. Et annet tiltak i meldingen gjelder å kartlegge potensial for misbruk i ordninger som antas utnyttet til økonomisk kriminalitet. En rapport berørte etater har samarbeidet om er til behandling i departementene.

SPØRSMÅL NR. 756

Innlevert 10. desember 2025 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 18. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Torkil Brødholt forbereder seg nå på å ta med seg familien og flytte fra Norge for å få behandling for sykdommen som ellers vil føre til at han havner i rullestol, avhengig av respirator. I Norge er det flere med sjeldne sykdommer som ikke får tilgang til medisiner som kan hjelpe dem, fordi Norge er en sinke i å innføre nye, innovative medisiner.

Mener statsråden at det er akseptabelt at nordmenn blir helseflyktninger fordi Norge er blant de dårligste landene i Europa til å innføre nye medisiner?

BEGRUNNELSE:

Saken til Torkil Brødholt er omtalt flere ganger i media, i skriftlige spørsmål til statsråden, og fra Stortingets talerstol. Brødholt er diagnostisert med den sjeldne nevrologiske sykdommen Pompes sykdom, som gjør at musklene gradvis svekkes slik at han på sikt vil havne i

respirator. Det er tre medisiner som brukes i behandling av Pompes sykdom: Myozyme, Nexviadyme og Pombiliti. Ingen av disse kan gis til Brødholt i Norge, men er tilgjengelige i flere andre europeiske land og i USA.

Godkjenning av medisiner til Pompes sykdom har vært tema en rekke ganger i Stortinget, og sist i muntlig spørretime 26. november. På spørsmål fra representant Kristian August Eilertsen hevder statsråd Vestre blant annet at "Norge er sannsynligvis langt foran når det gjelder å ta i bruk nye metoder." Denne påstanden er gal. Sannheten er at Norge er en sinke. Ifølge den komparative studien W.A.I.T. (utført av analyseselskapet IQVIA på oppdrag fra den europeiske legemiddelindustriforeningen (EFPIA)), har Norge godkjent kun 64 innovative medisiner av 173, og ligger på 21. plass i Europa. Bak land som Polen og Hellas, og milevis unna Tyskland og Italia - landene som har godkjent flest medisiner. Når det gjelder sjeldenfeltet er studien enda mer nedslående. Norge ligger nesten

på jumboplass med bare åtte godkjente medisiner for sjeldne diagnoser, langt unna Tyskland der hele 39 medisiner er godkjent.

Norge er et u-land i europeisk sammenheng når det kommer til godkjenning av nye medisiner, til tross for at statsråden hevder det motsatte. Dette betyr at personer som Torkil Brødholt, og andre som lider av sjeldne sykdommer, må bli helseflyktninger for å få den medisinske behandlingen som er nødvendig for at de kan fortsette å fungere. Det vil overraske meg om statsråd Vestre mener at dette er akseptabelt.

Svar:

Jeg har stor forståelse for den krevende situasjonen personer med sjeldne sykdommer og deres familier står i. Regjeringen ønsker at pasienter i Norge skal ha tilgang til effektive og trygge legemidler, også for sjeldne diagnoser.

I Norge vurderes nye legemidler gjennom systemet for Nye metoder. Dette sikrer at behandlinger som tas i bruk er dokumentert effektive, trygge og gir god ressursbruk i helsetjenesten. Systemet bygger på prioriteringskriteriene som Stortinget har sluttet seg til: nytte, ressursbruk og alvorlighet. Dette er viktig for å sikre likeverdig tilgang og bærekraft i helsetjenesten.

I WAIT-undersøkelsen som representanten viser til, fremgår det at Norge har lavere andel godkjente legemidler enn enkelte land, men rapporten må tolkes med forsiktighet. For at et legemiddel skal bli tilgjengelig i Norge, må det først gis tillatelse for markedsføring av produktet i EU. Så må produsenten velge å ville selge sitt produkt i Norge: WAIT-undersøkelsen viser at for en tredjedel av legemidlene har selskapene valgt å ikke markedsføre i Norge. Dette skyldes ofte kommersielle prioriteringer fra firma.

Norge ligger over snittet hvis vi ser på andel legemidler som gjøres tilgjengelige for alle. I Norge betyr en nasjonal beslutning om finansiering at legemiddelet kan tas i bruk i hele helsetjenesten, for alle pasienter. I mange land gjelder tilgang kun for små grupper eller med restriksjoner.

Regjeringen har iverksatt flere tiltak for å styrke tilgangen til nye behandlingsmetoder og redusere saksbehandlingstiden. Vi har styrket kapasiteten og samlet metodevurderingsmiljøet i Direktoratet for medisinske produkter (DMP) for å bidra til økt effektivitet. Regjeringen har gitt føringer om at reduksjon i saksbehandlingstider er høyt prioritert. Det er gjort flere grep for å effektivisere systemet, bl.a. forenklede vurderinger som har resultert i betydelig kortere behandlingstid for disse sakene i system for Nye metoder. Noen metoder krever likevel en grundigere utredning. Også her er tidsbruken hos DMP redusert kraftig. For nye saker er behandlingstiden i gjennomsnitt 153 dager, lavere enn målet om 180 dager som regjeringen satt i 2024. Vi har etablert en ordning for individuell

tilgang til metoder som Beslutningsforum har sagt nei til, som en sikkerhetsventil for eksepsjonelle tilfeller og lagt føringer for vurdering av undergrupper og høyere betalingsvillighet for små pasientgrupper med alvorlig tilstand. I noen tilfeller er det stor usikkerhet om en ny metode eller legemiddel har den effekten man tror, også over tid. I noen tilfeller kan usikkerheten gjøre at metodene ikke innføres, eller at det for lang tid å vurdere dem. Alternative prisavtaler og følge-med-studier skal brukes mer systematisk for å håndtere usikkerhet. Regjeringen anerkjenner utfordringene på sjeldenfeltet. Derfor kan svakere dokumentasjon aksepteres der det er vanskelig å gjennomføre store studier, og vi har etablert en ordning for individuell tilgang for pasienter som skiller seg ut fra hovedgruppen.

I 2025 ble 69 prosent av metodene som ble vurdert, innført. Når Beslutningsforum beslutter å ikke innføre et legemiddel, er det fordi metoden ikke oppfyller prioriteringskriteriene – det handler om å bruke fellesskapets ressurser på behandlinger som faktisk virker og gir god helse for pengene. Prisen på et legemiddel er ingen gitt størrelse.

Regjeringen har som mål å sikre rask og likeverdig tilgang til nye metoder, samtidig som vi ivaretar prinsippene om rettferdig prioritering og bærekraft. Arbeidet med å videreutvikle systemet for Nye metoder fortsetter, med mål om ytterligere effektivisering og bedre løsninger for vurdering av nye behandlingsmetoder for sjeldne sykdommer.

SPØRSMÅL NR. 757**Innlevert 10. desember 2025 av stortingsrepresentant Sunniva Holmås Eidsvoll****Besvart 17. desember 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Vil ministeren ta initiativ til arbeid for å sikre en god sammenheng mellom pedagogiske råd og det juridiske rammeverket på en måte som bidrar til en likeverdig oppfølging for elever med spesifikke lærevansker?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til mitt tidligere skriftlige spørsmål med dokument nr. 15:389 (2025-2026). Statsråden svarer at det allerede finnes veiledere og retningslinjer.

Det stemmer at det finnes en rekke skriftlige kilder, bl.a. fra Utdanningsdirektoratet og Statped, og ikke minst lokalt bestemte retningslinjer. Mange av disse gir god informasjon til læreren om hvordan de kan støtte sine elever med spesifikke lærevansker.

Ifølge Dysleksi Norge er det likevel en stor utfordring at disse skriftlige kildene ikke gir klare nok svar både når det gjelder hvordan elevene skal fanges opp og hvordan de skal følges opp videre. Det bidrar til en uoversiktlig praksis i norske skoler.

Veilederne som ministeren viser til skriver blant annet at det «ofte er PPT» som utreder lese- og skrivevansker og matematikkvansker. Utdanningsdirektoratet skriver også at det ikke finnes noen nasjonale retningslinjer for å utrede og vurdere spesifikke matematikkvansker. Veilederne gir heller ikke informasjon til fagpersonene om hvilken type faglig dokumentasjon som er nødvendig i utredningsarbeidet for å gi elevene rettigheter etter ulike særbestemmelser.

Det er nå opp til den enkelte lærer å manøvrere i alle disse kildene for å finne ut hvordan de skal hjelpe elevene sine og i tillegg virker retningslinjene ikke å være samstemte.

I NOKUT sin sluttrapport om lærerutdanningene kommer det frem at både institusjonene og lærerstudentene sier at de ikke oppnår læringsutbytte om tilpasset opplæring. Lærerstudentene opplever at lærestedene vekstlegger «den ideelle eleven» og at det først er i praksis at de både opplevde problemer og forstår betydningen av god forskningsbasert kunnskap om temaer som tilpasset opplæring.

(https://www.nokut.no/globalassets/nokut/rapporter/ua/2024/sluttrapport-fra-evalueringen-av-grunnskolelærerutdanningene-for-trinn-17-og-510_7-2024.pdf)

Lærerstudentene har altså begrenset kunnskap om dette før de begynner å jobbe i skolen og må derfor

innhente kunnskapen om hvordan de skal hjelpe elevene med ganske vanlige lærevansker som spesifikke lærevansker, selv.

Svar:

Alle elever skal bli sett, møtt og forstått og få en tilpasset opplæring slik at de kan få tilfredsstillende utbytte av opplæringen, om nødvendig med individuelt tilrettelagt opplæring. Jeg er enig med representanten i at dette krever mye av en lærer, men jeg vil påpeke at det er kommunene som skoleeier som er ansvarlig for at pliktene i opplæringssloven ivaretas, og læreren skal få nødvendig støtte og veiledning fra skolen og skoleeier der det er nødvendig. Skoleeier må sørge for et tilstrekkelig lag rundt eleven og læreren. Lærerne møter en mangfoldig elevgruppe. Hver enkelt lærer kan ikke ha spesialkompetanse på alle områder. Vi må ha ansatte med ulik kompetanse på skolen og et godt samarbeid mellom skolen og PPT og andre tjenester i kommunen – et godt lag rundt eleven.

Barn med lærevansker er ulike og har forskjellige behov. Detaljerte veiledere og retningslinjer gir ikke nødvendigvis tilstrekkelig rom for å ivareta det de trenger, og likhet gir ikke nødvendigvis likeverdighet. Det er kommunens ansvar å ha den kompetansen som trengs i skole, PPT og andre kommunale tjenester, og å organisere arbeidet på en måte som er til det beste for alle barn og elever. Derfor mener jeg det ikke er hensiktsmessig å styre for detaljert fra statens side. Jeg har imidlertid gitt Utdanningsdirektoratet i oppdrag å gjennomføre en statusoppsummering av arbeidet med tidlig innsats, tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging for barn og elever i barnehage, sole og SFO, med gjennomgang av utfordringer på feltet og forslag til tiltak for videre oppfølging. Jeg vil vurdere om det er behov for endringer når direktoratet har levert sitt svar på oppdraget.

Som i de fleste andre yrker, er man heller ikke som lærer ferdig utlært etter endt utdanning. Nyutdannede lærere møter ansvaret og kompleksiteten fra første dag. Derfor er blant annet profesjonsfaglig veiledning av nyutdannede lærere viktig, slik at de får trygghet til å håndtere og mestre arbeidssituasjonen og får videreutviklet profesjonskompetansen sin.

Videre er det sentralt at ledelsen på skolen legger til rette for et aktivt profesjonsfellesskap, der lærerne og andre ansatte kan lære av hverandre og utvikle kvaliteten i skolen videre. Det er kommuner, fylkeskommuner og pri-

vate skoleeiere som har ansvaret for et systematisk arbeid med kompetanse- og kvalitetsutvikling i skolene, både videreutdanning av lærere og den kollektive kompetanseutviklingen på arbeidsplassen. Det er viktig at dette arbeidet skjer i tråd med behovene i den lokale konteksten. For å støtte opp om dette arbeidet, har vi utformet et nytt, helhetlig system for kompetanse- og karriereutvikling for ansatte i barnehage og skole.

Representanten viser til NOKUTs evaluering av grunnskolelærerutdanningene. Rapporten anbefaler at praksis bør ha en mer sentral plass i utdanningene og at

studiet bør forberede nyutdannede lærere enda bedre på hverdagen i klasserommet. Det er viktig at vi utdanner studenter som er best mulig forberedt til arbeidet som lærer. Regjeringen er derfor godt i gang med å gjøre lærerutdanningene enda bedre og mer praksisnære. Vi reduserer detaljstyringen i rammeplanene for lærerutdanningene slik at institusjonene får økt handlingsrom og fleksibilitet til å videreutvikle lærerutdanningene av høy kvalitet i nært samarbeid med skolene og barnehagene. Dette gjør vi for at utdanningene blir enda bedre tilpasset kompetansebehovene skolene har ulike steder i landet.

SPØRSMÅL NR. 758

Innlevert 10. desember 2025 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 5. januar 2026 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung

Spørsmål:

Kan statsråden opplyse kvadratmeterprisen for treningsfasilitetene i kjelleren i D-blokken i regjeringskvartalet?

BEGRUNNELSE:

I dokumentet "NYTT REGJERINGSKVARTAL

Forprosjekt HOVEDRAPPORT DEL A / Kortversjon for web" side 31 omtales det at:

"For byggetrinn 1 inngår idrettshallen, tre av treningsrommene og klatreveggen."

Det står videre blant annet at:

"Treningsanlegget ligger på nivå U1 i D-blokken. Anlegget har en idrettshall og ulike treningsrom med tilhørende støttefunksjoner som lager og garderober. Idrettshallen utformes som flerbrukshall og kan benyttes som samlingslokale ved større arrangementer."

"Idrettshallen er tilrettelagt for flerbruk, blant annet som forsamlingsrom for ca. 400 mennesker til større arrangementer."

og

"Det er lagt opp til en flerbrukshall med spilleflate på 20 ganger 32 meter og en takhøyde på 7 meter. Mellom dragerne i taket er det planlagt nedsenkbar teknikk. Flerbrukshallen er godt egnet til formidling av forsterket musikk, tale og programlyd."

Svar:

Arealene som kan benyttes som treningsfasiliteter i D-blokka i nytt regjeringskvartal omfatter to treningsrom og en flerbrukshall. Det er i tillegg et disponibelt rom som vil bli benyttet som midlertidig garderobe, men som kan omgjøres til treningsrom på et senere tidspunkt ved behov. Rommene er lokalisert i kjelleren. Arealene kan derfor ikke benyttes til kontorlokaler fordi de ikke oppfyller krav til dagslys som følger av lov og forskrift. Som en del av endringene som ble gjennomført i 2021 for å kutte kostnader i prosjektet, ble treningsfasilitetene redusert noe i byggetrinn 1.

Flerbrukshallen vil ved bruk til møter, være det største møterommet i det nye regjeringskvartalet. Det er det eneste som er stort nok til å samle alle ansatte i de største departementene, med unntak av UD, til allmøter. Flerbrukshallen var en del av forprosjektet som lå til grunn for investeringsbeslutningen Stortinget fattet for byggetrinn 1 av nytt regjeringskvartal, i forbindelse med statsbudsjettet for 2021. Rommet har uttrekkbar tribune og fasiliteter som gjør at det kan brukes til møter med flere hundre deltakere, og er også tilpasset til treningsformål. Dette omfatter blant annet oppmerking på gulv, hevbare skillevegg, basketkurver og løst treningsutstyr.

De to treningsrommene er bygget med normal kvalitet og utstyrt med treningsutstyr. En betydelig andel av utstyret består av ombruk av utstyr fra eksisterende departementsbygg.

Det er ikke mulig å skille ut kvadratmeterpris for enkeltrom i byggetrinn 1 i nytt regjeringskvartal. Hovedårsaken til dette er kostnader til tiltak som angår hele bygget, herunder tekniske systemer, byggherrekostnader og prosjektering.

Merkostnadene for å kunne benytte flerbrukshallen til treningsformål er om lag 2 mill. kroner. Treningsrommene er utstyrt for om lag 1 mill. kroner, i tillegg til utstyret som er ombrukt.

SPØRSMÅL NR. 759

Innlevert 10. desember 2025 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 15. desember 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Mener statsråden at ordningen med særskilt bo- og omsorgsløsning (såkalte særbol) for asylsøkere fungerer etter hensikten, og vil statsråden vurdere å avvikle ordningen eller endre regelverket slik at personer som vurderes som for farlige til å bo i ordinære mottak, ikke tas imot i Norge og skal holdes i lukkede mottak frem til utsendelse?

BEGRUNNELSE:

Ordningen med særbol er etablert for å håndtere asylsøkere som UDI vurderer som for syke eller for farlige til å bo i ordinære mottak. Et eksempel er mottaket på Rødbergodden i Troms, hvor det bor personer med omfattende utfordringer knyttet til helse og atferd. Ifølge lokale medier har politiet i Troms rykket ut til mottaket flere ganger i uken, og innbyggere i området uttrykker frykt for å møte beboerne. Det rapporteres om innbrudd, tyveri av mat og andre urovekkende hendelser.

Politiets ressurser brukes i stor grad til oppfølging av beboere i særbol, fremfor å bekjempe kriminalitet ellers. Dette innebærer en betydelig belastning for politiet og lokalsamfunnet.

Det er også et overordnet spørsmål om Norge bør ta imot personer som vurderes som så farlige at de krever særbehandling.

Svar:

Etter utlendingsloven skal en utlending som søker beskyttelse gis tilbud om innkvartering. Ansvaret for opprettelse, drift og nedleggelse av asylmottak er delegert fra Justis- og beredskapsdepartementet til Utlendingsdirektoratet (UDI). Det samme gjelder ansvaret for å bestemme hvilket asylmottak den enkelte asylsøker skal bo i.

Det er til enhver tid enkelte personer som det er utfordrende å ivareta i ordinære asylmottak, blant annet på grunn av adferdsutfordringer, rusproblematikk og utagerende oppførsel. Et ordinært mottak huser ofte rundt 150 personer, og bemanningen er begrenset, vanligvis med ansatte til stede kun på dagtid i ukedagene.

For å sikre tryggheten til familier og øvrige beboere i asylmottakene, har UDI etablert ordningen med særskilt bo- og omsorgsløsning, såkalt særbol. Det finnes i dag to slike mottak, som har betydelig høyere bemanning og strengere kompetansekrav enn ordinære mottak. Personer som bor på særbol, gjør det fordi UDI har kommet til at de ikke kan ivaretas forsvarlig i et ordinært mottak og derfor har behov for tett oppfølging. Dette er et frivillig botilbud, men de som får tilbud om å bo på særbol, får ingen andre mottakstilbud om de takker nei.

Per i dag bor 24 personer på særbol, hvorav noen har utreiseplikt og flere har rett til bosetting med offentlig hjelp. De som er utreisepliktige, er en prioritert gruppe for UDI å jobbe for at skal forlate landet. De som har rett på bosetting, er det prioritert for UDI å jobbe for at blir bosatt i en kommune. For alle beboere er målet at oppholdet skal være kortvarig, og at de stabiliseres slik at de enten kan bosettes, returneres eller flytte til et annet mottak så raskt som mulig.

Erfaringene med ordningen er jevnt over gode. Det er få alvorlige hendelser knyttet til særbolmottakene, og UDIs syn er at ordningen bidrar til et trygt og forsvarlig bomiljø i ordinære mottak. Særbolene har høy kompetanse og god bemanning, noe som reduserer risiko og adferdsutfordringer. Når det gjelder hendelser ved Rødbergodden, som representanten trekker frem i sin begrunnelse, og som tidligere er omtalt i lokalpressen, har UDI og mottaket gjennom høsten hatt tett dialog med lokalt politi, Senja kommune og lokalsamfunnet. Denne

dialogen har resultert i tiltak fra mottakets side, som har bedret forholdene som ble opplevd som utfordrende.

Jeg forventer at UDI til enhver tid vurderer egnede tiltak for å ivareta tryggheten og omsorgen for alle bebo-

ere i mottak, inkludert dem med særskilte behov, innenfor de rammene som er gitt av Stortinget og departementet. Per nå kan jeg ikke se behov for å endre regelverket.

SPØRSMÅL NR. 760

Innlevert 10. desember 2025 av stortingsrepresentant Jonas Andersen Sayed

Besvart 18. desember 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sørge for at en starter opp et kunnskapsbasert og bærekraftig arbeid knyttet til utløp av dagens forvaltningsperioden (2025) for fiske etter laks i sjø, og når vil en ny forvaltningsperiode foreligge?

BEGRUNNELSE:

I forkant av fiskesesongen 2021 ble fiske etter laks i sjøen langs kysten i Agder og på strekningen Hafrsfjord til Åna Sira i Rogaland, stengt for fiske med kilenot. Begrunnelsen var ikke lave gytebestandsmål eller innsigstall, men fare for beskatning av et beskrevet antall små og sårbare bestander.

Miljødirektoratet skriver på sine sider at forvaltning av høsting etter villaks foregår gjennom forvaltningsperioder over 4 til 5 år og reglene kan bare endres hvis det er helt nødvendig. Inneværende forvaltningsperiode som førte til stengning av fiske i Agder og Rogaland etter tydelige politiske føringer, utløper nå i 2025 og skal normalt sett stå foran en hovedrevisjon i inngangen til fiskesesongen 2026.

Organisasjonene som organiserer sjø laksefiskerne har fått signaler fra miljødirektoratet om at en ny hovedrevisjon knyttet til en ny forvaltningsperiode sannsynligvis ikke vil starte opp før i 2027 og først bli gjeldende til fiskesesongen 2028.

I svaret fra statsråden på spørsmål 15:973 (2023-2024) står det bl.a.:

«villaksforvaltningen er kunnskapsbasert og bestandsrettet. Før det åpnes for fiske, vurderes høstingspotensialet og tilstanden for hver enkelt laksebestand».

Har stengningen av laksefiske i sjø har ført til økt høstingsgrunnlag på de små og sårbare bestandene som lå til grunn for at fisket ble stengt for 5 år siden – og gene-

relt hvilken effekt tiltaket har hatt på bestandsmangfoldet?

Jeg er videre kjent med at sjø laksefiskernes organisasjon i Agder og Rogaland gjentatte ganger har spilt inn detaljerte forslag til opprettelse av prøveprosjekt på nevnte strekning i den hensikt å kunne øke kunnskapen om den reelle faren for fiske på de små og sårbare bestandene som ikke er høstingsbare – uten å få gehør. Det finnes vist nok i dag metoder for å fastslå ved skjellprøvetakning, i hvilket vassdrag laksen er hjemmehørende. Hva direktoratet selv har foretatt seg for å øke kunnskapen og status på de små og sårbare bestander som kan beskattes på nevnte strekning?

Helt avslutningsvis ber jeg om en redegjørelse fra statsråden om hva som skjer med sjølaksefisket på nevnte strekning, om nåværende forvaltningsperiode ikke avløses av en ny hovedregulering i forkant av fiskesesongen 2026.

Svar:

Norske laksebestander er på et historisk lavt nivå. I 2024 registrerte vi det laveste innsiget av villaks til norskekysten noen sinne, og over en tredjedel av laksebestandene hadde ikke overskudd av laks som kunne fiskes på. Også i Sør-Norge ser man en nedadgående trend i innsiget av villaks. I 2024 telte innsiget i denne regionen bare ca. 76 000 individer, mot ca. 140 000 individer før forrige hovedregulering i 2020. Som i resten av landet er nedgangen størst for de store laksene (større enn tre kg). Ettersom disse oftest er hunnfisk får dette konsekvenser for bestandsutviklingen.

Adgangen til å fiske laks i sjø er fastsatt i forskrift om fiske etter anadrome laksefisk i sjøen. Miljødirektoratet gjør en større revisjon av denne forskriften hvert 4.-5. år. Revisjonen er basert på vitenskapelig kunnskap, innspill fra lokale lag og foreninger, og konsultasjoner. Viten-

skapelig råd for lakseforvaltning gjør årlige vurderinger av statusen til norske laksebestander, og det er mulig å gjøre mindre endringer i reguleringen av sjølaksefisket i løpet av reguleringsperioden dersom ny informasjon tilsier at det er nødvendig. Det er viktig å understreke at reguleringen av laksefisket i elv og sjø bygger på vitenskapelig kunnskap jf. naturmangfoldloven § 8 første ledd. Dette gjelder både hovedreguleringen og mindre mellomårsjusteringer.

Det er igangsatt et arbeid med revidering av gytebestandsmålene for norske laksebestander. Dette vil kunne

medføre endring i måloppnåelsen i en del vassdrag, både i positiv og negativ retning, og følgelig også påvirke fjord- og kystfisket. For å unngå å måtte endre reguleringen når gytebestandsmålene er revidert, har Miljødirektoratet valgt å vente med neste hovedregulering til etter denne revideringen. Etter planen skal prosessen med ny hovedregulering av laksefisket starte høsten 2026. Den någjeldende reguleringen av sjølaksefisket ble fastsatt i 2021, og vil være i kraft frem til den erstattes av en ny forskrift.

SPØRSMÅL NR. 761

Innlevert 11. desember 2025 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 17. desember 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Kan finansministeren leggje fram prisveksten for drivstoff, diesel og bensin frå 2020 og fram til i dag, både gjeldande anleggs diesel og vanlig diesel, målt mot prisveksten og lønsveksten til vanlige folk, og kan finansministeren forklare korleis Sverige som ikkje har pumpa opp ein liter olje kan ha drivstoffprisar på i dag rundt 15/16 kr literen?

GRUNNGJEVING:

I mitt omtalte spørretimespørsmål for nokre veker sidan til finansminister Stoltenberg, stilte eg spørsmålet om statsråden hadde kjøpt eller køyrt bil i det siste, og fått med seg dei ekstreme prisaukane for drivstoff som har vore sidan 2020 til i dag.

Dette rammar vanlige folk landet rundt som er aldeles avhengige av bil, som ikkje har millionlønn og heller ikkje økonomiskme grunnlag for å kunne kjøpe ny dyr el-bil, spesielt gjelder dette også ungdom og pensjonistane.

Svaret til finansminister på mitt tilleggsspørsmål vitna rett og slett om null forståelse for dette, ikkje rart nå finansministeren la fram eit budsjettframlegg frå AP som hadde som mål å auke drivstoffprisane ytterligere.

Det finansministeren heller ikkje har fått med seg tydelegvis, er at næringslivet, fylkeskommunane eller kommunane ikkje har noko „norgespris” for strøm, og blir ramma brutalt av skyhøge strømprisar i sin drift, der det no i fleire områder har blitt pålagt nullutslipp. Til dømes rammer dette alt av kollektivdrift som AP har pålagt skal vere nullutslippsbussar med kinesiske bussar.

Frå før er spesielt transport, bygg og anleggsbransjen hardt ramma av kraftig auka drivstoffprisar, der næringslivet sjølvsagt ikkje på nokon måte har muligheita til å omstille seg så raskt som regjeringa ynskjer til eit aldeles greinalaust nullutslippsgrunnlag i sin drift.

Ref. MEF sin rapport frå i sommar som viste at anleggsdrift med nullutslipp var heile 89 % dyrare enn med konvensjonelt drivstoff, der mesteparten av anleggsmaskiner og anna utstyr fortsatt er fleire gongar dyrare i innkjøp enn Euro 6, samt at det rett og slett ikkje er mulig å bruke i mange samanhengar.

“Rimeleg tåpeleg med dieselaggregat for å lade slike nullutslippsmaskiner, der det slett ikkje finnes verken straum eller lademulighet”.

Rundt om i distrikta er faktisk folk flest heilt avhengige av bilen i sitt daglige virke, og det er kanskje på tide at regjeringa og finansministeren forstår dette, kommer seg ut blant vanlige folk og får oppleve korleis det i praksis er å leve i distrikta, måtte køyre milevis på jobb, køyre ungane til barnehage og skule og fritidsaktiviteter, i områder av landet som faktisk står for mesteparten av verdiane og som finansministeren forpakter på vegner av det norske folket.

Svar:

Statistisk sentralbyrå publiserer hver måned konsumprisindeksen. Konsumprisindeksen måler prisutviklingen på varer og tjenester husholdningene kjøper i Norge.

Den gir et innblikk i hvordan levekostnadene til norske forbrukere endrer seg over tid, og er et sentralt mål på inflasjon. Konsumprisindeksen inneholder en totalindeks, men også en rekke underindekser, herunder egne indeks-

er for varene autodiesel og bensin, se tabell 1. Statistisk sentralbyrå publiserer også statistikk for gjennomsnittlig årslønn, se tabell 2.

Tabell 1 Konsumprisindeks, etter konsumgruppe (2015=100)

	2015	2020	2021	2022	2023	2024	Nov. 2025
Totalindeks	100,0	112,2	116,1	122,8	129,6	133,6	138,9
Autodiesel	100,0	107,5	120,7	168,4	161,0	161,7	159,6
Bensin, 95 oktan, blyfri	100,0	103,4	116,4	150,6	149,8	150,4	140,8

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 2 Gjennomsnittlig årslønn alle sektorer. 1000 kroner og indeks (2015=100)

	2015	2020	2021	2022	2023	2024	2025*
Årslønn (1000 kroner)	516,0	587,6	609,6	634,7	668,4	704,7	735,7
Årslønn (2015=100)	100,0	113,9	118,1	123,0	129,5	136,6	142,6

* Basert på anslag på årslønnsvekst i 2025 på 4,4 pst., jf. Meld St. 1 (2025-2026).

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

Basert på indeksene i tabell 1 og 2 kan vi beregne en realprisindeks for autodiesel og bensin, både inflasjonsjustert og lønnsjustert.

Tabell 3 Realprisindeks (2015=100)

	2015	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Autodiesel, inflasjonsjustert	100,0	95,8	104,0	137,1	124,2	121,0	114,9
Autodiesel, lønnsjustert	100,0	94,4	102,2	136,9	124,3	118,4	111,9
Bensin, inflasjonsjustert	100,0	92,2	100,3	122,6	115,6	112,6	101,4
Bensin, lønnsjustert	100,0	90,8	98,6	122,4	115,7	110,1	98,7

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

I perioden 2015 til 2020 sank realprisene på drivstoff. Realprisene på drivstoff økte kraftig i 2021 og 2022. Dette skyldtes særlig økte energipriser globalt som følge av Russlands invasjon av Ukraina. Siden 2022 er realprisene på drivstoff redusert. I 2025 er realprisene på bensin om lag på samme nivå som i 2015, mens realprisene på autodiesel er 12-15 pst. høyere enn i 2015. Sammenliknet med 2020 er realprisene på bensin økt med 8-10 pst., mens realprisene på autodiesel er økt med 18-20 pst.

Anleggsdiesel (merket diesel/avgiftsfri diesel/jordbruksdiesel) brukes blant annet i jordbruket. Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) publiserer årlig totalkalkyle for jordbruket med statistikk over kostnader i jordbruket, herunder for prisen på anleggsdiesel, se tabell 4.

Tabell 4 Pris på anleggsdiesel i jordbruket. Øre per liter og prisindeks (2015=100)

	2015	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Diesel (øre/liter)	771,96	886,41	1075,73	1512,72	1336,66	1368,37	1399,11
Diesel (2015=100)	100,0	114,8	139,4	196,0	173,2	177,3	181,2

Kilder: NIBIO Totalkalkylen for jordbruket og Finansdepartementet.

Totalkalkylen viser at i årene 2015 til 2020 økte prisen på anleggsdiesel noe mer enn prisen på autodiesel og bensin. I 2021 og 2022 økte prisen på anleggsdiesel kraftig, i likhet med prisen på andre drivstoff. I 2023 ble prisen på anleggsdiesel kraftig redusert. Dette skyldes at grunnavgiften på mineralolje ble avvirket. Siden 2023 har

prisen på anleggsdiesel økt noe, i motsetning til prisen på autodiesel og bensin som har blitt redusert.

Både norske og svenske omsettere av drivstoff kjøper drivstoff på det internasjonale drivstoffmarkedet og står derfor overfor de samme internasjonale produktprisene på drivstoff. Det kan likevel være forskjeller

i drivstoffpriser mellom Norge og Sverige. Dette skyldes blant annet at omsetteres kostnader til distribusjon av drivstoff, som lønnskostnader, kan være forskjellige i Norge og Sverige.

Det er i tillegg to politiske virkemidler som har stor betydning for pumpeprisene på drivstoff: krav om omsetning av biodrivstoff og særavgifter på drivstoff.

Både Norge og Sverige har innført krav om omsetning av biodrivstoff. I Norge er det et omsetningskrav fastsatt i produktforskriften. I 2025 skal minst 19 volumprosent av totalt omsatt drivstoff til veitrafikk være flytende biodrivstoff. I tillegg er det et delkrav at 12,5 volumprosent skal være avansert biodrivstoff eller biodrivstoff framstilt av nærmere bestemte råstoff. Avansert biodrivstoff i veitrafikk utover delkravet kan telles dobbelt, noe som gjør at den reelle innblandingen av biodrivstoff er lavere enn 19 volumprosent.

I Sverige er det en reduktionsplikt fastsatt i reduktionspliktslagen. Fra 1. juli 2025 skal omsettere av drivstoff blande inn biodrivstoff eller kjøpe elkreditter fra

elektriske ladestasjoner, slik at beregnede CO₂-utslipp fra omsetning av bensin og diesel reduseres med 10 prosent, sammenliknet med rent fossilt drivstoff. Både omsetningskravet og reduktionsplikten oppfylles i hovedsak ved å blande inn biodrivstoff i bensin og diesel.

De internasjonale produktprisene på biodrivstoff er høyere enn de internasjonale produktprisene på tilsvarende fossile drivstoff. Jo høyere innblanding av biodrivstoff, desto høyere vil produktprisen av den endelige blandingen være. Det norske omsetningskravet gir noe høyere innblanding av biodrivstoff enn den svenske reduktionsplikten. Det bidrar til at drivstoffprisene er høyere i Norge enn i Sverige.

Både Norge og Sverige avgiftslegger drivstoff. I Norge ilegges drivstoff CO₂-avgift og veibruksavgift mens i Sverige ilegges drivstoff koldioxidskatt og energiskatt. Tabell 5 viser gjeldende avgiftssatser i Norge, og tabell 6 viser gjeldende avgiftssatser i Sverige.

Tabell 5 Drivstoffavgifter i Norge. 2025. NOK per liter

	Veibruksavgift	CO ₂ -avgift	Sum
Bensin	4,16	3,25	7,41
Bioetanol	2,12	-	2,12
Mineralolje	2,69	3,79	6,48
Biodiesel	2,69	-	2,69

Kilde: Finansdepartementet

Tabell 6 Drivstoffavgifter i Sverige. 1. juli 2025 til 31. desember 2025. SEK per liter

	Energiskatt	Koldioxidskatt	Sum	Sum NOK per liter ¹
Bensin ²	1,52	3,27	4,79	5,22
Mineralolje ²	1,150	2,811	3,961	4,32

1 Omregnet til NOK ved en valutakurs på 100 SEK = 109 NOK.

2 Omfatter også biodrivstoff innblandet i bensin og mineralolje.

Kilder: Skatteverket og Finansdepartementet.

Norge har høyere avgifter på fossile drivstoff enn Sverige, mens Sverige har høyere avgifter på innblandet biodrivstoff enn Norge. For en drivstoffblanding bestående av 85 pst. fossilt drivstoff og 15 pst. biodrivstoff, er avgiftene på bensin om lag 1,40 kroner per liter høyere i Norge enn i Sverige og avgiftene på diesel om lag 1,60 kroner per liter høyere i Norge enn i Sverige.

Forskjeller i drivstoffpriser mellom Norge og Sverige skyldes blant annet politiske virkemidler som krav om omsetning av biodrivstoff og særavgifter på drivstoff, men også forskjeller i kostnader ved distribusjon av drivstoff i Norge og Sverige. Markedsforhold i det norske og svenske drivstoffmarkedet kan også bidra til prisforskjeller.

SPØRSMÅL NR. 762**Innlevert 11. desember 2025 av stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand****Besvart 18. desember 2025 av statsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

Hva er nytt ved oppgavene og oppgaveutførelsen ved Statsministerens kontor, nå som de har fått sin første nasjonale sikkerhetsrådgiver sammenlignet med før denne stillingen ble opprettet?

BEGRUNNELSE:

SMK meddelte mandag 08.12.25 at statssekretær Thomas Hornburg skal ha rollen som nasjonal sikkerhetsrådgiver. Ifølge pressemeldingene er dette et «ledd i å styrke oppfølging av nasjonal sikkerhetsstrategi». En styrking må nødvendigvis bety nye oppgaver eller endret oppgaveutførelse utover kun det kosmetiske. Det står også i pressemeldingen at «sikkerhetsrådgiveren skal koordinere SMKs oppfølging av nasjonale sikkerhetsstrategi, men det fremkommer ikke hvordan dette skiller seg fra den oppfølgingen som uansett ville blitt gjennomført av alle fagdepartement, der justis- og beredskapsdepartementet gjennom kongelig resolusjon 10.03.2017 nr. 312 har en samordningsrolle imellom departementene.

Svar:

Det er en alvorlig sikkerhetspolitisk situasjon. Regjeringen behandler stadig flere saker knyttet til nasjonal sikkerhet.

Statsministerens kontors (SMKs) embetsverk har blitt styrket i de siste årenes budsjetter. Begrunnelsen for dette har vært at den sikkerhetspolitiske situasjonen har økt kravene til å bistå statsministeren i å lede, samordne og koordinere regjeringsarbeidet. Det har i tillegg vært behov for økt kapasitet til å rådgi statsministeren i internasjonale spørsmål.

Regjeringen ga ut den første nasjonale sikkerhetsstrategien for Norge 8. mai i år. SMK har en rolle som pådriver og koordinator for oppfølging av nasjonal sikkerhetsstrategi. Det tydeliggjøres nå ved at en av statssekretærene ved SMK får ansvar som nasjonal sikkerhetsrådgiver.

Nasjonal sikkerhetsrådgiver er rådgiver til statsministeren ved SMK i spørsmål som berører nasjonal sikkerhet og oppfølgingen av nasjonal sikkerhetsstrategi.

Utnevnelsen av en nasjonal sikkerhetsrådgiver ved SMK endrer ikke statsrådenes konstitusjonelle ansvar.

SPØRSMÅL NR. 763**Innlevert 11. desember 2025 av stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand****Besvart 19. desember 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Sikkerhetsklareringer har de siste årene vært mye omtalt, ikke minst etter at ansatte i politiet, Forsvaret og andre etater har mistet sine klareringer etter mange års tjeneste. Det er en selvfølge at nasjonens sikkerhet må veie tyngst, men det er også avgjørende at alle får en rettferdig og individuell behandling basert på klare og forståelige kriterier.

Hvilke konkrete grep vil regjeringen ta for å sikre at klareringsprosessen både bidrar til å trygge nasjonen og gir en rettferdig og individuell vurdering?

Svar:

Jeg deler representantens syn på om at klareringsprosessen må bidra til å trygge nasjonen og at nasjonens sikkerhet må veie tungt. I dagens sikkerhetspolitiske situasjon trenger vi de rette virkemidlene for å håndtere risikoen for innsidere.

Det er avgjørende at sakene behandles rettidig og i samsvar med regelverket. Det innebærer at hver klareringssak avgjøres med grunnlag i en konkret og individuell helhetsvurdering. I tillegg er likebehandling nødvendig for å bidra til at rettssikkerheten til den enkelte ivaretas,

og for at samfunnet skal kunne ha tillit til klareringsinstituttet. Sikkerhetsloven regulerer at i vurderingen av avgjørelse om klarering skal det legges vekt på forhold som er relevante for personens pålitelighet, lojalitet og dømmekraft i forbindelse med behandling av gradert informasjon og tilgang til skjermingsverdige objekter og infrastruktur. Klareringsmyndigheten skal se til at klareringssaken er så godt opplyst som mulig. Den som har vært vurdert har rett på å vite resultatet av vurderingen iht. sikkerhetsloven § 8-13, den har rett til innsyn etter gitte vilkår gitt i § 8-14 og § 8-17 regulerer hvordan klage på avgjørelse om klarering kan påklages.

Regjeringen varslet i Meld. St. 9 (2024-2025) Totalberedskapsmeldingen at den vil iverksette et arbeid for å modernisere klareringsinstituttet til et system rustet for fremtiden. Justis- og beredskapsdepartementet, sammen med Forsvarsdepartementet sendte den 10.12.2025 et brev til Sivil Klareringsmyndighet, Forsvaret og Nasjonal sikkerhetsmyndighet som orienterte virksomhetene om at det skal etableres en felles sivil-militær klareringsmyndighet, forutsatt Stortingets samtykke til justering av sikkerhetsloven § 8-16. Den nye myndigheten vil bestå av hele Sivil klareringsmyndighet, klareringssakene til Forsvarets sikkerhetsavdeling og enkelte brukernære oppgaver innen klarering fra Nasjonal sikkerhetsmyndighet. Virksomheten vil være et direktorat som bygger på Sivil klareringsmyndighet og vil være direkte underlagt JD. Direktoratet blir det sentrale fagmiljøet for klareringer et-

ter sikkerhetsloven og en avgjørende tjenesteleverandør til totalforsvaret. Ved å samle de to største klareringssmyndighetene i Norge, vil vi få en mer hensiktsmessig organisering av oppgaver og ansvar som legger til rette for ytterligere effektivisering og modernisering av klareringsinstituttet, gjennom blant annet digitalisering og regelverksutvikling. Det skal også arbeides med flere tiltak, bla. digitalisering av klareringsprosessen og regelverksutvikling.

Noen tiltak er allerede iverksatt. Sivil klareringssmyndighet gir i flere saker enn tidligere klarering på vilkår, etter sikkerhetsloven § 8-6. Det kan for eksempel innebære at klarering gis for en konkret stilling.

Arbeidet med å endre sikkerhetsloven for å styrke hjemmelsgrunnlaget for å behandle opplysninger i saker hvor personer bare skal ha autorisasjon for BEGRENSET, er i sluttfasen. Saken har vært på alminnelig høring, og lovforslaget er til behandling i justiskomiteen.

Justis- og beredskapsdepartementet sendte denne våren på alminnelig høring forslag om å endre sikkerhetsloven § 8-4 med formål å tydeliggjøre kvavene til individuelle vurderinger i klareringssaker. Høringsuttalelse er til vurdering i departementet.

Dette, sammen med arbeidet med å modernisere klareringsinstituttet, skal til sammen bidra til at klareringssprosessen bidrar til nasjonal sikkerhet, samtidig som vi ivaretar rettsikkerheten til den enkelte.

SPØRSMÅL NR. 764

Innlevert 11. desember 2025 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 16. desember 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Så eg prøver igjen, kan finansministeren leggje fram korrekte tall for prisveksten for matvarer frå 2021 til i dag, samanlikna med lønnsveksten i samme tidsrommet, sett opp tabell synliggjort pr år og samla?

GRUNNGJEVING:

I spørretimespørsmål for nokre veker sidan, stilte eg spørsmålet til finansminister Stoltenberg om han var klar over utfordringane til næringslivet og folk flest i dyrtida som no er og med kraftig stigande priser innan spesielt matvarer, drivstoff osv.

Statsråden svarte sjølv sagt ikkje på spørsmåla, men kom med fleire påstander som eg her vil sjekke nærare ut.

Mitt tilleggsspørsmål nr. 1 gjekk på matvareprisane, og eg stilte spørsmålet om finansminister Stoltenberg viste snitt prisen for ein liter melk og eit brød, statsråden vart åpenbart “ utilpasset” og svarte slett ikkje på dette, men hevda at lønnsveksten no var større enn prisveksten , altså prisveksten for matvarer, noko ein lett sjekk avdekk rett og slett ikkje var riktig.

Ein statsråd skal svare rett til Stortinget, dette gjorde slett ikkje finansminister Stoltenberg denne dagen.

Svar:

Tabell 1 inneholder tallene representanten Sve etterspør.

Tabell 1. Prosentvis vekst i priser og lønninger.

	2021	2022	2023	2024	Samlet vekst fra 2021 - 2024*
Vekst i konsumprisindeksens underindeks «matvarer og alkoholfrie drikkevarer»	-2,0	6,5	9,8	5,3	23,1
Vekst i konsumprisindeksen (KPI)	3,5	5,8	5,5	3,1	15,1
Herav: bidrag fra matvarer og alkoholfrie drikkevarer til vekst i KPI	-0,3	0,8	1,2	0,6	
Lønnsvekst	3,5	4,3	5,2	5,6	15,9
Reallønnsvekst	0,0	-1,4	-0,3	2,4	0,8

*Ettersom året ikke er omme kan ikke årsveksten for 2025 beregnes. Kolonnen viser derfor vekst fra 2021 til 2024.

Kilder: Statistisk Sentralbyrå og Teknisk Beregningsutvalg (TBU).

For å bedømme hvorvidt folks lønnsutvikling holder tritt med prisveksten, er det mest relevante målet reallønnsveksten, altså lønnsvekst fratrukket generell prisvekst (veksten i konsumprisindeksen, KPI). KPI måler prisveksten på varer og tjenester som sammen er ment å representere forbruket til en gjennomsnittlig norsk husholdning. De ulike varegruppene veies ulikt inn i indeksen, basert på husholdningenes forbruk av de ulike varegruppene. Matvarer og alkoholfrie drikkevarer har i årene 2021-24 utgjort om lag 12 pst. av KPI.

De siste årene har prisveksten vært høyere enn normalt, særlig i 2022 og 2023, og reallønnsveksten var negativ i disse to årene. I fjor steg imidlertid lønningene raskere enn KPI, og reallønnsveksten ble dermed positiv. I år og neste år er det også utsikter til reallønnsvekst. Det er denne utviklingen jeg henviste til i mitt muntlige svar i spørretimen.

Med en vekt på om lag 12 pst. av KPI, betyr definitivt prisutviklingen på matvarer noe for folks kjøpekraftsutvikling, men det er ikke den eneste faktoren som er viktig. Som tabellen viser, har veksten i KPIs underindeks for matvarer og alkoholfrie drikkevarer vært sterkere enn for den samlede indeksen. Det reflekterer at det er andre deler av husholdningenes forbruk hvor prisveksten har vært lavere enn for KPI samlet. Dermed har kjøpekraftsutviklingen vært positiv siden i fjor, til tross for at matvareprisene i prosent har vokst raskere enn lønningene.

At folk nå får bedre råd, betyr ikke at alle har god råd. En viktig del av regjeringens økonomiske politikk de siste årene har vært å prioritere tiltak som gir folk bedre råd. For eksempel har strømsstøtteordningen lenge dempet effekten av de høye strømprisene, og årets vedtak om Norgespris og kutt i elavgiften vil fortsette å dempe prisveksten og skjerme husholdningene for perioder med høye strømpriser. Videre har regjeringen kuttet betydelig i barnehageprisene, økt barnebidraget, gjort det billigere med SFO og vedtatt inntektsskattelettelser. Dette er viktige bidrag til folks hverdagsøkonomi. Regjeringen

har også gitt Konkurransetilsynet et oppdrag om å prioritere dagligvarebransjen og styrke markedsovervåkning i bransjen for å forhindre høy prisstigning på matvarer.

Overordnet vil fortsatt trygg økonomisk styring være det viktigste bidraget regjeringen kan gi for at prisveksten fortsetter å falle og holder seg under lønnsveksten.

SPØRSMÅL NR. 765**Innlevert 11. desember 2025 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 17. desember 2025 av finansminister Jens Stoltenberg****Spørsmål:**

Hvordan vurderer finansministeren at bildet av formuesfordelingen i Norge vil endres dersom man også tar med pensjonsformuer og pensjonsopptjening, både i privat og offentlig regi, samt reelle boligverdier for primærbolig som i dag verdsettes lavt som følge av verdsettelsesrabatten i formuesskatten, i beregningen av befolkningens formue?

BEGRUNNELSE:

Nyere tall viser at formuene i Norge har økt betydelig de siste ti årene samtidig som nær halvparten av befolkningen registreres med null eller svært lav ligningsmessig formue. Dette gir inntrykk av en sterk økning i formuesulikheten.

En stor del av nordmenns reelle formue består imidlertid av betydelige verdier knyttet til egen bolig. Verdsettelsesrabatten i formuesskatten gjør at boligverdier i liten grad reflekteres i skattegrunnlaget, og mange fremstår derfor med langt lavere ligningsmessig formue enn de faktisk besitter.

I tillegg består en del av den reelle formuen av opptjente pensjonsrettigheter og verdier i pensjonssystemet – både i folketrygden og i tjenestepensjonsordninger – som ikke inngår i ligningsformuen.

Dersom både pensjonsformuer og reelle boligverdier i større grad inkluderes, vil dette kunne gi et vesentlig annet og mer helhetlig bilde av økonomisk fordeling og den faktiske formuesposisjonen i befolkningen som helhet.

Svar:

Det er riktig at skattemessige verdier, som nettopp er lagt fram, viser skattemessige verdier. Inntekts- og formuesstatistikken for husholdninger fra Statistisk sentralbyrå benytter derimot de beregnede markedsverdiene av de ulike formuesobjektene, det vil si før formelle verdsettingsrabatter for primærbolig, næringseiendom og aksjer og driftsmidler. Også disse tallene viser at formuene har økt kraftig siden 2012, og da særlig for de mest formuende husholdningene. Den sterke veksten i formue bidrar i seg selv til større ulikhet, ettersom formue er langt mer skjevfordelt enn inntekt.

Det vises til Meld. St. 1 (2025-2026) Nasjonalbudsjettet 2026, der velferd, fordeling og ulikhet drøftes

i kapittel 6. Disse analysene bygger på inntekts- og formuesstatistikken og tar altså ikke utgangspunkt skattemessige verdier, men i beregnede markedsverdier uten rabatter. Se for eksempel figur 6.10, som viser fordelingen av husholdningers formue før en tar hensyn til de formelle verdsettelsesrabattene.

De beregnede formuesverdiene i formuesstatistikken vil imidlertid ofte avvike fra de reelle markedsverdiene. For en rekke formuesobjekter, som fast eiendom og unoterte aksjer, er det krevende å anslå markedsverdier. Det er også flere formuesobjekter som i sin helhet ikke inngår i formuesstatistikken, blant annet immaterielle eiendeler (for eksempel åndsverk eller patenter), forretningsverdier og offentligrettslige tillatelser. Det vises til flere empiriske studier, som viser at ikke-børsnoterte selskapers markedsverdi samlet sett er kraftig undervurdert i formuesskatten. Ettersom aksjeformue er svært skjevfordelt, trekker dette i retning av at formuesulikheten er større enn det som framgår av statistikken.

En annen viktig formuespost som ikke er inkludert i den offisielle formuesstatistikken, er opptjente pensjonsrettigheter i folketrygden og tjenestepensjonsordningene, med unntak av individuell sparing i livs- og pensjonsforsikring. Statistisk sentralbyrå har anslått pensjonsformuen ved utgangen av 2020 til 6,3 mill. kroner i gjennomsnitt per husholdning, og pensjonsformue utgjør dermed en betydelig del av husholdningenes reelle formue. Ifølge SSB-analyse 2021/07 Store ulikheter i formue, bidrar pensjonsformuen relativt sett til en viss utjevning, men i absolutte beløp øker forskjellene fordi det stort sett er sammenfall mellom høy pensjonsformue og høy nettoformue. Halvorsen og Hetland (2021) peker imidlertid på noen utfordringer ved å sammenligne pensjonsformue med annen formue:

«For det første er pensjonsformuen (...) en beregnet størrelse som det knytter seg en god del usikkerhet til, og som dessuten er en formue man ikke har råderett over på samme måte som andre formuesobjekter.

Videre er det en formue man primært mottar som en utbetalt annuitet, det vil si som en inntektsstrøm – som man må skatte av».

SPØRSMÅL NR. 766**Innlevert 11. desember 2025 av stortingsrepresentant Marius Langballe Dalin****Besvart 18. desember 2025 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Hvordan og med hvilke virkemidler vil statsråden bidra til å hjelpe kommunene med å følge regelverket og ta ansvar for å fjerne hindringene for ankring i gamle uthavner og stoppe nye hindringer, gjennom for eksempel veiledning, faglige ressurser og støtte, gi Kystverket mulighet til å gripe inn i grove saker, samt bruk av virkemiddelapparatet til Statsforvalteren og fylkeskommunen?

BEGRUNNELSE:

Det er stilt spørsmål knyttet til tiltak i skjærgården som er til hinder for bruk av uthavner som ankringsplass. Det er blant annet mulig å inkorporere uthavner i kommuneplanenes arealdel. Imidlertid viser omfanget av alle ødeleggende utlegginger av rør og kabler i skjærgården at regelverket ikke har fungert etter hensikten, at Statsforvalteren ikke har påsett at statlige retningslinjer følges og at mulighetene i Plan og bygningslovens arealdel ikke er benyttet i særlig grad. Fakta er at i enkelte områder er mer enn 50 % av uthavnene/ankringsplassene for fritidsfartøy unødvendig helt eller delvis ødelagt. Det bør ikke være valgfritt for kommunen å følge opp en ulovlighet etter PBL § 32. Unntaket fra det prinsipielle kravet om å følge opp, er om ulovligheten kan betegnes som ubetydelig. Det kan ikke komme til anvendelse hva gjelder ødeleggende utlegginger i uthavner der det nesten alltid fins alternative traseer, fordi slike tiltak i stor grad berører allmennhetens interesser og ferdselen for et betydelig antall brukere av fritidsfartøy. Uten tiltak er det lite trolig at forvaltningen vil endre sin praksis. I realiteten er mange uthavner og ankringsplasser i skjærgården stengt for allmennheten. Blant annet Kystverkets manglende instruksjonsrett hindrer at korrigerende tiltak iverksettes. Statsråden oppfordres til å sørge for å reetablere ødelagte uthavner. Å legge om sjøledninger er vanligvis ikke spesielt komplisert eller kostbart. Kartverket tegner nå rutinemessig inn på sjøkartene alt av sjøledninger de får melding om. De kunne være en ressurs som varsler kommunen og Kystverket eller Statsforvalter der de så at viktige ankringsplasser blir kompromittert. Hindringene skyldes sjelden viktige lokalpolitiske interesser, snarere mindre private interesser uten at alternativene er godt vurdert. Jeg legger til grunn at statsråden deler vår bekymring for at mange gode uthavner ikke lenger kan benyttes på grunn av nye og noe eldre hindringer og at det er ønskelig å få tilbake flere uthavner og hindre at nye blir ødelagt. Med spørsmå-

let ønsker vi å få belyst de regulatoriske og organisatoriske mulighetene statsråden ser for å arbeide med problemstillingen og hvilke grep statsråden mener regjeringen bør ta for å løse utfordringen.

Svar:

Kommunen har gjennom kommuneplanen hovedansvaret for helhetlig arealplanlegging i sjø. Alle kystkommuner bør derfor vurdere arealbruken i kystnære sjøområder, inntil én nautisk mil utenfor grunnlinjene. Ankringsplasser dekker nasjonale og regionale behov for trygg oppankring, og må sikres i planleggingen.

I kommuneplanen kan arealformålet «bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsoner» benyttes, med bestemmelser som regulerer utlegging av sjøledninger. Ankringsområder kan vises med formålet «ankringsområde» både i kommune- og reguleringsplaner. Utlegging av sjøledninger er ikke tillatt innenfor dette formålet. Arealplaner er derfor svært viktige for å verne om ankringsområder. Kommunal- og distriktsdepartementet har utarbeidet veilederen Planlegging i sjøområdene og rundskriv H-6/18, som gir nærmere veiledning om planlegging i sjø.

Å legge vann- og avløpsledninger i sjø er søknadspliktig etter plan- og bygningsloven. Bygningsmyndighetene skal samordne søknaden med berørte sektormyndigheter, herunder Kystverket, som blant annet gir faglige innspill til arealplanlegging i sjø når hensyn til navigasjon og trygg skipstrafikk berøres. Dersom sjøledninger er etablert uten nødvendige tillatelser, har kommunen som hovedregel plikt til å følge opp saken. Tiltakshaver skal få mulighet til å søke om etterfølgende tillatelse. Dersom tillatelse gis, kan kommunen stille krav om endret plassering. Hvis tiltaket ikke kan godkjennes, skal saken følges opp med sanksjoner, som pålegg om retting og tvangsmulkt.

SPØRSMÅL NR. 767**Innlevert 11. desember 2025 av stortingsrepresentant Hans Edvard Askjer****Besvart 19. desember 2025 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Hvordan vurderer statsråden muligheten for å endre prisområdene for strøm i Sør-Norge i lys av Statnetts forstudie av budområdeinndelingen som ble publisert 10. desember 2025, herunder alternative sammenslåinger av hele/deler av NO1, NO2 og NO5 og erfaringene fra Sverige, hvor den sittende regjeringen har tatt konkrete initiativ for å redusere antallet prisområder til ett nasjonalt område?

BEGRUNNELSE:

Det er 15 år siden dagens fem prisområder for strøm ble etablert. Siden da har kraftsystemet endret seg vesentlig. Statnett publiserte 10. desember 2025 en forstudie av budområdeinndelingen. Studien konkluderer med at dagens modell i hovedsak håndterer flaskehalser, men peker særlig på at en deling av NO4 kan gi "bedre utnyttelse av regulerbar vannkraft, avlaste flaskehalser og mer presise prissignaler". Det er imidlertid i Sør-Norge strømprisene over tid har vært høye og ustabile, med store belastninger for husholdninger, næringsliv og industri, med påfølgende andre konkurransevilkår enn andre i andre prisområder. Særlig har NO2 vært hardt rammet, med langt høyere priser enn andre prisområder. Regjeringen brukte flere år uten å få kontroll på prisforskjellene, og introduksjon av Norgespris som en subsidiert mulig fastpris løser heller ikke de vedvarende strukturelle problemene i strømmarkedet, eller dagens inndeling av prisområdene som sådan.

Det er naturlig å vurdere om dagens inndeling fortsatt gir en riktig og rettferdig organisering av kraftmarkedet. KrF har tidligere foreslått å slå sammen prisområdene i Sør-Norge (NO1, NO2 og NO5) for å sikre mer stabile og rettferdige priser. Statnett viser at én samlet sone for hele Norge ikke lar seg "modellere uten avvik fra sikker drift", men åpner for at sammenslåinger i Sør-Norge – som NO1 og NO2, NO2 og NO5, eller andre kombinasjoner – kan gi bedre samsvar mellom prisområder og faktiske flaskehalser. Naturlige begrensninger i kapasiteten fra Midt-Norge tilsier at en samling i Sør-Norge fortsatt er et relevant grep.

I Sverige har den sittende regjeringen tatt konkrete initiativ for å redusere og samle alle Sveriges prisområder for strøm til helst ett nasjonalt prisområde. Dette understreker at utfordringene ikke er særnorske og at steg for systemendringer av Norges prisområder også kan være ett nødvendig virkemiddel for å sikre mer sosial og regional rettferdighet i kraftmarkedet.

Spørsmålet søker i alt å få fram statsrådets vurdering av hvorvidt prisområdene for strøm i Sør-Norge kan og bør endres, og hvordan regjeringen følger opp Statnetts funn i skyggen av den svenske regjeringens konkrete arbeid for mer stabile og rettferdige strømpriser mellom regionene.

Svar:

For regjeringen er det aller viktigste å få bygget ut mer kraft og mer nett, raskere. Det er min hovedprioritering.

Det er Statnett som systemansvarlig som fastsetter budområder i regional- og transmisjonsnettet basert på hvor det er strukturelle flaskehalser i overføringsnettet. Inndeling i budområder er et effektivt verktøy for å håndtere flaskehalser i nettet, sørge for balanse mellom forbruk og produksjon, og legger til rette for effektiv bruk av ressursene i kraftsystemet. Å fjerne budområdene vil ikke løse utfordringene med overføringsbegrensninger i strømmettet, men vil medføre at disse utfordringene må løses på andre måter som ikke nødvendigvis er like effektive.

Statnett har gjennomført en forstudie hvor de har sett på budområdeinndelingen i hele landet. Basert på denne har Statnett konkludert med at de ønsker å se nærmere på om det er hensiktsmessig å dele dagens NO4 i to budområder. I forstudien har Statnett ikke funnet grunnlag for å videre vurdere justering av andre budområdegrenser i Norge.

Regjeringen har en klar forventning til at Statnett gjør en grundig jobb med å analysere fordelene og ulempe ved en eventuell oppdeling av NO4 før en beslutning tas.

Jeg er kjent med at den svenske regjeringen har bedt Svenska Kraftnät utrede budområdestrukturen i Sverige. Vi vil følge med på resultatene fra denne utredningen og eventuelle virkninger for Norge.

Det viktigste Statnett gjør, er å sørge for tilstrekkelig nettkapasitet over hele landet. Det er ingen grunn til at denne utredningen skal stoppe, eller ta ressurser fra, utvikling og utbygging av nett.

SPØRSMÅL NR. 768**Innlevert 11. desember 2025 av stortingsrepresentant Anne Lise Gjerstad Fredlund****Besvart 17. desember 2025 av finansminister Jens Stoltenberg****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til å pålegge norske banker en plikt til å tilby deponeringskontoer, slik at husleielovens ordning med deponering faktisk kan fungere etter intensjonen?

BEGRUNNELSE:

Husleieloven § 3-8 gir partene i et husleieforhold en lovfestet rett til å deponere omtvistet leie hos en finansinstitusjon. Ordningen skal fungere som en sikkerhetsventil i tilfeller der det oppstår uenighet om leiens størrelse eller andre krav mellom utleier og leietaker. Deponering sikrer at leietaker kan oppfylle sin betalingsplikt uten å risikere oppsigelse eller heving av leieavtalen, samtidig som utleier får bekreftet leietakers betalingsdyktighet.

I praksis tilbyr imidlertid ikke norske banker deponeringskontoer, noe som gjør bestemmelsen vanskelig å realisere. Når loven forutsetter en tjeneste som ikke finnes, svekkes rettssikkerheten for begge parter og skaper

en uholdbar situasjon for leietakere som ønsker å følge lovens intensjon. Dette kan føre til alvorlige konsekvenser, som oppsigelse av leieforholdet, selv om leietaker har midlene tilgjengelig.

For å sikre at husleielovens ordning fungerer etter hensikten, bør det vurderes om banker skal pålegges en plikt til å tilby deponeringskontoer. Dette vil styrke rettighetene til både leietakere og utleiere og bidra til et mer forutsigbart og rettferdig leiemarked.

Svar:

Et utvalg som har vurdert ny boligleielov, foreslo i NOU 2024: 19 endringer i reglene om deponering av omtvistet leie for å tilrettelegge for at bankene lettere kan opprette og forvalte ordningen. Utredningen var på høring til 31. januar 2025, og Kommunal- og distriktsdepartementet arbeider med oppfølgingen. Bankenes rolle og eventuelle behov for regelverksendringer må vurderes i sammenheng med arbeidet med ny boligleielov.

SPØRSMÅL NR. 769**Innlevert 11. desember 2025 av stortingsrepresentant Margit Bye****Besvart 18. desember 2025 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Mener statsråden det er forsvarlig å åpne for at utleier kan justere leien etter markedsleie underveis i leieforholdet, til tross for at det vil kunne skape større leieprisøkninger, mindre bostabilitet, og gi leietagere mindre vern i møte med urimelig høye husleier?

BEGRUNNELSE:

I september varslet regjeringen flere tiltak for å følge opp arbeidet med ny boligleielov. Blant dem var å åpne for at utleier kan justere leien i henhold til markedsleie underveis i et leieforhold, noe loven tidligere ikke har gitt

adgang til. (Regjeringen vil sikre et trygt og forutsigbart leiemarked - regjeringen.no).

Markedsleie innebærer i dag fri prissetting basert på tilbud og etterspørsel ved inngåelse av nye kontrakter. Mens løpende leieforhold skjermes gjennom indeksregulering og gjengs leie, nullstilles prisen til markedsnivå ved hvert leietakerbytte eller kontraktsutløp. Regjeringens forslag vil dermed kunne innebære drastiske leieprisøkninger utover konsumprisindeksen hvert tredje år.

Flere aktører har derfor kritisert dette forslaget. Forbrukertilsynet skrev i sitt høringsinnspill at forslaget i realiteten åpner for at utleieren kan øke leieprisen uten noen reelle begrensninger, at det ikke foreligger noe vern

av leietagernes rettigheter i møte med urimelige leieprisfastsettelse.

Vi har allerede et leiemarked der prisnivået i pressområder er frikoblet fra lønnsvekst, og der de høye inngangskostnadene effektivt eliminerer leietakerens mulighet til å spare egenkapital. Resultatet er en selvforsterkende økonomisk barriere som hindrer overgang til eiemarkedet. Systemet medfører strukturell uforutsigbarhet og redusert mobilitet i arbeidsmarkedet.

Barn er særlig sårbare i møte med dårlig langsiktig botrygghet. NOU 2024:19 slår fast at familiers mulighet til å håndtere husleien er viktig for å sikre trygge gode oppvekstvilkår - derfor er også Redd Barna blant aktørene som kritiserer dette. Dette forslaget vil ikke bidra til forbedring av noen av de ovennevnte punktene, men risikerer tvert imot å gjøre hele systemet enda dyrere og mer uforutsigbart for leietakere.

Svar:

Jeg er opptatt av at leiere skal kunne bo trygt og godt, og oppleve at det å bo i leid bolig er et godt alternativ til å eie. Kommunal- og disktriksdepartementet jobber for tiden med forslag til ny lov om boligleie. I lovproposisjonen vil regjeringen foreslå å styrke leierens rettigheter på en rekke områder. Samtidig trenger vi seriøse utleierye som vil fortsette å tilby gode hjem for leierne. Vi må derfor finne en balanse i loven, slik at leierens botrygghet bedres samtidig som utleierens behov ivaretas godt nok.

Blant forslagene regjeringen har varslet, er en økning av minstetiden for tidsbestemte leieavtaler til fem år og avvikling av bindingstid, slik at leieren kan si opp leieavtalen når som helst. Samtidig vil regjeringen balansere dette med at utleierye får justere leien til markedsleie hvert tredje år.

I dag kan husleien i løpende leieforhold justeres hvert tredje år til såkalt «gjengs leie». Husleielovutvalget har i NOU 2024: 19 påpekt at det er svakheter ved gjengs leie-ordningen og at den er vanskelig å praktisere. Utvalgets flertall anbefalte at retten til å justere leien etter tre år i stedet knyttes til markedsleie, da dette vil være enklere å gjennomføre i praksis og samtidig ivareta hensynet til et velfungerende leiemarked. Flertallet viste også til at en slik ordning kan bidra til et større tilbud og lavere inngangsleie.

Arbeid med regelverk som kan påvirke leiepriser krever klok balansegang, og et godt kunnskapsgrunnlag for beslutningene vi tar. Husleielovutvalget har levert en solid utredning og foretatt grundige overveielser. Når vi nå jobber videre med flertallets forslag om å tillate markedsleiejustering hvert tredje år i løpende leieforhold, innhenter departementet i tillegg mer kunnskap om utslagene av dette.

Jeg er enig med representanten i at håndterbare bokostnader er viktig for å kunne bo trygt. Regjeringen jobber langs flere spor for å bidra at folk skal ha råd til husleien. Blant annet er bostøtten styrket og gjort mer forutsigbar. Og det viktigste vi gjør, er å føre en trygg økonomisk politikk som motvirker den høye prisveksten.

SPØRSMÅL NR. 770

Innlevert 11. desember 2025 av stortingsrepresentant Margit Bye

Besvart 19. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Kan statsråden garantere at en mer enhetlig og likeverdig praktisering av BPA-ordningen i alle landets kommuner ikke vil gå ut over tilbudet i de kommunene og bydelene med gode ordninger, men heller øke standarden for alle andre kommuner?

BEGRUNNELSE:

Et flertall på Stortinget er nå enige i at FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjon-

sevne (CRPD) skal inkorporeres i menneskerettighetsloven. Dette er en historisk utvidelse av funksjonshindredes rettigheter, som vil og bør ha konsekvenser for BPA-tilbudet for funksjonshindrede i norske kommuner.

Artikkel 5 i CRPD stadfester viktigheten av likhet for loven i behandlingen av mennesker med nedsatt funksjonsevne. Det er store forskjeller mellom hvem som får tilbud om BPA i forskjellige norske kommuner, og hvilke rammer kommunene legger for BPA-ordningen sin. I Oslo er det også store forskjeller mellom hvordan BPA-ordningen praktiseres av de forskjellige bydelene.

Enkelte kommuner og bydeler, som til dels bydel Sagene i Oslo, er kjent for å være langt bedre enn andre kommuner/bydeler på tilrettelegging, og på å prioritere BPA-ordningen - selv når det kuttet stort i bydelsøkonomien. Dette er på ingen måte luksusordninger, men de har klart å unngå flere av de uverdige situasjonene som vi har sett fra andre kommuner som ikke har råd til å opprettholde et godt nok tilbud.

Regjeringen har sagt at de skal komme tilbake til Stortinget med forslag om hvordan BPA-ordningen skal videreutvikles. I NOU 2021:1, (Selvstyrt er velstyrt: Forslag til forbedringer i ordningen med brukerstyrt personlig assistanse) foreslo utvalget en mer detaljert og helhetlig regulering av BPA-ordningen, som en løsning for å dempe de store variasjonene i hvordan ordningen praktiseres i forskjellige kommuner. Ettersom Regjeringen tidligere har avvist å overføre forvaltningen av ordningen til staten, peker dette seg ut som en potensiell løsning for å sørge for koherens i tilbudet av BPA og oppfylle CRPDs krav om likeverdige tjenester.

Men, med en mer regulert og detaljstyrt tjeneste kan man risikere at de som bor i kommuner eller bydeler med gode BPA-ordninger, får sitt tilbud svekket. Dette gjelder særlig dersom man ikke sørger for at rammene legges på et godt nok nivå og sørger for tilstrekkelig statlig finansiering.

Svar:

Regjeringen har nylig satt ned et eget Ekspertutvalg for BPA. Dette er et viktig arbeid. Hensikten med Ekspertutvalget er å sikre at BPA-ordningen bidrar til likestilling,

likeverd og samfunnsdeltakelse for personer med nedsatt funksjonsevne og stort behov for bistand i alle landets kommuner.

I forkant av nedsettelse av utvalget, fikk jeg en rekke innspill om at regelverket knyttet til BPA-ordningen praktiseres svært ulikt fra kommune til kommune. Videre etterlyste brukerorganisasjonene blant annet større forutsigbarhet knyttet til ordningen. Jeg har derfor sørget for at departementet har sendt ut et rundskriv om BPA til landets kommuner og statsforvaltere. I tillegg har jeg gitt oppdrag til Helsedirektoratet om å utrede behov for tiltak som skal bidra til gode vedtaksprosesser for kommunale helse- og omsorgstjenester. Det er viktige grep for likeverdige tjenester.

Som representanten er kjent med er BPA en alternativ måte å organisere tjenestene praktisk og personlig bistand (personlig assistanse) for personer med nedsatt funksjonsevne og stort behov for bistand i dagliglivet, både i og utenfor hjemmet. Dette er kommunale tjenester hjemlet i helse- og omsorgstjenesteloven. Kommunene står relativt fritt til selv å organisere og innrette sine tjenester på en mest mulig hensiktsmessig måte ut fra lokale forhold og behov. Tjenestetilbudet vil derfor være innrettet noe ulikt fra kommune til kommune, og jeg kan ikke garantere eller forskuttere hvordan et tjenestetilbud vil se ut frem i tid. Regjeringen jobber nå med en helsereform, vi har nedsatt en kommunekommisjon og det kommer en Helsepersonellplan. Videre vil utvalget komme med sin leveranse i løpet av 2027. Vi må hele tiden være villige til å omstille, for å sikre innbyggerne gode og likeverdige tjenester.

SPØRSMÅL NR. 771

Innlevert 11. desember 2025 av stortingsrepresentant Mirell Høyer-Berntsen

Besvart 17. desember 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Vil statsråden sikre at utfallsrommet ved en ny, lovmessig behandling av Plan for utbygging og drift (PUD) for Yggdrasil, Breidablikk og Tyrving er åpent, ved å avstå fra å tillate produksjons- og utbyggingsaktivitet som forutsetter en gyldig PUD på feltene, lengre ut i tid enn 16. mai 2026?

BEGRUNNELSE:

I sak 24-036810ASD-BORG/02 vant Greenpeace og Natur og Ungdom frem i lagmannsretten med at regjeringen har begått flere saksbehandlingsfeil ved godkjenningen av olje- og gassfeltene Yggdrasil, Breidablikk og Tyrving. Lagmannsretten gir miljøorganisasjonene medhold i at PUD-godkjenningene er ulovlige, og oppsetter samtidig en forføyning som pålegger staten å gjennomføre nye,

lovmessige utredninger i tråd med norsk og europeisk lov. Disse skal være saksbehandlet innen senest 16. mai 2026, og prosessen må legges opp slik at utfallsrommet er åpent, jf. direktivet artikkel 6 fjerde ledd. Departementet har mottatt søknader fra Equinor og Aker BP om å tillate produksjon på Breidablikk og Tyrving for hele 2026. En slik tillatelse vil forskutere resultatet fra den kommende utredningsprosessen. Forføyningen er tvangskraftig og straffbar å bryte.

Svar:

Spørsmålet bygger så vidt jeg kan se på en feilaktig lesning av lagmannsrettens avgjørelse i saken om gyldigheten av PUD-godkjenningene for Yggdrasil, Breidablikk og Tyrving. Jeg viser til lagmannsrettens vurderinger knyttet til fortsatt aktivitet eller stans, jf. dommen på s. 49:

«Lagmannsretten viser videre til at hensynet til forutsigbarhet ved myndighetsutøvelsen gjør seg gjeldende med særlig styrke for norsk petroleumsvirksomhet, ikke bare av hensyn til operatørene, men av hensyn til arbeidsplasser, lokalsamfunn og tilliten til Norge som leverandør av olje og gass. Å pålegge staten å «suspendere virkningen» av PUD-godkjennelsene, slik miljøorganisasjonene har bedt om, ville ha medført at aktiviteten hadde stoppet opp etter hvert som det var nødvendig med nye tillatelser. Tidspunktet ville ha vært noe tilfeldig for det enkelte prosjekt, men det må legges til grunn at forføyning-

gen ville ha medført en relativt rask stans i aktiviteten for alle de tre prosjektene. En slik stans ville hatt store ringvirkninger på grunn av kompleksiteten i prosjektene, som forutsetter et tidskritisk samspill mellom et stort antall aktører og selskaper som er regulert i en rekke kontrakter. Særlig gjelder dette for Yggdrasil hvor utbyggingen fortsatt pågår. Av samme grunn ville prosjektene heller ikke kunne igangsettes med det samme det eventuelt foreligger nye godkjenninger. Slike virkninger står i et motsetningsforhold til utgangspunktet om at forvaltningen ved ugyldighet som følge av saksbehandlingsfeil har en viss områingstid, og hensynene til forutsigbarhet.»

På bakgrunn av at det ikke er konstatert materiell kompetansemangel og de nevnte hensynene, finner lagmannsretten etter en samlet vurdering at et pålegg til staten om «å suspendere virkningene» av PUD-godkjennelsene, vil være i strid med grunnsetningen om proporsjonalitet i tvisteloven § 34-1 andre ledd om at skaden eller ulempen som forføyningen medfører ikke må stå i et «åpenbart misforhold» til interessene som tilsier at forføyning blir besluttet.» Det er helt åpenbart at lagmannsretten ikke har ment at staten skal avstå fra å gi nye tillatelser eller at aktivitetene på de aktuelle feltene skulle stanse.

Jeg forholder meg til lagmannsrettens avgjørelse, noe som innebærer at søknader om nye, nødvendige tillatelser vil bli behandlet fortløpende.

SPØRSMÅL NR. 772

Innlevert 11. desember 2025 av stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde

Besvart 19. desember 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Ber om kunnskapsministerens vurdering av hvorfor det var mindreforbruk på Kap 226 post 22 og Kap. 225 post 61, ber videre om en tabell med siste oppdatert oversikt over hvor mange lærere som søkte om videreutdanning i henholdsvis norsk, matte, naturfag, lesing, skriving og i spesialpedagogikk, og hvor mange som har fått innvilget sitt ønske om videreutdanning i disse temaene.

Kan det bes om en separat oversikt per fag?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til Prop. 25 S (2025-2026). Det står at departementet foreslår å redusere bevilgningen til videreutdanning for lærere og skoleledere med 20 millioner kr

«grunna mindreforbruk på posten.» Det fremgår ikke av proposisjonen hvorfor dette mindreforbruket har oppstått, herunder om det er for få søkere til videreutdanning eller om kommunene ikke prioriterer å godkjenne flere søknader. Det vil være interessant å få kunnskapsministerens vurdering, samt en oversikt over antall søkere og antall godkjente søknader fra lærere som ønsker videreutdanning i enkelte fag.

Departementet foreslår videre å redusere bevilgningene med 70 millioner kroner til Rentekompensasjon for investeringer i læringsarenaer og større utstyr som bidrar til mer praktisk og variert opplæring, fordi det er «færre søknader» enn man hadde lagt til grunn.

Svar:

Det er Utdanningsdirektoratet (Udir) som innenfor rammer fastsatt i tildelingsbrevet dimensjonerer blant annet videreutdanning for skoleledere og lærere. Samlet gis det tilbud til flere enn man har faktisk kapasitet til fordi det erfaringsmessig har noe frafall. Frafallet kan variere fra år til år og det vil være usikkerhet knyttet til anslag for mange tilbud som bør gis.

I 2025 er det et mindreforbruk på kap. 226, post 22 på 20 mill. kroner. Mindreforbruket i 2025 skyldes hovedsakelig lavere utbetalinger av utdannings- og rekrutteringsstipend enn det som ble satt av til ordningen. I tillegg

har en del deltakere på rektorutdanningen takket nei til studieplass, samt at noen moduler ikke hadde nok søkere.

Som tabellen nedenfor viser, har søkertallene til videreutdanning gått nedover de siste årene, men det har fortsatt vært langt flere søkere enn antallet som Udir har godkjent/gir tilbud om videreutdanning. Antall søknader godkjent av eiere har gått ned fra 2024 til 2025 og tilsvarer i 2025 om lag det antallet som Udir har godkjent. Prognosen per 2. kvartal 2025 tilsier et lite merforbruk til videreutdanningsordningen på om lag 1,5 mill. kroner.

	2023			2024			2025		
	Antall søknader	Godkjent av eiere	Godkjent av Udir	Antall søknader	Godkjent av eiere	Godkjent av Udir	Antall søknader	Godkjent av eiere	Godkjent av Udir
Videreutdanning for lærere									
Totalt antall registrerte søknader	11 111	7 606	6 637	10 843	7 384	5 920	8 442	5 833	5 815
Norsk	1027	764	765	987	735	734	728	525	525
Lesing og skriving som grunnleggende ferdighet	10	8	4	6	3	3	10	7	7
Grunnleggende lese-, skrive- og matematikkopplæring (GLSM)	129	74	74	166	116	116	142	105	84
Matematikk	973	733	733	901	668	668	716	542	544
Naturfag	355	249	196	335	232	148	313	226	226
Spesialpedagogikk	2 486	1 660	1 491	2 533	1 736	1 243	2 002	1 417	1 418

Tallene viser et lite avvik mellom antall godkjente søknader fra eiere og antall godkjente søknader fra Udir. Årsaken til dette er feilregistrerte søknader mellom ordninger eller fagkategorier, dobbelsøknader eller søknader som ikke oppfylte kravene for videreutdanning.

Angående kap. 225, post 61 Rentekompensasjon for investeringer i læringsarenaer og større utstyr som bidrar til mer praktisk og variert opplæring: Tall fra Husbanken per 1. desember 2025 viser at 43 kommuner har benyttet seg av ordningen, og 90 skoler er gitt tilsagn på prosjekter. Enkelte skoler er gitt tilsagn til flere enn et prosjekt. Størrelsen på prosjektene varierer fra om lag 100 000 kroner til om lag 70 mill. kroner. Den samlede tilsagnsrammen for disse prosjektene er 800 mill. kroner.

Alle kommuner har fått en individuell investeringsramme. Den samlede rammen som er fordelt mellom kommunene, er på 8 mrd. kroner og gjelder for hele investeringsperioden på 8 år. Ordningen var søkbar for kommunene fra og med juli 2024. Investeringsrammen i 2025 er 2 mrd. kroner. Det er vanskelig å si med sikkerhet hvorfor ikke hele rammen per 2025 er omsøkt, men dette kan blant annet skyldes at ordningen fortsatt er relativt ny, at kommunene trenger tid til å planlegge prosjekter og investeringer, og at antallet søknader derfor vil øke i årene som kommer.

SPØRSMÅL NR. 773**Innlevert 11. desember 2025 av stortingsrepresentant Sigurd Kvammen Rafaelsen****Besvart 19. desember 2025 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Øst-Finnmarkrådet og andre aktører inklusive LO og NHO har over tid etterlyst raskere fremdrift for 420kV-linja til Varangerbotn. Finnmark fylke har også vedtatt en uttalelse der de adresserer at 420kV-linja mellom Skaidi og Varangerbotn er nødvendig for forsyningssikkerheten og regionens fremtidige næringsutvikling. Finnmark har en unik geopolitisk posisjon, og regjeringen selv har uttalt at regionen skal og må prioriteres. Kraft og nett er en viktig del av dette.

Hva gjør statsråden for å sikre økt utbygging av kraft og nett?

Svar:

Energidepartementet og NVE prioriterer oppfølgingen av regjeringens kraft- og industriløft for Finnmark høyt. Konesjonen for ny 420 kV ledning fra Skaidi til Lebesby ble gitt i august 2025. NVE har lagt opp til en samlet behandling av søknader om vindkraft, og Statnetts søknad om videreføring av 420 kV ledningen fra Lebesby østover mot Varangerbotn er til behandling.

Når det gjelder den siste saken, sendte Statnett søknad om konsesjon til NVE i desember 2021. Statnett sendte en oppdatert søknad i 2024. Søknaden har vært på høring i perioden september 2024 til februar 2025, som del av en felles høring av 11 planer om vindkraftverk og 4 planer om kraftledninger i Finnmark. Under høringen mottok NVE flere innspill til søknaden, herunder innsigelser fra Sametinget og Statsforvalteren i Troms og Finnmark, som NVE fant at gjorde det nødvendig med tilleggsutredninger. Statnett arbeider nå med tilleggsutredningene og vil etter det jeg har fått opplyst, sende disse fortløpende til NVE.

Utvikling av infrastruktur og økt næringsaktivitet i Finnmark, og særlig i Øst-Finnmark, er grunnleggende for videre bosetting og en del av vår totalberedskap. Samtidig er det også andre hensyn som må ivaretas, blant annet reindrift. Jeg skulle gjerne sett at arbeidet med å realisere nødvendig infrastruktur i Finnmark hadde gått raskere, men det går framover og arbeidet er prioritert.

Jeg har, slik det blant annet er redegjort for i Prop. 1 S (2025-2026), bedt NVE og Statnett om å lage en felles framdriftsplan for behandlingen av søknaden om ny 420 kV ledning fra Lebesby til Seidafjellet. Statnett prioriterer også arbeidet med utredning, søknad og eventuell etablering av en ny styringsenhet som gjør det mulig å utnytte

den eksisterende 220 kV ledningen mellom Øst-Finnmark og Finland bedre. Arbeidet med felles framdriftsplan er et pågående arbeid, og jeg har bedt NVE og Statnett om å undersøke og iverksette alle hensiktsmessige tiltak som kan bidra til raskere framdrift i saken.

Statnett har videre opplyst at en planlagt temperaturoppgradering av eksisterende 132 kV Adamselv - Varangerbotn, som vil styrke forsyningssikkerheten og øke overføringskapasiteten til Øst-Finnmark, ikke vil gå på bekostning av framdriften i Statnetts arbeid med ny 420 kV-ledning. Dette mener jeg er positivt.

Jeg deler representantens syn på behovet for en rask fremdrift og at det haster å få på plass en helhetlig infrastruktur for kraft og nett i Finnmark. Derfor er dette også en prioritert oppgave for Energidepartementet og NVE. Uten å foregripe konsesjonsbehandlingen, kan jeg forsikre om at regjeringen er opptatt av rask framdrift i behandlingen av 420 kV-ledningen mellom Lebesby og Seidafjellet.

SPØRSMÅL NR. 774**Innlevert 11. desember 2025 av stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde****Besvart 19. desember 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Kan kunnskapsministeren bekrefte at når en stortingsmelding behandles på Stortinget og komiteen innstiller på at meldingen «vedlegges protokollen,» så er ikke det ensbetydende med at regjeringen har støtte for all av innhold og tiltak i stortingsmeldingen?

BEGRUNNELSE:

En stortingsmelding er et dokument som regjeringen sender til Stortinget når den vil presentere saker for Stortinget og få dem drøftet der uten å foreslå vedtak. Formålet er ofte å ofte å skape debatt og peke ut en politisk retning. Det kan skape debatt, både i komiteen og i offentligheten.

I behandlingen av stortingsmeldinger vil ofte innstillingen fra komiteen lyde Stortingsmeldingen «vedlegges protokollen.» Det betyr ikke at komiteen nødvendigvis støtter alt av innhold i en stortingsmelding, men at stortingsmeldingen tas til orientering.

Når en stortingsmelding behandles på Stortinget, vil det ofte være aktuelt for partier å ta til motmæle mot innhold og tiltak man er uenig i. Slik uenighet kan uttrykkes på ulikt vis, både i media og gjennom merknader i selve innstillingen.

Det har vært tilfeller der kunnskapsministeren gir uttrykk for at alle partier på Stortinget har “stemt for” innholdet i en stortingsmelding, til tross for at det ikke har vært voteringer om de enkelte forslagene i stortingsmeldingen, og til tross for at enkelte partier i media har tatt til motmæle mot ett eller flere tiltak i stortingsmeldingen.

Svar:

Jeg kan bekrefte at jeg er kjent med at formuleringen «vedlegges protokollen» betyr at saken er ferdig behandlet i Stortinget, og at det ikke fattes vedtak om innholdet i meldingen.

SPØRSMÅL NR. 775**Innlevert 12. desember 2025 av stortingsrepresentant Tom Staahle****Besvart 19. desember 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Hvilke konkrete tiltak vil statsråden legge frem for Stortinget for å forebygge sekundærflytting, og når kan vi forvente å få dem til behandling?

BEGRUNNELSE:

I ordinær spørretime den 10. desember sa statsråd Stenseng følgende i et svar på mitt spørsmål om konsekvensene for kommuner med høy innvandring:

«Jeg tror det aller viktigste vi kan gjøre, er å bidra til at vi får spredt bosetting, at vi målretter bosettingen på en bedre måte. Det er også derfor vi har skjerpet anmodningskriteriene, for vi vet at en stor andel av dem som går på sosialstønad, er flyktninger

eller innvandrere. Så det å styre bosettingen og se på tiltak som kan forebygge sekundærflytting, slik at folk blir boende i sin bostedskommune, vil også være et bidrag til at de kommunene som nå opplever en opphopning av levekårsutfordringer, blir avlastet, ved at færre flytter til kommunen og er avhengige av sosialstønad.»

Svar:

Spørsmålet ble opprinnelig sendt til kommunal- og distriktsminister Bjørn Skjæran, men ettersom dette ligger under mitt ansvarsområde, er spørsmålet overført til meg.

Innledningsvis ønsker jeg å presisere at flytting kan være hensiktsmessig, for eksempel for å ta utdanning eller arbeid. Når flyttingen medfører negative konsekvenser

for den enkelte eller for tilflyttingskommunene, omtales dette som uønsket sekundærflytting.

Regjeringen jobber aktivt med å finne treffsikre tiltak for å begrense uønsket sekundærflytting. Eventuelle nye tiltak må skje innenfor rammene av Norges menneskerettslige forpliktelser og ikke være strid med forbudet mot diskriminering.

For 2026 har jeg skjerpet anmodningskriteriene, som Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) legger til grunn når de anmoder kommunene om å bosette flyktninger. De skjerpede kriteriene innebærer at det i større grad skal tas hensyn til kommuner som har levekårsutfordringer, høy innvandrerandel og som mottar høy grad av sekundærflytting. Det legges også større vekt på treffsikker bosetting. Det innebærer bl.a. at flyktninger skal ha gode muligheter for å få kvalifisering, videregående opplæring (særlig fag- og yrkesopplæring), utdanning eller arbeid, og det skal legges stor vekt på arbeidsmarkedet i regionen ved valg av kommune for bosetting. Det kan bidra til at flere blir boende lenger i kommunen de har blitt bosatt i. Arbeidet med mer treffsikker bosetting fortsetter i 2026.

Dagens regelverk skal bidra til at flyktninger som ikke er selvhjulpne skal bli boende i bosettingskommunen de fem første årene når kommunen mottar integreringstilskudd. Tilflyttingskommunene kan avslå søknader om sosialhjelp fra flyktninger som flytter i denne perioden med henvisning til bosettingskommunens ansvar, med mindre flyttingen er avtalt eller det er åpenbart urimelig å avslå søknaden. Regjeringen vil tydeliggjøre ovenfor kommunene at de kan bruke regelverket for å begrense flytting mellom kommuner. Flyktninger kan likevel velge å flytte, men det kan innebære avslag på sosialhjelp. Jeg vil vurdere ytterligere tiltak som kommuniserer tydelig til flyktninger og fordrevne og til kommuner om

mulige konsekvenser ved sekundærflytting mht. bortfall av sosialhjelp.

For at flyktninger skal bli selvforsørget og boende i kommunen de er bosatt i, er det viktigste å sikre god bosetting og integrering. Kutt i kvalifisering, norskopplæring og andre tiltak som bidrar til økt integrering vil derimot kunne ha motsatt effekt.

I integreringsmeldingen (Meld. St. 17 (2023-2024)) Om integreringspolitikken: Stille krav og stille opp varslet regjeringen at det skal legges større vekt på muligheter for arbeid og utdanning i bosettingsarbeidet. Regjeringen jobber for å bedre integrering, herunder styrke norskerfigheter og øke sysselsettingen blant flyktninger. Fra 1. januar 2026 trer det i kraft flere endringer i integreringsregelverket, som skal bidra til økt arbeidsretting og formell opplæring i introduksjonsprogrammet. Vi har også sørget for et nasjonalt digitalt tilbud om norskopplæring som kan kombineres med arbeid eller utdanning. Alt med mål om mer fleksibilitet og økt overgang til arbeid.

Regjeringen vil stille tydeligere krav til nyankomne innvandrere og har derfor foreslått å innføre en integreringserklæring. Erklæringen skal tydeliggjøre at innvandrere skal lære seg norsk, delta i samfunnet, komme i jobb og forsørge seg selv. Det skal ikke være tvil om hvilke plikter og rettigheter som gjelder i Norge.

Avslutningsvis viser jeg også til at regjeringen har igangsatt arbeid med en ny integreringsstrategi for å ta tak i noen av de mest alvorlige utfordringene på integreringsfeltet. Det gjelder lav arbeidsdeltakelse, levekårsutfordringer og segregering, og kulturelle barrierer som står i veien for deltakelse på ulike samfunnsarenaer. Strategien skal vise hvordan regjeringen vil imøtekomme disse utfordringene frem mot 2030. Vi vil bruke tid på involvering av ulike miljøer og relevante aktører, herunder kommuner som kjenner til disse utfordringene, og vil legge fram planen våren 2027.

SPØRSMÅL NR. 776

Innlevert 12. desember 2025 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 19. desember 2025 av næringsminister Cecilie Myrseth

Spørsmål:

Hvilke tiltak, utover å følge utviklingen, vil regjeringen sette inn for å sikre at de store selskapene ikke bryter loven om kjønnsbalanse i styrene?

BEGRUNNELSE:

En nylig artikkel fra E24 viser at over 900 norske aksjeselskaper fortsatt ikke etterlever de nye kravene til kjønnsbalanse i styrene. Dette til tross for at fristen for de største

aksjeselskapene gikk ut ved inngangen til 2025 – og omfatter om lag 600 selskaper som har vært pliktige å justere sine styrever for nyttår. Revisorforeningen har kritisert revisorenes praktisering av regelverket, og mener at disse 600 selskapene ikke burde fått godkjent årsregnskapene sine, da disse ble behandlet av styrever som ikke var lovlig sammensatt. Ifølge E24 opplyser Næringsdepartementet at de jevnlig innhenter data fra Brønnøysundregistrene og får statistikk fra SSB for å følge utviklingen i kjønnsbalanse i styrever.

Svar:

Stortinget vedtok i 2023 å utvide krav til kjønns sammensetning i styret til å gjelde for flere foretak enn tidligere. De nye kravene gjelder for store og mellomstore aksjeselskaper, samvirkeforetak og boligbyggelag, og for visse stiftelser og ansvarlige selskaper. Kravene innføres trinnvis frem til 2028. Per i dag er nesten 11 000 aksjeselskaper omfattet av krav til kjønns sammensetning i styret. Krav til kjønns sammensetning i styret i allmennaksjeselskaper ble innført allerede i 2006.

Det er viktig at både kvinner og menn deltar når beslutningene som påvirker samfunnet vårt fattes. Det

viktigste politikken kan gjøre er å vedta lover som stiller krav og sikre at det har konsekvenser dersom lovene brytes. Jeg forventer at alle foretak som omfattes av kravene gjør nødvendige endringer i styrets sammensetning. Manglende oppfyllelse av krav til kjønns sammensetning kan få alvorlige konsekvenser for selskapet.

Ved nyregistrering av, eller endring av styresammensetning i et aksjeselskap, skal styret meldes til Foretaksregisteret. Før opplysninger om styrets medlemmer kan registreres i Foretaksregisteret, skal registerfører kontrollere at krav til kjønns sammensetning er oppfylt. Et aksjeselskap som har meldt til Foretaksregisteret et styre som ikke oppfyller krav til kjønns sammensetning, varsles om dette og får frist til å rette opp forholdet. Dersom forholdet ikke rettes opp, kan tingretten i ytterste konsekvens beslutte selskapet oppløst. Tvangsoppløsning er et inngripende virkemiddel, og understreker at dette er et krav med reell betydning. Denne ordningen har fungert godt for allmennaksjeselskapene. I dag er 44,1 prosent av styremedlemmene i allmennaksjeselskaper kvinner. Ordningen med tvangsoppløsning gjelder også dersom et aksjeselskap ikke oppfyller andre offentlige krav, som å sende inn årsregnskap eller å ha revisor.

SPØRSMÅL NR. 777

Innlevert 12. desember 2025 av stortingsrepresentant Hanne Beate Stenvaag

Besvart 18. desember 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Vil regjeringen sette ned foten og forhindre at Statnett oppretter et nytt strømprisområde og ta grep som gir økte, uforutsigbare strømpriser i den nordlige delen av Nord-Norge?

BEGRUNNELSE:

Regjeringens politiske beslutning om å øke kraftforbruket i Troms og Finnmark enormt gjennom elektrifisering av Melkøya skaper ubalanse i kraftnettet. Nå utreder Statnett om nordre Nordland, Troms og Finnmark skal få et eget prisområde. I det nye prisområdet kan det bli voldsomme prissvingninger og mye dyrere strøm i blant. I Nord-Norge er det mest regulerbar kraft sør i Nordland, og mest uregulerbar kraft nord i regionen. Regjeringen og energidepartementet styrer Statnett, og må ha myndighet

til å sette foten ned for at Statnett tar grep som gir dyrere strøm og uforutsigbarhet i den kaldeste delen av landet.

Svar:

Energiloven med tilhørende forskrifter har som formål å sikre at produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte. Dette gjelder også Forskrift om systemansvar i kraftsystemet. I forskriften fremkommer det at det er Systemansvarlig som skal håndtere alle flaskehalser i regional- og transmisjonsnettet. Systemansvarlig skal fastsette budområder for å håndtere store og langvarige flaskehalser i regional- og transmisjonsnettet. Systemansvarlig skal normalt fastsette separate budområder ved forventet energiknapphet i et avgrenset geografisk område.

Det er derfor Statnett som systemansvarlig som fastsetter budområder i regional- og transmisjonsnettet basert på hvor det er strukturelle flaskehalser i overføringsnettet slik lov og forskrifter forutsetter. Inndeling i budområder er et effektivt verktøy for å håndtere flaskehalser i nettet, sørge for balanse mellom forbruk og produksjon, og legger til rette for effektiv bruk av ressursene i kraftsystemet. Å fjerne budområdene vil ikke løse utfordringene med overføringsbegrensninger i strømmettet, men vil medføre at disse utfordringene må løses på andre måter som ikke nødvendigvis er like effektive.

Statnett har gjennomført en forstudie hvor de har konkludert med at de ønsker å se nærmere på om det er hensiktsmessig å dele dagens NO4 i to budområder. Jeg merker meg at Statnett i forstudien skriver at de ikke forventer store forskjeller i kraftprisene mellom de to budområdene etter en eventuell deling, men at prisene kan gå noe opp i begge områder. I dag har NO4 lavere pris enn

andre norske budområder. Dette forventes fortsatt å være tilfelle i et normalår etter en eventuell deling.

Strømprisen påvirkes av mange faktorer, blant annet hydrologi, vind og flaskehalser i nettet. Strømprisen vil også påvirkes av utviklingen av produksjon og forbruk, og hvordan dette fordeles mellom den nordlige og sørlige delen av Nord-Norge. Forstudien viser at de to budområdene kan veksle på å ha høyest og lavest pris (time for time), men det er ikke det samme som at prisene blir mer uforutsigbare.

Regjeringen har en klar forventning til at Statnett gjør en grundig jobb med å analysere fordelene og ulemper for kraftsystemet, næringsliv og folk i Nord-Norge ved en eventuell oppdeling av NO4 før en beslutning tas.

Regjeringens hovedprioritering er å få bygget ut mer kraft og mer nett, raskere. Det viktigste Statnett gjør, er å sørge for tilstrekkelig nettkapasitet over hele landet. Det er ingen grunn til at denne utredningen skal stoppe, eller ta ressurser fra, utvikling og utbygging av nett.

SPØRSMÅL NR. 778

Innlevert 12. desember 2025 av stortingsrepresentant Marit Vea

Besvart 18. desember 2025 av barne- og familieminister Lene Vågslid

Spørsmål:

Hvor mye av den totale bevilgningen på kapittel 846 Familie- og oppveksttiltak, post 61 tilskudd til å inkludere barn og unge vil i 2026 gå til Fritidskasseordningen, og hvor mye av midlene til fritidskasser går igjen til ulike former for fritidstilbud, som idrett, kunst- og kulturtilbud og friluftsliv?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til at det i statsbudsjettet for 2026 er foreslått en bevilgning på totalt 758,4 mill. kroner på kapittel 856, post 61 uten at det i barne- og familiedepartementets budsjettproposisjon er angitt en nærmere fordeling av midlene på ulike tiltak.

Et av tiltakene som får tilskudd over budsjettposten er Fritidskasseordningen, som er en ordning der offentlige instanser, frivillige organisasjoner og private aktører kan søke om midler for å dekke kostnader forbundet med deltakelse i fritidsaktiviteter. Bydeler i Oslo er sides tilt med kommuner. Undertegnede er kjent med at Norges Idrettsforbund i direkte dialog med departementet

har spurt om hvor mye av midlene som går til idrett, uten å få svar. Dette finner jeg noe merkelig, og like merkelig at det fordelingen av midlene på en så stor budsjettpost ikke framgår nærmere av budsjettproposisjonen

For oss som er beslutningstakere er det er interessant å vite fordeling både for idrett, men også på andre former for fritidsaktiviteter gjennom ordningen.

Jeg viser videre til at det i omtalen under budsjettproposisjonen står at:

«Oppfølging og kontroll skjer gjennom rapportering og rekneskap fra tilskotsmottakarane. Bufdir og Riksrevisjonen kan kontrollere at tilskotsmidlane er nytta etter føresetnadene.»

Det er derfor naturlig å anta at departementet sitter på en slik oversikt, både om hva som faktisk bevilges til Fritidskasseordningen og hva av de bevilgede midlene som faktisk går til tiltak til hhv. idrett, annen friluftslivsaktivitet og til kunst- og kulturtilbud.

Jeg viser også til at departementet i samme budsjettproposisjon opplyser at Rambøll gjennomførte en mindre evaluering av aktivitetstypen Lokal fritidskasse,

som viser at ordningen i stor grad bidrar til å inkludere flere barn og unge i fritidsaktiviteter.

Svar:

Tilskudd til inkludering av barn og unge er en tilskuddsordning som frivillige organisasjoner, offentlige instanser og private aktører kan søke på. Målet med ordningen er å legge til rette for at alle barn og unge skal ha mulighet til mestring og samfunnsdeltakelse gjennom utvikling av åpne møteplasser, deltakelse på ferie- og fritidsaktiviteter og fullføring av utdanningsløp.

Tilskuddsordningen forvaltes av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir). Ordningen omfatter i dag 12 ulike aktivitetstyper, bl.a. kultur- fritids- og ferieaktiviteter, utstyrssentraler, åpne møteplasser og lokale fritidskasser. Tilskudd tildeles på bakgrunn av søknad, og det er ikke satt av et bestemt beløp til de ulike aktivitetstypene. Av regelverket for ordningen fremkommer det imidlertid at Bufdir ved den overordnende fordelingen av midlene blant annet skal sørge for at midlene fordeles mellom de ulike aktivitetstypene.

Kommuner kan som hovedregel disponere tilskuddsmidlene fritt mellom aktivitetene som de er innvilget tilskudd til. Formålet er å gi kommunene tilstrekkelig handlingsrom til å tilpasse innsatsen til lokale behov og forhold. Det foreligger derfor ikke informasjon om

hvordan tilskuddet er fordelt på de ulike aktivitetstypene før tilskuddsmottakerne rapporterer på bruken av tilskuddet. Rapportering fra tilskuddsmottakerne viser at det i 2024 ble benyttet om lag 14,9 mill. kroner til lokale fritidskasser gjennom ordningen.

Lokale fritidskasser kan benyttes til å dekke kostnader forbundet med deltakelse i ulike fritidsaktiviteter, for eksempel idrett, kunst- og kulturtilbud og friluftsliv. Tilskuddsmottakerne er ikke bedt om å rapportere på hvor mye fra den lokale fritidskassen som går til ulike former for fritidstilbud, og det foreligger derfor ikke tall på dette.

Regjeringen er opptatt av at rapporteringsbyrden for tilskuddsmottakerne ikke skal bli for stor. Oslo Economics evaluerer hele tilskuddsordningen i perioden 2025-2026, og leverte første delrapport 9. desember 2025. I delrapporten vurderes tilskuddsordningen å være godt og hensiktsmessig innrettet, men det pekes samtidig på at mange tilskuddsmottakere opplever dagens krav til rapportering som ressurskrevende. Jeg mener derfor at vi ikke bør pålegge tilskuddsmottakerne flere rapporteringskrav enn det de allerede har. I stedet vil jeg i oppfølgingen av evalueringen vurdere hvordan ordningen kan gjøres mindre ressurskrevende, både for tilskuddsmottakerne og for Bufdir.

SPØRSMÅL NR. 779

Innlevert 12. desember 2025 av stortingsrepresentant Joel Ystebø

Besvart 22. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hvordan vurderer statsråden risikoen for pasientsikkerhet, kvalitet i behandling og arbeidsmiljø som følge av de planlagte sparetiltakene ved Haukeland universitetssjukehus, og hvilke konkrete tiltak vil regjeringen eventuelt iverksette for å sikre at helsetilbudet opprettholdes på forsvarlig nivå til tross for budsjettkuttene?

BEGRUNNELSE:

I Bergen meldes det at Haukeland universitetssjukehus planlegger å spare 250 millioner kroner i 2026. Dette innebærer blant annet at rundt 200 årsverk skal bort, også på kritiske områder som kreftbehandling, og at stillinger

skal stå tomme i perioder. Tillitsvalgte og ansatte uttrykker stor bekymring for at dette kan gå ut over pasientsikkerheten, kvaliteten på behandlingen og arbeidsmiljøet. Mange frykter at det vil bli vanskeligere å rekruttere og beholde kvalifisert personell, og at den samlede belastningen på ansatte kan øke ytterligere.

Svar:

Budsjettet for 2026 for Helse Bergen HF ble behandlet av styret i helseforetaket 18. desember. Det framgår av budsjettsaken at det er lagt vekt på å involvere ansatte, tillitsvalgte, vernetjeneste og ledere i budsjettprosessen. Budsjettet er utarbeidet med basis i forutsetningene i

statsbudsjettet og tildelt ramme og inntektskrav fra Helse Vest RHF for 2026. Med bakgrunn i behovet for nødvendige investeringer er det lagt til grunn et resultatkrav på 115 mill. kroner i 2026. Dette er 40 mill. kroner høyere enn lagt til grunn i økonomisk langtidsplan. Investeringsbudsjettet er basert på at pågående prosjekter kan videreføres som planlagt. Det er oppgitt at det er risiko i investeringsbudsjettet, særlig knyttet til rammene for vedlikehold og medisinsk teknisk utstyr. I tilpasningen til rammene for 2026 er det ikke lagt til grunn strukturelle tiltak eller større omorganiseringer. Det er lagt vekt på å arbeide godt med prioritering, digitalisering og standardisering, innkjøp og bemanning. Med unntak av en mindre justering av resultatkravet ble forslaget fra administrerende direktør vedtatt av styret.

Denne regjeringen har sørget for flere år med gode sykehusbudsjetter og sykehusbudsjettet for 2026 øker samlet med 3,6 milliarder kroner sammenlignet med

saldert budsjett 2025. Selv om sykehusbudsjettene øker år for år, er det viktig at sykehusene hele tiden vurderer om budsjettene brukes best mulig der det trengs mest. Helse Bergen har lagt til grunn et samlet inntektsbudsjett på 19 milliarder kroner for 2026. Driften av sykehuset i Bergen og nødvendige tiltak for å tilpasse driften til rammene, dersom kostnadsveksten blir høyere enn veksten i rammene gir grunnlag for, er helseforetaket og Helse Vest RHF sitt ansvar.

Regjeringen har satt ned et helsereformutvalg som skal utrede alle sider ved organiseringen av helse- og omsorgstjenestene våre, inkludert finansiering. Det betyr at utvalget skal vurdere hvilke alternativer som finnes til hvordan vi gjør i det i dag, også inkludert andre måter å finansiere sykehusene på, for eksempel hvordan vi finansierer investeringer i sykehusbygg. Vi er åpne for alle endringer som kan gjøre helse- og omsorgstjenestene i Norge bedre.

SPØRSMÅL NR. 780

Innlevert 12. desember 2025 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 19. desember 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Er det regjeringens offisielle syn at samene representerer «landets eldste kultur» og «at det var de [samene] som bosatte seg nord i landet vårt først», og mener hun påstandene gjenspeiler faktabasert kunnskap?

BEGRUNNELSE:

I læreboken «Gaia 5, samfunnsfag for barnetrinnet» (Gyldendal Undervisning), kan man lese følgende:

«Vi regner samene som et urfolk. Det betyr at det var de som bosatte seg nord i landet vårt først.»

I læreboken «Cumulus, samfunnsfag for 1.-4. klasse» (Aschehoug forlag), kan man lese:

«En urbefolkning er de menneskene som kom først til sitt sted. Samene har bodd i nord i flere tusen år. De kom først til sitt område.»

På nettsiden til Skolerom kan vi lese:

«Samene, urbefolkningen i Norge, har en spennende kultur. Likevel prøvde staten på 1800-tallet å fjerne landets eldste kultur og tvinge samene til å bli en del av storsamfunnet.»

<https://skolerom.no/undervisning/samene-et-urfolk/>

Dette er et lite utvalg sitater fra undervisningsmaterieell som benyttes i grunnskolen. Det som fremstilles som et faktum i teksten, herunder særlig definisjonen av «urfolk» og hvilke folkegrupper som bosatte seg først i nord, kan det ikke føres bevis for – flere vil hevde at det er beviselig feil.

Spørsmålsstiller ønsker å avklare om sitatene samsvarer med regjeringens offisielle syn, og videre hvor viktig statsråden mener det er at norsk skole formidler faktabasert kunnskap.

Svar:

I 1990 ratifiserte Norge, som første land i verden, ILO-konvensjonen nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater. Ved ratifikasjonen bestemte Stortinget at for Norges del gjelder konvensjonen for samene.

Konvensjonen definerer urfolk som «folk i selvstendige stater som er ansett som opprinnelige fordi de nedstammer fra de folk som bebodde landet eller en geografisk region som landet tilhører, på det tidspunkt da

erobring eller kolonisering fant sted eller de nåværende statsgrenser ble fastlagt og som, uavhengig av sin rettslige stilling, har beholdt noen eller alle av sine egne sosiale, økonomiske, kulturelle og politiske institusjoner.»

I henhold til ILO-konvensjon nr. 169 er det sentrale om samene har en tilknytning til et bestemt område fra før de nåværende statsgrenser ble etablert. Det rettslig relevante er derfor hva som har skjedd fra i dag og tilbake til 1600/1700-tallet. Høyesterett har flere ganger uttalt at

samene har status som urfolk i Norge, både i Selbusaken fra 2001 og senest i Nessebydommen fra 2018.

Jeg kan opplyse at siden 2000 har politikken vært at departementet ikke godkjenner innholdet i læremidlene som er i bruk i opplæringen. Det er opp til forlag og andre produsenter av læremidler å kvalitetssikre innholdet i læremidlene, og sikre at de er i tråd med læreplanene og annet regelverk.

Jeg vil for øvrig vise til Sannhets- og forsoningskommisjonens grundige historiske gjennomgang.

SPØRSMÅL NR. 781

Innlevert 12. desember 2025 av stortingsrepresentant Bent-Joachim Bentzen

Besvart 22. desember 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Redningshelikoptertjenesten er en viktig ressurs i totalforsvaret. Justis- og beredskapsdepartementet har gitt Hovedredningssentralen i oppdrag å utrede framtidig drift av redningshelikopterbasen i Tromsø.

Hvilke kapasitetskrav ligger til grunn for denne utredningen for å påse at Tromsø-basen kan ivareta behovet for både sivile redningsoppdrag og utgjøre en gripbar ressurs for Forsvaret?

Svar:

Redningshelikoptertjenesten utgjør en sentral del av Norges beredskap og totalforsvar. Jeg vil vise til kravene til basen som ble stilt i Prop. 85 S (2020–2021) når Tromsøbasen ble etablert for å styrke redningsberedskapen i Nord-Norge. Store avstander, krevende klimatiske forhold og økende aktivitet til sjøs og på land stiller særskilte krav til kapasiteten. Jeg viser også til Prop. 15 S (2025–2026).

Justis- og beredskapsdepartementet har gitt Hovedredningssentralen i oppdrag å utrede framtidig drift av basen, med sikte på å belyse de samlede økonomiske og administrative konsekvensene av anmodningsvedtak nr. 983 (2020–2021), sammenlignet med å videreføre en løsning med sivil operatør i Tromsø. Dersom Forsvaret skal overta driften av Tromsøbasen vil det kreve flere milliarder kroner i investeringer. Det må derfor fremskaffes et grundig beslutningsgrunnlag for å sikre at Stortinget har tilstrekkelig og pålitelig informasjon om kostnader, nytte

og risiko. I en slik sammenheng er det naturlig at også en løsning med å videreføre en sivil operatør belyses som del av beslutningsgrunnlaget

Utredningen bygger på følgende overordnede kapasitetskrav. Basen skal ha tilstrekkelig kapasitet til å håndtere redningsoppdrag under normale og krevende forhold, inkludert samtidige hendelser. Helikoptertjenesten må være operativ med høy regularitet og kvalitet, tilpasset lange avstander, mørketid og krevende værforhold i nord. Tjenesten skal levere stabil drift over tid og møte operative krav under både normale og ekstraordinære forhold.

Disse kravene skal sikre at Tromsøbasen ivaretar sitt samfunnsoppdrag og samtidig styrker nasjonal beredskap.

SPØRSMÅL NR. 782

Innlevert 12. desember 2025 av stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad

Besvart 19. desember 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan jeg be statsråden legge frem tall på utviklingen og antallet av slike hendelser i norsk transportsektor, på flyplasser, i fly, på tog, buss, bane, ferger, hurtigbåter osv.?

BEGRUNNELSE:

Ansatte i transportsektoren har krav på et trygt arbeidsmiljø. Amerikanske myndigheter rapporterer om en stor økning i forstyrrende oppførsel og vold fra passasjerer i luftfarten og vi opplever utagerende oppførsel fra passasjerer i transportsektoren, også i Norge.

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at jeg ser svært alvorlig på forstyrrende oppførsel, trusler og vold i samferdselsektoren. Slike hendelser utgjør et arbeidsmiljøproblem, og kan i enkelte situasjoner også få direkte konsekvenser for sikkerheten og tryggheten for ansatte, for øvrige reisende og for transportavviklingen som helhet.

Luftfarten

Forstyrrende og utagerende oppførsel eller vold (uregjerlige passasjerer) har de seneste årene vært et økende problem innenfor luftfarten. Slike hendelser er rapporteringspliktig i henhold til regelverk som pålegger aktører i luftfarten å rapportere ulykker og hendelser for å forbedre flysikkerheten.

På bakgrunn av en bekymringsfull økning i hendelser med uregjerlige passasjerer fra 2016 (med unntak av pandemiårene), etablerte Luftfartstilsynet høsten 2022 en tverrfaglig trepartsgruppe bestående av flyselskapene, flyplasser, bakketjeneste-selskaper, fagforeninger, NHO Luftfart og politiet. Luftfartstilsynet leder arbeidet. Målet har vært å redusere antall alvorlige hendelser, styrke rapporteringen og bidra til tryggere arbeidsforhold for både kabin- og bakkepersonell.

Luftfartstilsynet opplyser at arbeidet har gitt konkrete resultater, blant annet gjennom økt rapportering fra flere aktører, tettere samarbeid mellom involverte parter, bedre opplæring av personell og bedre sikkerhetstiltak for personell. Videre har arbeidet resultert i kampanjen #flymodus som retter seg mot passasjer, for å bygge økt bevissthet angående hvordan man opptrer og oppfører seg på fly.

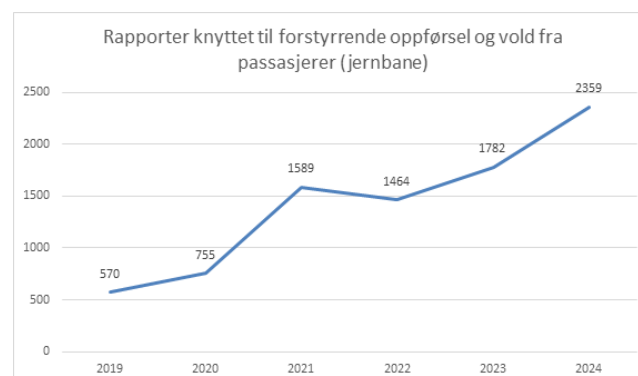
De siste tre årene har det vært om lag 600 hendelser årlig knyttet til uregjerlige passasjerer rapportert

til Luftfartstilsynet. Den store økningen fra 2022 til 2023 skyldes ifølge Luftfartstilsynet i stor grad at økt bevissthet rundt temaet har gjort at flere hendelser blir rapportert inn, og at bakketjenester først begynte å rapportere hendelser etter at det overnevnte arbeidet ble igangsatt. Rapportene fra bakketjenester inneholder mange tilfeller der passasjer ble stoppet før ombordstigning.

Jernbane

Persontogoperatørene i jernbanesektoren har gode rutiner for å kartlegge omfanget av uønskede hendelser i tog. Ombordpersonalet registrerer hendelsen, og angir type hendelse i et digitalt verktøy. Operatørene bruker denne informasjonen i sine interne prosesser for opplæring, ved utarbeidelse av bemanningsplaner og ved vurdering av behov for vektere om bord. Alvorlige hendelser følges opp særskilt.

Jernbanedirektoratet opplyser at ansatte hos persontogoperatørene Vy, Go-Ahead Norge og SJ Norge melder inn uønskede hendelser knyttet til forstyrrende oppførsel og vold fra togpassasjerer. Dette inkluderer forhold som misbruk av alkohol, betalingsnekt, ikke fulgt ombordpersonalets anmodning, seksuell trakassering, verbal utskjelling og vold.

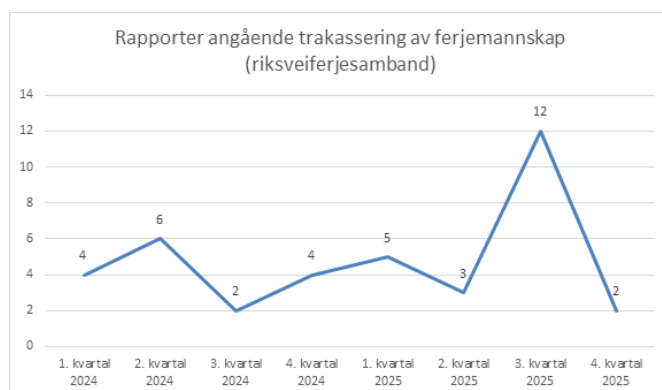
I jernbanesektoren har omfanget av uønskede hendelser vist en økende trend de seneste årene. I 2019, før pandemien, ble det meldt inn 570 slike hendelser, mens tallet i 2022, det første normalåret etter pandemien, var 1464. Foreløpige tall for 2025 indikerer et omfang på nivå med 2024.

Ferje

Statens vegvesen er oppdragsgiver og løyvemyn-dighet for 16 riksveiferjesamband, og ferjesambandene driftes av ferjeoperatører gjennom driftskontrakter med etaten.

Statens vegvesen har en dialog med ferjeoperatørene om konkrete tiltak, og har sett på ulike virkemidler som kan bidra til å forebygge trakassering av ferjemannskap. De siste to siste årene har Statens vegvesen gjennomført en holdningskampanje med mål om å forebygge de nevnte handlingene. Statens vegvesen opplyser at etatens intensjon med kampanjen er å fremme bevisstheten rundt egen trafikantatferd når man reiser med ferje. Etaten ønsker å tydeliggjøre arbeidet som ferjemannskapet utfører, og hvem de utfører dette for. Holdningskampanjen kalles «ferjevettreglene» og er godt synlige på alle riksveiferjesamband, men også på en rekke fylkesveiferjesamband, da de er utarbeidet i samråd med ferjeoperatørene.

Fra og med 2024 er trakassering av ferjemannskap etablert som egen hendelseskategori i de månedlige HMS-rapportene som Statens vegvesen mottar fra riksveiferjeoperatørene. Rapportene viser at trakassering er blant de mest fremtredende årsakene til rapporterte HMS-hendelser.

Statens vegvesen mottar slike rapporter kun for riksveiferjesambandene. Statens vegvesen opplyser at etaten har kjennskap til at trakassering av ferjemannskap også forekommer på fylkesveiferjesamband, og at det for ferjedriften totalt sett har forekommet slike hendelser over en lang tidsperiode. Det er grunn til å tro at det er store mørketall, men at økt fokus på temaet etter hvert vil medføre bedre innrapportering av hendelser.

Statens vegvesen opplyser meg videre om at etaten, basert på vedtatt HMS-plan for 2024 og 2025, har lagt til

rette for møter og andre arenaer der vesentlige og gjentagende HMS-hendelser tas opp med ferjeoperatørene. Formålet med disse møtene har vært å sikre læring av hendelsene og å bidra til systematisk oppfølging. Videre opplyser Statens vegvesen at etaten har deltatt på vern-erunder hos samtlige ferjeoperatører på riksvei. Gjennom disse arenaene har Statens vegvesen bidratt til å definere felles håndteringsrutiner ved trakassering, med vekt på læring, involvering av ledelsen og ivaretagelse av ansatte som utsettes for trakassering og utskjelling. Operatørene er i denne sammenheng oppfordret til å politianmelde slike hendelser.

Kollektivtransporten

Ansvaret for kollektivtransport som buss, bane og hurtigbåt ligger primært til fylkeskommunene. Ferjene som går på fylkesveinettet regnes også som en del av kollektivtransporten som fylkeskommunene har ansvaret for. Samferdselsdepartementet har per i dag ikke en samlet oversikt over omfanget av forstyrrende oppførsel og vold innen disse transportformene. Gitt den korte fristen for besvarelsen har det ikke vært mulig å innhente tall på utviklingen og antallet av slike hendelser fra fylkeskommunene eller transportselskapene.

Avslutningsvis vil jeg understreke at forstyrrende oppførsel og vold i transportsektoren er uakseptabelt, både av hensyn til de ansatte som utfører viktige samfunnsoppgaver, og til reisende som har krav på trygg og sikker transport. Tallene og erfaringene som er redegjort for i svaret her, viser at dette er en utfordring som må tas på alvor på tvers av transportformene. Jeg vil følge utviklingen tett og påse at myndighetene i samferdselssektoren fortsetter arbeidet for forebygging, rapportering og oppfølging av denne typen hendelser.

SPØRSMÅL NR. 783**Innlevert 12. desember 2025 av stortingsrepresentant Margret Hagerup****Besvart 22. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til å sikre at pasienter som har behov for spesialisert rehabilitering får likeverdig tilgang på tvers av helseregionene?

BEGRUNNELSE:

Beitostølen Helsesportsenter (BHSS) er en av få private, ideelle institusjoner med landsdekkende funksjon som tilbyr spesialisert rehabilitering basert på fysisk aktivitet, helsesport, aktivitetshjelpemidler og livsmestring som sentrale virkemidler. Tilbudet som gis ved BHSS og tilsvarende institusjoner erstattes verken av kommunale tjenester eller øvrige deler av spesialisthelsetjenesten, og pasientene har ofte behov for oppfølging gjennom hele livsløpet.

Det er i dag betydelige forskjeller mellom helseregionene når det gjelder tjenestevolum og målgruppeavgrensninger. Blant annet praktiserer Helse Sør-Øst og Helse Midt-Norge en øvre aldersgrense på 30 år for diagnoseuavhengig rehabilitering innen tilpasset fysisk aktivitet, familie og utdanning, mens Helse Vest ikke har tilsvarende begrensning. Dette innebærer at pasienters tilgang til nødvendig rehabilitering i praksis avhenger av bosted og alder, til tross for at behovene er de samme.

Svar:

Representanten Hagerups spørsmål gjelder likeverdig tilgang til spesialisert rehabilitering generelt, mens begrunnelsen for spørsmålet spesifikt gjelder avtalene med Beitostølen Helsesportsenter (BHSS). Når det gjelder det generelle spørsmålet om å sikre lik tilgang til spesialisert behandling vil jeg vise til at legespesialistene i regionene og regionale vurderingsenheter for rehabilitering benytter prioriteringsveilederen for fysikalsk medisin og rehabilitering. Denne forvaltes og publiseres av Helsedirektoratet. Alle pasienter som henvises til spesialisthelsetjenesten skal få en individuell vurdering av pasientrettigheter som rett til helsehjelp og frist for behandling. For å understøtte likeverdig behandling, og likeverdig forvaltning av pasientrettighetene, gir prioriteringsveilederne en anbefaling av hastegrad og krav for rettighet på gruppenivå. Alle fire regionene benytter felles prioriteringsveileder.

I sin begrunnelse for spørsmålet tar representanten Hagerup opp diagnoseuavhengig rehabilitering innen tilpasset fysisk aktivitet. For å besvare representan-

tens spørsmål har departementet innhentet informasjon fra de aktuelle regionale helseforetakene.

De regionale helseforetakene innretter anskaffelser noe ulikt, blant annet på grunn av ulike tilbud i egne sykehus og ulike behov. Det er derfor naturlig at det er variasjon både i volum og avgrensning for målgrupper i anskaffelsene.

Anskaffelsen i Helse Sør-Øst RHF bygger på fagplan vedtatt i styret og gjennomført behovsvurdering. I anskaffelsen som Helse Sør-Øst RHF tildelte i oktober 2025 ble det ikke spesifikt etterspurt tilpasning av aktivitetshjelpemidler. Tilbydere med dette tilbudet ble imidlertid vurdert på lik linje med øvrige tilbydere i konkurransen. Etter en samlet vurdering av kvalitet og pris, informerer Helse Sør- Øst RHF om at Beitostølen Helsesportsenter ikke nådde opp i den aktuelle delytelsen.

Helse Sør-Øst RHF opplyser at en vesentlig del av rehabiliteringsoppholdene består av fysisk aktivitet og livsmestring. Helse Sør-Øst RHF vurderer at pasientene i regionen fortsatt skal få gode og relevante rehabiliteringsopphold tilpasset den enkelte målgruppe og pasientenes behov.

Helse Vest RHF opplyser at ved inngåelse av avtaler med private rehabiliteringsinstitusjoner utenfor region vest, vurderer helseregionen behovet for å supplere tilbudene som finnes i helseforetakene og gjennom avtaler med private innenfor helseregionen.

Helse Vest RHF har inngått ny avtale med Stiftelsen Beitostølen Helsesportsenter om tilpasset fysisk aktivitet og utdanning for pasienter med alvorlige funksjonsnedsettelser, uavhengig av diagnose, med behov for spesialiserte, intensive, tverrfaglige habiliterings- eller rehabiliteringstiltak av særlig kompleks art, spesielt knyttet til helsesport/vintersport eller spesiell utprøving av aktivitetshjelpemidler og/eller ved særlige behov knyttet til pasientens livsfaseoverganger. Rammen for avtalen er 1800 oppholdsdøgn årlig for pasienter under 18 år, og 1100 oppholdsdøgn for pasienter 18 år og eldre. Den nye avtalen trer i kraft fra 01.01.26.

Helse Midt-Norge RHF har en tilleggsavtale med blant annet Beitostølen Helsesportsenter for diagnoseuavhengig rehabilitering innen tilpasset fysisk aktivitet, familie og utdanning. Dette er en egen delytelse som er avgrenset for pasienter opp til 30 år. Pasienter over 30 år som har hatt behov for samme type tilbud, har fått dette innenfor en annen delytelse G for nevrologiske og nevro-

muskulære sykdommer, som regionen også har tillegg-savtale med blant annet Beitostølen Helsesportsenter om.

Helse Midt-Norge RHF opplyser at når helseregionen nå har gjennomført anskaffelser av habiliterings- og rehabiliteringstjenester innenfor en rekke delytelser, har de vært klar over at det kan være udekkede behov innen delytelse G i tilbudene de nå har fått. Derfor har Helse Midt-Norge RHF forlenget avtalene med blant annet Beitostølen og Cato-senteret for å sikre kontinuitet. Når tildeling av nye kontrakter i henhold til aktuelle anskaffelse av spesialiserte rehabiliteringstjenester er rettskraftig, vil

Helse Midt-Norge RHF beslutte om det er behov for ekstra anskaffelser på området.

De regionale helseforetakene har fram til nå hatt likelydende avtaler med Beitostølen Helsesportsenter. Ifølge informasjonen departementet har mottatt, har Helse Vest RHF endret innretning i den nylig inngåtte avtalen. Jeg er enig med representanten Hagerup i at vi må etterstrebe at pasienter har likeverdig tilgang til spesialisert rehabilitering på tvers av regionene. Men helseregionene har ulike tilbud i egne sykehus og ulike behov for å kjøpe tjenester fra private tilbydere.

SPØRSMÅL NR. 784

Innlevert 12. desember 2025 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 22. desember 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Hvordan vil regjeringen styrke arbeidet for å følge opp nullvisjonene og forebygge drukning, og hvilke tiltak gjøres det for å bidra til at tilbudet om barnehagesvømming blir videreført, særlig i kommuner hvor dette er spesielt viktig?

BEGRUNNELSE:

I forslaget til statsbudsjettet for 2026 skriver regjeringen at de vil:

“Følge opp nullvisjonen om ingen omkomne eller hardt skadde på fartøyer og innretninger underlagt Sjøfartsdirektoratets forvaltnings og tilsynsansvar, og oppfølging av nullvisjonen om ingen omkomne som følge av drukningsulykker på fritidsområdet.”

Etter det undertegnede kan se, finnes det likevel ingen egne budsjettbevilgninger til dette formålet. Samtidig står Flyte, som jobber med å forebygge drukning, nå i en situasjon hvor de sannsynligvis må avvike som følge av mangel på ressurser og støtte fra regjeringen i dette viktige arbeidet. Vi mottar i tillegg en rekke henvendelser fra foreldre og barnehageansatte som er bekymret fordi midlene til barnehagesvømming er fjernet i statsbudsjettet for 2026. I over 10 år har barnehagesvømming gitt trygghet, mestring og grunnleggende tilvenning til vann til tusenvis av barn. Støtten til barnehagesvømming har vært ansett som et treffsikkert og veldokumentert forebyggende tiltak mot drukning, og vært avgjørende for at flere barn når fer-

dighetsmålene i skolesvømmingen, og for å redusere sosiale forskjeller. Det er uklart om kommunene vil prioritere økte, frie midler til dette forebyggende tilbudet.

Svar:

Kunnskapsdepartementet har ansvaret for det statlige tilskuddet til svømming i barnehagene. Nærings- og fiskeridepartementet har forelagt spørsmålet for Kunnskapsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet.

Hvert år omkommer mange som følge av drukning. Regjeringen ser svært alvorlig på dette og har derfor vedtatt en nullvisjon om ingen omkomne som følge av drukningsulykker. For å følge opp nullvisjonen er det utarbeidet en nasjonal handlingsplan for forebygging av drukning. Handlingsplanen skal bidra til å styrke innsatsen for å redusere antall drukningsulykker og sikre bedre samordning av tiltak på tvers av sektorer.

Nærings- og fiskeridepartementet har fått ansvar for å koordinere arbeidet med handlingsplanen, mens ansvaret for forebygging av drukningsulykker er spredt mellom ulike departementer.

Forebygging av drukning er et viktig og kontinuerlig arbeid. Det bevilges allerede betydelige midler til ulykkesforebyggende arbeid til bl.a. til Sjøfartsdirektoratet og Kystverkets ulykkesforebyggende arbeid. Helse- og omsorgsdepartementet har fornyet en femårig samarbeidsavtale med Finans Norge om drift av Skadeforebyggende forum (Skafor) for perioden 2024 til 2028. Videre deltar helsemyndighetene i Fyrtårnprosjektet, et samarbeid

mellom samferdsels- og helsemyndigheter som har som mål å forbedre kvaliteten på registreringer av personskader. Justis- og beredskapsdepartementet gir også årlige tilskudd til Redningsselskapet, som er en sentral aktør i ulykkesforebyggende arbeid, og andre frivillige organisasjoner i redningstjenesten.

Regjeringen er opptatt av å føre en ansvarlig økonomisk politikk for Norge, og det betyr at vi må prioritere. I budsjettforhandlingene ble det statlige tilskuddet til svømming i barnehagene kuttet for å skape handlingsrom til andre prioriterte tiltak sammen våre samarbeidspartnere på Stortinget.

At tilskuddet til svømming i barnehage kuttes, betyr ikke at regjeringen ikke er opptatt av at barn og unge skal lære seg å svømme og bli trygge i vannet, og kommunene kan fremdeles velge å prioritere midler til dette dersom de ønsker det. Det framgår av rammeplanen for barnehagen blant annet at barna skal få oppleve trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt, og at de skal få utvikle sine motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske

egenskaper. Norge er et land med mye sjø, og for noen kommuner og barnehager vil det kunne være naturlig å organisere vanntilvenning og svømming som en del av sin pedagogiske virksomhet i barnehagene.

Svømmeopplæring og vanntilvenning er imidlertid ikke en oppgave som barnehagene er pålagt å gjennomføre, slik det er i skolen. Læreplanen i kroppsøving stiller tydelige og ambisiøse krav til svømmeopplæringen i skolen, og det er kompetansemål for svømming gjennom hele grunnskoleløpet. Nytt i fagfornyelsen fra 2020 var at vi også fikk kompetansemål for svømming allerede etter 2. trinn. Fra skoleåret 2017-2018 skal også alle skoler gjennomføre ferdighetsprøven i svømming. Formålet med ferdighetsprøven er å styrke svømmeopplæringen slik at elevene blir svømmedyktige etter 4. trinn.

Til slutt vil regjeringen understreke at de fem partiene som har forhandlet fram en budsjettavtale har styrket kommunenes frie inntekter med en vekst på 6,2 milliarder kroner. Regjeringen mener at det gir kommunene mulighet til å prioritere ulike tilbud de mener er viktige, som for eksempel svømming i barnehagen.

SPØRSMÅL NR. 785

Innlevert 12. desember 2025 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 19. desember 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Hvordan kan departementet forsvare en 10 års utsettelse for bygging av trinn 2 av Hamnefjell vindkraftverk i Båtsfjord og trinn 3 av Råkočearru vindkraftverk i Berlevåg, noe som kan gi en varighet fra 2015 til 2060/2065, uten en gang å konsulterte reinbeitedistriktene som berøres av utbyggingen?

BEGRUNNELSE:

NVE har nå gitt nye 10 års utsettelse for bygging av trinn 2 av Hamnefjell vindkraftverk i Båtsfjord og trinn 3 av Råkočearru vindkraftverk i Berlevåg. Dette kan medføre at konsesjon for trinn 1 får varighet fra 2015 til 2060/2065. NVE sendte 4. desember 2025 beskjed til reinbeitedistriktet om at vindkraftverkene grunnet endring i energiloven fra 1 juli 2025 nå får forlenget frist i 10 nye år.

Det er tredje gangen disse to vindkraftverkene får utsatt frist på byggingen. De to første inkluderte en åpen, forutsigbar og ryddig prosess hvor alle parter fikk anled-

ning til å gi høringsinnspill, delta i møter og legge frem sitt synspunkt i saken. Denne gangen har staten Norge valgt å ta bort rettighetshaverne sin mulighet for å konsultere, og fjernet muligheten for at interesseorganisasjoner kan gi høringsinnspill og informere samfunn og beslutningstakere om sakens faktiske forhold.

Samtidig har staten gjentatte ganger uttalt at den skal bli bedre på ivaretagelsen av reindriften i utbyggingsaker. Departementet har opprettet nye rettledere, og gitt en beskrivelse av hvordan staten skal ta lærdommer av Fosensaken i statsbudsjettet for 2024-2025. Likevel ser vi at det tas snarveier som fører til det motsatte av de uttalte målene: Reindriften blir mindre konsultert, som i det beskrevne tilfellet. Rettighetene deres blir færre.

Svar:

Det er ikke riktig at Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har gitt ti års utsettelse for bygging av Hamnefjell vindkraftverk trinn 2 og Råkočearru vindkraftverk trinn

3. NVE har opplyst konsesjonærene om hva som nå følger av energiloven.

Regjeringen foreslo i februar 2025 flere endringer i energiloven, jf. Prop. 43 L (2024-2025). Endringene ble vedtatt av et flertall på Stortinget, jf. Lovvedtak 48 (2024-2025). Ett av forslagene var innføring av frister for bygging og idriftsettelse av energianlegg med konsesjon etter energiloven § 3-1. Det følger nå av energiloven at en konsesjon etter energiloven § 3-1 bortfaller dersom arbeidet ikke er satt i gang innen fem år fra da konsesjonen ble gitt, jf. § 3-1 b første ledd første punktum.

Konsekvensen av å oversitte en frist for bygging og idriftsettelse har variert, og har tidligere vært regulert i den enkelte konsesjonen. Etter departementets mening burde alle konsesjoner etter energiloven § 3-1 inneholde en regel om bortfall ved oversittelse av byggefristen. Dette fører til et klart og enhetlig utgangspunkt for alle konsesjonærer, og er ressursbesparende for konsesjonsmyndigheten. Departementet foreslo derfor en overgangsbestemmelse om at for konsesjoner som er tildelt før ikrafttreddelsen av byggestartfristen i § 3-1 b første ledd første punktum, og arbeidet ikke er satt i gang innen samme tidspunkt, regnes byggefristen fra datoen bestemmelsen trer i kraft. Departementets forslag ble nærmere beskrevet i Prop. 43 L (2024-2025) pkt. 10.2, 10.4 og i spesialmerknadene til § 11-1.

Konsekvensen av dette er at de to vindkraftverkene representanten viser til, nå har en frist for å sette i gang

byggingen 1. juli 2030. Dersom byggingen ikke igangsettes innen byggefristen, følger det nå av energiloven § 3-1 b at konsesjonen bortfaller.

Jeg ønsker å legge til at overgangsbestemmelsen var beskrevet i departementets høringsnotat av 25. juni 2024, og var gjenstand for alminnelig høring. Det ble gjennomført konsultasjon med Sametinget i forbindelse med departementets forslag. Et flertall i energi- og miljøkomiteen tilrådet at overgangsbestemmelsen ble vedtatt i tråd med departementets forslag. Det var ingen mindretallsforslag eller løse forslag knyttet til overgangsbestemmelsen. Resten av tilrådingen romertall I og romertall II ble vedtatt med 160 mot 3 stemmer, der alle partier unntatt Miljøpartiet De Grønne stemte for komiteens innstilling.

Det jeg har uttalt meg om over, gjelder byggefrister. Dette er noe annet enn de konkrete konsesjonenes varighet. Hvor lang varigheten av hver enkelt konsesjon er, må fastsettes i den konkrete konsesjonen, og være innenfor rammene av energiloven § 2-4. De vedtatte lovendringene medfører ikke en automatisk forlengelse av de konkrete konsesjonsperiodene for Hamnefjell vindkraftverk trinn 2 og Rákkočearro vindkraftverk trinn 3. Dette må omsøkes til NVE som en konsesjonspliktig endring, og NVE skal behandle søknaden på ordinær måte. I den grad søknaden utløser konsultasjonsplikt etter sameloven kap. 4, må det gjennomføres konsultasjoner i tråd med loven før søknaden avgjøres.

SPØRSMÅL NR. 786

Innlevert 12. desember 2025 av stortingsrepresentant Margret Hagerup

Besvart 22. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for når regjeringen konkret vil foreslå en tilskuddsordning for trygghetsboliger, og hvorfor løftet fra regjeringens egen bo-trygt-hjemme-reform fortsatt ikke er fulgt opp i noen av de tre siste statsbudsjettene?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen varslet i 2023, som del av sin bo-trygt-hjemme-reform, at den ville etablere en tilskuddsordning for bygging av trygghetsboliger i kommunene. Dette ble begrunnet med at trygghetsboliger kan bidra til at eldre

lever mer sosialt, mer selvhjulpent og samtidig forebygger økende behov for heldøgns omsorgsplasser. Til tross for at regjeringen gjentatte ganger har løftet trygghetsboliger som et prioritert tiltak, er det fortsatt ingen slik ordning å finne i statsbudsjettene for 2024, 2025 eller 2026. Statsråden viser i Stortingets spørretime 10. desember 2025 til et pågående arbeid i eldreboligalliansen, uten å gi noen tidsplan for når en konkret finansieringsordning for trygghetsboliger skal komme på plass – eller om den faktisk vil komme.

Svar:

I Bo trygt hjemme reformen pekte regjeringa på at vi ønsket å legge til rette for økt bygging av trygghetsboliger og andre aldersvennlige boliger, herunder vurdere innføring av investeringstilskudd til trygghetsboliger. Regjeringen har gjennom sine statsbudsjettet sørget for at det føres en ansvarlig økonomisk politikk. Dette krever at det må gjøres prioriteringer. Det er fortsatt behov i kommunene for å både fornye og bygge flere sykehjem og heldøgns omsorgsboliger. Dette er de mest pleietrengende i omsorgssektoren, og vi har prioritert å opprettholde investeringstilskudd på nivå med kommunenes etterspørsel de siste årene, samtidig som vi har styrket kommunesektoren gjennom vekst i de frie inntektene.

I Prop 1 S for neste år har regjeringen i tillegg varslet et nytt tilskudd til oppgradering til privatpersoner som vil oppgradere egen bolig. Eldre kan søke Husbanken om å få opptil 75 000 kroner, for å dekke inntil 25 prosent av

kostnadene med å gjøre boligen sin mer aldersvennlig. Når vi vet at de aller fleste vil bo hjemme lenger, er det en prioritering som kommer eldre til gode.

Jeg er enig i at vi må ha større bredde i hvordan vi mobiliserer og legger til rette for bygging av flere aldersvennlige boliger. Jeg har derfor, i samarbeid med Kommunal- og distriktsministeren, etablert en Eldreboligallianse bestående av blant annet NHO, Byggenæringen og KS. Målet er et tettere samarbeid for å få fart på byggingen av nye og aldersvennlige eldreboliger, og bedre tilpassing av eksisterende boliger. Alliansen følger på den måten opp regjeringens eldrereform, og målsettingen om at folk skal kunne bo trygt hjemme så lenge som mulig. En hurtigarbeidende gruppe knyttet til alliansen har levert konkrete forslag til regjeringen om hvordan vi kan stimulere til flere og bedre aldersvennlige boliger. Kommunal- og distriktsministeren og jeg vil komme tilbake til vurdering og oppfølging av disse.

SPØRSMÅL NR. 787

Innlevert 12. desember 2025 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 19. desember 2025 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Hvilke langsiktige planer har regjeringen for Luftforsvarets stasjon Sørreisa, utover luftbildeproduksjon, og hvor klokt fremstår det å dele opp kontroll og varsling i krise og krig?

BEGRUNNELSE:

Regjeringens beslutning om å legge NATOs nye Combined Air Operations Center (CAOC) i Norge til Bodø, medførte at 40 av 65 operative stillinger ved Luftforsvarets stasjon Sørreisa ble flyttet for å bygge opp kompetansen i Bodø.

Forventningen er at Luftforsvarets stasjon Sørreisa videreføres som en fullt ut opererende Control and Reporting Centre (CRC), slik NATO definerer det. Så langt har regjeringen vært svært tilbakeholden med å gi tydelige signaler om fremtiden for Sørreisa, noe som har skapt stor usikkerhet lokalt, men ikke minst fremstår som uklart hva gjelder redundans.

Svar:

Sørreisa vil fortsatt være en viktig lokasjon for Forsvaret. Det vil være operativ aktivitet ved Luftforsvarets stasjon Sørreisa i form av bygging av gjenkjent luftbilde. Norge vil ha en viktig rolle i videreutviklingen av ledelse av fremtidens luftoperasjoner i NATO. Det er behov for en endret innretning på hvordan de tradisjonelle kontroll- og varslings (CRC)-oppgavene skal utføres for å tilpasse luftkommando og kontroll til femtegenerasjonskapabiliteter som F-35. Som følge av at Forsvarets funksjoner etableres i sikker infrastruktur på to lokasjoner skaper dette en bedre redundans for funksjonene i krise og krig.

Sørreisa skal videre styrkes med annen operativ aktivitet. Det skal etableres et alliert treningssenter på Sørreisa underlagt Hæren som vil tilrettelegge for samlet amfibietrening av og med allierte styrker. Det er planlagt betydelige investeringer i blant annet eiendom, bygg og anlegg på Sørreisa fremover. Videre skal det etableres et regionalt vedlikeholdssenter for radarer i nord på Sørreisa. I tillegg skal Luftforsvarets kommando- og kontrollskole på Sørreisa styrkes.

Spørsmål knyttet til den videre utviklingen av Sørreisa på lengre sikt vil vurderes som en del av den kontinuerlige langtidsplanleggingen.

SPØRSMÅL NR. 788

Innlevert 12. desember 2025 av stortingsrepresentant Geir Inge Lien

Besvart 18. desember 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Synes statsråden det er greit at Avinor benytter systemer som aktivt legger til rette for sosial dumping i drosjenæringen?

BEGRUNNELSE:

Fast Travel er et bestillingssystem for taxi som Avinor har introdusert ved flere flyplasser, hvoriblant Gardermoen siden 2023, og nylig også Bergen, Stavanger, Trondheim og Tromsø. Reisende bestiller taxi via en terminal ved ankomsthallen, oppgir reisemål og ser estimert pris før turen. Kun sjåfører med individuelle avtaler med Fast Travel får kjøre fram til terminalsonen.

Drosjesjåfører opplever at systemet legger til rette for sosial dumping ved at sjåførene må konkurrere enkeltvis om turene, som effektivt betyr at Avinor gjennom Fast Travel legger opp til systematisk sosial dumping. Flere steder der systemet er innført, streiker eller boikotter drosjesjåfører i protest mot innføringen.

I Norge skal alle ha en lønn å leve av, og staten skal ikke legge til rette for et useriøst arbeidsliv gjennom å lage systemer som belønner sosial dumping. Ordningen med Fast Travel bryter med prinsippet om en næring med ordnede forhold, der sjåførene kan leve av inntekten sin.

Svar:

Jeg har lagt spørsmålet fram for Avinor. Avinor avviser at selskapet legger til rette for sosial dumping i drosjenæringen. Avinor viser til at selskapets drosjeløsning er utviklet for å sikre en trygg, stabil og kundevennlig trafikkavvikling ved lufthavnene, som gir kundene mulighet til å velge drosje basert på pris og preferanse. Prisene settes av drosjesentralene eller løyvehaverne, ikke av Avinor, og alle løyvehavere må registrere seg og følge gjeldende regler for å få tilgang til infrastrukturen.

Avinor har innhentet en ekstern juridisk vurdering av driftsmodellen på forplass. Ifølge Avinor er det ikke funnet holdepunkter for at Avinors praksis er i strid med lovverket eller konkurransereglene. Avinor peker på at Avinors ansvar er å organisere trafikken foran terminalene og sikre likebehandling av alle aktører.

SPØRSMÅL NR. 789**Innlevert 12. desember 2025 av stortingsrepresentant Geir Inge Lien****Besvart 19. desember 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at Posten gjenoppretter postflyet for å sikre forutsigbare post- og godsleveranser, og om ikke, hvilke tiltak vil statsråden gjøre for å sikre befolkningen på Svalbard forutsigbare leveranser av ferskvarer, medisiner og andre viktige varer?

BEGRUNNELSE:

I 2025 la Posten ned sitt eget fly til Svalbard, og sender nå all post og gods med kommersielle fly.

Tidligere var det mulig for Coop Svalbard å sikre forutsigbare leveranser av ferskvarer og andre varer der tid er viktig med postflyet. Coop er den eneste kjeden som har tilstedeværelse på Svalbard, og butikken er en bærebjelke i tjenestetilbudet til Svalbardsamfunnet. Etter nedleggingen av postflyet finnes det ingen forutsigbare leveringsalternativer som ivaretar hensyn til temperaturkontroll, forsendingstid og regularitet. Dette medfører enten et dårligere utvalg, eller svært mye høyere priser.

Fra et beredskapsperspektiv er stabile forsyninger en forutsetning for å håndtere krisesituasjoner, som ekstremvær eller transportstans, uten at liv og helse settes i fare. I tillegg har Norge et ansvar for å opprettholde tilstedeværelse og velfungerende samfunnsstruktur på Svalbard som en del av sin suverenitetsutøvelse. Svikt i forsyningskjeden kan svekke denne posisjonen, svekke befolkningsgrunnlaget, og skape rom for uønsket utenlandsk innflytelse.

Tilgang til ferske råvarer gir bedre kostholdskvalitet og trivsel, reduserer risikoen for mangelsykdommer, og opprettholder mental helse i isolerte samfunn som Svalbard.

Svar:

De leveringspliktige posttjenestene slik de er definert i dagens postlov omfatter formidling av produktene brevpost inntil 2 kg, aviser og blad i abonnement inntil 2 kg og lettgoods inntil 20 kg. Det siste er avgrenset til «Norgespakke stor», jf. postloven § 7 første ledd.

Det er Posten Bring (Posten) som er ansvarlig for de leveringspliktige tjenestene som direkte utpekt tilbyder. Levering av de leveringspliktige tjenestene til/fra Svalbard sikres i dag av Posten gjennom egne avtaler med rutefly. Posten har informert meg om at den leveringspliktige brevposten utgjør små volumer og få kilo, omtrent på

størrelse med en trillekoffert. I tråd med avtalen mellom Posten og Lokalstyret, etter vedtak fra Samferdselsdepartementet, sikres leveransen av leveringspliktige pakker, det vil si produktet «Norgespakken stor», med båt.

Andre posttjenester som ikke er leveringspliktige håndteres etter kommersielle avtale.

Ettersom både de leveringspliktige posttjenestene og øvrige posttjenester i dag leveres på en god og forutsigbar måte, samt at dette utgjør små volumer, er det ikke grunnlag for å pålegge Posten å sikre frakt av leveringspliktige posttjenester ved bruk av et eget fraktfly.

Når det gjelder frakt av medisiner til apotek i utkantstrøk så skal legemiddelgrossistene sikre levering innen en frist på 48 timer. Det er per i dag ikke gjort unntak for leveranser til Svalbard på generell basis. Myndighetene kan ikke med grunnlag i legemiddelregelverket pålegge Posten å frakte dette via et eget fraktfly.

Svalbard er avhengig av å få tilbrakt nesten alt som skal benyttes på øygruppen, herunder mat og andre forbruksvarer, medisiner, drivstoff og reservedeler. Gjennom sin myndighet som statsforvalter har Sysselmesteren det koordinerende ansvaret for samfunnssikkerhet og beredskap på Svalbard, herunder forsyningssikkerhet, som Sysselmesteren har planverk for. Staten har også et nært samarbeid med ulike deler av næringslivet i beredskapsøyemed, og kan gjennom næringsberedskapsloven pålegge næringslivet å prioritere forsyninger av varer og tjenester til Svalbard i en beredskapssituasjon. I tillegg finnes det alternative transportmuligheter, som skipsfart, som relativt raskt og med stort volum vil kunne frakte forsyningene nordover.

SPØRSMÅL NR. 790**Innlevert 12. desember 2025 av stortingsrepresentant Stian Storbukås****Besvart 22. desember 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Hvordan vil regjeringen sikre at pukkverk inngår som en del av kommunale og fylkeskommunale beredskapsplaner, slik at tilgang til steinmaterialer er ivarettatt ved flom og andre naturskader?

BEGRUNNELSE:

Uværet «Hans» gjorde store skader i Sør-Norge i august 2023, og spesielt Hallingdal og Drammensvassdraget ble hardt rammet. Enorme vannmasser gjorde store skader på bolighus og infrastruktur.

Langs Drammensvassdraget er det mange pukkverk og entreprenørbedrifter, som ble en viktig del av beredskapsarbeidet i kommunene. Næringsaktørene kunne raskt levere stein og sand til kommunene før uværet traff. Det var avgjørende for å begrense skadeomfanget. Men til tross for iherdig forebyggende innsats gjorde «Hans» store skader. Tilgangen til kortreist byggeråstoff gjorde at veier og jernbane raskt kunne repareres etter at vannmassene hadde trukket seg tilbake.

Pukkverk leverer steinmaterialer som er helt avgjørende for å sikre framkommelighet og reparasjon av kritisk infrastruktur ved kriser, naturhendelser og beredskapssituasjoner. Dersom pukkverk ikke er inkludert i kommunale og fylkeskommunale beredskapsplaner, kan det oppstå forsinkelser og mangel på nødvendige materialer i en krisesituasjon. Det er derfor viktig å avklare hvordan regjeringen sikrer at disse ressursene blir en del av beredskapsplanleggingen.

Svar:

Private næringslivsaktører kan spille en viktig rolle i håndtering av uønskede hendelser slik som ekstremvær. Private kan stille med viktige ressurser som utstyr og materiell til bruk både i håndteringen av hendelsen og i gjenopprettingen etterpå.

Etter sivilbeskyttelsesloven plikter kommunene å kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan inntruffe i kommunen, vurdere sannsynligheten for at disse hendelsene inntreffer og hvordan de i så fall kan påvirke kommunen. Resultatet av dette arbeidet skal vurderes og sammenstilles i en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse). Denne ROS-analysen skal videre legges til grunn for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, og være utgangspunkt for kommunenes

beredskapsplan. Beredskapsplanen skal inneholde en oversikt over hvilke tiltak kommunen har forberedt for å håndtere uønskede hendelser, og bl.a. inneholde en ressursoversikt. En slik oversikt kan omfatte steinmaterialer til bruk ved naturhendelser.

I Meld. St. 9 (2024–2025) Totalberedskapsmeldingen, jf. Innst. 242 S (2024–2025), er et sentralt tiltak å sørge for at alle kommuner skal ha eller være tilknyttet et kommunalt beredskapsråd. Ca. 80 % av alle kommuner har i dag slikt råd. Beredskapsrådene er blant annet viktig for at kommunene skal få oversikt over ressursene som befinner seg i kommunen og hvordan disse kan inngå i den kommunale beredskapen. Deltakelse fra lokalt næringsliv og frivillige er viktig.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap og statsforvalterne skal veilede kommunene slik at de kommunene som ikke har eget beredskapsråd eller er tilknyttet et, kan prioritere arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 791**Innlevert 12. desember 2025 av stortingsrepresentant Julie E. Stuestøl****Besvart 22. desember 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Hvilke anbefalinger fra Oslo Economics-rapporten har statsråden bedt departementet vurdere, og når kan vi forvente at statsråden vil gi instruks om dette til UDI?

BEGRUNNELSE:

I svar på spørsmål fra meg viser statsråden til endringene Stortinget gjorde i Statsborgerloven §§ 26 og 27. Endringene innebar at tilbakekall og tap av statsborgerskap ikke skal skje der dette er et "uforholdsmessig inngrep" overfor individet eller individets nærmeste familie. Stortinget vedtok også at statsborgerskap som en person har fått som barn, som hovedregel ikke kan tilbakekalles som følger av ufullstendige/uriktige opplysninger som er gitt av foreldre eller besteforeldre.

Lovgiverviljen var å stramme opp forvaltningens adgang til å ta fra mennesker, som bor i Norge og ofte er svært integrert, statsborgerskapet sitt.

Statsråden viser i sine svar på spørsmål fra meg denne høsten, til en rapport fremlagt av Oslo Economics

i juni i år, som på flere punkter avdekker store forskjeller mellom den nevnte lovgiverviljen og forvaltningspraksis. Jeg er i kontakt med flere individer som bekrefter dette inntrykket.

Det er snart 6 år siden lovendringen trådte i kraft. Tilbakekall av statsborgerskap er blant forvaltningens største inngrep overfor individer i Norge i dag. Det er helt avgjørende for individers rettssikkerhet, at vi kan være sikre på at forvaltningen holder seg innenfor Stortingets lovgivning.

Statsråden har forklart at hun har bedt departementet se på Oslo Economics' anbefalinger, og vurdere om det er behov for presisering i instruksene til UDI. Hun har også sagt at hun ikke vil stanse alle saker om tilbaketrekking frem til denne presiseringen er gjort. Det innebærer at det er stor risiko for feilbehandling i saker nå.

Svar:

Mitt departementet vurderer samtlige av anbefalingene fra Oslo Economics.

SPØRSMÅL NR. 792**Innlevert 12. desember 2025 av stortingsrepresentant Julie E. Stuestøl****Besvart 22. desember 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Mener statsråden at personer som kom til Norge som mindreårige, og som ikke kan holdes ansvarlig for eventuelle feil begått av deres foreldre, likevel skal måtte opplyse om disse forholdene som voksne, selv om det innebærer å inkriminere egne familiemedlemmer?

BEGRUNNELSE:

Som statsråden skriver i sitt svar på spørsmålet mitt den 25. november, har instruksene fra Justis- og beredskapsdepartementet til forvaltningen om prioriteringer i til-

bakekallsporteføljen, hatt store konsekvenser for saksbehandling av tilbakekallssaker. Flere kilder forteller at de ser en stor økning i antall åpnete tilbakekallssaker.

I enkelte tilbakekallsaker, opplyser forvaltningen om at de har hatt en forventning om at individer som kom til Norge som barn, den dagen de blir 18 forteller myndighetene om uriktige opplysninger oppgitt av sine egne foreldre. Konsekvensen av at de ikke har fortalt om slike uriktige opplysninger, er at de mister sitt eget statsborgerskap. Dette skaper en tap-tap situasjon; 18-år gamle ungdommer må enten inkriminere sine egne foreldre, eller leve i redsel for å miste sitt eget statsborgerskap. Dette skaper

lav tillit overfor forvaltningen, og jeg kan ikke se at slike krav er i tråd med lovgiverviljen jf. Lov 20. desember 2018 nr. 121.

Statsråden viser for øvrig i sitt svar til statistikk på henlagte og gjennomførte tilbakekallssaker i perioden før 2023, men kommenterer ikke tall for tilbakekall samt henleggelse i tiden etter 2023. I svarene fremover ber jeg om at statsråden hensyntar nyere tall på forvaltningens vedtak og saker knyttet til tilbakekall, for å gi Stortinget et sannferdig inntrykk av forvaltningens fokus på tilbakekall av statsborgerskap.

Svar:

Statsborgerloven § 26 tredje ledd fastslår at statsborgerskap som en person har fått som barn, og som bygger på uriktige eller ufullstendige opplysninger gitt av foreldre eller besteforeldre, som hovedregel ikke kan tilbakekalles. Dette gjelder også personer som senere har blitt myndige, men som var under 18 år da de fikk norsk statsborgerskap. Dermed holdes ikke personer som fikk statsborgerskapet som barn ansvarlige for uriktige opplysninger foreldre eller besteforeldre ga på deres vegne, og det foreligger heller ingen plikt for dem til å gi oppdaterte opplysninger i ettertid.

Det gjelder et snevert unntak fra denne hovedregelen, som åpner for tilbakekall dersom den saken gjelder, etter en konkret vurdering, ikke har sterk tilknytning til Norge. I perioden fra januar 2024 til desember 2025 er det

fattet 58 vedtak om tilbakekall av barns statsborgerskap etter denne bestemmelsen.

For voksne personer gjelder et annet ansvar. Voksne som selv gir uriktige opplysninger til norske myndigheter i søknader om oppholdstillatelse eller statsborgerskap, er ansvarlige for opplysningene de gir, selv om disse opprinnelig stammer fra foreldrene. Ved søknad om norsk statsborgerskap har søkeren plikt til å gi alle relevante opplysninger og klarlegge sin identitet, jf. statsborgerloven §§ 7 og 29. Det er straffbart å gi vesentlig uriktige eller villedende opplysninger, jf. § 33. Etter statsborgerloven § 26 andre ledd kan statsborgerskap tilbakekalles dersom en voksen person med forsett har gitt uriktige opplysninger eller fortiet forhold av vesentlig betydning for vedtaket. Selv om de objektive vilkårene for tilbakekall er oppfylt, skal det foretas en forholdsmessighetsvurdering der alvorligheten av opplysningene veies opp mot personens tilknytning til Norge.

I perioden fra 1. januar 2024 til og med desember 2025 er det fattet totalt 185 vedtak om tilbakekall etter statsborgerloven § 26 andre ledd. UDI har ikke statistikk på saker der uriktige opplysninger fra voksne søkere stammer fra foreldrene, men understreker at slike saker ikke utgjør flertallet av tilbakekallssaker etter statsborgerloven § 26 andre ledd.

I samme periode er det fattet til sammen 57 vedtak om å ikke tilbakekalle statsborgerskap og 395 vedtak om henleggelse etter statsborgerloven § 26 andre og tredje ledd.

SPØRSMÅL NR. 793

Innlevert 13. desember 2025 av stortingsrepresentant Anne Grethe Hauan

Besvart 23. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Vil statsråden med bakgrunn i at høringsnotatet knyttet til strengere regulering av solariebransjen bygger på feilaktig informasjon, ta initiativ til at det gjennomføres en ny høring hvor høringsinstansene kan forholde seg til korrekt informasjon i det som fremsettes?

BEGRUNNELSE:

Tidligere i år ga statsråden Direktorat for strålevern og atomsikkerhet i oppdrag å utforme et høringsforslag om strengere regulering av solariebransjen i Norge. Dette til

tross for at det så sent som 2017 ble innført 18-årsgrense og strengere informasjonskrav. Bransjen investerte flere titalls millioner for å kunne etterleve det nye regelverket.

Hovedargumentet for ytterligere regulering anføres i høringsnotatet å være at bruk av solarium i befolkningen avstedkommer 1 000 av 6 000 hudkrefttilfeller årlig. Dette presiseres flere ganger i høringsnotatet, og blir da et hovedargument for instanser som sender høringsssvar.

Det er svært betenkelig at fagdirektoratet til HOD, DSA, ukritisk fremsetter en beviselig feil påstand og har tilbakeholdt essensiell informasjon. Studiene Kreftreg-

isteret bygger sine antagelser på, og som anføres som hovedgrunn for de foreslåtte endringene, er i hovedsak Kvinner og Kreft (NOWAC 1991-2007) og Offshore Cohort Profile (1998). Disse studiene er fra en tid hvor det var svært mye høyere andel solarieisolering enn da Kreftregisteret gjorde sine beregninger i 2023. Dette bekreftes i DSA i sin Strålevernrapport 07-15 hvor man anfører at 23 prosent av befolkningen soler i solarium hvert år.

I Kreftforeningens solvaneundersøkelse for 2024 svarer kun fem prosent av befolkningen at de benytter solarium 1 eller flere ganger årlig – i snitt 5-6 ganger.

Det har med andre ord vært ca. 80 prosent nedgang i bruken av solarium i forhold til underlagsmaterialet Kreftregisteret benytter. Kreftregisteret skriver også «[...] beregningene er basert på flere antagelser og vi vil derfor understreke at resultatene er estimater med usikkerhet og må tolkes deretter»

Hvis man videre legger til grunn DSA sine beregninger i nevnte Strålevernrapport om befolkningens UV eksponering, overført til 2024 tall, er nå kun 0,7 prosent av befolkningens UV eksponering relatert til solariebruk.

Det er svært betenkelig at DSA har unnlatt å opplyse om dette i høringsnotatet. Både er det beviselig feil påstand at solarium avstedkommer 1000 av 6000 krefttilfeller årlig, men ovennevnte viser også at høringsnotatets formål, nemlig redusert solariebruk, allerede er oppnådd.

Dette er svært viktig informasjon som kunne ført til andre høringssvar enn det som har innkommet.

Svar:

Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet sendte 30. april 2025 på høring forslag til endringer i strålevernloven og strålevernforskriften. Formålet med forslagene er en strengere regulering av solarier for å redusere forekomsten av hudkreft.

Jeg viser til at hudkreft er en av de vanligste kreftformene i Norge, og er en av de kreftformene som øker mest. Kreftforeningen registrerer årlig omtrent 6 000 nye tilfeller av føflekkreft og plateepitelkreft. Norge har også den nest høyeste dødeligheten av føflekkreft i verden. Bruk av solarium er kreftfremkallende på lik linje med UV-stråling fra solen. Det er solid dokumentasjon på dette, basert på nasjonale og internasjonale studier og med konsistente funn over flere tiår. I tillegg finnes ingen nedre grense for når solariebruk kan ansees å være trygt. Dette er bakgrunnen for at det nå foreslås en strengere regulering av solarier.

I høringsnotatet er det også vist til Kreftregisterets rapport «Kreft i Norge – hvor mange tilfeller kan forebygges?». I denne rapporten har Kreftregisteret beregnet at omtrent 1 000 av de 6 000 tilfellene av føflekkreft og plateepitelkreft kan forebygges årlig ved å unngå solarium. Dette danner likevel ikke hovedargumentasjonen for forslagene om innstramming i reglene for solarier. Det kom-

mer frem av rapporten fra Kreftregisteret at estimatene er basert på data om solariebruk fra to helseundersøkelser, fra NOWAC for kvinner og fra Offshore-kohorten for menn. Dette er de beste dataene vi har for solariebruk på individnivå for kvinner og menn i Norge. Hvilke kilder Kreftregisteret baserer sine beregninger på fremkommer tydelig i rapporten, og er på ingen måte tilbakeholdt informasjon.

Det er korrekt at Solvaneundersøkelsen, gjennomført av Kreftforeningen og DSA, i 2024 viste at 5 % av de spurte i den voksne befolkningen hadde brukt solarium det siste året, noe som er lavere enn i tilsvarende undersøkelser før koronapandemien. En mulig reduksjon i solariebruken er likevel ikke et godt argument for at solarietilbudet skal fortsette slik det er. Solariebruken er også høyere blant ungdom. Kreftforeningens ungdomsundersøkelse i 2024 viste at omtrent 30 % av ungdom i alderen 16 til 24 år hadde tatt solarium det siste året. Dette er et høyt tall med tanke på at risikoen for å utvikle hudkreft er høyest når solariebruken starter i ung alder.

SPØRSMÅL NR. 794**Innlevert 14. desember 2025 av stortingsrepresentant Anette Carnarius Elseth****Besvart 22. desember 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Hva er status på de 21 forslagene fra Rambøll sin rapport fra september 2023 på oppdrag fra Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) på tiltak som kan bidra til å redusere forekomsten av uønskede hendelser og belastningsreaksjoner blant ansatte i kriminalomsorgen?

BEGRUNNELSE:

På oppdrag fra Kriminalomsorgsdirektoratet gjennomførte Rambøll Management Consulting i halvannet år en bred kartlegging av psykiske belastningsreaksjoner blant ansatte innen kriminalomsorgen. Rapporten ble lagt frem september 2023.

Undersøkelsen beskriver hvordan psykiske belastningsreaksjoner er en utfordring for den norske kriminalomsorgen. Rapporten viste at en høy andel av ansatte i kriminalomsorgen utsettes for trusler, hets og vold.

På bakgrunn av innsamlede data og intervjuer ble det utarbeidet 21 forslag til tiltak om forebygging og håndtering som kan bidra til å redusere forekomsten av uønskede hendelser og belastningsreaksjoner i etterkant av hendelser.

Det er ønskelig å bli oppdatert på en kort status på de ulike tiltakene, og gjerne om man har erfaringer med arbeidet og resultat med de ulike tiltakene.

Svar:

Jeg har innhentet en vurdering av status fra Kriminalomsorgsdirektoratet. De vurderer oppfølgingen av Rambøll-rapporten som god, og kan vise til at tiltak er iverksatt og gir god samlet virkning. Kriminalomsorgen har fulgt opp anbefalingene i Rambøll-rapporten gjennom et systematisk og partssammensatt arbeid, både sentralt og regionalt, med mål om å forebygge psykiske belastningsreaksjoner hos ansatte, sikre god håndtering etter alvorlige hendelser og legge til rette for langsiktig oppfølging etter slike hendelser.

Av de mange tiltakene som er iverksatt, vil jeg trekke frem at det i statsbudsjettet for 2024 ble avsatt midler til økt lønn og bemanning, tilsvarende 49 årsverk. I budsjettet for 2025 styrkes innsatsen med nye 60 mill. kroner til lønnsmessige tiltak for å rekruttere og beholde fengselsbetjenter pluss 10 mill. kroner øremerket seks nye årsverk som psykologspesialister.

På sikt styrkes bemanningen i kriminalomsorgen i kraft av desentralisert utdanning med 50 studieplasser fordelt på ni fengsel. Dette er et supplement til utdanningen i Lillestrøm, og skal sikre flere faglærte i distriktene. Studietilbudet har oppstart i januar 2026.

Økt bemanning kombinert med systematisk arbeid knyttet til HMS i alle deler av kriminalomsorgen skal gi bedre arbeidsforhold for de ansatte. Samtidig bidrar tiltakene til et forsvarlig og meningsfullt innhold i straffegjennomføringen, noe som både forebygger og gir godt samfunnsvern mot ny kriminalitet.

SPØRSMÅL NR. 795**Innlevert 14. desember 2025 av stortingsrepresentant Julia Brännström Nordtug****Besvart 22. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hvordan tenker statsråden at skjønn skal bli praktisert ved ileggelse av gebyr for ikke-møtt til avtale ved sykehus

for personer med ruslidelse og psykisk sykdom, og hvordan mener statsråden at denne nye føringen for skjønn skal forvaltes i praksis?

BEGRUNNELSE:

Viser til merknad Arbeiderpartiet og forlikspartiene er enige om under behandlingen av statsbudsjettet for 2026:

“Disse medlemmer er enige om at helsetjenesten innenfor lov-ens rammer bør vise skjønn i illeggelsen av ikke møtt-gebyr også for somatiske tjenester til personer med ruslidelse og psykisk sykdom.”

Det er fra tidligere kjent at skjønn ved illegelse av slikt gebyr forvaltes ulikt i de ulike helseforetakene.

Svar:

Jeg viser til flertallsmerknaden i Innst. 11 S (2025-2026) som er referert i spørsmålets begrunnelse, samt Stortingets behandling den 15. desember. Departementet vil foreta en vurdering av handlingsrommet til å vurdere skjønn i de tilfeller som omfattes av flertallsmerknaden. Jeg vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 796

Innlevert 14. desember 2025 av stortingsrepresentant Julia Brännström Nordtug

Besvart 22. desember 2025 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for at anleggsbransjen fortsatt skal kunne ha et livsgrunnlag og kunne eksistere i distriktene?

BEGRUNNELSE:

Anleggsbransjen er en viktig næring i hele landet, og særdeles i distriktene. De bidrar med arbeidsplasser, sørger for bosetting og løser flere oppgaver som er helt sentral i beredskapen vår. Denne bransjen har allerede stått i en langvarig krise, 1 av 4 bedrifter som gikk konkurs i 2024 var i bygg- og anleggsbransjen. Mange som fortsatt består, har nedskalert, jobbet hardere, mer effektivt og med lavere fortjeneste. Nå går de nok et krevende år i møte. Som følge av en svært anstrengt økonomi både i kommunene og fylkeskommunene, investeres det mindre i både nytt og vedlikehold. Når oppdragene uteblir er bekymringen at flere jobber forsvinner og en viktig bransje for distriktene svekkes betydelig.

Svar:

Anleggsnæringen er en konjunktursensitiv næring. Det har de siste årene vært høy prisvekst på innsatsvarer, samt et høyere rentenivå enn i tidligere år. Dette har trukket ned investeringsnivået. Samtidig er det viktig for meg å understreke at aktivitetsnedgangen vi har sett de siste årene har vært sterkest for byggenæringen, mens anleggsnæringen i perioder har vist vekst, selv om den også har opplevd ned-

gang¹. Norges Bank har imidlertid kuttet renten i 2025, og varsler gradvis normalisering av rentenivået. Det har også vært god reallønnsvekst i fjor og i år. Det kan tilsi en økning i husholdningenes etterspørsel etter nye boliger. I økonomien generelt ligger det an til høyere vekst i år og neste år enn i de to foregående årene. Regjeringen fører en ansvarlig økonomisk politikk som legger til rette for at prisveksten kan gå ned, samtidig som kjøpekraften kan gå opp.

At det etter noen tøffe år ser ut til å gå mot lysere tider for bygg- og anleggsnæringen, er gode nyheter. Særlig for de som har klart seg gjennom disse utfordrende årene, gjennom omstilling og god drift. Næringen må tilpasses de utfordringene vi ser i dag, samt forventede og uventede utfordringer i fremtiden. Utfordrende tider kan være tider hvor slik tilpasning skjer. Ved å gripe for mye inn i en viktig og kompetent bransje, vil vi i verste fall forhindre omstilling i bransjen, og i økonomien generelt.

Situasjonen i kommuneøkonomien ser ut til å bli bedre i år enn i fjor. Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi forventer at driftsresultatet for kommunesektoren vil ta seg klart opp fra fjorårets resultat på 0,1 pst. i 2025, men fortsatt ligge under utvalgets anbefaling på 2 pst., jf. NOU 2025: 10. Regjeringen har bidratt med en rekordhøy vekst i de frie inntektene til kommunesektoren på om lag 15 mrd. kroner i 2025. For 2026 får sektoren en vekst i frie inntekter på om lag 8,3 mrd. kroner.

¹ SSB, 2025

Regjeringen har et mål om at det skal settes i gang 130 000 nye boliger innen 2030. Det er gjort en rekke grep for å bidra til dette og vi arbeider med flere tiltak som skal gjøre det enklere å bygge boliger. Vi prioriterer å få ned tidsbruken i plan- og byggesaksprosessene gjennom digitalisering og forenkling. Vi setter også i gang en gjennomgang av byggereglene. Regjeringen har økt rammene til Husbanken, og i 2025 og 2026 er lånerammen rekordhøy. Dette skal bidra til flere boliger som samfunnet trenger.

En satsing på boligbygging vil også komme anleggsnæringen til gode.

I tillegg er veksten i investeringene i anleggsmarkedet ventet å ta seg opp i 2026.¹ Mange kommuner er forventet å investere i kommunaltekniske anlegg, kraft- og energianlegg og andre anlegg, herunder anlegg for forsvar, idrett, telekom og industri i årene framover. Dette vil gi større aktivitet for næringen og bidra til vekst. I møte med dette vil vi trenge en kompetent og omstillingsdyktig næring, noe regjeringens politikk skal støtte oppunder.

SPØRSMÅL NR. 797

Innlevert 14. desember 2025 av stortingsrepresentant Stig Even Lillestøl

Besvart 22. desember 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Kva konkrete grep vil statsråden ta for å beskytte norsk laks sin posisjon som eit kvalitetsprodukt på den internasjonale marknaden, og vil statsråden no ta konkrete grep for å håndtere problemstillinga?

GRUNNGJEVING:

I Brennpunkt-dokumentarserien «Lakselandet» som NRK publiserte i november, ble det kastet lys på bruk av falske etiketter fra etablerte norske selskap, noe som svekker tilliten til sjømatnæringen og skader omdømmet til norsk laks. Sjømat Norge mener kontroll av laksen skjer for sjeldent, at risikoen for å bli tatt er lav, og at reaksjonene er milde. Fiskeri- og havministeren meldte på Facebook i november at ho kalla inn næringsorganisasjonene til et møte i lys av Brennpunkt-dokumentaren.

Svar:

Det viktigaste vi kan gjere for å løyse utfordringane med produksjonsfisk er betre fiskehelse og dyrevelferd i produksjonen, som igjen gjev mindre produksjonsfisk på marknaden. Dette er eit langsiktig og prioritert mål.

Regjeringa har det siste året lagt fram ny dyrevelferds- og havbrukspolitikk, gjennom havbruksmeldinga og dyrevelferdsmeldinga. Politikken har brei tilslutning på Stortinget, og skal bidra til å få fiskevelferda opp og talet på døde fisk ned.

Det er viktig at næringsaktørane følgjer gjeldande regelverk. Det er alvorleg at enkeltaktørar vel å bryte regelverket, og derfor ser eg samstundes på kva grep som må gjerast for å sikre eit effektivt regelverk. Det skal vere lønnsamt å følgje regelverket, ikkje bryte det.

Eg har god kontakt med Mattilsynet både om bruk av verkemiddel og oppfølging av fiskekvalitetsregelverket. Mattilsynet følgjer no saka opp gjennom å styrkje arbeidet med å avdekke lovbrøt i verdikjeda, medrekna korleis tilsyn og kontroll kan gjerast meir målretta. Eit tett samarbeid med andre etatar som Tolletaten og Økokrim er også naudsynt. Uansett skal alvorlege tilfelle av lovbrøt bli melde til politiet – slik som i dag. Dette er viktig for å sikre at reglane vert følgde og at ein opprettheld tilliten til matforvaltninga.

Når det gjeld andre verkemiddel, til dømes nye gebyr for regelbrøt, har vi fått innspel frå Mattilsynet. Eventuell bruk av lovbrøtsgebyr etter matlova må vi drøfte med dei andre ansvarlege departementa – Helse- og omsorgsdepartementet og Landbruks- og matdepartementet.

Eg har vore tydeleg om at vi skal vurdere det norske kvalitetsregelverket; eg har òg vore tydeleg om at næringa sjølv må ta eit større ansvar. Det er næringsaktørane, eine og aleine, som er ansvarlege for at gjeldande regelverk følgjes. Det er næringsaktørane som må stå til rette for at dei følgjer gjeldande reglar og at fisken held den kvaliteten som kundane etterspør og forbrukarane fortener.

¹ Prognosesenteret, november 2025

Eg forventar at næringa er medviten sitt ansvar, slik at ein ikkje skuslar bort det gode omdømet til norsk sjømat.

SPØRSMÅL NR. 798

Innlevert 14. desember 2025 av stortingsrepresentant Liv Gustavsen

Besvart 19. desember 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Mener statsråden det er riktig å bruke fartsnedsettelse som virkemiddel på trygge og oversiktlige veistrekninger uten ulykkesbelastning, når resultatet er økte køer og potensielt farligere trafikksituasjoner, og vil statsråden ta initiativ til å sikre at forskriften praktiseres mer målrettet og basert på konkrete, lokale trafikksikkerhetsvurderinger?

BEGRUNNELSE:

Statens vegvesen og Akershus fylkeskommune har nylig satt ned fartsgrensen på Kompveien fv.170 i Aurskog-Høland fra 80 til 70 km/t, med hjemmel i forskrift som åpner for generell nedjustering. Dette er gjort uten at det foreligger dokumenterte ulykkesproblemer på strekningen, som er rett, oversiktlig og uten registrerte alvorlige trafikkkulykker.

Aurskog-Høland er en utpreget pendlerkommune, med om lag 4 000 daglige pendlere mot Lillestrøm og Oslo. Kommunen har i praksis ikke et reelt togtilbud, og Kompveien er dermed den eneste og helt avgjørende innfartsåren. Innbyggerne opplever allerede betydelige køproblemer, særlig i retning Fetsund, der det daglig står kø.

Et enstemmig kommunestyre i Aurskog-Høland reagerte kraftig i høringen på forslaget om å senke fartsgrensen på Kompveien, og et enstemmig formannskap har i november klaget vedtaket inn for Vegdirektoratet. Vedtaket føyer seg inn i en rekke beslutninger som lokalt oppleves som manglende prioritering av samferdsel øst for Glomma.

Etter at fartsgrensen ble satt ned, rapporteres det om flere farlige forbikjøringer og mer uoversiktlige trafikksituasjoner. I samtaler med Utrykningspolitiet er det opplyst at en slik fartsreduksjon ikke alltid er hensiktsmessig, og at forskriften bør praktiseres med bruk av skjønn og sunn fornuft, særlig der veistandard og ulykkesbilde ikke tilsier lavere fart. I dette tilfellet fremstår det som om fylkeskommunen og Statens vegvesen har inn-

ført et generelt «likt-for-alle»-prinsipp for veistrekninger med 80 km/t og et visst ÅDT-nivå, uten å ta hensyn til det faktiske trafikkbildet på strekningen. Som et trafikksikkerhetstiltak ville viltgjerd bidra til økt trafikksikkerhet, uten å skape mer kø, frustrasjon og farlige forbikjøringer. Å redusere fartsgrensen på en allerede sterkt belastet innfartsåre fremstår derfor som et tiltak som i praksis kan gjøre hverdagen mer utrygg for flere tusen bilister. Det fremstår samlet sett som om fartsgrensen er satt ned som et generelt tiltak, og ikke basert på en konkret og helhetlig vurdering av lokale forhold, behov eller trafikksikkerhet. Samtidig vises det fra fylkeskommunens side til manglende økonomi til nødvendig veiutbygging, noe som reiser spørsmål om hvorvidt fartsnedsettelse i dette tilfellet brukes som erstatning for manglende investeringer i trygg og fremtidsrettet infrastruktur.

Svar:

Nullvisjonen er et bærende prinsipp for trafikksikkerhetsarbeidet i Norge, og ligger også til grunn for fastsettelse av fartsgrenser. Ifølge nullvisjonen har veieier et ansvar for å tilrettelegge for ønsket atferd og beskytte mot fatale konsekvenser av feilhandlinger. Fartsgrensesystemet er basert på fire grunnpilarer; menneskets tåleevne, veiens geometri, trafikantenes forståelse og miljø. Fartsgrensene skal sikre en god balanse mellom trafikksikkerheten, framkommelighetsmålene og de fire pilarene.

Krav til fartsgrenser ved bygging av ny vei er gitt i Vegdirektoratets N100 Veg- og gateutforming, mens fartsgrenser på eksisterende veier er gitt i Vegdirektoratets N300 Trafikkskilt kapittel 11, Fartsgrensekriteriene. Fartsgrensekriteriene er basert på bestemmelsene i vegtrafikklovens § 3 om aktsomhet og § 6 om fartsregler. Aktsomhetskravet gjelder uansett fartsgrense.

Fartsgrensekriteriene for 70 km/t ble oppdatert i 2023, og med bakgrunn i dette har riks- og fylkesveinettet blitt gjennomgått for å sikre at alle strekninger som tilfredsstillter oppdatert krav har fartsgrense 70 km/t. Op-

pdaterte krav til fartsgrense 70 km/t (N300 Krav 11.3.3—2) sier at

«Fartsgrense 70 km/t skal brukes på veier som i dag har fartsgrense 80 km/t, ÅDT over 6 000 og der det hverken er midtdeler/midtrekkverk eller forsterket midtoppmerking.»

Flere strekninger på fv. 170 Kompveien mellom Fetsund og Bjørkelangen var ulykkesbelastet, og disse hadde allerede etablert fartsgrense 70 km/t før 2025. Gjenstående strekninger på fv. 170 med 80 km/t ble gjennomgått av Akershus fylkeskommune, med blant annet målinger av veibredder som ledd i å vurdere alternative

tiltak, eksempelvis forsterket midtoppmerking. Veibredde var imidlertid for smal til å kunne etablere forsterket midtoppmerking.

På strekningene som i 2025 fikk nedsatt fartsgrense til 70 km/t, har det skjedd 19 politirapporterte ulykker med personskade de siste ti årene (2015-2024), hvorav 1 drept og 2 hardt skadde personer. Nedsatt fartsgrense fra 80 km/t til 70 km/t reduserer risikoen for trafikantene på strekningen, og er ellers ikke til hinder for at Akershus fylkeskommune kan gjennomføre andre tiltak.

SPØRSMÅL NR. 799

Innlevert 14. desember 2025 av stortingsrepresentant Kristian August Eilertsen

Besvart 23. desember 2025 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Den fylkesvise oversikten over industrielt samarbeid (IS)/gjenkjøp, knyttet til Forsvarets anskaffelser fra utlandet viser en meget alvorlig situasjon for Nord-Norge i mange år. I perioden 2015-2023 er det registrert tilnærmet null gjenkjøp i landsdelen. Gjenkjøp skal bidra til å opprettholde, videre- eller utvikle en bærekraftig og konkurransedyktig nasjonal forsvarsindustribase.

Hvilke tiltak kan og vil statsråden iverksette for å bidra til at bedrifter fra Nord-Norge involveres i gjenkjøp?

BEGRUNNELSE:

Bestemmelser for industrielt ved forsvarsanskaffelser fra utlandet (BIF) er fastsatt av Forsvarsdepartementet (FD) med hjemmel i ARF og er et vedlegg til BIF. Det er utarbeidet en egen strategi for norsk industriell involvering i anskaffelsen av fregatter.

Bare FD kan gi dispensasjon fra gitte bestemmelser.

IS knyttet til Forsvarets anskaffelser skal bidra til å opprettholde, videre- eller utvikle konkurransedyktig nasjonal industriell kapasitet og kompetanse innen teknologi- og produktområder av betydning for Forsvarets videre utvikling og i henhold til Forsvarets behov.

FD har det overordnede ansvar for etablering og oppfølging av IS i fm anskaffelser fra utlandet. Myndigheten kan delegeres. Det er FD som etablerer og signerer en forpliktende avtale om IS når anskaffelsen er over 50 mill. Anskaffelsesmyndigheten skal ikke signere kontrakt med

leverandør før FD har ferdig-forhandlet avtaler om IS med aktuell leverandør.

Det utarbeides ofte status for gjeldende IS der gjenstående forpliktelser beskrives. I oversikten utarbeidet den 4. november 2025 har for eksempel de tyske leverandørene utestående vel 40 MRD tolv IS-avtaler.

Ved årets slutt utarbeides et fylkesvis regnskap for IS av FMA, og som godkjennes av FD. Regnskapet for 2023 er svært nedslående lesing for hele Nord-Norge, men særlig Troms og Finnmark, hvor det ikke regnskapsført noe gjenkjøp.

Det er like nedslående resultater, med enkelte små avvik, som er regnskapsført siden 1.januar 1996 frem til og med 31.12.2023. Regnskapene for 2024 er ikke offentliggjort ennå.

Flere tyske bedrifter er tilskrevet og invitert til å besøke relevante solide bedrifter i landsdelen for å få innsyn i kapasitet, kompetanse, eierskap, økonomi og robusthet. Ingen bedrifter har besvart henvendelsene. En urovekende arroganse.

Selve IS-avtalen er unntatt offentlighet i.h.t. Offentlighetsloven § 13, 1. ledd, jf. Forvaltningsloven § 13 1. ledd nr. 2 – bedriftshemmeligheter av konkurransemessige årsaker.

Avtalens omfang, gjenstående forpliktelse og navnet på leverandøren er offentlig informasjon. Leverandøren må selv bære alle kostnader til praktisk gjennomføring av avtalene, for eksempel administrasjon, reise og opphold. Slike utgifter kan ikke avskrives mot forpliktelsen.

Svar:

Industrisamarbeidsavtalers betydning for norsk forsvarsindustri og dermed beredskap og nasjonal sikkerhet er behandlet i Stortinget flere ganger. Senest i Innst. 507 S (2020–2021) jf. Meld. St. 17 (2020 – 2021) Samarbeid for sikkerhet, Nasjonal forsvarsindustriell strategi for et høyteknologisk og fremtidsrettet forsvar. I meldingen legges det til grunn at inntil vi har et internasjonalt forsvarsmarked med reell, åpen konkurranse og likebehandling, vil industrisamarbeidsavtaler fortsatt være et avgjørende virkemiddel for markedsadgang for norsk industri. Industrisamarbeidsavtalene kan omfatte underleveranser fra norske forsvarsbedrifter, FoU-samarbeid, teknologisamarbeid og markedsassistanse.

Norsk praksis er primært rettet inn mot å gi norsk forsvarsindustri markedsadgang til ellers lukkede markeder. Praksisen er avgrenset til handel med forsvarsrelatert materiell og tjenester og bygger på at norske underleverandører som engasjeres gjennom slike avtaler skal være konkurransedyktige mht. pris og kvalitet. Industrisamarbeid søkes først og fremst rettet inn mot visse teknologiske kompetanseområder for å styrke den norske forsvarsindustrielle basen innenfor disse områdene.

Samtidig er det lagt til rette for en stimulering av tilgang for små og mellomstore bedrifter (SMB) i ordningen ved at det gis en faktor for å premiere samarbeid mellom de utenlandske leverandørene og norske SMBer.

Gitt dette, legges det ikke spesifikke krav til hvilke bedrifter den utenlandske leverandøren kan velge å samarbeide med. Det er opp til bedriften å finne de norske samarbeidspartnere som best passer i deres egen portefølje.

Forsvarssektoren legger til rette for at de utenlandske leverandører med industrisamarbeidsforpliktelser og norsk industri kan finne hverandre. Det skjer blant annet gjennom deltagelse ved forsvarsindustriutstillinger i inn- og utland. Informasjon er tilgjengelig på Forsvarsmateriells hjemmesider om hvilke utenlandske bedrifter som har slike forpliktelser og om systemet. Forsvars- og sikkerhetsindustriens forening (FSi) bidrar på forskjellige måter for å muliggjøre prosessen. Det er nødvendig at også norske bedrifter som har attraktive løsninger for disse utenlandske leverandørene er aktive for å finne muligheter og partnere.

Den økte satsning på forsvaret av Norge og tilhørende materiellinvesteringer gjør at det er og vil bli en økning i omfanget av industrisamarbeid. Jeg anser at de etablerte rammene for industrisamarbeid tjener norsk forsvarsindustri og nasjonale sikkerhetsinteresser godt. Det pågår imidlertid nå et arbeid med å revidere vår forsvarsindustrielle strategi, og jeg vil i den forbindelse også foreta en gjennomgang av faktorbruken i industrisamarbeidsavtalene for å klarlegge om justeringer i disse faktorene, eller andre tiltak, kan bidra til blant annet å stimulere næringslivet i regionene bedre.

SPØRSMÅL NR. 800

Innlevert 14. desember 2025 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 16. desember 2025 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Statsråden svarte bare delvis ut spørsmålet mitt av Dokument nr. 15:723 (2025-2026) innlevert 7.12.25.

Kan utenriksministeren gi en oppsummering av totale effekter for de 142 rettsaktene for befolkningen, næringslivet og det offentlige, oppsummert med total økonomisk påvirkning og hvor mye ekstra byråkrati som behøves for gjennomføringen av alle rettsakter?

BEGRUNNELSE:

Statsrådens svar adresserte bare deler, ikke hele av spørsmålet. Spør derfor igjen.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 723 hvor representanten fikk forelagt seg «kommentert liste» over de rettsaktene som skulle innlemmes på møtet i EØS-komiteen i desember. I denne listen kan representanten finne beskrivelser av den enkelte rettsakts rettslige, økonomiske og administrative konsekvenser.

Jeg viste også til hvordan listen over rettsaktene er oppdelt knyttet til omfanget av vurderinger som må gjøre. Listen viser at kun seks av rettsaktene som ble innlemmet den 5. desember vurderes å gi moderat økning i departementenes forvaltningsoppgaver, det vil si at de kan kreve utredninger, regelverksendringer og veiledning. Resten av rettsaktene, det vil si 136 rettsakter, vurderes å kreve lite

av departementene når det gjelder forvaltning. Alt arbeidet anses å kunne tas innenfor de eksisterende oppgaver byråkratiet utfører i løpende normal forvaltning.

Effekten av å innlemme 142 rettsakter et at vi reduserer etterslepet og sikrer at Norge fortsatt har full og likeverdig adgang til EUs indre marked, og norsk næringsliv kan samhandle uten hindre i dette markedet. De fleste rettsaktene som ble innlemmet 5. desember harmoniserer eksisterende krav eller oppdaterer tekniske standarder av

regler vi allerede har innlemmet. Den totale påvirkning på forbrukere, næringsliv og offentlig sektor vurderes samlet sett som positivt for norske interesser.

Dersom representanten ønsker ytterligere detaljert informasjon om den enkelte rettsakts effekt for befolkningen, næringslivet og det offentlige, oppsummert med total økonomisk påvirkning og hvor mye ekstra byråkrati som behøves for gjennomføring av hver enkelt rettsakt må han ta kontakt med det enkelte ansvarlige fagdepartement.

SPØRSMÅL NR. 801

Innlevert 15. desember 2025 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 19. desember 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Strømprisene forblir høye, særskilt i prisregion NO2. Krafteksporten likeså.

Kan statsråden oppgi strømprisene i NO2, NO1 og NO5 i 2025, liste opp gjennomsnittlig nettleieøkning i de respektive prisregioner, samt oppgi kraftutvekslingen mellom respektive regioner og tilstøtende land?

BEGRUNNELSE:

Det bes om at svarene oppgis på månedsbasis for både priser og krafteksport. Både eksport og import mellom NO1,

2 og 5, samt tilstøtende land bes oppgis, alternativt netto, men fordelt per måned.

Svar:

Nedenfor følger tabeller med oversikt over gjennomsnittlig månedlig spotpris per budområde, og oversikt over kraftutveksling både mellom budområder i Sør-Norge og mot utlandet.

Tabell 1: Gjennomsnittlig spotpris per måned i 2025 i NO1, NO2 og NO5 (øre/kWh)

Måned	NO1 (Sørøst-Norge)	NO2 (Sørvest-Norge)	NO5 (Vest-Norge)
Desember*	82	83	79
November	92	94	88
Oktober	59	69	56
September	60	70	55
August	73	84	37
Juli	50	83	18
Juni	53	64	42
Mai	71	75	50
April	60	66	45
Mars	52	57	46
Februar	97	100	85
Januar	75	78	62

*Desember inkluderer perioden 01.12.2025 - 18.12.2025.

Kilde: Nord Pool

Tabell 2: Kraftutveksling internt i Sør- Norge per måned for NO1, NO2 og NO5 (GWh)

	NO1 - NO2		NO2 - NO5		NO1 - NO5	
Måned	Eksport fra NO1	Import til NO1	Eksport fra NO2	Import til NO2	Eksport fra NO1	Import til NO1
Jan	-269	230	-2	382	0	2 043
Feb	-198	205	0	355	0	1 811
Mars	-460	112	-1	378	0	1 313
April	-434	100	-1	344	0	906
Mai	-368	94	0	282	-3	633
Juni	-551	64	-1	299	-4	593
Juli	-894	1	0	356	-6	654
Aug	-691	28	-4	305	0	906
Sep	-715	14	-6	314	-9	646
Okt	-773	14	-4	345	-16	958
Nov	-543	335	-11	276	-1	1 211
Des*	-257	94	-4	100	-1	847
Sum	-6 153	1 291	-33	3 736	-41	12 521

*Desember er oppdatert t.o.m. 16.12.2025.

Kilde: Statnett

Tabell 3: Kraftutveksling - Sør-Norge mot utlandet per måned (GWh)

	Danmark (Skagerrak)		Nederland (NorNed)		Tyskland (NordLink)		UK (NSL)		Sverige-Sør (NO1-SE3)	
Måned	Eksport	Import	Eksport	Import	Eksport	Import	Eksport	Import	Eksport	Import
Jan	-776	94	-407	12	-724	53	-1 015	3	-210	422
Feb	-804	6	-358	3	-834	3	-867	3	-240	269
Mars	-911	50	-336	36	-605	32	-711	9	-161	584
April	-712	29	-3	0	-589	89	-876	4	-204	349
Mai	-433	232	0	0	-546	163	-855	60	-127	559
Juni	-458	199	-192	50	-443	162	-695	68	-93	469
Juli	-805	30	-305	49	-624	52	-993	14	-58	539
Aug	-577	95	-193	109	-540	111	-641	31	-94	445
Sep	-689	46	-255	55	-650	31	-656	61	-45	496
Okt	-710	162	-208	29	-749	50	-856	61	-21	679
Nov	-668	104	-237	35	-837	3	-692	119	-167	550
Des*	-357	75	-200	9	-461	2	-409	19	-140	211
Sum	-7 900	1 122	-2 694	389	-7 602	750	-9 265	453	-1 561	5 571

*Desember er oppdatert t.o.m. 16.12.2025.

Kilde: Statnett

På forespørsel fra departementet har RME utført en beregning av gjennomsnittlig økning i nettleie. RME har ikke tilgjengelig data per budområde, derfor har RME gjort en forenkling av budområdene og delt dem opp i følgende fylker.

NO1:	NO2:	NO5:
- Akershus - Buskerud - Innlandet - Oslo - Østfold	- Agder - Rogaland - Telemark - Vestfold	Vestland

Dataene som er benyttet er et vektet fylkessnitt av omregnet øre/kWh, uten avgifter. Dette er data som er aggregert på månedsnivå per fylke. RME har funnet årlig gjennomsnitt av de vektete fylkessnittene, det årlige gjennomsnittet er ikke vektet videre.

Forbruksdataene er basert på en eksempelpkunde med følgende forutsetninger:

- Effektterspørsel i månedene april – september: 5 kW.
- Effektterspørsel i månedene oktober – mars: 5 kW.

- Årsforbruk: 20 000 kWh.

RME har fått følgende resultat:

- NO1: En reduksjon på 5,88% i gjennomsnittlig øre/kWh fra 2024 til 2025.
- NO2: En økning på 5,60% i gjennomsnittlig øre/kWh fra 2024 til 2025.
- NO5: En reduksjon på 8,30% i gjennomsnittlig øre/kWh fra 2024 til 2025.

SPØRSMÅL NR. 802

Innlevert 8. desember 2025 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 22. desember 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Viser til oppslag hos E24 7.desember om klimakrav i anleggssektoren. Ifølge saken medfører kravene om elektrifisering til kostnadsvekst og økonomiske vanskeligheter for entreprenørene. For utbygging av E45 Kløfta i Finnmark er det fastsatt strenge obligatoriske klimakrav. Det er krav om bruk av elektriske maskiner men det må også etableres ny infrastruktur.

Kan statsråden redegjøre for kostnadene som klimakravene påfører denne veiutbyggingen både hos Statens vegvesen samt i kontraktene som inngås for å gjennomføre prosjektet?

Svar:

Jeg vil vise til at regjeringen arbeider systematisk med å redusere klimagassutslipp. Dette gjelder alle sektorer, også i anleggssektoren. Potensialet for å redusere utslipp fra anleggsmaskiner og lastebiler er stort.

Forskrift om offentlige anskaffelser § 7-9 pålegger offentlige byggherrer å redusere anskaffelsens samlede klimaavtrykk eller miljøbelastning. I prosjektet E45 Kløfta stiller Statens vegvesen krav til at massetransporten skal utføres med utslippsfrie lastebiler, noe som i praksis innebærer elektrisk drift.

Kostnadene til miljøtiltak for å oppfylle nevnte forskrift er anslått av Statens vegvesen til ca. 1-2 pst. av prosjektkostnaden i dette prosjektet. Anslaget omfatter både merkostnad til elektriske lastebiler, fremføring av kraft og selve ladeinfrastrukturen. Anslagene er noe usikre og vil blant annet avhenge av markedssituasjonen og hvor-

dan entreprenørene priser inn merkostnader og eventuell usikkerhet i henhold til de kravene som er stilt. Styringsrammen for prosjektet er satt til 1,84 mrd. 2025-kr, jf. Prop. 97 S (2024-2025).

I fremtiden vil Statens vegvesen prioritere utslippsfri massetransport, siden dette tiltaket peker seg ut som særlig kostnadseffektivt. I tillegg bygger det opp under salgsmålet i Nasjonal transportplan om at alle lastebiler innen 2030 skal være utslippsfrie eller benytte biogass. Beregninger gjort av Miljødirektoratet, viser at elektriske lastebiler vil være lønnsomme for entreprenøren allerede i løpet av 2026, forutsatt innvilget Enova-støtte på om lag dagens nivå. Ifølge Statens vegvesen vil ikke kravene som er stilt påvirke framdriften til prosjektet.

Merkostnader til etablering av krafttilgang for utslippsfri massetransport i prosjektet for E45 Kløfta er små. Tunneler har uansett et kraftbehov både i bygge- og driftsfasen. I byggefasen vil det være behov for kablet drift av borerigger og sprøyterigg. I tillegg kan også kablet drift bli nødvendig for lastemaskin. Kablet drift av maskiner og utstyr ansees i dag å være en bransjestandard, slik at kraft gjøres tilgjengelig til dette formålet uansett. Ventilasjonsanlegg, pumper, belysning, verksted og kontorrigg vil også ha behov for strøm i byggefasen.

I driftsfasen vil brannventilasjonen i tunnel kreve mye strøm og være dimensjonerende for strømbehovet. I den første entreprisen, som omfatter vei i dagen, er det stillet krav om at masseforflytting skal foregå med utslippsfrie lastebiler. Statens vegvesen vurderer at kraft som nå er ført frem til anlegget, er tilstrekkelig for å kunne lade de lastebilene som det stilles krav om. Merkostnader til elektrisk infrastruktur, som en følge av klimakravene,

utgjøres dermed i praksis av leie av nettstasjon med større kapasitet enn det ellers hadde vært behov for. I tillegg må ladestasjoner for kjøretøy leies for den perioden av anlegget der massetransporten foregår.

Ved bruk av totalentrepriser er ofte kostnader som beskrevet ovenfor medtatt i entreprenørens pristilbud. I dette prosjektet har Statens vegvesen valgt å dekke entreprenørens kraftkostnader. På denne måten reduseres entreprenørens risiko. Ettersom dette bekjentgjøres i

konkurranses grunnlaget, vil entreprenørene ta hensyn til dette ved utarbeidelse av sine tilbud.

Intern timebruk i Statens vegvesen er beskjedent, siden vanlige prosedyrer for utlysning av anbudet uansett må følges. Eneste tillegg er at oppfyllelse av klimakrav må verifiseres under anskaffelsesprosessen, og prosjektet må følges opp med tanke på overholdelse av klimakravene.

SPØRSMÅL NR. 803

Innlevert 8. desember 2025 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 5. januar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hva er de beregnede kostnadene for transport av eldre i forbindelse med «Bo trygt hjemme»-reformen, fordelt på forvaltningsnivåene, og vil statsråden ta et initiativ for å sikre et tilgjengelig og forutsigbart transporttilbud til lokale møteplasser for seniorer i både by- og distrikt?

BEGRUNNELSE:

«Bo trygt hjemme»-reformen skal bidra til at eldre kan bo lengst mulig i egen bolig og delta i sosiale aktiviteter i sitt nærmiljø. Reformen har fire innsatsområder, hvor levende lokalsamfunn og aldersvennlig transport er sentrale. Tilgang til transport er en forutsetning for at eldre som bor hjemme skal leve et godt liv i et levende lokalsamfunn, men dagens transporttilbud er fragmentert og varierer mellom kommuner og fylker. TT-ordningen og bestillingstransport dekker noe, men kostnadene er betydelige og det finnes ingen samlet nasjonal oversikt. Vista Analyse anslår at behovet for nye transportløsninger vil øke kraftig frem mot 2040, og at dagens ordninger ikke dekker mobilitetsbehovet for eldre i distriktene. Fylkeseldreombudet i Agder melder at eldre selv uttrykker bekymring for at de blir ikke-mobile og forteller om store utfordringer med å komme seg til og fra lokale møteplasser. Mobilitet er avgjørende for å motvirke ensomhet og sikre deltakelse i lokalsamfunnet.

Svar:

Trygg og aldersvennlig transport er viktig for at eldre skal kunne bo trygt hjemme og ha mulighet til å delta i samfunnet. Målet om sammenhengende reisekjeder stiller store krav til samarbeid mellom statlige etater og virksomheter, kommuner, fylkeskommuner og private aktører. Kompetanse om hva universelt utformet reisekjeder innebærer må spres i alle ledd. Mens det i byområder særlig pekes på behovet for å skape reisekjeder som er universelt utformet, er utfordringen i distriktene i hovedsak tilfang til grunnleggende transporttilbud. Dette da transport i distriktskommuner i stor grad baserer seg på bil, som er utfordrende særlig for de i befolkningen som ikke har egen bil eller som kan kjøre bil selv. Lange avstander mellom boliger og aktiviteter og tjenester, spredd bebygde strøk og lav befolkningstetthet utfordrer tilbudene i distriktene. Det er nødvendig å finne nye måter å organisere og forme kollektivtransporttilbudet i distriktene, slik at det blir mer sosialt og økonomisk bærekraftig, særlig av hensyn til økningen i den aldrende befolkningen.

Når det er sagt, er kollektivtransport et fylkeskommunalt ansvar, og fylkeskommunene prioriterer innenfor egne frie inntekter. Regjeringen har styrket fylkeskommunenes økonomi betydelig. I statsbudsjettet for 2025 fikk fylkeskommunene en realvekst på 2,35 mrd. kroner i frie inntekter, hvorav 300 mill. kroner var begrunnet med samferdsel. I revidert nasjonalbudsjett for 2025 ble de frie inntektene ytterligere økt med 500 mill. kroner til samferdselsformål.

I budsjettforslaget for 2026 foreslås en realvekst i kommunesektorens frie inntekter på 4,2 mrd. kroner,

hvorav 1 mrd. kroner tilfaller fylkeskommunene. I budsjettavtalen mellom Ap, MDG, Sp, SV og Rødt økes dette ytterligere, slik at fylkeskommunenes samlede vekst i frie inntekter blir 2,1 mrd. kroner, hvorav 1 mrd. kroner er begrunnet med styrking av kollektivtilbudet. Stortinget har basert på regjeringens forslag bevilget 363, mill. kroner til utvidet TT-ordning i 2026 som skal bidra til at rullestolbrukere og blinde/svaksynte får et bedre transporttilbud.

Regjeringen ser et potensiale i å kunne bedre utnytte kapasiteten og ressursene som brukes på offentlig betalt bestillingstransport, og har satt i gang forberedelsene av et pilotprosjekt for bedre samordning av denne. Dette omfatter (bl.a.) skoleskyss, pasienttransport, TT-transport, ordinær bestillingstransport og tilbudet av ordinær drosjetransport i enkeltturmarkedet. Bedre samordning krever en rekke avklaringer knyttet til styring, finansiering, personvern hensyn og ansvarsfordeling mellom forvaltningsnivåene. Pilotprosjektet skal bidra til slike avklaringer. Jernbanedirektoratet har fått i oppdrag å lede arbeidet med å vurdere innretningen av pilotprosjektet, og ha den koordinerende rollen på statens vegne. Entur, Statens vegvesen, Fylkeskommuner og Pasientreiser HF involveres. Pilotprosjektet skal innrettes slik at det ivaretar pasientenes behov og rettigheter samtidig som det bidrar til å prøve ut konkrete løsninger knyttet til finansiering, teknologi og samhandling. Prosjektbeskrivelsen skal være klar i løpet av første halvår 2026, og skal gi grunnlag for oppstart av selve pilotprosjektet.

I oppfølgingen av Bo trygt hjemme-reformen utreder regjeringen hvordan en nasjonal aktivitetsgaranti for eldre kan bli utformet og innført i løpet av planperioden. Utfordringer med tilpassede transportløsninger er sentralt i dette arbeidet. Samtidig arbeider regjeringen parallelt for å veilede og spre erfaringer med aldersvennlige mobilitets- og transportløsninger. Flere kommuner har satset på aldersvennlig transport, for eksempel Oslo med rosa busser og Folldal med prosjekt Smart transport i distriktene. De fleste fylkeskommunene har en eller annen form for bestillingstransport.

Vi viser til omtale av aktivitetstilskudd i Prop. 1 S (2025–2026) kap. 760 post 70, hvor det er bevilget 70 mill. kroner til et nytt aktivitetstilskudd rettet mot frivillige og ideelle aktører. Tilskuddet skal stimulere til aktivitetstiltak for eldre, der eldre både kan bidra og delta, være aktive og oppleve mestring.

Vi har hatt innspillmøte med frivillige organisasjoner, også med muligheter til skriftlige innspill i etterkant, og bedt Helsedirektoratet vurdere innretningen av tilskuddet med utgangspunkt i temaer som kom opp i møtet. Dette omfatter blant annet transport, varighet og forutsigbarhet, støtte til allerede etablerte tilbud, samt hvordan tilskuddet kan bidra til å styrke aktivitetstilbudet og fremme økt frivillighet og deltakelse blant eldre. Videre er det bedt om en vurdering av hvordan tilskuddet kan innrettes for å rekruttere og tilrettelegge for eldre med ulik grad av sårbarhet, samt bidra til samarbeid mellom frivilligheten og kommunene.

SPØRSMÅL NR. 804

Innlevert 12. desember 2025 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 19. desember 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

I BT 12.12.25 kommer det frem at Equinor ikke vil foreta en fysisk sjekk av de nye helikoptertypene AW 189. Tillitsvalgte i Equinor sier dette er et brudd på enigheten mellom de tillitsvalgte og Equinor og uttrykker sterk bekymring for den manglende sjekken som Equinor planlegger.

Har Havindustritilsynet vurdert saken, hva er i så fall deres syn, er statsråden trygg på at Equinors planlagte sikkerhetssjekk er nok og hva vil kostnadene være ved å gjennomføre en teknisk sikkerhetssjekk slik de tillitsvalgte mener er nødvendig?

Svar:

Innledningsvis viser jeg til at det er Luftfartstilsynet og ikke Havindustritilsynet som fører tilsyn med helikopteroperasjoner på kontinentalsokkelen. For ordens skyld viser jeg videre til at det ikke er Equinor selv som foretar sjekk før avgang med de aktuelle helikoptrene. Equinor kjøper en transporttjeneste fra helikopteroperatøren, og helikopteroperatøren er ansvarlig for å følge de offentligrettslige sikkerhetskravene som stilles i det tekniske regelverket som gjelder for slike operasjoner.

Det tekniske regelverket stiller krav om at det skal være en såkalt «pre-flight inspection» før hver flygning for å sikre at luftfartøyet er egnet til den planlagte flygningen. Denne inspeksjonen skal være i henhold til fly- eller helikopterprodusentens instruks. Elementene som inngår i en slik inspeksjon er for eksempel visuell kontroll av fartøyet, å se etter tegn på skade og slitasje, å kontrollere nødutstyr osv.

Helikopteroperatøren er ansvarlig for å utarbeide instruks for personellet som skal utføre denne inspeksjonen. En pre-flight-inspeksjon utføres vanligvis av piloten. Det er ikke et regelverkskrav at denne type inspeksjon skal utføres av flyteknisk personell. Innenfor offshore helikopter har man likevel i stor grad brukt teknisk personell til dette selv om det ikke er et offentligrettslig krav.

Helikopteroperatørene må gjennomføre det som er kravene i regelverket, samt det som ligger i instruks

fra produsent. Dette følges opp av Luftfartstilsynet gjennom tilsyn. Det er ikke noe i veien for at helikopteroperatørene selv velger å gjøre mer enn det regelverket krever, så lenge det ikke strider mot instruksene fra produsent. På samme måte kan den som kjøper transporttjenesten av helikopteroperatøren stille tilleggskrav, så lenge disse ikke strider mot kravene i det offentlige regelverket.

Jeg har konsultert Luftfartstilsynet i utarbeidelse av dette svaret, som vurderer at de kravene som følger av det offentlige regelverket, og den rollefordelingen som er redegjort for ovenfor, ivaretar flysikkerheten på en god måte.

Kostnadene forbundet med eventuell tillatt sikkerhetssjekk som går ut over kravene i regelverket er et kommersielt og avtalebasert anliggende mellom partene i avtalen.

SPØRSMÅL NR. 805

Innlevert 12. desember 2025 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 18. desember 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng

Spørsmål:

Hvordan har tolkeutgiftene i offentlig sektor utviklet seg de siste 20 årene, og om det finnes oversikt over disse utgiftene fordelt på mottakerens botid, oppholdsgrunnlag, statsborgerskap og landbakgrunn, slik at Stortinget kan vurdere sammenhengen mellom tolketjenester og integrering?

BEGRUNNELSE:

Ber om at tallene presenteres i oversiktlig tabeller år for år. Både totalt, men også fordelt etter antall år mottakerens botid, oppholdsgrunnlag, statsborgerskap og landbakgrunn.

Svar:

Bruk av tolk i gitte situasjoner er en forutsetning for en god velferdsstat og for at offentlige organer skal kunne tilby forsvarlig hjelp og tjenester. Bruk av tolk er også nødvendig for å sikre rettssikkerhet når man mangler felles språk.

I 2022 trådte en ny lov om offentlige organers ansvar for bruk av tolk mv. (tolkeloven) i kraft. Det ble gjort

beregninger av økonomiske konsekvenser før tolkeloven ble innført. Rapporten fra Agenda Kaupang og Oslo Economics (2018) viser økte kostnader ved innføring av loven, både til bruk av kvalifiserte tolker og til tolkeutdanning. Videre viser den et innsparingspotensiale ved mer bruk av skjerm- og telefontolking.

Rapporten viser samtidig nytteeffekter/ikke-prisatte effekter ved at loven vil bidra til rettssikkerhet og forsvarlig hjelp og tjeneste. Det er, ifølge rapporten, rimelig å forvente at bruk av tolk kan ha positive effekter som redusert ressursbruk totalt sett, fordi man unngår misforståelser, uklarheter, feil domsavgjørelser, feil behandling mv.

De senere årene, fra 2021, har det blitt gjennomført årlige indikatormålinger som beskriver offentlige organers etterlevelse av tolkeloven og som måler tolkebehov på ulike språk over tid. Rapporten Tolkemonitor Språk for 2024 anslår en total oppdragsmengde på 1 341 610 tolkeoppdrag i offentlig sektor. Dette innebærer en estimert økning av tolkeoppdrag på om lag 7 prosent sammenlignet med 2023, og har en naturlig sammenheng med de høye ankomstene fra Ukraina. Telefontolking er den mest utbredte tolkemethoden, ca. 72 prosent av alle oppdrag.

En slik samlet oversikt som stortingsrepresentant Wiborg ber om eksisterer ikke. Tolkeloven endret premissene for bruk og bestilling av tolk i offentlig sektor. Hver sektor har et selvstendig ansvar for å overholde tolkelovens bestemmelser, noe som også innebærer budsjettering for bruk av tolk. Det er ulike løsninger for bestilling av tolk – gjennom egenregi, eller fra kommunale eller private tolkeformidlere. Tolkehonorarene varierer mellom de ulike offentlige etatene og mellom tolkeformidlere, kvalifikasjoner på tolkene og type oppdrag. Det varierer også om, og hvor mye, reisetid og forberedelsestid honoreres. Sist, men ikke minst, varierer tolkebehovet i takt med hvor mange mennesker som til enhver tid ankommer og befinner seg i Norge og som ikke behersker norsk fullt ut. Dette kan for eksempel være asylsøkere, flyktninger og

arbeidsinnvandrere, turister og forretningsreisende, og andre.

Regjeringen vil føre en integreringspolitikk der vi både stiller krav og stiller opp. Flere innvandrere skal komme i jobb, lære norsk og delta i samfunnet. Utgangspunktet er at alle som får oppholdstillatelse i Norge skal lære norsk så raskt som mulig. Men selv om man har lært norsk, vil det kunne oppstå et behov for tolk i enkelte situasjoner, f.eks. ved en ulykke, akutt sykdom eller i en rettsak.

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) er nasjonal fagmyndighet for tolking i offentlig sektor. IMDi har nylig utarbeidet en veileder til tolkeloven som redegjør for dekning av utgifter til tolketjenester. I tillegg har Helsedirektoratet utarbeidet en veileder som omtaler utgifter ved bruk av tolk.

SPØRSMÅL NR. 806

Innlevert 13. desember 2025 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 19. desember 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Hva tenker statsråden om at tiden fra en søknad sendes inn til den er endelig ferdigbehandlet har økt fra 7 måneder til over 2 år, på kort tid, og hvilke grep vil statsråden gjøre for å sikre at tillatelser for å motta rene gravmasser raskere kan saksbehandles?

BEGRUNNELSE:

Pukkverk som skal ta mot rene steinmasser, fra for eksempel utsprenging av tunell eller samferdselsprosjekter, må ha tillatelse etter Forurensingsloven § 27.

Denne tillatelsen må massemottaket ha til tross for at reguleringsbestemmelser og driftskonsesjoner sier at de kan motta rene gravmasser.

Det er Miljødirektoratet som forvalter lovverket, og det er statsforvalteren som har ansvaret for å saksbehandle og treffe vedtak om mottak av ikke-forurensede masser.

Næringsaktører opplever at Statsforvalteren bruker unødvendig lang tid på å ta stilling til antatt ukompliserte søknader om utslippstillatelser, f.eks. knyttet til varig lagring av ikke-forurensede masser. Nå kan behandlingstiden på slike søknader passere to år, mot 6-7 måneder for få år siden.

Skolt Pukkverk i Moss, Østfold, som bl.a. eier Sarpsborg Pukkverk, har nå ventet over to år på at statsforvalteren skal ferdigbehandle deres søknad. Søknadsprosess så langt:

05.12.2023: Skolt sender søknad om utslippstillatelse til Statsforvalteren knyttet til mottak av ikke-forurensede jord- og steinmasser i tilknytning til Sarpsborg Pukkverk.

08.04.2004: Statsforvalteren svarer på søknaden med krav om ytterligere dokumentasjon, og informasjon som saksbehandlingsgebyr.

12.04.2024: Statsforvalteren mottar komplett søknad.

Ikke før 01.07.2025 sendes søknaden på høring. Det kommer ingen negative høringssvar.

Fortsatt har ikke selskapet mottatt svar på søknaden, og det er nå over to år siden søknaden ble sendt.

Eksempelet er ikke et unntak. Ifølge bransjen er lang saksbehandlingstid et økende problem hos mange av statsforvalterne.

Det er ikke kommet nye regler som tilsier at saksbehandlingen skal ta lenger tid enn tidligere. Snarere tvert imot opplyser statsforvalterne rundt om i landet at de mangler saksbehandlingsressurser. En tredobling av saksbehandlingstiden virker å stemme dårlig med regje-

ringens ambisjoner om å legge til rette for økt gjenbruksgrad av byggeråstoff.

Lang saksbehandling kan føre til at gravemasser dumpes ulovlig i terrenget, og at masser dermed ikke kan ombrukes i nye prosjekter. Dermed vil det være vanskelig å øke ombruksgraden av byggeråstoff.

Svar:

Forurensning fra pukkverk reguleres av forurensningsforskriften kapittel 30, som statsforvalteren er myndighet for. Forskriften regulerer ikke mottak av masser eller annet avfall. Mottak av overskuddsmasser vil derfor i noen tilfeller kreve egen tillatelse etter forurensningsloven § 11. Dette kan for eksempel være tilfelle dersom mottak av masser medfører fare for forurensning.

Saksbehandlingstiden på dette området har økt hos noen statsforvaltere, men dette varierer fra statsfor-

valter til statsforvalter. Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus er blant statsforvalterne som har opplevd en betydelig økning i saker knyttet til massehåndtering, blant annet som følge av større infrastrukturprosjekter i regionen. Saksbehandlingstiden kan også øke som følge av at søknader om tillatelse er mangelfulle eller i strid med gjeldende reguleringsplan.

Regelverket for massehåndtering er komplekst, også for ikke-forurensede masser, og det er behov for bedre veiledning på området. Kommunal- og distriktsdepartementet utarbeider med bidrag fra miljømynighetene en veileder for massehåndtering. Gjennom et oppdrag knyttet til regulering av samferdselsprosjekter, vurderer Miljødirektoratet også tiltak for mer enhetlig praksis og effektiv behandling av saker som gjelder massehåndtering, deriblant å forbedre veiledningen til statsforvalterne.

SPØRSMÅL NR. 807

Innlevert 14. desember 2025 av stortingsrepresentant Jonas Andersen Sayed

Besvart 22. desember 2025 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Hva er den gjenværende beholdningen i det humanitære fondet for støtte til tidligere politiske fanger fra Belarus, og vurderer regjeringen å tilføre fondet nye midler i lys av de omfattende løslatelsene av politiske fanger den siste tiden?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen besluttet i 2024 å bidra med 10 millioner kroner til et humanitært fond initiert av den belarussiske demokratibvegelsen, med formål å gi medisinsk, psykologisk og økonomisk støtte til tidligere politiske fanger og deres familier.

13. desember ble 123 fanger, hvorav de fleste politiske fanger – inkludert nobelprisvinner Aljes Bjaljatski – løslatt etter forhandlinger mellom Belarus og USA. Ved tidligere løslatelser har mange av de løslatte blitt deportert uten reisedokumenter og stått overfor en krevende overgang til frihet, ofte som papirløse flyktninger og med betydelige medisinske og psykologiske utfordringer. Jeg antar at dette også vil gjelde mange av dem som ble løslatt 13. desember.

En sentral styrke ved det humanitære fondet er dets fleksibilitet og evne til rask respons. I lys av de siste masseløslatelsene og de betydelige humanitære behovene, ber jeg om en avklaring av fondets status og om regjeringen vurderer ytterligere bidrag.

Svar:

Ifølge fondsoperatøren Den norske Helsingforskomité utgjør den gjenværende beholdningen for 2025 i det internasjonale humanitære fondet for ofre for undertrykking i Belarus om lag 235.000 euro.

Norge har vært en viktig bidragsyter til fondet siden opprettelsen i 2024. På anmodning fra Svetlana Tsikhanowskaja tok norske myndigheter på seg ansvaret for å forvalte fondet på vegne av giverlandene. Den norske Helsingforskomité har oppdraget som fondsoperatør. I tillegg til Norge har 11 land så langt gått inn som givere i fondet. Totalt har regjeringen hittil tilført fondet 15 millioner kroner, noe som gjør Norge til det største giverlandet.

Fondets beholdning på ca. 235.000 euro blir stadig mindre grunnet pågående planlagte utbetalinger innen-

for budsjettåret 2025. I tillegg vil det åpenbart oppstå økte behov etter løslatelsen av 123 politiske fanger tidligere i desember.

Regjeringen planlegger derfor å videreføre Norges støtte og tar sikte på en ny norsk påfylling tidlig i 2026.

Det internasjonale humanitære fondet for ofre for undertrykking i Belarus gir konkret støtte til tidligere politiske fanger og deres familier, både innenfor og utenfor Belarus. Støtten kan gå blant annet til materielle behov, helsehjelp, rettshjelp, psykologisk behandling og utdanning for å lette overgangen fra fangenskap til et liv i frihet.

SPØRSMÅL NR. 808

Innlevert 15. desember 2025 av stortingsrepresentant Finn Krokeide

Besvart 19. desember 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Kan det bes om å få opplyst hvor stor andel i prosent av det totale budsjettet til landets politidistrikter som benyttes til sivil rettspleie i perioden 2016-2025, fordelt etter år og politidistrikt?

BEGRUNNELSE:

Politiet har flere oppgaver innenfor den sivile rettspleie. Det bes derfor opplyst hvor stor prosentandel av det totale budsjettet til landets politidistrikt som benyttes til dette formålet. Det bes om at fremstillingen fordeles etter år og politidistrikt.

Svar:

Politiet publiserer årlig en ressursanalyse som viser hvordan ressursene til politiet anvendes. Ressursanalysene publiseres på politiet.no. Ressursanalysen for 2024 viser en oversikt over antall årsverk per tjenesteområde, hvor «sivil rettspleie» er ett av tjenesteområdene. Arbeidet med å kartlegge ressursbruk på dette detaljeringsnivået er relativt nytt. Statistikken presentert i ressursanalysen er derfor kun tilgjengelig tilbake til 2022. Statistikken viser informasjon på nasjonalt nivå, ikke per politidistrikt.

Ressursanalysen viser følgende utvikling siden 2022:

År	Årsverk	Andel
2022	826	4,4 pst.
2023	810	4,4 pst.
2024	833	4,5 pst.

Årsverk inkluderer personell innen alle stillingskategoriene. Politiet har i analysene presisert at arbeidet med å kategorisere medarbeidere med ulike funksjoner er under utvikling, og at det derfor er noe usikkerhet tilknyttet dette.

SPØRSMÅL NR. 809**Innlevert 15. desember 2025 av stortingsrepresentant Remi Sølvsberg****Besvart 19. desember 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Har EU eller ESA grepet inn og bedt Norge konkurranseutsette drift av Flåmsbanen, eller er dette regjeringen og Jernbanedirektoratets eget initiativ?

BEGRUNNELSE:

Torsdag kom nyheten om at det blir privat konkurranse om drift av Flåmsbanen når kontrakta med Vy og de lokale aktørene som driver banen går ut i 2027.

Vy driver i dag strekninga sammen med lokale aktører. Selskapet, Flåmsbana AS, gikk med overskudd i 2024.

Jernbanedirektoratet peker på at de nå må vurdere konkurranse-potensialet, som følge av EØS-avtalen.

Staten skal tilsynelatende kun få drive ulønnsomme strekninger, noe som bare krever enda mer statlige overføringer til jernbanen, slik vi i Rødt ser det. Lokale aktører som deltar i driften av Flåmsbanen blir kastet ut fordi de har drevet for godt og gått med overskudd.

Dette er en direkte overføring av penger fra staten til private aktører, som går ut over skattebetalerne og lokalt næringsliv.

Samtidig vet vi at i EU-landene er man ikke like opptatt av å ha konkurranse på jernbanen. Brorparten av EU-landene driver med omfattende direktetildeling av jernbanestrekninger til offentlig eide selskaper. Men Norge skal altså være mer katolsk enn paven.

Svar:

De transportpolitiske målene for Flåmsbanen er primært å sikre et godt helårstilbud for lokalsamfunnet og styrke reiselivet. Jernbanedirektoratet, som er ansvarlig myndighet for å inngå trafikkavtaler for å sikre persontogtilbudet, mener disse målene kan nås uten en trafikkavtale fordi aktører har vist kommersiell interesse, evne og vilje til å drifte et slikt togtilbud på strekningen. I henhold til gjeldende regelverk kan direktoratet ikke inngå en trafikkavtale dersom det er kommersiell interesse som innfrir de transportpolitiske målene.

For å avklare behovet for en trafikkavtale på Flåmsbanen, gjennomførte Jernbanedirektoratet en markedsdialog, hvor markedsaktører viste interesse, evne og vilje til å drifte togtilbudet på Flåmsbanen på kommersielle vilkår, og samtidig gi et minst like godt togtilbud til de reisende som i dag. På denne bakgrunn er det per i dag

ikke grunnlag for å inngå en trafikkavtale om togtilbudet på strekningen etter at dagens avtale utløper i desember 2027.

Jeg har merket meg at Vygruppen og de lokale aktørene som i dag har trafikkavtale for dette togtilbudet, har varslet at de satser videre også uten trafikkavtale. Jernbanedirektoratet vil følge utviklingen av trafikken på Flåmsbanen tett. Dersom det viser seg at det er behov for en trafikkavtale for å oppnå de nasjonale transportpolitiske målsetningene, vil Jernbanedirektoratet kunne gripe inn ved å inngå en trafikkavtale eller andre egnede tiltak. På grunn av trafikkenes begrensede omfang kan en slik trafikkavtale direktetildes.

SPØRSMÅL NR. 810**Innlevert 15. desember 2025 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 22. desember 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

I statsbudsjettet har forlikspartene kuttet ut ordningen med tilskudd til svømmeopplæring for barnehagebarn og sagt at dette er en oppgave kommunestyrene kan prioritere. Kuttet kommer etter at kommunene er kompt langt i sin budsjettprosess.

Hvordan informeres kommunene om kuttet slik at de kan vurdere å prioritere opp svømming i budsjettene for 2026?

Svar:

Svømmeopplæring ligger under mitt ansvarsområde som kunnskapsminister. Det er derfor jeg som svarer på spørsmålet fra representanten.

Regjeringen er opptatt av å føre en ansvarlig økonomisk politikk for Norge, og det betyr at vi må prioritere. I budsjettforhandlingene ble det statlige tilskuddet til svømming i barnehagene kuttet, for å skape handlingsrom til andre prioriterte tiltak.

Departementet har ikke nærmere rutiner for å informere om tilskudd som fjernes.

Tilskuddet til svømmeopplæring i barnehage har vært innrettet slik at søknad om midler ble sendt til statsforvalteren i eget fylke. Både kommuner, frivillige organisasjoner og barnehager kunne søke om tilskudd. Departementet vil følge med på om det kommer mange spørsmål vedrørende tilskuddet via statsforvalterembetene og Utdanningsdirektoratet, og vurdere et eventuelt behov for nærmere informasjon om endringen.

SPØRSMÅL NR. 811**Innlevert 15. desember 2025 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 22. desember 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss****Spørsmål:**

Hvordan tenker statsråden at havbruksfondet vil utvikle seg de kommende årene for kommunene, og kunne statsråden bidratt med noen tanker om hva man tror nivået på fondet vil være fremover?

BEGRUNNELSE:

Det jobbes nå med nye farger på trafikklysene og dette påvirker hva kommunene de kommende årene kan få av havbruksfondet. Siden kommunene pålegges å legge fireårsplaner for sin økonomi er denne posten nå blitt uforutsigbar.

Svar:

Havbruksfondet fordeler kommunal sektors andel av inntektene fra havbruksnæringen. Hensikten med Havb-

ruksfondet er at kommuner og fylkeskommuner skal få en del av verdiskapingen fra oppdrettsnæringen. Siden opprettelsen i 2017 har kommuner og fylkeskommuner langs kysten fått utbetalt mer enn 17 milliarder kroner gjennom Havbruksfondet.

Utbetalingene fra Havbruksfondet holdes utenfor kommunenes inntektssystem. Midlene kommer derfor i tillegg til de mekanismene som ligger til grunn for å sikre at alle kommuner kan tilby lovpålagte oppgaver. Ingen kommuner skal være avhengig av utbetalingene fra Havbruksfondet for å tilby gode velferdstjenester for sine innbyggere.

Dagens trafikklyssystem styrer mot gult. Gult trafikklys innebærer at det ikke kan tildeles vekst innenfor bærekraftige rammer, og dette reduserer kommunal sektors inntekter fra salg av nye tillatelser. I havbruksmeldingen foreslår regjeringen et nytt regulatorisk system for oppdrett, som skal redusere miljøpåvirkning fra op-

pdrett og styrke fiskehelse- og velferd. Det følger av enigheten mellom partiene på Stortinget under behandlingen av havbruksmeldingen at det skal sikres forutsigbare inntekter for vertskommuner, vertsfylker og lokalsamfunn gjennom Havbruksfondet. Regjeringen følger opp dette.

Jeg vil imidlertid vise til at Arbeiderpartiet og Sentrpartiet gjorde endringer i finansieringen av Havbruks-

fondet i forbindelse med innføringen av grunnrenteskatt på havbruk. I tillegg til å øke Havbruksfondets andel av inntektene fra salg av ny kapasitet, så økte vi avgiften på oppdrett av fisk, som i sin helhet inngår i Havbruksfondets utbetalinger. Dette gjør at de samlede utbetalingene fra Havbruksfondet er større, men også mer forutsigbare og mindre avhengig av trafikklysene enn tidligere.

SPØRSMÅL NR. 812

Innlevert 15. desember 2025 av stortingsrepresentant Henrik Asheim

Besvart 16. desember 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Verken handlingsregelen eller Arbeiderpartiets skatteløfte er nevnt i den nye regjeringsplattformen "Regjeringens plan for Norge".

Er det et signal om at dette ikke lenger er like viktig for regjeringens politikk?

Svar:

Regjeringens plan for Norge er en overordnet plan som peker ut områdene der vi skal gjennomføre reformer og

fornye samfunnet. Planen bygger på Arbeiderpartiets partiprogram og løftene vi gikk til valg på i 2025.

Handlingsregelen og løftet om holde de samlede skattene og avgiftene på norske privatpersoner og bedrifter på samme nivå som i dag ligger til grunn for budsjettpolitikken, slik regjeringen også understreket i Nasjonalbudsjettet 2026 og som fremgår av enigheten i Stortinget om 2026-budsjettet.

SPØRSMÅL NR. 813

Innlevert 15. desember 2025 av stortingsrepresentant Abid Raja

Besvart 19. desember 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Viser til svar på spørsmål nummer. 388.

Dersom arbeidsmigranter med D-nummer og som jobber i rotasjonsordning innen 31.12.2025 registrerer oppholdsadresse i kommunen der de utfører arbeid, vil da denne kommunen bli ansett som deres skattekommune (bostedskommune), og vil skatteinntektene fra dem tilfalle denne kommunen?

BEGRUNNELSE:

I svaret på spørsmål nr. 388 kan man lese at «hovedregelen er at personlige skattytere svarer skatt til bostedskommunen. Bostedskommunen er der skattyteren er bosatt per 1. januar i inntektsåret».

I den videre delen av svaret skriver statsråden at andre regler gjelder for skattytere med D-nummer, nemlig at «skattytere som ikke er skattemessig bosatt i Norge,

men er her på midlertidig arbeidsopphold, skal i utgangspunktet betale skatt av lønnsinntekt til den kommunen hvor skatteplikten først oppstod.»

I motsetning til slik man kan tolke statsrådets svar, vil en utenlandsk arbeidstaker ikke bli ansett som bosatt i Norge relativt raskt. I Fafo-rapporten «Kartlegging av innvandrere med d-nummer og langvarig tilknytning til Norge», framgår det at flere ti-tusen personer befinner seg i en tilstand av flerårig midlertidighet og har kun D-nummer. I lys av dette kan betaling av skatt, for skatteyttere som har skattekort, «til den kommunen hvor skatteplikten først oppstod» være utilstrekkelig i forhold til faktisk oppholdssted.

På nettsiden Folkeregisteret kan vi lese at:

«personer med d-nummer vil ikke ha bostedsadresse fordi de ikke er “bosatt” i Norge. De skal helst ha en oppholdsadresse slik at samfunnet vet hvor de bor, men dette er ikke påkrevet.»

En person med D-nummer kan selv endre oppholdsadresse ved å logge inn via Skatteetaten. Via samme løsning kan man også oppgi postadresse i utlandet. Dette reiser spørsmål om hvilke konsekvenser dette har for skattyteren, og hvilke konsekvenser det har for kommunen der vedkommende registrerer sitt opphold.

Spesielt reiser det spørsmål om kommunen der skattyteren har oppholdssted per 1. januar i skatteåret, er den som mottar skatteinntekter fra skattyterens inntekt? Og det reiser spørsmål om skattyteren fortsatt vil motta offisiell korrespondanse til den oppgitte utenlandske postadressen, eller vil den bli sendt til oppholdsadressen i Norge?

I tilfelle skattyterens oppholdsadresse ikke påvirker kommunens mottak av skatteinntekter, og med tanke på at tildeling av fødselsnummer for ti-tusener av skatteyttere (arbeidsmigranter) har blitt blokkert gjennom Skatteetatens tolkning av regelverket, ber jeg om en beskrivelse av en konkret prosedyre som gjør det mulig for kommuner å få kompensasjon for manglende skatteinntekter.

Svar:

Som redegjort for i svar på skriftlig spørsmål nr. 388, skal skatteyttere som ikke er skattemessig bosatt i Norge, men er her på midlertidig arbeidsopphold, i utgangspunktet betale skatt av lønnsinntekt til den kommunen hvor skatteplikten først oppstod. Skattyter rapporterer selv oppholdskommune i forbindelse med søknad om skattekort, og disse opplysningene legges til grunn ved fastsettelse av skattekommune. For denne gruppen skatteyttere, som er på midlertidig/kortvarige opphold, er det ikke et løpende ajourhold av skattekommune selv om de senere i perioden endrer oppholdskommune i Folkeregisteret.

Skattyter som er skattemessig bosatt i Norge, betaler skatt til den kommunen hvor vedkommende var bosatt 1. januar i inntektsåret. Dette gjelder også for utenland-

ske arbeidstakere som tar lenger opphold i Norge, og blir skattemessig bosatt her.

En del utenlandske arbeidstakere på kortvarig opphold kan benytte kildeskatteordningen for utenlandske arbeidstakere. Dette er en valgfri og forenklet skatteordning der skatten er ferdig gjort opp når arbeidstakeren får lønnen utbetalt. Innenfor denne ordningen går skatteinntektene til staten.

Det er viktig med korrekt registrering av grunnleggende personopplysninger i Folkeregisteret, herunder hvilke personer som er bosatt i Norge. Opplysningene må kunne brukes til myndighetsoppgaver og offentlig forvaltning, forskning, statistikk og til å ivareta grunnleggende samfunnsbehov. Etter det jeg er kjent med, er det ikke riktig at Skatteetaten praktiserer reglene for bostedsregistrering av utenlandske arbeidstakere feil.

Skatteyttere med d-nummer kan endre post- og oppholdsadresse i Folkeregisteret. Det er opp til hver enkelt offentlig instans eller myndighet hvilken adresse de benytter for kommunikasjon med privatpersoner. Skatteetaten bruker i sin kommunikasjon per post primært postadresse i Norge, deretter oppholdsadresse i Norge og til slutt postadresse i utlandet (hvis personen har status utvandret). I noen saker endres rekkefølgen blant annet på bakgrunn av hvilken adresse som foreligger.

SPØRSMÅL NR. 814**Innlevert 15. desember 2025 av stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad****Besvart 18. desember 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvordan vil samferdselsministeren sørge for at det settes en stopp for organisert juks og sikre at de yrkessjåførene som kommer ut på norske veier er kvalifisert for oppgaven?

BEGRUNNELSE:

Vi leser i media at det avdekkes utbredt juks på teori-prøvene for førerkort som yrkessjåfør og representanten Hoksrud stilte følgende spørsmål i Stortingets ordinære spørretime 3. desember 2025

«Det er nylig avslørt organisert juks ved teori-prøver for yrkessjåfører, jamfør artikler fra Klar Tale, der personer får tilgang til fasitsvar og består prøver uten tilstrekkelig norsk-kunnskap eller trafikkforståelse.

Kan statsråden redegjøre for om Statens vegvesen, bl.a. på bakgrunn av dette nå har nødvendig tillit som forvalter av myndighet på førerkortområdet?»

På vegne av statsråd Nygård svarte statsråd Skjæran følgende:

«Det aller viktigste akkurat nå er at Statens vegvesen, som har det ansvaret, tar det. Departementet har vært krystallklar i hvordan man ser på saken, og så er det sånn at vi lever i en verden der ny teknologi kan muliggjøre nye typer å jukse på. Jeg har selv vært yrkessjåfør i mange år og har sett hva slags behov vi har på veiene våre for å greie å rekruttere nok nye sjåfører. Det må skje på en trygg og god måte. Ingen skal kunne jukse seg til førerkort, og det er utgangspunktet for hele den jobben som nå gjøres.»

Svar:

Førerkortet skal være vår garanti for at trafikantene har nødvendig kunnskap og ferdigheter for å ferdes trygt på veien.

Da er det selvfølgelig svært bekymringsfullt om kandidater kan gjennomføre deler av førerprøven uten å ha den kunnskapen de skal ha, og svært alvorlig at enkelte faktisk legger til rette for organisert juks.

Statens vegvesen har de siste årene iverksatt betydelige tiltak for å forebygge fusk på teori-prøver. Det er innført karantenetid på inntil 1 år for de som blir tatt for fusk, opprettet en egen saksbehandlingsgruppe for fusk, antall oppgaver i oppgavebasen er økt, større rulling av oppgaver og at oppgaver og svaralternativer blir løpende randomisert. I tillegg er det innført obligatoriske opplæringskrav for prøveledere.

Statens vegvesen opplyser at de fem siste årene har 64 kandidater fått vedtak om karantene på inntil ett år på grunn av juks.

De mer alvorlige sakene blir politianmeldt. Det er eksempler på bakmenn som organiserer fusk som er dømt til 10 måneders ubetinget fengsel og kandidater som er dømt til 20-30 dagers ubetinget fengsel.

Arbeid mot fusk er en kontinuerlig oppgave. Statens vegvesen ser klare utfordringer med mer avanserte fuskemetoder og ny tilgjengelig og billig teknologi.

Mye tyder på at de som organiserer fuskingen får tak i Statens vegvesens teori-prøveoppgaver. En vanlig måte er å forsøke å ta bilde eller filme oppgavene i prøverommet. Statens vegvesen avslører fra tid til annen personer som forsøker på dette, senest for noen uker siden.

Når det gjelder den konkrete saken som er avdekket av Klar Tale, så ser Statens vegvesen veldig alvorlig på påstandene og følger opp saken langs hovedsakelig to spor.

Det ene er at de med bistand fra ekstern konsulent har igangsatt et arbeid for å følge opp påstanden om mulig medvirkning fra egne ansatte og om rutiner og arbeidsmetoder i utviklingen og administrasjon av prøvevirksomheten.

Så langt har ikke Statens vegvesen indikasjoner på at egne ansatte har bidratt til distribusjon av oppgavene, men at oppgavene er skaffet til veie ved skjulte opptak i prøvesituasjonen. Oppgavesettene som Statens vegvesen har fått tilgang til fra Klar Tale er videre delvis foreldet ved at de inneholder en del oppgaver som er tatt ut av oppgavesettene for flere måneder siden.

Statens vegvesen opplyser at de vurderer ytterligere innstramming og skjerpede rutiner for vaktholdet i prøvelokalene. De undersøker også blant annet om det finnes en «film» som kan legges på skjermene, slik at film- og fotografering ikke er mulig.

I det andre sporet går Statens vegvesen gjennom spørsmålsbanken og gjør tiltak for å minimere muligheten for å skille rett alternativ fra alternativene som er feil, uten å ha nødvendig teoretisk kunnskap.

Statens vegvesen har gjort mange endringer i oppgavesettene. De er revidert, oppgaver er byttet ut og endret for å motvirke muligheten for bruk av nøkkelord. I første omgang er dette gjort innenfor de tunge førerkortklasser og prøver for yrkestransport. Oppgaver innenfor tunge klasser ble justert 8. desember og oppgaver for yrkestransport ble justert 15. desember

Statens vegvesen opplyser videre at andelen beståtte prøver på teoriprøven for yrkestransport (løyve/drosje) er lav, fra 26-33%, noe som kan tyde på at juksemetoden ikke er så effektiv.

Videre har SVV anmeldt bakmannen som Klar Tale har vært i kontakt med.

Statens vegvesen jobber også videre med å profesjonalisere tjenesten ytterligere, blant annet gjennom å sikre at prøvelederne har tilstrekkelig kompetanse og erfaring for å kunne oppdage juks.

Det er en alvorlig sak som er avdekket. Jeg har tillit til at Statens vegvesen følger opp saken med det alvoret den fortjener, og jeg vil følge dette arbeidet videre.

SPØRSMÅL NR. 815

Innlevert 15. desember 2025 av stortingsrepresentant Erling Sande

Besvart 18. desember 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Det er stor avstand mellom vurderingane til mediebransjen og Finansdepartementet knytt både til konsekvensar, avgrensingar og proveny av eit plattformnøytralt moms-fritak for redaktørstyrte nyhende- og aktualitetsmedia.

Vil finansministeren ta initiativ til at bransjen får møte departementet og legge fram sine vurderingar, argument og utrekningar?

Svar:

Finansdepartementet kjenner godt til mediebransjens forslag om et plattformnøytralt avgiftsfritak. Forslagene ble blant annet spilt inn i forbindelse med en høring av en endring i merverdiavgiftsfritaket for aviser i 2023, se Finansdepartementets vurderinger av innspillet under punkt 6.3.4 i Prop. 1 LS (2023–2024) Skatter og avgifter 2024.

Det framkommer av departementets vurdering at fritak utformet i tråd med innspillene fra Mediebedriftenes Landsforening (MBL) vil ha «de samme utilsiktede virkningene som fritaket som er avvirket». Det vil si at TV-distributørene (Telia, Telenor mv.) og strømmetjenestene (TV 2 Play, Viaplay mv.) kan utnytte fritaket til å selge sports- og underholdningsinnhold med lav avgift ved å pakke det sammen med «nyhetstjenester rettet mot norske forhold eller norsk publikum». Provenytapet ved et fritak utformet i tråd med MBLs forslag antas å være om lag likt som ved gjeninnføring av fritaket for elektroniske nyhetstjenester. Videre innebærer forslagene fra MBL en forskjellsbehandling av norske og utenlandske tilbydere, noe som reiser EØS-rettslige problemstillinger.

Departementet står fast ved disse vurderingene.

SPØRSMÅL NR. 816**Innlevert 15. desember 2025 av stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde****Besvart 19. desember 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Kan statsråden oversende Utdanningsdirektoratets første delleveranse, som hadde frist 01.12.25?

BEGRUNNELSE:

I tildelingsbrevet fra Utdanningsdirektoratet fra 18. juni 2025 får direktoratet oppdrag om å utvikle nye læringsstøttende prøver som skal erstatte dagens nasjonale prøver.

Delleveranse 1 hadde frist 1. desember 2025.

Det følger av tildelingsbrevet at delleveranse 1 skal beskrive overordnede løsninger for de læringstøttende prøvene og modeller for innfasing og utfasing av prøvene. Inkludert konsekvenser av å avvike nasjonale prøver for 9. trinn i lesing og regning. Leveransen må også redegjøre for økonomiske og administrative konsekvenser som grunnlag for videre budsjettprosess.

Svar:

Utdanningsdirektoratet (Udir) fikk i juni oppdrag om å utvikle nye prøver med et læringsstøttende formål, i tråd med hva regjeringen varslet i Meld. St. 34 (2023-2024). Fristen på oppdragets første delleveranse var opprinnelig 1. desember, men fristen ble i dialog med departementet noe utsatt. Kunnskapsdepartementet mottok for få dager siden første leveranse av dette oppdraget. Leveransen inneholder blant annet orientering om gjennomførte og planlagte aktiviteter, og beskriver mulige scenarioer og overordnede løsninger for hvordan nye prøver kan fases inn og eksisterende nasjonale prøver fases ut.

Delleveransen vil bli tilgjengelig på offentlig postjournal på <https://www.einnsyn.no/> innen kort tid. Representanten kan dermed be om innsyn i leveransen på vanlig måte. Jeg registrerer ellers at Udir informerer fortløpende om arbeidet [på sine nettsider](#), og har lagt inn informasjon om første delleveranse der.

SPØRSMÅL NR. 817**Innlevert 15. desember 2025 av stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad****Besvart 22. desember 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss****Spørsmål:**

Er samferdselsministeren enig i at havnene og sjøtransporten er en nøkkel til grønn vekst, industribygging og nasjonale sikkerhet, og i så fall, på hvilken måte mener samferdselsministeren at regjeringens nye «Plan for Norge» bygger opp under og legger til rette for, dette?

BEGRUNNELSE:

I en tid preget av urolig sikkerhetspolitikk er havnene en del av landets totalberedskap. Det hjelper lite å ruste opp Forsvaret dersom veiene inn til havnene er for dårlige, kaiene for trange eller farledene for grunne. Militært materiell og sivile forsyninger må kunne flyttes raskt og sik-

kert. Havnene er ikke bare logistikkpunkter; de er kritisk infrastruktur i både fred og krise.

Svar:

Som ansvarlig statsråd for sjøtransport og havner er jeg helt enig med stortingsrepresentant Linnestad i at sjøtransporten er svært viktig for Norge både i fred, krise og krig. Rundt 90 prosent av alt gods (målt i antall tonn) som transporteres mellom Norge og utlandet transporteres med skip, og rundt 40 prosent av godstransport innenriks (målt i transportarbeid, tonnkilometer) går sjøveien. Sjøtransport har stor betydning for næringsvirksomhet og næringsutvikling i hele landet, bidrar til eksportinntekter og er viktig for import av varer og forsyningssikkerhet.

Havnene er bindeleddet mellom sjø og landtransport. Vi har over 3 000 ulike havneterminaler eller anløpssteder langs kysten, med et bredt og variert tilbud av tjenester som er tilpasset næringslivet og behovene lokalt. Mange havner er også viktige for totalforsvaret. Ved krise eller krig vil alliert forsterkning i stor grad komme sjøveien, og havnene vil kunne motta store mengder styrker, materiell og forsyninger som transporteres videre på vei og bane.

Sjøtransportens betydning er vektlagt både i den nasjonale sikkerhetsstrategien og i regjeringens plan for Norge. I nasjonal sikkerhetsstrategi er maritim sikkerhet og situasjonsforståelse i våre nærområder fremhevet. Regjeringen har gjennomført en rekke tiltak for å ivareta sikkerheten og forebygge sikkerhetstruende maritim aktivitet. Blant annet får russiske kapteiner ikke lenger utstedt tillatelse til å være kapteiner på norskflaggede skip, og russiske navigatører får ikke lenger utstedt farledsbevis. Vi har oppdatert viktig regelverk som anløpsforskriften og krigsnavigasjonsforskriften, og dette styrker evnen vår til å forebygge sikkerhetstruende aktivitet og ivareta militære behov i krise og krig. Varsling av hendelser og informasjonsdeling mellom relevante myndigheter er også forbedret. Samlet sett styrker tiltakene motstanddyktigheten til maritim sektor, reduserer handlingsrommet for sikkerhetstruende aktivitet og bidrar til å styrke totalforsvaret. Regjeringen vurderer løpende behovet for å innføre ytterligere tiltak i lys av trusselbildet og oppdaterte trusselvurderinger.

Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) samarbeider tett med rederinæringen og partene i arbeidslivet om å sikre forsyninger av kritiske varer og militær mobilitet i krise og krig. Gjennom Norsk Transportberedskap for Skip (Nortraship) samarbeider NFD med relevante offentlige og private aktører om å utbedre sårbarheter og lage planverk for bruk av den sivile flåten i krise og krig. Dette inkluderer å se på hele verdikjeden i forsyning av kritiske varer og militær mobilitet, herunder behov for infrastruktur og logistikkssystemer ved mottak. Som oppfølging av Stortingsanmodning 644, skal NFD igangsette en utredning for å identifisere eventuelle risikoer knyttet til bemanningen av norske skip i krise og krig.

I regjeringens plan for Norge, under målet om trygghet for arbeids- og næringslivet, pekes det på at vi skal styrke konkurransekraften blant annet gjennom å ta vare på den transportinfrastrukturen vi har, utbedre den der vi kan og bygge nytt der vi må. Dette omfatter også infrastruktur for sjøtransport. De konkrete prioriteringene i transportpolitikken er lagt frem i Nasjonal transportplan 2025 – 2036. Regjeringen legger her opp til en betydelig satsning på sjøtransport, og prioriterer tiltak for å ta vare på og utbedre farleder, navigasjonsinnretninger og maritime tjenester. Vi vil gjennomføre flere større farledstiltak som gir bedre fremkommelighet, sikrere innseilinger og bedre forutsetninger for havnene til å ta imot større skip.

Vi har også igangsatt flere større fiskerihavnetiltak som bidrar til verdiskaping, arbeidsplasser og bosetting i fiskeriavhengige kystsamfunn. Jeg vil understreke at tiltakene vi nå gjør for å styrke fremkommeligheten og sikkerheten til sjøs har betydning også i totalforsvarssammenheng, og bidrar til at sjøtransporten fungerer i krise og krig.

Et av hovedmålene i regjeringens plan for Norge er å skape trygghet for landet. Planen slår blant annet fast at vi vil utvikle og sikre kritisk infrastruktur, og ha en infrastruktur som legger bedre til rette for mottak og forflytning av allierte forsterkningsstyrker og militær mobilitet.

Regjeringen er allerede godt i gang med å styrke den militære mobiliteten og sikre kritisk infrastruktur på transportområdet. Før jul i 2024 fastsatte vi et rammeverk for samhandling om militære behov for transportinfrastruktur. Rammeverket skal sikre at transportvirksomhetene er kjent med militære behov for transportinfrastruktur, og hvor behovene er størst. Dermed kan militære behov inkluderes i den ordinære langtidsplanleggingen i transportsektoren på en langt mer systematisk måte enn tidligere. Tiltak for å dekke de identifiserte behovene utredes av transportvirksomhetene, og vil bli vurdert i de årlige budsjettprosessene og i arbeidet med neste Nasjonal transportplan.

Vi har også iverksatt flere målrettede tiltak for å styrke sikkerheten i havnene og sørge for at de kan benyttes i krise og krig. Ny havneberedskapsforskrift ble fastsatt høsten 2024, og vil styrke havnenes evne til å støtte Forsvaret og ta imot allierte forsterkninger. Forskriften stiller blant annet krav om beredskapsplaner og øvelser i havner som har en særlig forsvarsmessig betydning. Det er også opprettet et havneberedskapsforum som skal sørge for samarbeid, koordinering og informasjonsutveksling mellom havnene og relevante myndigheter. Vi gjennomfører verdikartlegging av havner i tråd med sikkerhetsloven, for å få oversikt over eventuelle verdier som må beskyttes. Ved behov vil vi peke ut virksomheter og skjermingsverdige verdier.

Jeg kan forsikre stortingsrepresentant Linnestad om at maritim sikkerhet og styrking av militær mobilitet er høyt prioritert av regjeringen. Vi har allerede gjennomført en rekke tiltak som har styrket sikkerheten og beredskapen innen sjøtransporten, og vi vil videreføre dette arbeidet i årene fremover.

SPØRSMÅL NR. 818**Innlevert 15. desember 2025 av stortingsrepresentant Jonas Andersen Sayed****Besvart 22. desember 2025 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Kan statsråden forsikre Sokndal kommune og kommunens innbyggere om at søknaden om å gjennomføre nødvendig flomsikring vil bli innvilget så snart prosjektet er ferdig regulert og klart for gjennomføring?

BEGRUNNELSE:

Denne uken er Sokndal igjen rammet av flom, og kommunen har satt krisestab for å håndtere konsekvensene av de store vannmengdene. Flere veier og store områder er under vann, og situasjonen er ved skrivende stund fortsatt uavklart.

Det er ikke noe nytt at kommunesenteret i Sokndal ligger flomutsatt til. Det siste flomsonekartet fra 2019 viser at en 200-årsflom kan gi flomhøyder på opptil tre meter i sentrum. Rådhus, grunnskole, sykehjem, kirke og idrettsanlegg, i tillegg til om lag 350 boliger og næringsbygg vil bli oversvømt. I tillegg vil strømforsyningen kunne falle ut, og alle veier ut av sentrum bli stengt. Totalt vil 11 boligområder med rundt 700 boliger bli sperret inne, noe som vil gjøre evakuering svært krevende. Samtidig står uerstattelige kulturhistoriske verdier i fare ved elvens utløp i det fredede kulturmiljøet på Sogndalstrand.

NVE beregnet i 2022 de materielle skadekostnadene av en 200-årsflom til 850 mill. kroner, og understreket at dette var et konservativt anslag. Mens kommunen venter på flomsikring, er sentrumsutviklingen lammet som følge av de strengene kravene i plan- og bygningsloven til nybygg i flomsone. Dette legger en effektiv brems på ny boligbygging, fortetting og næringsutvikling i sentrum.

Kommunen har over flere år sammen med NVE vurdert ulike mulige flomsikringsløsninger. En har sett på fordrøyning og regulering i nedbørsfeltet, utvidelse og senking av elveløpet, flomvoller gjennom sentrum og forskjellige tunnelalternativer. Ingen av de førstnevnte nytter, da proppen er det trange utløpet i Sogndalstrand. Det eneste alternativet som står igjen er en tre kilometer lang flomtunnel oppstrøms sentrum.

Denne saken handler om trygghet, beredskap og samfunnssikkerhet, og om å forebygge enorme materielle skader som det er all grunn til å forvente om nødvendige tiltak ikke gjennomføres. Jeg ber derfor statsråden forsikre Sokndal kommune og innbyggerne om at regjeringen vil stille opp når flomtunnel-prosjektet er ferdig regulert og klart for gjennomføring.

Svar:

Det er et stort behov for sikring av eksisterende bebyggelse mot flom og skred over hele landet, og klimaendringene øker utfordringene. Nå i desember har det vært særlig store utfordringer med flom i Sokndal, med områder under vann og flere innbyggere som har blitt isolert. Jeg har stor forståelse for at dette er krevende både for kommunen og de innbyggerne som er rammet.

Regjeringen prioriterer arbeidet med å beskytte samfunnet mot flom og skred for å øke tryggheten for folk. I Meld. St. 27 (2023-2024) Tryggare framtid – førebudd på flaum og skred har vi lagt frem en rekke tiltak innen naturfareforebygging for økt trygghet. Sikring mot naturfare er imidlertid et langsiktig arbeid og det må gjøres krevende prioriteringer.

Sikringstiltak har blitt stadig større og mer komplekse. Det er særlige utfordringer knyttet til de største sikringstiltakene med potensielle kostnader som er langt større enn NVEs årlige bevilgninger. Vi varslet derfor i stortingsmeldingen at vi vil vurdere nærmere hvordan man kan legge bedre til rette for en kostnadseffektiv gjennomføring av store, samfunnsøkonomiske lønnsomme sikringsprosjekt som kan ha avgjørende betydning for utvikling av lokalsamfunn.

Sokndal kommune har i 2025 søkt NVE om tilskudd til bygging av en flomtunnel, samt sendt inn søknad om konsesjon etter vannressursloven. Flomtunnelens kostnad på om lag 650 mill. kroner overstiger NVEs ordinære bevilgning til sikringstiltak. Søknadene om tilskudd og konsesjon er nå til behandling i NVE. Det er flere viktige sikringsprosjekter i denne størrelsesorden rundt omkring i landet, og det er ikke mulig i dag å gi garantier om når et tiltak i Sokndal eventuelt kan prioriteres.

SPØRSMÅL NR. 819**Innlevert 16. desember 2025 av stortingsrepresentant Stig Atle Abrahamsen****Besvart 23. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Tilbud med musikk- og leketerapi har vært et godt og viktig tilbud for syke barn og deres pårørende ved Haukeland sykehus. Tilbudet opprettholdes med dagens bemanning frem til sommeren 2026 etter private gaver.

Ser statsråden viktigheten av tilbudet og vil statsråden ta grep for å sikre videre drift av tilbudet på dagens nivå?

BEGRUNNELSE:

Den anstrengte sykehusøkonomien gjør at Helse Bergen ikke har økonomi til å opprettholde tilbud med musikk- og leketerapi i egne budsjetter. Tilbudet holdes oppe på dagens nivå med private gaver og det er behov for avklaring om videreføring etter sommeren 2026.

Saken er omtalt i Bergensavisen: <https://www.ba.no/leketerapi-ved-haukeland-sykehus-kan-bli-redusert-foreldre-som-mistet-barna-sine-advarer-mot-kutt-i-tilbudet/s/5-8-3251495>

Svar:

Musikk- og leketerapi er et godt tilbud som er med på å støtte barns trivsel, trygghet og understøtter behandling. Tilbudet bidrar til at barn og ungdom får være nettopp det, også når de er innlagt på sykehus. Det er derfor et viktig og kjærte tilbud for barn, pårørende og helsepersonell.

Det enkelte helseforetak har ansvar for å organisere tjenestene og yte helsetjenester i tråd med prioriteringskriteriene for helse- og omsorgstjenesten innenfor tildelte økonomiske rammer. For å svare på spørsmålet har jeg bedt om innspill fra Helse-Vest RHF som opplyser at i likhet med andre klinikker i Helse Bergen HF så har Barne- og ungdomsklinikken fått et kutt i rammene for neste års budsjett. En mindre del av kuttet tas i stillinger som ikke direkte er knyttet til medisinsk behandling, fordi det er vurdert å gi lavere risiko for pasient-behandling.

For musikk- og leketerapitilbudet innebærer det at hverken areal eller åpningstider skal endres. Tilbudet skal som før være tilgjengelige for barn og pårørende, men i perioder vil det være færre terapeuter til stede. Leketerapien skal være åpen daglig i ukedagene som tidligere, og har fra tidligere et godt samarbeid med de frivillige på Haukeland som bidrar til at de kan holde denne åpen også i helgene. Tilbudet er særlig viktig for gruppen med kronisk syke barn som er lenge inneliggende i avdelingen, og disse barna vil Barne- og ungdomsklinikken fortsette å prioritere. Helse Bergen har mottatt midler fra eksterne givere som gjør helseforetaket i stand til å drifte tilbudet uendret ut juli 2026.

Jeg har stor forståelse for engasjementet som skapes når Helse Bergen HF ser seg nødt til å gjøre justeringer i et godt tilbud til barn og unge. Samtidig er prioritering av ressurser et faglig ansvar som ligger til Helse Bergen HF. Jeg er derfor glad for at Helse Bergen HF arbeider med prosjektsøknader for videre finansiering av tilbudet.

SPØRSMÅL NR. 820**Innlevert 16. desember 2025 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 2. januar 2026 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik****Spørsmål:**

Kan statsministeren forklare korleis dette innkjøpet var mulig, og kven som har ansvaret for dette?

GRUNNGJEVING:

Sjukehusa våre manglar pengar, i Møre og Romsdal ligger det an til mange hundre million kroner i meirforbruk og

legar, sjukepleiarar og helsepersonell kan miste jobbane sine.

Kommunane er sveltefora økonomiske, og har tidenes mest pressa økonomi, der skular blir lagt ned og eldreomsorga er under sterkt press, likeså er der mange i dette landet som no gruer seg til jula pga. pressa økonomi. Så presterer regjeringa å bruke 100 mill. kroner på innkjøp av krager/overhead/masker til Ukraina til over 3 000 kr stykker, som ein lett kunne fått for ca. 30 kr på Biltema eller andre leverandørar.

Maskene frå Biltema hadde angiveleg bedre effekt i test, og dette kjøpet framstår som ei gedigen skandale.

At det går an å sløse så inn i hampen med skattebetalane sine pengar, er både ei stor skam men må åpenbart få konsekvensar då Ukraina faktisk får ei vare som slett ikkje verken er verdig eller gangbart til bruksområdet som var tiltenkt.

Svar:

Eit samla Storting står bak den norske stønaden til Ukrainas forsvarskamp og Stortinget har løyvt rikelege midlar for militær stønad til Ukraina. Norsk og internasjonal militær stønad er avgjerande for Ukrainas høve til å utøve det legitime sjølvforsvaret sitt. For Noreg er stønaden til Ukraina avgjerande fordi Noregs tryggleik, velstand og handlefriheit er tufta på respekt for folkeretten i ei regelstyrt verd. Gjennom den militære stønaden over Nansen-programmet jobbar regjeringa for å sikre at Ukrainias behov for militær stønad møtest, at det Noreg leverer er noko som verkar og noko som er ønsket og at stønaden blir levert raskt.

Etter at Forsvarsdepartementet gav Forsvarsmateriell i oppdrag å koordinere innspel til mogelege donasjonar frå leverandørindustrien, oppretta Forsvarsmateriell i 2024 ein nettportal for registrering av slike spørsmål. Formålet var å få ei samla oversikt over alle dei forslaga som sektoren mottok om produkt som kan være aktuelle for donasjon til Ukraina, og som kunne dekkje nokre av dei mange behova Ukraina har. I sommar var det kome om lag 200 forslag til portalen og av desse blei fleire prosjekt tilrådde av Forsvaret til Forsvarsdepartementet. Eit av desse var innkjøp av produktet frå Watchbird.

På bakgrunn av dette gav Forsvarsdepartementet oppdrag om å gjennomføre fleire av dei tilrådde prosjekta, medrekna å skaffe produktet frå Watchbird. Forsvarsmateriell har i haust forhandla med selskapet om leveranse av om lag 65 000 masker.

I løpet av anskaffingsprosessen kom det fram ny informasjon som gjorde at innkjøpet frå selskapet blei satt på pause. Kontrakt for leveranse til Ukraina av dette produktet fremja gjennom portalen er derfor ikkje inngått.

Eg har bedt Forsvaret om ei utgreiing om faktum i saka om Watchbird og kva som låg til grunn for tilrådinga deira i sommar om innkjøp av dette produktet.

Departementet vil vurdere svara frå Forsvaret og eventuelle nødvendige tiltak med omsyn til denne konkrete saka og portalen. Ei eventuell endring av innretninga på portalen og korleis kvalitetskontroll av dei einskilde prosjekta blir utførte vil være del av denne gjennomgangen.

Stortinget sin kontroll- og konstitusjonskomité har stilt fleire spørsmål om saka, og eg kjem derfor tilbake til Stortinget om denne saka.

SPØRSMÅL NR. 821

Innlevert 16. desember 2025 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 9. januar 2026 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Kan finansministeren leggje fram tall som syner utviklinga innan transport, bygg og anleggsbransjen sin økonomi sidan 2021 og til i dag, målt i økonomisk resultat i dei omtalte bransjane vist pr år, samt synleggjort ordreservane sin utvikling innan bygg og anlegg vist pr år sidan 2021 og fram til i dag?

GRUNNGJEVING:

Regjeringa ved finansministeren hadde i sitt eige budsjettframlegg planar om ytterlegare auke av drivstoffprisane, frå eit skyhøgt nivå der drivstoffprisane har auka brutalt sidan 2020 og fram til i dag her i landet.

Næringslivet viser til kraftig prisvekst på det meste, ikkje berre på drivstoff, som på mange måtar lammar spesielt transport, bygg og anleggsbransjen her i landet, næ-

ringar som sliter med mange konkurser og svekka egenkapital og svekka økonomi.

Svar:

De siste tilgjengelige regnskapstallene for næringene fra Statistisk sentralbyrå (SSB) gjelder 2023, og svaret tar utgangspunkt i disse. For å belyse utviklingen over tid inklu-

derer svaret også tall tilbake til 2019, slik at situasjonen de senere årene kan sammenlignes med året før vi fikk pandemien, Russlands fullskala invasjon av Ukraina samt en periode med svært høy prisstigning.

Bygge- og anleggsnæringen

Tabell 1: Økonomiske resultat i næringen «Bygge- og anleggsvirksomhet»

	2019	2020	2021	2022	2023
Driftsresultat (mrd. kroner)	34,0	32,1	37,9	33,0	27,0
Egenkapitalandel (prosent)	37,0	38,9	39,6	39,4	38,9

Kilde: Statistisk sentralbyrå: Regnskap for ikke-finansielle aksjeselskaper.

Driftsresultatet i bygge- og anleggsbransjen har avtatt. I 2021 var den høyere enn før pandemien, men har siden falt og var i 2023 lavere enn i 2019. Egenkapitalandelen har på sin side holdt seg relativt stabil og var i 2023 høyere enn i 2019.

Ordreserver brukes ofte som en indikator på fremtidig aktivitet i bransjen. SSBs statistikk over ordreserver i bygg- og anleggsbransjen opphørte i 2018, og siste tilgjengelige tall er fra fjerde kvartal 2017. I mangel av offisiell statistikk kan man se til Norges Banks regionale nettverk og NHOs medlemsundersøkelser for næringens egne forventninger til aktiviteten fremover.

Bygge- og anleggsbedriftene i Regionalt nettverk forventet i fjor økt aktivitet i de to undersøkelsene gjen-

nomført i april-mai og august. Dette var første gang siden starten av 2023 at bedriftene uttrykte optimisme. De forventet da en viss oppgang gjennom høsten og mente at produksjonsbunnen var nådd. I den siste undersøkelsen, gjennomført i desember, nedjusterte bedriftene imidlertid forventningene og rapporterte om en svakere høst enn tidligere ventet. Bedriftene forventer nå et videre fall i første kvartal 2026. NHOs medlemsundersøkelse viser et lignende bilde. En overvekt av bedriftene vurderer både dagens markedssituasjon og utsiktene for de neste seks månedene som svake.

Transportnæringen

Tabell 2: Økonomiske resultat i næringen «Transport og lagring»

	2019	2020	2021	2022	2023
Driftsresultat (mrd. kroner)	27,8	14,6	27,2	54,2	62,8
• Ekskl. utenriks sjøfart	19,6	10,1	12,3	15,1	17,0
Egenkapitalandel (prosent)	41,3	42,3	48,0	45,7	47,4

For næringen transport og lagring steg driftsresultatet markant fra 2021 til 2023. Mye av bedriften skyldes utviklingen i utenriks sjøfart, men selv når denne undernæringen holdes utenfor, har driftsresultatet steget. Også egenkapitalandelen steg i perioden etter 2019.

SPØRSMÅL NR. 822**Innlevert 16. desember 2025 av stortingsrepresentant Morgan Langfeldt****Besvart 18. desember 2025 av landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen****Spørsmål:**

Ser statsråden at tiden begynner å løpe ut og at det haster med å komme til en konkret og tidfestet plan for ny tømmerterminal – og hva er begrunnelsen for at regjeringen så langt ikke tatt i bruk statlige virkemidler for å løse denne store utfordringen for skogindustrien?

BEGRUNNELSE:

Tømmerterminalen på Lierstranda er i dag Norges største utskipningshavn for tømmer, og en kritisk del av infrastrukturen for skog- og treindustrien på Østlandet. Terminalen håndterer store mengder eksporttømmer og er viktig for transport til treforedlingsindustrien i andre deler av landet. Samtidig er det bred politisk enighet om at terminalen ikke kan bli liggende på Lierstranda. Dette følger av vedtatte planer på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå, blant annet utviklingen av Fjordbyen og Gullaug-halvøya.

Behovet for relokalisering er forsterket etter åpningen av det nye sykehuset på Brakerøya i 2025, og av at de privatrettslige festeavtalene for dagens terminale utløper i 2029. Tillatelsen fra kommunen løper dog ut før og blir avvirket i 2027, dette har et tverrpolitisk kommunestyre bekreftet. Samlet gir dette et svært begrenset handlingsrom for å etablere en ny og fungerende terminalløsning. Skognæringen har vært tydelig på at det haster med statlige avklaringer, og flere peker på at tempoet og samordningen i arbeidet ikke står i forhold til alvoret i situasjonen.

Staten, ved Landbruks- og matdepartementet, har ansvar for tømmerhavner og skogsbilveier. Likevel har regjeringen foreslått reduserte bevilgninger til disse formålene i årets budsjett, til tross for at havner er definert som offentlig infrastruktur. Staten rår også over virkemidler som statlige arealplaner – et verktøy som flere aktører mener burde vært tatt i bruk for å sikre fremdrift og forutsigbarhet.

Skognæringen, kommuner og fylkeskommunen har i lengre tid etterlyst at staten tar et tydeligere grep. Uten statlig initiativ risikerer Norge at en av landets viktigste råvarestrømmer står uten logistikk-løsning innen få år – med store økonomiske, miljømessige og industrielle konsekvenser.

Svar:

Tømmerkaier er en viktig del av logistikken for skog- og trenæringen langs hele kysten. Lierstranda Tømmerterminal i Lier kommune er den kaia som håndterer det største volumet av tømmer, og den håndterer tømmer fra opptil 70-80 kommuner i Østlandsområde. Kaia har i år mottatt over ti millioner kroner fra Landbruks- og matdepartementets budsjett til rehabilitering av lekteren som brukes som kai. Jeg er også kjent med at driftstillatelsen til Lierstranda går ut i 2029, og at det derfor haster for å finne en ny lokalitet for tømmerkai.

Jeg har blitt gjort kjent med at Lier kommunes kommuneplan (arealdel) i 2013 ble godkjent av Miljøverndepartementet under forutsetning av at Lier kommune, i samarbeid med Drammen kommune, regionale og statlige myndigheter, arbeider videre med å finne en egnet løsning med djupvannskai for tømmertransport.

Det har blitt jobbet over flere år for å finne en ny lokasjon for tømmerkai. I denne perioden har det vært flere møter med politisk ledelse i Nærings- og fiskeridepartementet og i Kommunal og distriktsdepartementet der også politisk ledelse fra Landbruks- og matdepartementet har vært med. Det har også vært et slikt møte denne høsten.

En tømmerkai må forankres i planprosesser, både kommuneplan og reguleringsplan. Det innebærer at det er viktig med god lokal og regional forankring. Bruk av eventuelle statlige planvirkemidler er et betydelig inngrep i kommunalt og fylkeskommunalt selvstyre. Den beste løsningen ligger altså i et godt samarbeid mellom skog- og trenæringen og kommunale og fylkeskommunale aktører for å løse lokalisering. Statlige aktører vil bidra der det er behov.

Først når lokaliseringen er klar er det aktuelt å vurdere investeringsstøtte til tømmerkai over Landbruks- og matdepartementet sitt budsjett, som er det virkemidlet jeg rår over i denne sammenhengen.

SPØRSMÅL NR. 823**Innlevert 16. desember 2025 av stortingsrepresentant Marius Langballe Dalin****Besvart 23. desember 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Kan det bes om tabell over antall elektive polikliniske konsultasjoner innen aktuelle spesialiteter for pasienter som sogner til mindre lokalsykehus i distriktene med mer enn 1-1,5 times reisetid fra nærmeste større sykehus (Det ønskes inkludert konsultasjoner på sykehus og avtalespesialist lokalt. Og tilsvarende antall konsultasjoner de samme pas. har ved større sykehus eller avtalespesialist)?

BEGRUNNELSE:

Mindre lokalsykehus i distrikta opplever å være under press, og noen mister akuttfunksjoner som er relativt dyre og faglig krevende å drive med lite pasientgrunnlag. Samtidig reiser mange pasienter som sogner til de samme mindre sykehusene langt for vanlig elektiv poliklinikk som godt kunne vært lagt til de samme lokalsykehusene. Jeg ønsker at flest mulig konsultasjoner skal foregå ved eget lokalsykehus. Kan gi gevinster: Kortere reisetid, mindre tid borte fra jobb, lokal legitimitet og arbeidsplasser, god samfunnsøkonomi. Ulike løsninger for å få fagkompetanse bør velges lokalt:

“Nordsjøturnus”: spesialist som reiser ut fra større sykehus, lokalt ansatt eller avtalespesialist

Jeg ønsker gode tall for hvor mange spesialiserte polikliniske konsultasjoner som foregår på lokalsykehuset man sogner til, eller lokal avtalespesialist, og hvor mange som foregår ved sykehus/avtalepraksis mer enn ca. 1-1,5 time fra eget lokalsykehus.

Aktuelle kliniske spesialiteter: Barne- og ungdomspsyk, barnekirurgi, barnesykdommer, blodsykdommer, bryst- og endokrinkirurgi, endokrinologi, fordøyelsessykdommer, fys med og rehab, fødselshjelp og kvinnesykdommer, gastroent kirurgi, gen kir, geriatri, hjertesykdommer, hud, indremed, karkirurgi, klin nevrofysiol, lungesykd, nevrokir, nevrologi, nyresyk, onkologi, ortopedi, plastikkir, psykiatri, revmatologi, rusmedisin, urologi, øre-nese-hals, Øye. Polikliniske tjenester som ytes av andre enn legespesialister er også interessant å belyse.

Ber om at avtalespesialister inkluderes i tallmaterialet så langt som råd, fordelt mellom lokalt og sentralt plasserte hjemler på tilsvarende måte, fordelt på de enkelte spesialiteter.

Det vil være spørsmål knyttet til å utnytte kapasiteten i helsetjenesten best mulig ved nye utredninger med en viss hast, samt bruk av annet nærliggende sykehus som kan komplisere statistikken. Det mest vesentlige

å få belyst er polikliniske kontroller og utredninger med lav hastegrad. Her må det gjøres noen avveininger som en ber om at det gjøres rede for.

Svar:

Det som etterspørres er en omfattende analyse. Departementet har vært i kontakt med Helsedirektoratet og forhørt seg om hvilke muligheter som foreligger for å sammenstille de etterspurte opplysningene. Det foreligger ikke godt nok datagrunnlag til å kunne gjøre en slik analyse. Det foreligger blant annet ikke informasjon om reisetid.

Ut fra ISF-grunnlaget for somatisk aktivitet, hvor avtalespesialister ikke er inkludert, ser vi at elektive polikliniske konsultasjoner i høy grad gjennomføres ved pasientens tilhørende lokalsykehus. Ulik tilgang til kompetanse og funksjonsfordeling mellom sykehus gjør at det er variasjon. Hvor pasienten behandles avgjøres av ulike forhold. Det kan ha med funksjonsfordeling å gjøre, og det kan være behov for å søke spesialistkompetanse ved andre sykehus. Pasienten kan også velge å bli behandlet ved andre sykehus av praktiske årsaker. Videre kan pasienter anvende fritt sykehusvalg.

For polikliniske konsultasjoner vil digitale tjenester kunne kompensere for reiseavstand. Det er f.eks. mulighet for at leger ved lokalsykehuset gjennomfører konsultasjon med støtte fra mer spesialisert kompetanse ved et annet sykehus. Reiseavstand kan også gjøre at pasienten får helsehjelp gjennom telefon eller videokonsultasjoner.

SPØRSMÅL NR. 824**Innlevert 16. desember 2025 av stortingsrepresentant May Helen Hetland Ervik****Besvart 23. desember 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til å gjennomgå Avinors avtale- og innkjøpspraksis for drift av taxiholdeplasser, herunder bruken av Fast Travel AS, og vurdere tiltak som sikrer at løsninger på lufthavnene ikke undergraver drosjenæringens økonomi og organisering samt ivaretar passasjerenes behov for forutsigelige priser?

BEGRUNNELSE:

Fra november 2025 har selskapet Fast Travel AS overtatt driften av taxiholdeplassene på lufthavnene i Oslo, Bergen, Stavanger, Trondheim og Tromsø. Ordningen innebærer at alle reisende må bestille taxi via automater eller app, og at hver enkelt løyvehaver må inngå individuelle passeringsavtaler med Fast Travel AS og betale betydelige gebyrer for oppstart, registrering, digitale funksjoner og pålagte bombrikker. Videre rapporteres det at sjåførene blant annet må betale for å kjøre ut av depotet, også når de har egne bestillinger eller ikke ønsker å vente lenger.

Avinor har valgt å legge en sentral del av drosjetilbudet ved de største lufthavnene til en ekstern privat aktør, som gjennom sin prising og datainnsamling får betydelig kontroll over både næringens kostnader og sentrale retningsdata. Konflikten på Stavanger lufthavn, der sentraler som nekter å signere individuelle passeringsavtaler stenges ute, illustrerer hvor skjev maktbalansen mellom Fast Travel AS og drosjenæringen kan bli.

Svar:

Innledningsvis vil jeg minne om at Fremskrittspartiet i flere år har undergravd norske drosjesentraler. Først ved å foreslå i regjering å fjerne sentraltilknytningsplikten og ved å være en del av stortingsflertallet som gjennomførte dette, og senere ved å stemme mot regjeringens forslag om å innføre sentraltilknytningsplikt fra 1. september 2024. Regjeringen er opptatt av at vi skal ha en ryddig drosjenæring med gode arbeidsforhold og hvit økonomi, hvor kundene skal være trygge og vi skal ha et godt forbrukervern, noe vi mener at plikten om å være tilknyttet en sentral bidrar til.

Avinor er organisert som et aksjeselskap der staten eier alle aksjene. Det statlige eierskapet forvaltes av Samferdselsdepartementet. Etter aksjeloven hører forvaltningen av selskapet under styret. Organiseringen av drosjeløsningen på Avinors lufthavner er en driftsoppgave

som ligger under ansvarsområdet til styret og ledelsen i Avinor.

Regjeringen har iverksatt flere tiltak for å legge til rette for et tilfredsstillende drosjetilbud i hele landet og for å bidra til regeletterlevelse i næringen. Vi følger utviklingen i drosjemarkedet nøye. Jeg legger til grunn at organiseringen av drosjetilbudet på lufthavnene er i samsvar med gjeldende rett, og at Avinor og drosjenæringen sammen finner løsninger som sikrer en god organisering av drosjetilbudet på lufthavnene.

Jeg har lagt spørsmålet fram for Avinor. Avinor viser til at Fast Travel AS har overtatt driften av forplassen ved lufthavnene i Bergen, Stavanger, Trondheim og Tromsø fra november 2025. Oslo lufthavn har hatt en egen avtale om drosje med Fast Travel siden 2021. Denne avtalen løper ut i september 2026. Fra samme tidspunkt vil Oslo lufthavn omfattes av samme kontrakt og ordning som de fire andre lufthavnene. Den nye kontrakten med Fast Travel er endret basert på erfaringer fra dagens kontrakt på Oslo lufthavn og tilbakemeldinger fra drosjenæringen. Avinors videre svar på spørsmålet tar utgangspunkt i den nye kontrakten med Fast Travel.

Avinor viser til at det er Avinor som fastsetter alle retningslinjer, og at Fast Travel kun følger retningslinjene som er gitt av Avinor. Det betales kun én passeringsavgift ved henting av kunde. Det er ingen oppstartsgebyrer eller separate kostnader for registrering, digitale funksjoner eller bombrikker. Alt er inkludert i passeringsavgiften, som er fastsatt av Avinor etter kostnadsdekningsprinsippet. Avinor fastsetter passeringsavgiften hvert år, slik at drosjenæringen får forutsigbarhet med kostnadsbildet. Passeringsavgiften inkluderer kun de kostnadene Avinor har direkte forbundet med drosjeavviklingen på lufthavnene.

Forplassene er områdene foran terminalene. Forplassene har høyt trafikkvolum og flere brukergrupper, inkludert drosjer. Avinor har behov for å organisere trafikken på forplassene for å ivareta sikkerheten. For å få tilgang til forplassene må løyvehavere inngå passeringsavtale.

Avinor viser til at alle reisende kan bestille drosje, enten via drosjesentralenes egne apper, bestillingsløsninger eller Fast Travels automater på lufthavnene. Verken Avinor eller Fast Travel fastsetter priser for drosjetjenestene. Dette gjøres utelukkende av løyvehaverne eller drosjesentralene. Fast Travels rolle er å synliggjøre tilgjengelig biltype, drosjeselskap og pristilbud på bestillingsautoma-

tene, slik at kunden kan ta et informert valg. Avinor vurderer at passasjerens behov for forutsigbare priser er godt ivare tatt gjennom bestillingsautomatene.

Ifølge Avinor er datainnsamlingen i regi av Fast Travel juridisk vurdert og funnet i orden. Det vil ikke sam-

les inn mer data enn nødvendig, og dataene vil slettes jevnlig i henhold til lovverket. Fast Travel vil heller ikke kunne bruke dataen utenfor lufthavnsoppdraget de har fått av Avinor.

SPØRSMÅL NR. 825

Innlevert 16. desember 2025 av stortingsrepresentant Trond Helleland

Besvart 22. desember 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan eg be om ein tabell som viser tal kilometer statleg veg, jernbane og tal på årsverk i alle samferdselsetatar knytt til veg og bane i høvesvis Norge og Sverige?

Svar:

Organiseringa av statleg veg og jernbane er svært ulik i Norge og Sverige. Ulik organisering og ansvarsdeling m.m. mellom forvaltningsnivåa gjer at tala for tilsette og kilometer med infrastruktur ikkje er direkte samanliknbare.

Årsverk

Det går fram av årsrapporten for 2024 for Statens vegvesen at etaten i 2024 hadde 4 661 utførte årsverk. Vidare er det i årsrapporten for Nye Veier AS opplyst at selskapet i 2024 hadde i gjennomsnitt 192 årsverk. I Norge er det fylkeskommunale vegnettet administrert av fylkeskommunane, og i 2020 blei administrasjonen av fylkesvegnettet overført frå Statens vegvesen til fylkeskommunane. Det blei anslått at arbeidet Statens vegvesen utførte på fylkesvegane utgjorde om lag 1 850 heile stillingar.

Av årsrapporten for 2024 for Jernbanedirektoratet går det fram at etaten hadde 174 utførte årsverk i 2024. Statsforetaket Bane NOR SF opplyste i sin årsrapport for 2024 at det i 2024 hadde 5 045 sysselsette årsverk.

Trafikverket har ansvaret for den statlege infrastrukturen i Sverige. I årsrapporten for 2024 (Trafikverkets årsredovising 2024) er det opplyst at Trafikverket hadde i alt 10 521 tilsette ved årets slutt. Transportstyrelsen har ansvaret for m.a. regelverksutvikling og å føre tilsyn innanfor veg- og jernbanetrafikk. I årsrapporten for 2024 (Transportstyrelsens årsredovising 2024) er det opplyst at Transportstyrelsen hadde i alt 2 251 tilsette ved årets slutt.

Tal kilometer statleg veg og jernbane

I Norge har staten ansvaret for europa- og riksvegar, medan fylkeskommunane har ansvaret for fylkesvegnettet. Ifølgje tal frå Statens vegvesen var det 10 552 km europa- og riksveg og 44 748 km fylkesveg i Norge i 2024. Det er ifølgje Jernbanedirektoratet 3 962 km i jernbane i Norge.

I Sverige har staten ansvar for europa- og riksvegar, og ansvar for «länsvägar». Europa- og riksveg i Sverige utgjorde om lag 15 700 km og «länsvägar» om lag 82 700 km i 2024.

Det svenske statleg eigde jernbanenettet er på om lag 9 700 km, ifølgje offisiell statistikk frå Trafikanalys.

SPØRSMÅL NR. 826

Innlevert 16. desember 2025 av stortingsrepresentant Trond Helleland

Besvart 6. januar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan eg be om ei oversikt over proveny frå piggdekkgebyr i Oslo, Bergen og Trondheim, samt kva ordninga kostar i administrasjon og kontroll?

Svar:

Piggdekkgebyret er eit viktig verkemiddel for å redusere svevestøv og helserisiko, og det støttar opp under prinsippet om at den som forureinar er den som betaler.

Det er kommunane som har ansvar for ev. å etablere ei ordning med piggdekkgebyr etter forskrift av 7. mai 1999 nr. 437 om gebyr for bruk av piggdekk og tilleggsgebyr (piggdekkgebyrforskrifta).

Statens vegvesen har innhenta tal frå Oslo, Bergen og Trondheim kommune som opplyser at tala frå 2024 viser følgjande:

Inntekter frå piggdekkgebyr: Om lag 16 mill. kroner i Bergen, 32 mill. kroner i Trondheim og 39 mill. kroner i Oslo.

Tilleggsgebyr: Til dømes var inntektene frå slike saker i Trondheim i 2024 om lag 3,5 mill. kroner.

Utgifter: Leige og drift av betalingsautomatar, skilting og opp- og nedrigging av automatar ligg på om lag 0,5 mill. kroner i Oslo, Bergen og Trondheim i 2024.

Oslo kommune rapporterer å ha samla utgifter på om lag 3,8 mill. kroner. I denne summen inkluderast også interne kostnader som lønnskostnader for forvaltning av ordninga, støttefunksjonar, samt drift og vedlikehald av salsportalen «piggav.no».

SPØRSMÅL NR. 827

Innlevert 16. desember 2025 av stortingsrepresentant Sunniva Holmås Eidsvoll

Besvart 22. desember 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Ønsker kunnskapsministeren at programfaget medie- og informasjonskunnskap skal legges ned fra skolestart 2026 og før en helhetlig revisjon av fagstrukturen er ferdig?

BEGRUNNELSE:

Utdanningsdirektoratet har hatt et forslag på høring om å avvikle programfaget medie- og informasjonskunnskap fra skolestart høsten 2026.

Mediepedagogene advarer mot å legge ned faget raskt og uten en grundig faglig og politisk behandling. De er ikke mot en revisjon av fagstrukturen, men mener at det nå er et helt riktig tidspunkt for å se helhetlig på media, KI, algoritmer, digital dannelse og demokrati, og hvordan dette kan organiseres mer helhetlig på tvers av studieprogram.

Men de advarer mot at det som nå skjer, er skjer i feil rekkefølge og feil tempo.

De er bekymret for at det vurderes å fjerne et fag som fungerer og som i dag er den eneste strukturerte arenaen for kritisk medieforståelse og at dette skjer før det er utredet hvordan dette kompetanseområdet skal sikres.

I lys av regjeringens strategier for digital motstandskraft, KI og desinformasjon virker det naturlig at vi i skolen har et programfag som leverer på disse politiske målsetningene.

Svar:

Jeg er enig i at dette er viktige problemstillinger. Disse ble også løftet frem i høringen av forslaget fra Utdanningsdirektoratet. Direktoratet har blant annet derfor i brev til departementet av 08.12.25 anbefalt å ikke gjøre endringer

i fagtilbudet for utdanningsprogram for studiespesialisering nå. Kunnskapsdepartementet ga i brev av 12.12.25 sin

støtte til denne vurderingen, og det gjennomføres derfor ingen endringer.

SPØRSMÅL NR. 828

Innlevert 16. desember 2025 av stortingsrepresentant Sunniva Holmås Eidsvoll

Besvart 5. januar 2026 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Er det aktuelt for statsråden å revurdere beslutningen om å legge anmodningsvedtak 909 (fra 2024), om å åpne for husbankfinansiering til ideelle stiftelser som bygger studentboliger, inn i arbeidet med et lovforslag om registrering av ideelle velferdsaktører og heller svare ut anmodningsvedtak 909 uavhengig av arbeidet med lov om registrering av ideelle velferdsaktører?

BEGRUNNELSE:

Det er boligkrise i Oslo og i andre store byer. Byggingen av flere studentboliger kan være en del av løsningen på krisen og lette presset på leiemarkedet. Studentsamskipnadene gjør en god jobb, men har begrenset kapasitet. Regjeringen har derfor skrudd ned ambisjonene for studentboligbygging i 2026. Stiftelsen Anker STI og andre ideelle aktører har ferdige prosjekter, men er avskåret fra husbankfinansiering. Dette var noe av grunnlaget for at SV i revidert nasjonalbudsjett for 2024 fikk med de daværende regjeringspartiene Arbeiderpartiet og Senterpartiet på et vedtak om at også ideelle stiftelser skulle bli berettiget husbanklån til bygging av studentboliger (anmodningsvedtak 909).

Regjeringen har besluttet å legge anmodningsvedtak 909 (fra 2024) om å åpne for husbankfinansiering til ideelle stiftelser som bygger studentboliger, inn i arbeidet med et lovforslag om registrering av ideelle velferdsaktører. Arbeidet med å fremme et lovforslag om registrering av ideelle velferdsaktører er svært komplisert og tidskrevende ifølge svaret statsråden gav representanten Kjersti Toppe 28 november i år. En oversiktlig og forholdsvis enkel problemstilling formulert i anmodningsvedtak 909 er dermed puttet inn i et komplisert lovarbeid som neppe kan bli behandlet i Stortinget før i 2027.

Det vil derfor være klokke politikk å raskt innfri på anmodningsvedtak 909 slik at flere studentboliger kan bygges. I stedet har regjeringen lagt anmodningsvedtaket inn i et vesentlig mer komplisert å tidkrevende lovarbeid.

Svar:

Jeg deler representantens syn på at vi trenger flere boliger. Regjeringen har mål om at det skal settes i gang 130 000 nye boliger innen 2030 og vi gjør en rekke grep for å få fart på boligbyggingen. Kommunal- og distriktsdepartementet har økt digitalisering- og forenklingsarbeidet for å få ned tidsbruken i plan- og byggesaksprosessene. Vi setter også i gang en gjennomgang av byggereglene. Vi har også økt lånerammen til Husbanken, og i 2025 og 2026 er den rekordhøy. Dette skal bidra til flere boliger som samfunnet trenger. En satsing på økt boligbygging vil også komme de som leier og studentene til gode.

I 2025 har Husbanken gitt lån og tilskudd til bygging av 3 050 studentboliger. Mottakere av lån og tilskudd er primært studentsamskipnader og i særlige tilfeller studentboligstiftelser etter søknad. Samskipnadene vurderes som best egnet til å forvalte studentboliger, gjennom studentstyring, langsiktig eierskap og studentvennlige priser. Tilskudd og lån til studentboligbygging kan imidlertid i særlige tilfeller gis til studentboligstiftelser, hvis det er et behov for det overfor studentene, og tilskuddet sikres på en tilfredsstillende måte. Med studentboligstiftelse menes en stiftelse som i all hovedsak har forvaltning av studentboliger som formål. Dette innebærer at stiftelsen i begrenset grad kan drive annen aktivitet utover forvaltning av studentboliger. For studentboligstiftelser som fyller dette vilkåret, vil det være tilstrekkelig trygghet for at de statlige midlene kommer studentene til gode og at studentene vil få lavere husleie.

Om en ideell stiftelse organiserer virksomheten slik at den tilfredsstiller gjeldende regler for studentboligstiftelser, vil studentboligene kunne finansieres med både lån og tilskudd. Kunnskapsdepartementet har vurdert at stiftelsen Anker ikke kvalifiserer for tilskudd til å bygge studentboliger etter forskrift om tilskudd til studentboliger, fordi stiftelsen driver omfattende næringsvirksomhet i tillegg til studentboliger. Husbanken kan gi lån til oppføring av studentboliger som har fått tilskudd til

oppføring, og til oppgradering av studentboliger som har fått tilskudd til oppgradering, jf. §4-2 jf. forskrift om lån fra Husbanken. Anker kvalifiserer dermed heller ikke for lån til studentboliger fra Husbanken.

Det er riktig slik stortingsrepresentanten skriver at regjeringen har valgt å se arbeidet med anmodningsvedtak 909 i sammenheng med anmodningsvedtak nr. 87(2024-2025), som blir håndtert av Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet. Arbeidet med ny lov om registrering av ideelle velfredsaktører, inkluderer også en juridisk definisjon av ideelle velferdsaktører. Dette arbeidet er sentralt i vurderingen av om ideelle stiftelser, utover

de som kvalifiserer i dag, skal få husbanklån til bygging av studentboliger.

Med dagens innretning av lån og tilskudd til studentboligbygging, sikrer vi at all fortjeneste fra utleie av studentboliger går tilbake til studentene. Dette er en fordel for studentene og studentvelferden som vi er opptatt av å opprettholde. Vi følger imidlertid tett med på utviklingen i markedet og har dialog med Kunnskapsdepartementet om Samskipnadens kapasitet til å bygge studentboliger. Vi er opptatt av å bygge nok studentboliger og vi vil vurdere ytterligere tiltak og tilpasninger dersom vi ser behov for det.

SPØRSMÅL NR. 829

Innlevert 16. desember 2025 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 5. januar 2026 av kultur- og likestillingsminister Lubna Boby Jaffery

Spørsmål:

I den gjeldende avtalen om kommersiell allmennkringkasting er det for første gang stilt tydelige krav om at TV 2 skal ha redaksjonelle lokalkontorer utenfor Oslo. Nå varsler TV 2 at videofotografene ved lokalkontorene i Bodø, Hamar, Stavanger, Tromsø, Trondheim og Ålesund skal kuttes, og at journalistene må fylle flere roller alene.

Mener kulturministeren dette er i tråd med intensjonen bak avtalen, og vil hun ta initiativ for å sikre at kravet om reell, riksdekkende nyhetsproduksjon ikke blir svekket over tid?

BEGRUNNELSE:

TV 2 er den eneste kommersielle allmennkringkasteren i Norge, og mottar betydelig statlig støtte for å levere riksdekkende nyheter med høy kvalitet. I den gjeldende avtalen for kommersiell allmennkringkasting ble det for første gang stilt eksplisitte krav om redaksjonell tilstedeværelse ved lokalkontorer utenfor Oslo. Dette viser et tydelig politisk ønske om å sikre lokal forankring, geografisk bredde og reell nyhetsproduksjon fra hele landet.

TV 2 har i dag lokalkontorer i Bodø, Hamar, Stavanger, Tromsø, Trondheim og Ålesund. Disse kontorene er avgjørende for lokal og regional nyhetsdekning, og for TV 2s evne til å være til stede når viktige hendelser skjer. Når videofotografene nå fjernes, og journalistene forventes å håndtere både journalistiske og tekniske oppgaver alene, svekkes kapasiteten og kvaliteten i nyhetsarbeidet.

Selv om lokalkontorene formelt består, kan slike grep være starten på en gradvis nedbygging av den lokale redaksjonelle strukturen. Over tid kan dette i praksis føre til sentralisering av nyhetsproduksjonen, i strid med intensjonen bak både støtten og de nye avtalekravene.

At nyheter produseres av sterke fagmiljøer med lokal tilstedeværelse, er avgjørende for tillit, beredskap og mediemangfold. Dersom lokalkontorene tappes for sentrale funksjoner, undergraves TV 2s rolle som en reell riksdekkende nyhetsaktør, og et viktig politisk mål om sterk journalistikk i hele landet står i fare for å bli uthult.

Svar:

Staten ved Kultur- og likestillingsdepartementet og TV 2 AS har inngått en avtale om levering av kommersielle allmennkringkastingstjenester for perioden 1. januar 2024 til 31. desember 2028. Et sentralt mediepolitisk mål med avtalen er å sikre riksdekkende nyhetssendinger som produseres og sendes fra steder utenfor Oslo.

Avtalen stiller krav om at TV 2 skal ha redaksjonelt ansatte med arbeidssted i minst seks ulike fylker som bidrar til nyhetssendingene på hovedkanalen TV 2 Direkte, i tillegg til redaksjonene i Bergen og Oslo. Formålet er å styrke nyhetsdekningen fra hele landet. TV 2 har i dag lokalkontorer i Tromsø, Bodø, Trondheim, Ålesund, Stavanger og Hamar, og er forpliktet til å ha minst én fast heltidsansatt redaksjonell medarbeider på hvert sted. Videre skal hovedredaksjonen og den sentrale nyhetsredaks-

jonen for TV 2 Direkte ligge minst 100 km utenfor Oslo. Disse er lokalisert i Bergen, og majoriteten av redaksjonelt ansatte som arbeider med nyhetssendingene på TV 2s hovedkanal skal være lokalisert der.

Jeg forventer at TV 2 oppfyller kravene til lokalisering som følger av avtalen. Innenfor disse rammene er det

selskapet selv som avgjør hvordan lokalkontorene bemannes. Medietilsynet fører årlig tilsyn med oppfyllelsen av kravene i avtalen gjennom årlig rapportering på uavhengig grunnlag.

SPØRSMÅL NR. 830

Innlevert 16. desember 2025 av stortingsrepresentant Trine Fagervik

Besvart 22. desember 2025 av forsknings- og høyere utdanningsminister Sigrun Aasland

Spørsmål:

Ved behandling av revidert nasjonalbudsjett 2025 bevilget Stortinget to millioner kroner til oppstart og etablering av Nasjonalt senter for distriktsretta FOU i Nesna.

Kan statsråden informere Stortinget om fremdriften på etableringen og om senteret startes opp i 2026 i tråd med vedtaket?

BEGRUNNELSE:

Det har vært et stort engasjement for å etablere et nasjonalt senter for distriktsretta forskning ved campus Nesna og bevilging ble gitt av Stortinget da revidert nasjonalbudsjett 2025 ble vedtatt. Bevillingen av midlet til oppstart skapte stor regional begeistring. Det er nå behov for informasjon om fremdriften på etableringen som er vedtatt i Stortinget.

Forarbeidet er allerede gjort gjennom en utredning av et nasjonalt senter for distriktsretta og desentralisert utdanning og forskning i forbindelse med omstillingsprogrammet i Nesna kommune. Nord Universitet, studiested Nesna, har nå startet opp en pilotutdanning for 1.-10.trinn som skal utdanne lærere med flere fag og større grad av fleksibilitet i studieløp. Piloten skal gi verdi-full erfaring og utprøving av utdanning av lærere som kan tilpasses fremtidens skole og som kan inngå i forskning og utviklingsarbeidet ved et slikt nasjonalt senter.

Det nasjonale senteret skal være et kompetansesenter og forskningsmiljø som skal utvikle og øke kunnskapen om desentralisert og distriktsretta utdanning og forskning som kan bidra til å opprettholde bosetting, verdiskaping og bolyst i hele landet.

Flere politiske styringsdokumenter og rapporter peker på desentraliserte studietilbud som viktige for sikring av kompetanse i distriktene. Distriktsnæringsut-

valget (NOU 2020:12), Demografiutvalget (2020:15) Generalistkommuneutvalget (2023:9). Dette fordi lokal kompetanseutvikling bidrar til å bevare bosetting, øke tilflytting og lokal verdiskaping. Oxford Research viser i sin rapport at tilgjengelige utdanningstilbud er av grunnleggende betydning for utvikling av lokalt og regionalt næringsliv. Mangel på kompetanse beskrives som en betydelig barriere for utvikling i kommunene. Rapporten peker også på at det er for lite kunnskap om «gode grep og tiltak».

Det er i dag tverrpolitisk enighet om å sikre bosetting og vekst i alle deler av landet og et senter med et nasjonalt forsknings- og innovasjonsmiljø kan ivareta behov for kunnskap som kan bidra til å kvalitetssikre lokalt tilpassede utdanningsmodeller og vil være unikt i norsk sammenheng.

Svar:

I forhandlingene om Revidert nasjonalbudsjett for 2025 ble det enighet om å bevilge 2 mill. kroner til nasjonalt senter for distriktsrettet FoU på Nesna. Kunnskapsdepartementet har tildelt midlene til Nord universitet (NU) i tråd med formålet.

Nord universitet har gjennom dialog med Nesna kommune om videre arbeid kommet frem til at før et slikt senter kan etableres, må det avklares et tydelig faglig profilområde, organisering og økonomisk bærekraftig driftsmodell. Bevilgningen som ble gitt i behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2025 på 2 mill. kroner skal derfor brukes til å gjennomføre en slik utredning. Det er fastsatt mandat for utredningen, og universitetet er i gang med å rekruttere prosjektleder for denne oppgaven.

Bevilgningen på 2 mill. kroner i 2025 er ikke videreført i statsbudsjettet for 2026. I tråd med gjeldende

rapporteringsrutiner vil jeg få et helhetlig grunnlag for å

vurdere fremdrift og bruk av midlene når årsrapporten for 2025 foreligger, med frist 15. mars 2026.

SPØRSMÅL NR. 831

Innlevert 17. desember 2025 av stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide

Besvart 5. januar 2026 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Undersøkende journalister fra BBC mener å ha funnet indikasjoner på at georgiske myndigheter brukte giftige kjemikalier mot fredelige demonstranter i Tbilisi i fjor.

Hvordan vurderer regjeringen påstandene, og hva bør det internasjonale samfunnet gjøre for å undersøke dem?

Svar:

Påstandene i BBC-rapporten gir grunn til uro. Dette er anklager vi ser svært alvorlig på.

Vi forventer at Georgia oppfyller sine forpliktelser i henhold til Kjemivåpenkonvensjonen og sikrer at påstander om brudd på konvensjonen blir tilfredsstillende etterforsket.

Det er grunn til å vente at anklagene vil bli diskutert i internasjonale fora i tiden fremover. Fra norsk side vil vi oppfordre Georgia til full åpenhet om saken og den påfølgende etterforskningen. For å gjenopprette tilliten hos sin

egen befolkning bør georgiske myndigheter invitere Organisasjonen for forbud mot kjemiske våpen (OPCW) til å gjennomføre en uavhengig granskning.

Hvis det skulle vise seg å være hold i påstandene i BBC-rapporten, føyer dette seg inn i et mer generelt bilde av bekymringsfulle utviklingstrekk i Georgia under landets nåværende makthavere. I senere år er det tatt i bruk metoder som undergraver grunnleggende friheter, menneskerettigheter, demokrati og rettsstat.

Georgias politiske ledelse må holdes til ansvar for etterlevelsen av forpliktelser landet har påtatt seg, blant annet som medlem av Europarådet og Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europa (OSSE). Europarådets menneskerettighetskommissær har offentlig tatt opp med Georgias påtalemyndighet anklagene om politivold og bruk av kjemikalier i vannkanoner mot demonstranter. I samråd med likesinnede land har vi fra norsk side ved en rekke anledninger i relevante fora tatt opp den bekymringsfulle utviklingen i landet. Også i bilaterale kontakter er vår bekymring formidlet. Det vil vi fortsette å gjøre.

SPØRSMÅL NR. 832

Innlevert 17. desember 2025 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 19. desember 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Mener finansministeren at det gir et dekkende og sammenlignbart bilde av skatte- og avgiftsbelastningen å vise til nominell arbeidsgiveravgift i Sverige isolert sett, og

vil finansministeren redegjøre for hvordan den samlede skatte- og avgiftsbelastningen faktisk sammenlignes mellom Norge og Sverige når både arbeidsgiver- og arbeidstakerfinansierte ordninger tas i betraktning?

BEGRUNNELSE:

Finansministeren har ved flere anledninger vist til at Sverige har en vesentlig høyere arbeidsgiveravgift enn Norge, og brukt dette som argument for at samlet beskatning av arbeidsgivere i Norge ikke er høy.

Full arbeidsgiveravgift i Sverige beløper seg til 31,42 prosent, fordelt på følgende underavgifter: sykeforsikringsavgift (3,55), foreldreforsikringsavgift 2,00, alderspensjonsavgift (10,21) etterlevendepensjonsavgift (0,30), arbeidsmarkedsavgift (2,64), arbeidsskadeavgift (0,10) og allmenn lønnsavgift (12,62). Flere av disse elementene finansierer ordninger som i Norge helt eller delvis dekkes gjennom trygdeavgift og skatt betalt av arbeidstaker, og inngår dermed ikke i den norske arbeidsgiveravgiften.

En norsk ansatt som tjener 700 000 kroner vil brutto koste sin arbeidsgiver over 900 000 kroner, fordelt på følgende poster: arbeidsgiveravgift 99 000 kroner, feriepenger 84 000 kroner, arbeidsgiveravgift av feriepenger 11 800 kroner, pensjonskostnader 14 000 kroner, arbeidsgiveravgift av pensjon 2 000 kroner og forsikring 1 000 kroner. I sum 211 800 kroner, tilsvarende 30,3 prosent.

I tillegg kommer trygdeavgift på 53 900 kroner som betales av arbeidstaker, noe en arbeidstaker i Sverige ikke/i svært liten grad betaler.

Svar:

Omfanget av offentlige tjenester og overføringer varierer mellom land og påvirker behovet for skatteinntekter. Norge og de øvrige skandinaviske landene har godt utbygde velferdsordninger. Det krever et forholdsvis høyt skatte- og avgiftsnivå.

Sammenligninger av skattesystem mellom land er komplisert. Det gjelder spesielt når en sammenligner de enkelte skattene hver for seg. Skatter som har samme

navn i ulike land, kan ha ulikt innhold, og skattegrunnlagene kan være forskjellige. En mye brukt metode for å sammenligne skattenivå mellom land er derfor å se på samlede skatter og avgifter i prosent av samlet verdiskaping (BNP). Det samlede skatte- og avgiftsnivået målt i prosent av BNP i Norge (anslått til 39,7 pst. i 2026) er om lag på linje med Sverige (anslått til 40,6 pst. i 2026) og Danmark (anslått til 44,2 pst. i 2026), jf. figur 2.4 i Prop. 1 LS Skatter og avgifter 2026.

Ulike land har ulik innretning av skattesystemet. I den offentlige debatten vises det ofte til at Sverige har avskaffet formuesskatten, og at Norge er et av få land med formuesskatt. Det som ikke kommer så tydelig frem i debatten, er at andre land gjerne har høyere skatter på andre områder. I denne sammenheng har jeg pekt på, som eksempel, at Sverige har høyere arbeidsgiveravgift enn Norge. Videre har Norge relativt lav eiendomsskatt sammenlignet med andre land. Mange OECD-land (bl.a. USA, UK, Tyskland og Frankrike) har også arveavgift, noe vi ikke har i Norge.

Helheten er viktig. Hva som er riktig sammensetning og nivå på nasjonale skatter, er opp til det enkelte land å vurdere. Vi må vurdere våre skatter og avgifter ut fra norske forhold og helheten i det norske skatte- og avgiftssystemet.

Regjeringen har satt ned en tverrpolitisk skattekommisjon som skal gi anbefalinger til en helhetlig skattereform som bidrar til et konkurransedyktig skattenivå for norsk næringsliv. Dette innebærer å vurdere balansen mellom ulike skatter og avgifter, og endringer som kan gjøre skattesystemet bedre tilpasset strukturelle endringer, sosial rettferdighet og langsiktige utfordringer for norsk økonomi. Neste steg er at regjeringen legger frem en stortingsmelding om skattereform med sikte på et bredt skatteforlik på Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 833

Innlevert 17. desember 2025 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 5. januar 2026 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Høsten 2024 behandlet Stortinget Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport. Et nesten samla Storting ba om unnskyldning for mange hundre års brutale fornorskning og undertrykkelse av vårt urfolk, samene. I årene

framover skal sår leges og forsoningsprosessen starte. Nylig la statsministeren frem regjeringens plan for Norge 2025-2029. Forsoningsprosessen og den samiske befolkningen er ikke nevnt i det hele tatt her.

Hva er grunnen til det og hvilke tanker har statsministeren om det viktige arbeidet vi skal gjennom nå?

Svar:

Regjeringens plan for Norge trekker frem fem prioriterte områder med viktige reformer og prosjekter vi vil gjennomføre i denne perioden. Den er ikke en uttømmende liste over alle enkeltsaker på alle politikkområder som regjeringen vil jobbe med. Arbeiderpartiets partiprogram ligger også til grunn for arbeidet.

Vår plan for Norge bygger videre på styrken i de små forskjellene, den høye tilliten og de sterke fellesskapene som kjennetegner det norske samfunnet. Tillit og fellesskap er viktig for arbeidet med videre forsoning.

Vi er godt i gang med å følge opp de 16 anmodningsvedtakene Stortinget sendte regjeringen etter behandlingen av Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport 12. november 2024. Vi har rapportert til Stortinget på status for vedtakene i statsbudsjettet for 2026, både i de enkelte fagdepartementenes budsjettproposisjoner og i en samlet rapportering på vedtakene i Prop. 1 S (2025–2026) for Kommunal- og distriktsdepartementet. Regjeringen har nettopp startet arbeidet med en stortingsmelding om forsoningspolitikken som Stortinget har bedt om at skal legges fram i løpet av 2027. Vi har dialog med Sametinget og med representanter for kvenske/norskfinske og skogfinske organisasjoner i oppfølgingen av vedtakene og vil ha dialog underveis i arbeidet med mel-

dingen. Regjeringen vurderer også om andre nasjonale minoriteter enn dem som er omfattet av Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport skal innlemmes i oppfølgingen av noen av anmodningsvedtakene eller andre tiltak, og vil legge opp til kontakt med de berørte gruppene om det.

Regjeringen har en offensiv politikk overfor samer og nasjonale minoriteter. De siste fire årene har vi blant annet økt tilskuddene til samiske formål, inkludert Sametinget, betydelig. Med økte midler kan Sametinget blant annet styrke arbeidet med samisk språk og kultur, og følge opp Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport. Vi har også økt tilskuddene til nasjonale minoriteter i perioden. Regjeringen er i gang med en ny handlingsplan for kvensk språk som vi skal legge fram i løpet av våren og har startet arbeidet med en handlingsplan for skogfinsk kultur med språklige element. I tillegg jobber regjeringen aktivt mot hets, rasisme og diskriminering, som er viktig i forsoningsarbeidet framover. 14. januar i fjor la vi fram Handlingsplan mot hets og diskriminering av samer 2025–2030 med 32 målrettede tiltak som vi nå følger opp. Regjeringen har også nylig gitt Universitetet i Tromsø et oppdrag å utrede et nasjonalt kompetansesenter om fororskingspolitikk og urett som Sannhets- og forsoningskommisjonen foreslår. Utredningen skal skje i dialog med aktuelle samiske, kvenske/norskfinske og skogfinske kompetansemiljøer og skal gjennomføres i løpet av 2026.

SPØRSMÅL NR. 834

Innlevert 17. desember 2025 av stortingsrepresentant Mats Henriksen

Besvart 5. januar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hvordan vurderer helseministeren at Helse Midt-Norges reduksjon i kjøp av spesialisert rehabilitering for pasienter med nevrologiske og nevromuskulære diagnoser ved Kastvollen harmonerer med Riksrevisjonens anbefalinger, regjeringens Hjernehelsestrategi og effektiv bruk av samfunnets midler, og hvilke tiltak vil statsråden iverksette for å sikre at regionale beslutninger faktisk følger nasjonale mål for rehabilitering og hjernehelse?

BEGRUNNELSE:

Riksrevisjonens rapport om rehabilitering påpekte tydelig at dagens rehabiliteringstilbud er fragmentert, mangler forutsigbarhet og ikke sikrer likeverdig tilgang, spesielt for pasienter med sammensatte og langvarige behov. Regjeringens egen Hjernehelsestrategi understreker samtidig at personer med nevrologiske og nevromuskulære sykdommer trenger tverrfaglig, spesialisert og samordnet rehabilitering, og at kapasiteten i slike tjenester må styrkes. I tråd med Helse Midt-Norges strategi ved anskaffelsen i 2018, om å spesialisere tjenestene, har Kastvollen Rehabi-

literingssenter siden da, som eneste senter levert døgntilbud innen nevrologi for hele regionen. Helse Midt-Norges valgte dreining i pågående anskaffelse, med å splitte denne delytelsen på flere leverandører, medfører risiko for at et høyt spesialisert fagmiljø på Kastvollen, bygget over flere tiår med betydelige investeringer i formell kompetanse og erfaringskompetanse, svekkes eller går tapt. Pasienter med sammensatte, langvarige og ofte livsendrende utfordringer står dermed i fare for å miste et tilbud som er av høy kvalitet og dokumentert effektivt. Flere leverandører må nå bygge kompetanse på nye sykdommer, i stedet for å benytte eksisterende kompetanse på Kastvollen. Dette er tid- og ressurskrevende, og er både faglig uheldig og lite samfunnsøkonomisk. Med tanke på Riksrevisjonens anbefalinger og regjeringens strategiske mål for hjernehelse og rehabilitering, framstår Helse Midt-Norge sin reduksjon i kjøp av rehabiliteringstjenester til denne gruppen ved Kastvollen som svært overraskende.

Svar:

I begrunnelsen for sitt spørsmål viser representanten Henriksen til regjeringens hjernehelsestrategi, og strategiens omtale av kapasiteten i rehabiliteringstjenestene til personer med nevrologiske sykdommer. Representanten spør om Helse Midt-Norges anskaffelser er i tråd med Hjernehelsestrategien og med Riksrevisjonens anbefalinger.

Riksrevisjonens rapport pekte på ulik tilgang til rehabilitering og behovet for helhetlige tilbud i spesialisthelsetjenesten og i kommunene, slik representanten er inne på i sin begrunnelse. Riksrevisjonen la også vekt på at avtalene mellom private institusjoner og helseregionene var gamle og ikke oppdatert i henhold til oppdatert kunnskap om rehabiliteringstilbudet.

Helse Midt-Norge RHF har i ny anskaffelse ønsket å tilpasse avtalene til faglig utvikling og ønsket kunnskapsspraksis.

Helse Midt-Norge RHF har økt kapasiteten for rehabilitering for pasienter med nevrologiske og nevromuskulære sykdommer (delytelse G) betydelig med denne anskaffelsen.

Ifølge Helse Midt-Norge RHF har mindre enn 500 pasienter årlig hatt gjennomført rehabilitering innen denne delytelsen de siste 5 årene, mens kapasiteten øker til 750 pasienter i nye avtaler.

Helse Midt-Norge RHF må forholde seg til regelverk om offentlige anskaffelser og må derfor lyse ut avtaler om privat spesialisert rehabilitering etter disse reglene. Formålet med regelverket for offentlige anskaffelser er å få mest mulig verdi for skattebetalernes penger gjennom konkurranse, og føre til lavere priser og/eller bedre kvalitet på varer og tjenester.

Alle leverandører, for eksempel av rehabiliteringstjenester, skal behandles likt. De beste tilbyderne er derfor

de som har den beste kombinasjonen av pris og andre på forhånd definerte kriterier.

Det er ifølge Helse Midt-Norge RHF lagt stor vekt på spesialisert kompetanse i denne anskaffelsen, og tilbyderne har blitt vurdert ut fra den kompetansen de tilbyr. Det er imidlertid ikke lagt vekt på hvilke institusjoner som har mest erfaring med pasientgruppene, siden nye aktører da ikke ville kunne konkurrere på samme vilkår som de aktørene som allerede er etablerte i markedet.

Helse Midt-Norge RHF opplyser også at det er lagt vekt på geografisk spredning og desentraliserte tilbud. Helse Midt-Norge RHF mottok mange tilbud med god kvalitet i denne prosessen. Det var på forhånd definert at det var behov for spesialisering av tjenesten til pasienter med nevrologiske og nevromuskulære sykdommer med minimum 10 plasser på hver institusjon innenfor delytelse G.

Derfor har to institusjoner fått tildeling innen denne delytelsen, noe som ifølge Helse Midt-Norge RHF gir mulighet til å gi tjenester i både nordre og søndre del av Trøndelag. Dette øker også fleksibiliteten og valgmulighetene for pasientene.

SPØRSMÅL NR. 835**Innlevert 17. desember 2025 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 5. januar 2026 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Kan statsråden gjøre rede for hvilket konkret arbeid som er lagt ned fra 2015 og frem til i dag for å følge opp anbefalingene gitt i NOU 2015:7 Assimilering og motstand og senere Meld. St. 12 (2020-2021)?

BEGRUNNELSE:

1. juni 2015 la Vollebæk-utvalget frem NOU 2015:7 Assimilering og motstand. I kapittel 7 lister de opp en rekke tiltak under overskriften «veien videre». I etterkant av dette fant det sted flere høringsmøter før det i 2020 ble etablert en ny nettside om oppfølging av rapporten. Siste nyhetsoppslag på siden er fra desember 2020 hvor man deler nyheten om at det samme dag legges frem en storting-smelding.

Meld. St. 12 beskriver utviklingen i politikken overfor nasjonale minoriteter i Norge de siste årene og hvordan regjeringen vil legge opp politikken videre for å styrke minoritetens språk, kultur og situasjon. Nasjonale minoriteter i Norge er gruppene kvener/norskfinner, jøder, romer, skogfinner og romanifolk/taterne.

Da er det naturlig nå på tampen av 2025 å spørre om status for veien videre 10 år etter NOUen ble lagt frem.

Svar:

NOU 2025: 7 Assimilering og motstand ble behandlet i Meld. St. 12 (2020–2021) Nasjonale minoriteter i Norge. Meldingen ble lagt fram av regjeringen Solberg og vedtatt av Stortinget, med flertall.

Meldingen gjør i kapittel 6 rede for daværende regjeringens behandling av de ulike anbefalingene fra Tater-/romaniutvalget. Flere av anbefalingene i NOU-en gjaldt flere nasjonale minoriteter og var allerede fulgt opp med generelle tiltak da rapporten ble lagt fram. Det ble ikke anbefalt nye særtiltak for romanifolket/taterne.

Eksempler på generelle tiltak som er fulgt opp er økt kunnskap om minoritetene, tiltak på diskrimineringsfeltet og arbeid for tillitsbygging mellom myndighetene og minoritetene. Nasjonale minoriteters organisasjoner mottar gode driftstilskudd og er satt i stand til å delta aktivt i samfunnet og fremme sitt syn. Kunnskapsdepartementet har laget en veileder for barnehager og skoler om nasjonale minoriteter og opplæringsloven ble endret i 2017 med nye regler for skolemiljø, blant annet nulltoleranse for mobbing.

På diskrimineringsfeltet er det er lagt fram handlingsplaner mot rasisme og diskriminering som også gjelder nasjonale minoriteter, og i 2018 ble det lagt fram en likestillings- og diskrimineringslov. Romanifolket/taterne har samme tilgang til rettigheter og muligheter i samfunnet som befolkningen for øvrig, og institusjoner som NAV, utdanningsinstitusjoner og andre offentlige instanser har en veiledningsplikt til de som trenger det. Det finnes også ulike rettshjelpstiltak som gir gratis veiledning.

Det er særlig spørsmålet om erstatninger som har vært tatt opp etter behandlingen av NOU-en, og spesielt de kommunale erstatningsordningene hvor nivået på erstatningene har variert sterkt mellom kommunene. Av hensyn til prinsippet om kommunalt selvstyre ble det ikke foreslått å regulere kommunale erstatningsordninger. Jeg viser også til at det er etablert egne statlige ordninger for romanifolket/taterne, i tillegg til at romanifolket/taterne kan søke erstatning gjennom Stortingets ordinære rettsferdsvederlagsordninger.

Regjeringen vil fortsette å jobbe for romanifolket/taternes språk, kultur og rettigheter, i god dialog med folkegruppen.

SPØRSMÅL NR. 836**Innlevert 17. desember 2025 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim****Besvart 2. januar 2026 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Statsminister Støre sa i Politisk kvarter i dag at vi må få ned saksbehandlingstiden på nettutvikling, og viste til utredning av kraftlinje til Sør-Varanger som eksempel.

Hvordan har utviklingen i ledetider for kraftnett vært under Støre-regjeringen sammenlignet med Sverige, og vil regjeringen forsvare krav fra NVE om å utrede eksempelvis konsekvenser for barn og unges psykiske helse av nettutvikling i Finnmark?

BEGRUNNELSE:

Det vises til konsulentrapporten Ledetider för elnåtsutbyggnad (Widegren Energy AB, bilaga till EiR2023:09, hvor svenskenes arbeid med å redusere saksbehandlingstiden for kraftnettet gjennomgås. Rapporten viser til en svak nedgang fra 4 år til ned mot 3 år som følge av innføring av EU energidirektiver frem mot 2021. Men etter at den svenske regjeringen høsten 2021 innførte parallell behandling av miljøvurderinger, bedre koordinering mellom myndigheter, og tidlig dialog med berørte parter og kommuner, har saksbehandlingstiden gått kraftig ned til 2 år. I Sverige er det altså iverksatt politikk lignende Høyres forslag om hurtigspor i nettutbygging som har fått saksbehandlingstiden ned med nesten 50 % siden 2021. Det vil være interessant å se hva tilsvarende resultater er for Norge. Sverige ligger nå i et midtsjikt i EU-sammenheng, fremdeles med land som Tyskland og Belgia som har raskere prosesser knyttet til nettutbygging.

Den lange saksbehandlingstiden for kraftnett i Finnmark, som statsministeren vil ha ned, er ikke til å undres over når NVE i brev til Statnett datert 24.09 ber om utredninger og vurderinger av hvordan barn og unges psykiske helse kan påvirkes av forsterket kraftnett, transformatorstasjonens plassering skal tilpasses såkalte hellige steder, klimagassutslipp for transformatorareal og kart over økologiske funksjonsområder for fugl. Når denne typen utredninger tillates å kreves av de politiske myndigheter vil det selvsagt ta ekstremt lang tid og det imøteses politiske tiltak for å korte ned på denne typen saksbehandling.

Svar:

Tilstrekkelig kraft og nett er viktig for lokal utvikling. Jeg deler statsministerens og det lokale næringslivets utålmodighet med å få på plass mer nettkapasitet flere steder

i landet. Det er positivt at investeringene i transmisjonssettet igjen har begynt å øke de siste årene, og at det er planer om ytterligere økninger fremover. I Statnetts nyeste systemutviklingsplan antas det at det skal investeres i størrelsesorden 150-200 milliarder kroner i transmisjonsnettet fram mot 2035.

Siden Støre-regjeringen tiltrådte i 2021 har det vært høyt prioritert å legge til rette for raskere etablering av nytt nett, og mest mulig effektiv bruk av nettet. Vi er godt i gang med dette arbeidet. Mange tiltak er gjennomført, igangsatt eller i prosess, blant annet som oppfølging av NOU 2022:6 - Nett i tide, og regjeringens handlingsplan for raskere nettutbygging og bedre utnyttelse av nettet. Sistnevnte handlingsplan er i all hovedsak fulgt opp. Vi har også iverksatt ytterligere nye tiltak, som for eksempel å flytte vedtaksmyndigheten for nye, store kraftledninger tilbake til Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) fra Kongen i statsråd.

Det er vanskelig å gjøre direkte sammenligninger med ledetidene i Sverige, blant annet på grunn av naturgitte og geografiske forhold, og ulike behov for tiltak på ulike nettnivåer. Flere av tiltakene regjeringen har iverksatt for å redusere ledetider har imidlertid likhetstrekk med tiltak som er gjennomført i Sverige. Blant annet har vi styrket saksbehandlingskapasiteten i NVE og NVEs arbeid med å digitalisere planleggings- og konsesjonsprosessene for nett. NVE har innført rutiner for tidlig kvalitetssikring av meldinger og søknader, som skal redusere behovet for tilleggsutredninger senere i prosessen. NVE er også i gang med å ta i bruk felles framdriftsplaner med nettselskapene i de største sakene, og det legges opp til mer parallelle prosesser i saker der det er egnet.

NVE er ansvarlig myndighet etter konsekvensutredningsforskriften for konsesjonssøknader. Dette innebærer blant annet at NVE er ansvarlig for å fastsette konsekvensutredningsprogram, og vurdere hva som må konsekvensutredes for at en konsesjonssøknad skal kunne sluttbehandles.

Flere av tiltakene regjeringen har iverksatt vil trenge noe tid til å virke før resultatene på saksbehandlingstid og ledetider vises for fullt, men allerede nå peker pilene i riktig retning. NVE behandler flere søknader enn før. Blant annet har etableringen av hurtigsporordningen for rask behandling av lite konfliktfylte og godt forberedte nettsøknader vært vellykket. I 2024 ble omtrent halvparten av nesten 300 nettsaker behandlet i hurtigsporet. Den positive utviklingen har fortsatt i 2025. I løpet av de tre

første kvartalene i 2025 har NVE fattet vedtak eller avgitt innstilling i flere saker, enn det som har blitt gjort innenfor et helt år i årene 2020 til og med 2024. Samtidig er det viktig at nettselskapene tar sin del av ansvaret for å få ned ledetidene. Det opplever jeg at nettselskapene nå prioriterer høyt.

Selv om regjeringen har iverksatt en lang rekke tiltak for å redusere ledetidene, betyr det ikke at jobben er gjort. Regjeringen vil fortsette å søke etter og gjennomføre gode tiltak for raskere utbygging av nettet.

SPØRSMÅL NR. 837

Innlevert 17. desember 2025 av stortingsrepresentant Haagen Poppe

Besvart 5. januar 2026 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery

Spørsmål:

Når vil kultur- og likestillingsministeren fastsette forskriften, og hvorfor har regjeringen somlet med å følge opp Stortingets vedtak?

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok for snart ett år siden å innføre en medfinansieringsordning som sikrer at strømmetjenester som tjener penger på norsk innhold bidrar til at det blir skapt nytt norsk innhold innen film- og TV-produksjon.

17 europeiske land har allerede innført en slik ordning. Regjeringen har fortsatt ikke fastsatt forskriften, til tross for løfter om at den skulle være klar til 1. januar 2026. Etter det første året den danske ordningen har vært i kraft, har den bidratt inn med nær 100 mill. DKK (=150 mill. NOK) i privat kapital inn til dansk film- og tv-bransje. I Norge trekker forskriftsfestingen ut i tid. I mellomtiden går en hardt prøvet bransje glipp av nærmere 20 millioner kroner i måneden.

Svar:

Stortinget gjorde vedtak i den aktuelle saken i slutten av februar 2025. Det er ikke uvanlig at prosessen med å utrede og utarbeide nytt regelverk tar tid. Jeg kjenner meg ikke igjen i representanten Poppes påstand om at regjeringen har somlet i denne saken.

Det er en prioritert oppgave å få utfyllende regler i forskrift på plass. Det er imidlertid krevende vurderinger som må gjøres. Det er i alles interesse at det blir gjort en god og grundig jobb med forskriften, ikke minst av hensyn til aktørene som blir pålagt nye forpliktelser. Jeg minner om at stortingsflertallet i forbindelse med vedtaket om investeringsplikten understreket viktigheten av en tett dia-

log med bransjen i regjeringens arbeid med utformingen av forskriften og at bransjen gis nødvendig tid til å tilpasse seg forpliktelsen før ikrafttredelse.

Så snart regjeringen har sluttet seg til et utkast til høringsnotat, vil forslaget sendes på alminnelig høring, slik at berørte parter kan uttale seg om forslaget. Som kjent følger det av utredningsinstruksen at et forslag til forskrift normalt skal ha en høringsfrist på tre måneder. Deretter vil det normalt være behov for å vurdere eventuelle endringer som følge av høringsuttalelsene som kommer inn. Det vil også, som ledd i høringen, være naturlig å ta stilling til når investeringsplikten vil tre i kraft.

Det er derfor foreløpig for tidlig å si når forskriftsendringene vil fastsettes.

SPØRSMÅL NR. 838**Innlevert 17. desember 2025 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt****Besvart 7. januar 2026 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

Hva er grunnen til at regjeringen har gått bort fra dette tiltaket i mineralstrategien, og hva vil statsråden gjøre for å gjøre investeringer i norsk gruvedrift mer attraktive?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen og Stortinget ønsker mer fart på norsk mineralutvinning. Norske fjell inneholder store forekomster av mineraler som er kritisk og strategisk viktige for både nasjonal og internasjonal industri – særlig forsvarsindustrien.

Utvikling av mineralprosjekter innebærer stor økonomisk risiko. Fra de første undersøkelsene til kommersiell tar det fort 20 år. Usikkerhet, komplisert regelverk og en rekke muligheter for politiske omkamper, gjør investeringer i norsk mineralutvinning svært risikable.

Dagens virkemiddelapparat er ikke tilpasset denne typen prosjekter. Aktører i bransjen peker på at ordningene i Innovasjon Norge, Eksfin og Nysnø i liten grad treffer mineralindustrien.

Derfor var det viktig at daværende næringsminister Jan Christian Vestre skrev i mineralstrategien at regjeringen ville vurdere å opprette et statlig mineralselskap eller fond for å sikre lønnsom og bærekraftig utvikling av kritiske råvarer. Finland har hatt stor suksess med sitt statlige fond, Finnish Minerals Group, som investerer i utviklingen av finske mineralprosjekter. Fremskrittspartiet har også flere ganger foreslått i Stortinget å opprette et statlig kapitalfond etter finsk modell.

Det er nå over to år siden mineralstrategien ble lagt frem. Siden den gang har Stortinget ikke hørt noe om disse utredningene. Jeg velger å tolke det dit hen at regjeringen har lagt planene bort.

Svar:

Regjeringen har i mineralstrategien lagt frem en helhetlig politikk for mineralnæringen. Dette har vi fulgt opp i etterkant, blant annet med ny minerallov, økt mineralkartlegging og styrking av Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard. Vi har styrket det internasjonale arbeidet, vi har fremmet Rare Earth Norways mineralprosjekt i Fensfeltet som prosjekt i Minerals Security Partnership, og vi har prioritert arbeidet med forordningen Critical Raw Materials Act, som skal

bidra til raskere og bedre koordinert behandling av søknader om mineralprosjekter.

I mineralstrategien fremgår det at regjeringen vil vurdere om det skal opprettes et eget statlig mineralselskap eller fond for å sikre lønnsom og bærekraftig utvikling av kritiske råvareressurser. Dette arbeidet pågår, og regjeringen har ikke gått bort fra tiltaket.

Siden mineralstrategien ble lagt frem, har det skjedd mye, også knyttet til hvordan statlig eierskap i selskaper som utvinner eller produserer kritiske råmaterialer benyttes av ulike stater. Mens flere land har egenkapitalvirkemidler som kan brukes i for eksempel investeringer i mineralnæringen, har særlig Trump-administrasjonen de siste månedene investert betydelige beløp i gruveindustri og industri i både USA og andre land. Begrunnelsene er i stor grad sikkerhetspolitiske. Samtidig knyttes beslutninger om egenkapitalvirkemidler sammen med andre virkemidler.

Vi har en bred tilnærming i vårt arbeid med å følge opp dette tiltaket i mineralstrategien og vurdere hvilke virkemidler som er mest hensiktsmessige for å nå målet om økt mineralutvinning. Dette for å sørge for at vi lager rammevilkår som i størst mulig grad treffer det formålet vi ønsker å oppnå.

SPØRSMÅL NR. 839**Innlevert 17. desember 2025 av stortingsrepresentant Geir Inge Lien****Besvart 29. desember 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvorfor har statsråden utsatt iverksettelse av deler av § 9 andre ledd i lovvedtak 133 (2024-2025) slik at loven får et annet innhold enn det Stortinget vedtok, og når kan statsråden garantere at loven vil være i tråd med Stortingets lovvedtak?

BEGRUNNELSE:

13. juni 2025 vedtok Stortinget endringer i yrkestransportloven (Innst. 517 (2024 – 2025), jf. Prop 139 L (2024 – 2025)). Lovvedtaket endrer blant annet yrkestransportlovens § 9 andre ledd med krav om at all betaling skal registreres i godkjent kontrollutrustning, automatisk registrering av bestilling og betaling og krav om fast tilknytning mellom kontrollutrustning og motorvogn. Kort oppsummert skal ny § 9 i yrkestransportloven sikre hvit økonomi i drosjenæringen og bygge opp under et seriøst næringsliv. For at paragrafen skal gi den muligheten for kontroll som Stortinget har lagt opp til er det avgjørende at hele paragrafen trer i kraft så fort som mulig.

Det er derfor svært bekymringsverdig at Arbeiderparti-regjeringen har varslet at det kun er deler av andre ledd i § 9 som trer i kraft fra nyttår. Setningene om kontrollutrustning og kravet om fast tilknytning er utsatt på ubestemt tid. Departementet har til og med i kommunikasjon med næringa gitt uttrykk for at det kan bli aktuelt med ny høring før eventuell ikrafttredelse.

Som folkevalgt og medlem i transportkomiteen reagerer jeg sterkt på at samferdselsministeren tar på seg rollen som overdommer over Stortingets vedtak. Når en lov er vedtatt to ganger av Stortinget og sanksjonert av kongen kan ikke regjeringen velge og vrake i hvilke deler av loven som skal tre i kraft. Ved å plukke ut de sentrale setningene i § 9 andre ledd har regjeringen fra 1. januar gitt den nye lovbestemmelsen et materielt annet innhold enn det Stortinget vedtok i juni. Det er både prinsipielt betenkelig, og det undergraver intensjonen bak Stortingets vedtak om å sikre en trygg drosjenæring med hvit økonomi der sjåførene kan leve av yrket sitt.

Svar:

Det stemmer at det foreløpig ikke er bestemt når deler av § 9 andre ledd, som blant annet legger til rette for mer teknologinøytral kontrollutrustning, skal tre i kraft. I dag

gjelder altså et krav om taksameter, som skal ivareta de formålene som stortingsrepresentanten peker på.

Grunnen til at ikrafttredelsesdatoen ikke er fastsatt er at det er behov for supplerende regler i forskrift om blant annet kontrollutrustningens funksjonskrav. Disse funksjonskravene er svært viktige for å sikre at kontrollutrustningen ivaretar formålene bak regelverket.

Forslag til regler om krav til kontrollutrustning i drosje ble sendt på høring høsten 2021. I høringen ble det foreslått to parallelle løsninger for kontrollutrustning: enten ved en fastmontert enhet (typisk et taksameter) eller en heldigital løsning, uten fastmontert enhet, men hvor kundene har en motsvarende app. I NOU 2024: 15 En bedre regulert drosjenæring skriver utvalget at forslaget fra 2021, med det alternativet med fastmontert enhet, er et godt forslag som utvalget foreslår som sitt eget. Det var alternativet med fastmontert enhet som ble vedtatt av Stortinget i juni 2025.

I tiden som har gått siden forslaget var på høring i 2021 har det kommet to delutredninger om drosje og en rekke relevante lov- og forskriftsendringer. Funksjonskravene i forskriften må vurderes opp mot dagens teknologiske muligheter. Det er derfor helt nødvendig å gjennomgå høringsnotatet på nytt, og det kan også være nødvendig å sende forslaget på ny høring.

Samferdselsdepartementet har nylig gitt gi Statens vegvesen et oppdrag om å gjennomgå høringsnotatet. Oppgaven skal utføres i samarbeid med Justervesenet, som ble foreslått som tilsynsmyndighet for kontrollutrustningen, og Skatteetaten som vil kunne bidra til vurderingene av om de foreslåtte funksjonskravene vil ivareta deres behov.

Når dette arbeidet er ferdigstilt kan ikrafttredelsestidspunkt for lovendringene i yrkestransportloven om kontrollutrustning fastsettes. Jeg kan opplyse om at deler av bransjen har bedt om god tid til å innrette seg etter at de nye kravene er fastsatt, før de trer i kraft.

Jeg er i likhet med representanten opptatt av å få dette på plass i god tid, men det må gjøres skikkelig. I mellomtiden gjelder kravet om registrering i taksameter.

Jeg kan ellers minne om at Stortinget selv har gitt Kongen i statsråd myndighet til å fastsette når de aktuelle lovendringene skal tre i kraft.

SPØRSMÅL NR. 840**Innlevert 17. desember 2025 av stortingsrepresentant Anna Molberg****Besvart 7. januar 2026 av landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen****Spørsmål:**

Er statsråden enig i at loven ikke håndheves og hvilke tiltak vil statsråden iverksette for at beiteproblematikken forbedres?

BEGRUNNELSE:

Det har i flere uker vært svært mye reinsdyr rundt husene og på innmarka i Tufsingdalen. De berørte opplever ikke at Statsforvalteren iverksetter tiltak som virker. Det eneste man ber om er at regelverket håndheves. Per nå opplev- es det ikke at det er noen konsekvenser for reindriften å ha sine dyr utenfor distriktsgrensen, og at det er eiere av jorden som blir ødelagt av ulovlig beite som skal ha be- lastningen med gjerder. Jordbruket opplever strenge reg- uleringer og trusler om trekk i tilskudd som konsekvenser dersom de ikke skulle overholde regler, til tross for at det både er upraktisk og kostbart. Jordbruket opplever at det samme ikke gjelder for reindriften og at det foregår en forskjellsbehandling. I Innst. 256 L (2024–2025) skriver flertallet:

«... F l e r t a l l e t mener det er viktig å slå fast at ansva- ret for å holde rein innenfor lovlig beiteområde hviler på reindriftsutøveren. Når slike skadeforhold gjentar seg, taler dette for en skjerpet tilsynsplikt fra reineiernes side. Dersom skade skjer gjentatte ganger, kan det fo- rutses, og det må forventes at det tas nødvendige grep for å forhindre slike situasjoner – også når forhold

som vær eller vanskelige scooterforhold spiller inn. ...».

Svar:

Beitegrensene må respekteres. Reindriftslovens tilsyns- regler må overholdes. Det er også viktig at eventuelle brudd på reindriftsloven følges opp av ansvarlig myndighet.

Statsforvalteren i Trøndelag er lokal reindriftsmy- ndighet i Trøndelag og Innlandet og dermed for det ak- tuelle området. Landbruks- og matdepartementet har understreket viktigheten av at statsforvalteren som lokal reindriftsmyndighet har økt oppmerksomhet om å følge opp brudd på reindriftsloven og benytte de mulighetene som ligger i loven. Dette er blitt tydelig kommunisert til Statsforvalteren i Trøndelag gjennom styringsdialogen og i flere brev, senest i brev av 2. januar 2026. Det er min klare oppfatning at en effektiv håndhevelse av reindriftsloven vil bidra til å dempe konfliktnivået som i dag finnes mel- lom reindriften og jordbruket.

Landbruks- og matdepartementet har iverksatt tiltak for å bidra til å håndtere den eksisterende konflik- ten i Nord-Østerdalen. Det er nedsatt et utvalg som skal kartlegge konflikten slik at man får et felles kunnskaps- grunnlag, og komme med forslag til hvordan konflikten kan håndteres. Utvalget er godt i gang med sitt arbeid, og vil legge frem sin rapport innen 1. april 2026. I statsbuds- jettet for 2026 er det bevilget 20 mill. kroner til tiltak for å legge til rette for bedre sameksistens mellom reindrift og jordbruk.

SPØRSMÅL NR. 841**Innlevert 18. desember 2025 av stortingsrepresentant Rune Midtun****Besvart 5. januar 2026 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Hvor mange boliger har blitt bygget i perioden 2021–2025, ber om en oversikt per år?

Svar:

Jeg oppfatter at spørsmålet er hvor mange boliger som har blitt registrert ferdigstilt i perioden 2021–2025, med ønske

om en oversikt pr år. Ifølge Statistisk sentralbyrås byggearealstatistikk er tallene som følger:

År	Antall ferdigstilte boliger
2021	28 397
2022	28 056
2023	27 975
2024	24 032
2025*	17 854

* Pr november 2025

Fra 1.1.2021 til 30.11.2025 er det dermed registrert ferdigstilt 126 314 boliger.

SPØRSMÅL NR. 842

Innlevert 18. desember 2025 av stortingsrepresentant Rune Midtun

Besvart 5. januar 2026 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Hvor mange igangsettingstillatelser på boligbygging har blitt gitt i perioden 2021-2025, ber om en oversikt per år?

Svar:

Ifølge Statistisk sentralbyrås byggearealstatistikk er tallene som følger for igangsettingstillatelser til bygging av nye boliger:

År	Antall igangsettingstillatelser
2021	30 091
2022	29 727
2023	22 778
2024	18 679
2025*	18 742

* Pr november 2025

Fra 1.1.2021 til 30.11.2025 er det dermed gitt igangsettingstillatelser til bygging av 120 017 nye boliger.

SPØRSMÅL NR. 843**Innlevert 18. desember 2025 av stortingsrepresentant Bjørn Larsen****Besvart 2. januar 2026 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Hvordan har utviklingen vært i antall ansatte i fylkeskommunal forvaltning i perioden 2021-2025, ber om oversikt per år og fordelt på hver enkel fylkeskommune?

Svar:

Nedenfor er en oppstilling av avtalte årsverk i fylkeskommunen for perioden 2021-2024. Tallene er hentet fra KO-STRÅ, tabell 11919 i SSB. Ureviderte tall for avtalte årsverk for 2025 vil bli publisert av SSB den 16. mars 2026.

F_nr	Fylkeskommune	2021	2022	2023	2024
3100	Østfold	.	.	.	2 761
3200	Akershus	.	.	.	5 613
3000	Viken (2020-2023)	10 229	10 419	10 703	.
3400	Innlandet	3 751	3 764	3 761	3 774
3300	Buskerud	.	.	.	2 279
3900	Vestfold	.	.	.	2 239
4000	Telemark	.	.	.	1 799
3800	Vestfold og Telemark (2020-2023)	3 865	3 891	3 943	.
4200	Agder	3 032	3 068	3 152	3 329
1100	Rogaland	4 224	4 315	4 421	4 500
4600	Vestland	5 607	5 658	5 849	5 964
1500	Møre og Romsdal	2 465	2 519	2 528	2 395
5000	Trøndelag	4 280	4 363	4 323	4 362
1800	Nordland	2 938	2 883	2 950	3 020
5500	Troms	.	.	.	2 229
5600	Finnmark	.	.	.	1 148
5400	Troms og Finnmark (2020-2023)	3 224	3 169	3 282	.
	Landet uten Oslo	43 615	44 048	44 912	45 412

SPØRSMÅL NR. 844**Innlevert 18. desember 2025 av stortingsrepresentant Frøya Skjold Sjørsæther****Besvart 6. januar 2026 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Har NVE eller Statnett gjennomført analyser av hvordan norgespris påvirker husholdningenes strømforbruk, og hvis slike analyser er gjennomført, bes statsråden oppgi hvilken priselastisitet som er lagt til grunn, samt resultatene av analysene frem til 31.12.2029?

Svar:

I Statnetts kortsiktige analyse fra september 2025 heter det:

«I det oppdaterte Medium-scenariot øker norsk kraftforbruk med 16 TWh til 2030. Veksten er primært drevet av datasenter, petroleum og transport. Industri og hydrogen øker noe. ENØK gir nedgang i alminnelig forbruk, selv med Norgespris.»

Departementet har ikke kjennskap til hvilken priselastisitet som eventuelt ligger til grunn i Statnetts kortsiktige analyse, og viser til at alminnelig forbruk omfatter mer enn bare husholdningene.

I NVEs langsiktige kraftmarkedsanalyse som ble publisert i juni 2025, er virkninger av Norgespris ikke inkludert, da ordningen ikke var vedtatt da disse analysene ble gjennomført.

Priselastisiteten til husholdningene avhenger av mange faktorer, blant annet tid på året og egenskaper ved de ulike husholdningene, som størrelse, inntekt, bolig-situasjon og substitusjonsmuligheter. Hva slags priselastisitet husholdningene til enhver tid har kan også være situasjonsbestemt. Derfor finnes det ulike anslag på og vurderinger av hva den kortsiktige og langsiktige elastisiteten er, avhengig av hvilke perioder som er undersøkt og hvilken periode det sammenliknes med.

SPØRSMÅL NR. 845**Innlevert 18. desember 2025 av stortingsrepresentant Frøya Skjold Sjørsæther****Besvart 22. desember 2025 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Mener statsråden at det fortsatt er realistisk å nå Stortingets mål fra juni 2024 om å redusere strømforbruket i bygg med 10 TWh innen 2030 sammenlignet med 2015?

BEGRUNNELSE:

Stortinget har vedtatt et mål om å redusere strømforbruket fra 65,3 TWh i 2015 til 55,3 TWh i 2030. Dette målet gjelder temperaturkorrigert strømforbruk for både basisåret 2015 og 2030. Strømforbruket i byggsektoren økte med 2,5 TWh fra 2023 til 2024, til 64,3 TWh. Foreløpige tall fra NVE for 2025 tyder på at forbruket fortsatt øker, noe som avviker fra Stortingets vedtatte mål.

Svar:

Denne regjeringen har styrket arbeidet med energieffektivisering i bygg betydelig. Høsten 2023 la regjeringen frem en egen handlingsplan for energieffektivisering som inneholdt en rekke nye virkemidler rettet mot bygg. Gjennom forrige stortingsperiode sørget regjeringen for over 4 milliarder kroner til energiltak i bygg gjennom Enova og Husbanken. I statsbudsjettet for 2026 er det øremerket 800 millioner kroner til energiltak i boliger gjennom Enova og Husbanken. Mye energieffektivisering følger også av regulering som f.eks. energikrav i bygg og apparater.

I perioden 2015-2024 har strømforbruket i bygningsmassen vært relativt stabilt, til tross for at befolkningen i perioden har vokst med over 7 prosent ifølge SSB. I tillegg har antallet husholdninger økt som følge av at vi blir færre personer per bolig. Som rapportert i Prop. 1 S

(2025-2026) anslår NVE at strømforbruket vil være om lag 4,4 TWh lavere i 2030 enn i 2015.

Hver dag gjennomføres mange gode og lønnsomme energiltak rundt om i norske bygg, i både husholdningene, offentlig sektor, industri og næringsliv. Jeg er

trygg på at folk fortsatt vil ta gode energivalg i byggene sine i årene som kommer, og jeg vil fortsette å jobbe systematisk for å legge til rette for dette. Målet om å redusere strømforbruket i bygg på 10 TWh står fortsatt ved lag.

SPØRSMÅL NR. 846

Innlevert 18. desember 2025 av stortingsrepresentant Lars Rem

Besvart 5. januar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hvilke tiltak vil regjeringen iverksette for å sikre tilstrekkelig og geografisk tilgjengelig spesialisert rehabilitering i Innlandet etter at Helse Sør-Øst ikke fornyer kontrakten med Unicare Steffensrud (drift avsluttes 1. juli 2026), samtidig som tilbud på Beitostølen og Solås endres/omrokkers, slik at pasienters rehabiliteringsbehov fortsatt blir møtt?»

BEGRUNNELSE:

Rehabilitering er grunnleggende for at personer som har hatt slag, kreftbehandling, alvorlig skade eller kronisk nevrologisk sykdom skal kunne fungere i hverdags- og arbeidsliv. Spesialisert døgnrehabilitering er samtidig en viktig støtte for kommunene og bidrar til å redusere behovet for tyngre omsorgstjenester senere. Riksrevisjonens rapport og innspill fra fagorganisasjoner viser at tilbudet allerede er sårbart og at samhandlingen mellom spesialist- og kommunehelsetjeneste ofte svikter.

I Innlandet rammer nå flere samtidige endringer pasienttilbudet: Helse Sør-Øst har ikke fornyet avtalen med Unicare Steffensrud — avtalen løper til 1. juli 2026 — noe som betyr at et etablert døgntilbud og et fagmiljø på nesten 100 ansatte står i fare for å forsvinne. Samtidig reduseres eller omrokkers tilbud ved andre sentre i regionen (Beitostølen, Solås m.fl.), og enkelte fagutdanninger knyttet til rehabilitering er nedlagt eller vurdert flyttet. Dette truer både lokal tilgang og det tverrfaglige fagmiljøet som er nødvendig for kvalitet i rehabilitering.

Konsekvensene kan bli økt press på kommunale tjenester, lengre ventetider, redusert rehabiliteringsintensitet og tap av spesialisert kompetanse lokalt. Mange pasientgrupper — blant annet slagpasienter, mennesker med MS, kreftrehabilitering og multitraume — vil kunne

miste et tilbud som i dag gir dokumentert funksjonsgevinst og livskvalitet.

Jeg ber statsråden konkret svare på hvilke nasjonale og regionale tiltak regjeringen og departementet vil iverksette for å sikre at nødvendige døgnbaserte og tverrfaglige rehabiliteringstilbud opprettholdes i Innlandet etter 1. juli 2026; forhindre kompetanseflukt og sikre videreføring av fagmiljøer og utdanningstilbud som er avgjørende for rehabilitering; hvordan pasienter med lang reisevei og særlig behov for døgnrehabilitering vil få et likeverdig tilbud; om det planlegges økonomiske, organisatoriske eller avtalemessige tiltak overfor Helse Sør-Øst for å møte regionens behov. En rask og konkret avklaring er nødvendig for pasientsikkerhet, for ansatte og for lokalsamfunn som står i fare for betydelige tap av helsetjenester og arbeidsplasser.

Svar:

Anskaffelsen i Helse Sør-Øst RHF bygger på fagplan vedtatt i styret og en gjennomført vurdering av behovet for spesialisert rehabilitering. Anskaffelsen som ble tildelt i oktober 2025 og planlagte nye anskaffelser, legger til rette for at flere pasienter enn i dag kan få behandling hos private leverandører i Helse Sør-Øst. Det legges derfor ikke opp til at det skal overføres oppgaver til kommunen.

I rehabiliteringsanskaffelsen i 2025 kom det inn tilbud fra 25 ulike tilbydere. Disse tilbudene utgjorde samlet nesten det dobbelte av det Helse Sør-Øst RHF har etterspurt. Det innebærer at ikke alle tilbydere kan tildeles avtale.

Helse Sør-Øst RHF har gjennom den siste anskaffelsen og de nye, planlagte anskaffelsene lagt til rette for at flere pasienter enn i dag kan få behandling hos private leverandører. I tillegg har sykehusene i oppdrag å øke re-

habilitering i tidlig fase. Derfor planlegges det for økt kapasitet innen rehabiliteringsfeltet i Helse Sør-Øst.

Kjøp av helsetjenester gjennomføres etter regelverket om offentlige anskaffelser. Dette gjelder også anskaffelsen av spesialiserte rehabiliteringstjenester. Det innebærer at det gjennomføres en anbudskonkurranse hvor både dagens avtaleparter og nye tilbydere gis samme mulighet til å delta. Formålet er å sikre effektiv ressursbruk og tillit til det offentlige innkjøpssystemet gjennom prinsipper om konkurranse, likebehandling og åpenhet.

Jeg har stor forståelse for at det er en krevende situasjon når en institusjon som har hatt avtale, ikke får videreført den avtalen. Etter informasjonen departementet har mottatt, vil imidlertid alle fagområdene som Unicare Steffensrud har i dagens avtale, bli videreført også i den nye anskaffelsen. Pasientene vil derfor fortsatt få gode tilbud, men altså hos andre leverandører.

Pasienter i regionen som gis rett til rehabiliteringsopphold, står fritt til å benytte alle avtaler som er inngått av Helse Sør-Øst RHF. Dette gjelder uavhengig av hvor pasienten er bosatt, og hvor tilbudet er lokalisert. I tillegg har helseforetakene ulike rehabiliteringstilbud i sine sykehus.

Dagens avtaler med private leverandører innen rehabilitering er ujevnt fordelt i regionen. Innlandet er et av områdene med et stort antall avtaler/delytelse. I anskaffelsen som ble tildelt 28. oktober 2025, er det derfor forsøkt å få en bedre geografisk fordeling av tilbudene for å få et mer likeverdig behandlingstilbud i regionen. Geografisk fordeling ble vektlagt innenfor de delytelse/leveranseformer der det er etterspurt tilstrekkelig volum til å dele mellom flere leverandører.

SPØRSMÅL NR. 847

Innlevert 18. desember 2025 av stortingsrepresentant Alf Erik Andersen

Besvart 6. januar 2026 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Mener kommunalministeren at statsforvalterens praksis i plan- og byggesaker i dag er i tråd med regjeringens mål om styrket lokaldemokrati, og hvilke styringssignaler vil statsråden eventuelt gi for å hindre at bredt forankrede kommunale vedtak systematisk blir overstyrt?

BEGRUNNELSE:

I både Lillesand og Farsund har Statsforvalteren i Agder nylig overprøvd tverrpolitiske og godt begrunnede kommunale vedtak i plan- og byggesaker. I Lillesand gjelder dette reguleringsplanen for Aarsund senter i Høvåg – et sentralt nærutviklingsprosjekt med bred lokal støtte, grundig saksbehandling og forankring i kommuneplanens arealdel. I Farsund er et dispensasjonsvedtak etter plan- og bygningsloven § 19-2 satt til side gjennom lovlighetskontroll, til tross for at Statsforvalteren ikke hadde innsigelser ved tidligere behandling. Men da saken ble en mediesak på grunn av at mannen til et regjeringsmedlem overtok denne eiendommen fra sine foreldre. Først da våknet Statsforvalteren.

Disse sakene gir inntrykk av en praksis der Statsforvalteren i Agder i økende grad overstyrrer kommunenes

skjønnsutøvelse i saker som er lokalt forankret, faglig vurdert og politisk samstemt. Dette svekker forutsigbarheten for kommuner, næringsliv og innbyggere, og utfordrer intensjonen om et reelt kommunalt selvstyre.

Sakene reiser derfor spørsmål om hvilke styringssignaler regjeringen gir Statsforvalteren i plan- og byggesaker, og hvordan kommunalministeren vil sikre at statlig kontroll utøves med nødvendig respekt for lokale prioriteringer og politiske vedtak.

Statsforvalter i Agder innkalte ordførere og kommunedirektører til et møte 17.12 der deltakerne opplevde at Statsforvalter signaliserte at det nå skulle brukes ressurser på å ettergå saker fra de siste 2-2,5 år som var gitt som dispensasjon. Det kan umulig være en god prioritering av Statsforvalter sine ressurser.

Svar:

Regjeringen er opptatt av lokaldemokrati og lokalt handlingsrom for kommunene. Som lokal planmyndighet har kommunene stor grad av mulighet til å bestemme arealutviklingen. Kommunene må imidlertid holde seg innenfor noen overordnede rammer når de skal planlegge arealbruken. Statlige og regionale sektormyndigheter kan

fremme innsigelse dersom et planforslag er i strid med nasjonale og viktige regionale interesser. En innsigelse innebærer ikke i seg selv at planen ikke kan vedtas, men dersom ikke innsigelsen løses gjennom dialog eller eventuelt mekling, vil myndigheten til å treffe endelig planvedtak løftes til departementet.

Kommunal- og distriktsdepartementet har startet et arbeid med å se nærmere på statlige og regionale myndigheters bruk av innsigelser i plansaker. Målet er raskere og bedre planprosesser, og at bedre dialog mellom kommunene og statlige myndigheter skal redusere behovet for innsigelser.

Saken i Lillesand kommune er en innsigelsessak. Statsforvalteren i Agder har fremmet innsigelse med den begrunnelse at planforslaget er i strid med nasjonale og viktige regionale interesser som fremgår av statlige planretningslinjer. Utover det vil jeg ikke kommentere innsigelsessaken så lenge den fortsatt er til behandling lokalt.

Saken i Farsund kommune er derimot ikke en plansak, men en dispensasjonssak. Det vil si at kommunen har fraveket sin egen arealplan som slår fast byggefor-

budet i strandsonen og at det ikke skal bygges i området representanten viser til. Arealplaner vedtas av kommunens øverste folkevalgte organ etter omfattende beslutningsprosesser som skal ivareta viktige rettssikkerhetshensyn som offentlighet og medvirkning. Det gir også forutsigbarhet. Et bredt flertall i Stortinget vedtok våren 2021 en tydeliggjøring av de strenge vilkårene for å kunne fravike planer gjennom dispensasjon.

Vurderingen av om vilkårene for dispensasjon er oppfylt er rettsanvendelse. Jeg kjenner ikke detaljene i saken i Farsund kommune, men jeg oppfatter at det er vilkårene for dispensasjon Statsforvalteren i Agder har tatt tak i når kommunens vedtak oppheves etter en lovliggjøringsskontroll. Det betyr at kommunens skjønnsutøvelse ikke overstyres hvis statsforvalter opphever det de mener er et lovstridig vedtak.

Strandsonen er en felles ressurs som må forvaltes helhetlig og i et langsiktig perspektiv. Jeg forventer at Statsforvalteren i Agder og kommunene i Agder framover har god dialog om kommunenes mulighet til å bruke skjønn og vilkårene for dispensasjoner.

SPØRSMÅL NR. 848

Innlevert 18. desember 2025 av stortingsrepresentant Mats Henriksen

Besvart 6. januar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvordan har utviklingen vært i antall ansatte i BaneNor i perioden 2021-2025 samt hvilke nye oppgaver har BaneNor fått i samme periode, ber om oversikt per år?

Svar:

Bane NOR SF hadde 3 337 ansatte ved utgangen av 2021, 3 379 ansatte ved utgangen av 2022, 4 969 ansatte ved utgangen av 2023 og 5 302 ansatte ved utgangen av 2024. Tall for 2025 foreligger ikke ennå.

I 2022 ble bergings- og beredskapsmateriellet og tilhørende personell overført fra Vygruppen AS til Bane NOR SF. Videre ble Spordrift AS overført fra Samferdselsdepartementet til Bane NOR SF i 2023. Ved overføringen hadde Spordrift AS om lag 1 300 ansatte.

SPØRSMÅL NR. 849**Innlevert 18. desember 2025 av stortingsrepresentant May Helen Hetland Ervik****Besvart 12. januar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvordan har utviklingen vært i antall ansatte i Vegdirektoratet i perioden 2021–2025, ber om oversikt per år?

Svar:

Statens vegvesen består av Vegdirektoratet og seks landsdekkende divisjoner. Vegdirektoratet består blant annet

av enheter for myndighet og regelverk, økonomi- og virksomhetsstyring, internrevisjon og Vegdirektøren.

Tabellene nedenfor viser antall ansatte i Vegdirektoratet for årene 2017–2024 og endring i arbeidsforhold 2017–2021 og 2021–2024.

Vegdirektoratet	Antall ansatte							
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	1215	1196	1131	235	250	257	279	300

Vegdirektoratet	Endring i antall ansatte	
	2017–2021	2021–2024
	-965 (-79,4 prosent)	50 (20 prosent)

Kilde: Statens vegvesen

Fra 1. januar 2020 gikk Statens vegvesen fra en regional organisering til en organisering med landsdekkende divisjoner. Endringen ble gjort i sammenheng med at sams vegadministrasjon ble avvirket og administrasjonen av fylkesveier ble overført til fylkeskommunene. For Vegdirektoratet innebar omorganiseringen en tydelig reduksjon i størrelse og en endret rolle.

For å effektivisere driften og redusere sine interne kostnader, har Statens vegvesen de siste årene erstattet konsulenter med egne ansatte på områder der dette er hensiktsmessig. Dette har bidratt til betydelig effektivisering og redusert bruk av konsulenter.

SPØRSMÅL NR. 850**Innlevert 18. desember 2025 av stortingsrepresentant Martin Virkesdal Jonsterhaug****Besvart 6. januar 2026 av finansminister Jens Stoltenberg****Spørsmål:**

Hvilke nye oppgaver, ansvarsområder eller utvidelser av mandat har Skatteetaten fått i perioden 2021–2025?

BEGRUNNELSE:

Det bes om en oversikt per år.

Svar:

Samfunnsoppdraget og hovedmålene til Skatteetaten har ligget fast i perioden 2021–2025 jfr. Prop. 1 S (2020–2021) og tilsvarende for årene etter. Viktigere endringer i oppgaver eller ansvarsområde foreslås eller omtales i nevnte proposisjoner. Eventuelle endringer i departementets

forslag følger av finanskomiteens tilhørende innstilling. Etatens oppgaver framgår av de årlige tildelingsbrevene.

Skillet mellom nye oppgaver og endring i måten eksisterende oppgaver løses på, er ikke opplagt. Eksempelvis kan endringer i skattereglene innebære nye oppgaver knyttet til utvikling av systemer. Under nevnes enkelte eksempler på nye oppgaver som innebærer en utvidelse av Skatteetatens ansvarsområde i 2021-2025:

Rapporteringsløsning og tilsyn ifm. obligatorisk tjenestepensjon (OTP)

I 2021 fikk Skatteetaten i oppdrag å utvikle en ny løsning for innrapportering etter regelverket for obligatorisk tjenestepensjon. Målet var bedre etterlevelse av pensjonsforpliktelser fra arbeidsgiverne og forenkle rapporteringen av opplysninger fra næringslivet. Tiltaket in-

nebar også at Skatteetaten overtok rollen som tilsynsmyndighet fra Finanstilsynet.

Autoriseringsoppgaver knyttet til Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM)

EU har vedtatt å innføre CBAM. CBAM innebærer å legge en pris på bestemte importerte varer fra tredjeland basert på utslipp fra produksjon av varer. Regjeringen arbeider for at CBAM skal innføres i Norge fra 2027. I 2025 besluttet regjeringen av Miljødirektoratet skal være hovedansvarlig for CBAM, samt at Skatteetaten blir ansvarlig for autorisering av importører og innkreving av overtreddesgebyr.

Det ligger utenfor rammen for svar på spørsmål fra Stortinget å gi en fullstendig og detaljert oversikt over alle nye oppgaver eller endring i ansvarsområde som er foretatt i den aktuelle tidsperioden.

SPØRSMÅL NR. 851

Innlevert 18. desember 2025 av stortingsrepresentant Martin Virkesdal Jonsterhaug

Besvart 13. januar 2026 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Hvordan har utviklingen vært i antall ansatte i Finanstilsynet i perioden 2021–2025, samt hvilke nye regulerings- og tilsynsoppgaver som er tillagt etaten i samme periode?

BEGRUNNELSE:

Det bes om en oversikt per år.

Svar:

Utvikling i antall ansatte

Antall ansatte i Finanstilsynet har de siste årene vært som følger:

- 2017: 280
- 2018: 288
- 2019: 309
- 2020: 317
- 2021: 323
- 2022: 320
- 2023: 336
- 2024: 346

Tallene er hentet fra Statistisk sentralbyrås statistikk over ansatte i staten, og viser årsgjennomsnittet for statis-

tikkvariabelen «antall arbeidsforhold». Tall for 2025 publiseres av SSB først i løpet av februar 2026.

Utvikling i sysselsetting

I tillegg til de konkrete tallene for antall ansatte i Finanstilsynet, kan det også være interessant å se hen til den samlede utviklingen i økonomien. De aller fleste nye jobbene under denne regjeringen har kommet i privat sektor. SSB sine nasjonalregnskapstall viser at antall sysselsatte i Norge har økt med 165 000 den tiden vi har styrt (sesongjusterte tall for perioden 3. kvartal 2021 – 3. kvartal 2025). Om lag 18 prosent av denne veksten har kommet i offentlig forvaltning, resten ute i bedriftene. Til sammenligning kom mer enn 40 prosent av sysselsettingsveksten i det offentlige i årene FrP og Høyre styrte. Man kan også se på SSB sin statistikk for antall jobber, som har blitt publisert siden 2016. Den viser at de siste fire årene (3. kvartal 2021 – 3. kvartal 2025) samlet sett har blitt skapt flere nye jobber enn i Solbergs siste regjeringsperiode (3. kvartal 2017 – 3. kvartal 2021). For jobber i privat sektor er veksten på 38 000 nye jobber per år i Støres regjeringstid, mens den i Solbergs siste regjeringsperiode var på 19 000. Det står i kontrast til utviklingen i offentlig sektor, hvor veksten i nye jobber de siste fire årene har vært 8 700 per år, mens den var på 15 000 per år i Solbergs siste regjeringsperiode.

Nye regulerings- og tilsynsoppgaver for Finanstilsynet

Samfunnsoppdraget og hovedmålene til Finanstilsynet har ligget fast i perioden 2021–2025 jf. Prop. 1 S (2020–2021) og tilsvarende for årene etter. Formålet med Finanstilsynets virksomhet fremgår også av den nye finansstilsynsloven som trådte i kraft 1. april 2025. Viktige endringer i regulerings- og tilsynsoppgavene omtales i nevnte proposisjoner. Etatens økonomiske rammer og nærmere prioriteringer og resultatmål fremgår av de årlige tildelingsbrevne.

Skillet mellom nye regulerings- og tilsynsoppgaver og endringer i eksisterende oppgaver, er ikke opplagt. Etter den internasjonale finanskrisen i 2008 har det vært en kraftig økning i EUs regelverksproduksjon på finansmarkedsområdet, blant annet for å utbedre svakheter i regulering og tilsyn som ble avdekket under krisen. De siste årene har regelverksproduksjonen ligget på et jevnt høyt nivå. I perioden 2022–2025 ble det vedtatt 328 rettsakter på finansmarkedsområdet, mens det i perioden 2018–2021 ble vedtatt 310 rettsakter. Norske finansmarkeder er dypt integrert med europeiske markeder, og det er derfor særlig viktig at norske markedsaktører til enhver tid så langt det lar seg gjøre kan forholde seg til den samme reguleringen som aktører i Europa for øvrig.

Eksempler på nye regulerings- og tilsynsoppgaver som har kommet til de seneste årene, og som i all hovedsak følger av gjennomføring av EU/EØS-regler i Norge:

- 2021:

- o Innføring av nytt felleseuropeisk rapporteringsformat for noterte foretak, jf. ESEF (European Single Electronic Format)

- o Gjennomføring av nye produktregler på fondsområdet – ELTIF (European Long-Term Investment Fund) (i kraft fra 2022), EuVECA (European Venture Capital Funds) og EuSEF (European Social Entrepreneurship Funds)

- 2022:

- o Innføring av EUs bankpakke i Norge med endringer i kapitalkravregelverket, jf. CRR2 (Capital Requirements Regulation 2), CRD5 (Capital Requirements Directive V) og krisehåndteringsregelverket BRRD2 (Bank Recovery and Resolution Directive II)

- o Utvidet oppfølging innen bærekraft til også å omfatte CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) og mer systematisk integrering i tilsynet

- o Ny lov om forsikringsformidling medførte en ny gruppe foretak underlagt tilsyn (i kraft fra 2023)

- o EU-reglene for sanksjonsregimet i verdipapiroppjøret trådte i kraft i norsk rett (CSDR – Settlement Discipline)

- o Verdipapirsentralen ASA fikk tillatelse etter det nye europeiske regelverket CSDR (verdipapirsentralforordningen), med endrede tilsynsoppgaver for Finanstilsynet

- o Gjennomføring av EU-direktiv 2019/2162 (OMF-direktivet, European Covered Bonds Directive) i norsk rett medførte blant annet utvidede rapporteringskrav for OMF-kredittforetak til Finanstilsynet

- 2023:

- o Tilsynet med markedsadferden ble utvidet med nye sanksjonsmuligheter og mer detaljert tilsyn med investorer og noterte foretak (shortsalg og flaggeplikt)

- o Ny lov om låneformidling medførte en ny gruppe foretak underlagt tilsyn

- o Lov om offentliggjøring av bærekraftsinformasjon i finanssektoren mv. trådte i kraft i norsk rett

- 2024:

- o Utvidet ansvar knyttet til bærekraftsrapportering og kontroll av taksonomirapportering (taksonomiforordning og CSRD) (kontroller fra 2025)

- o Utvidet tilsyn med verdipapirforetak om innsideinformasjon og verdsettelse av unoterte verdipapirer (verdipapirhandelloven)

- o Større endringer i det felleseuropeiske regelverket for derivatmarkeder trådte i kraft i verdipapirhandelloven, jf. EMIR Refit (European Market Infrastructure Regulation Regulatory Fitness and Performance programme)

- 2025:

- o Overtakelse av tilsynsoppgaver fra Oslo Børs (tilsyn med løpende informasjonsplikt og utsatt offentliggjøring av innsideinformasjon, tilsyn med tilbakekjøpsprogrammer og kursstabilisering samt rollen som tilbudsmyndighet ved offentlige oppkjøpstilbud)

- o Nytt regelverk for kryptoeiendeler MiCA (Markets in Crypto-Assets Regulation), med Finanstilsynet som tilsynsmyndighet

- o Endret kapitalkravregelverk for banker CRR3 (Capital Requirements Regulation 3) trådte i kraft

- o Nye regler om verdipapirisering trådte i kraft, med Finanstilsynet som tilsynsmyndighet

- o Nytt regelverk for digital operasjonell motstandsdyktighet (DORA) trådte i kraft, med nye tilsynsoppgaver for Finanstilsynet

SPØRSMÅL NR. 852**Innlevert 18. desember 2025 av stortingsrepresentant Tom Staahle****Besvart 12. januar 2026 av finansminister Jens Stoltenberg****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for nye lover, forskrifter, påbud og rapporteringskrav som er innført innenfor finans- og skatteområdet i perioden 2021–2025?

BEGRUNNELSE:

Det bes om en oversikt per år.

Svar:

Regjeringen fremmer gjennom lovproposisjoner til Stortinget sine forslag til nye lover og endringer i eksisterende lover på finans- og skatteområdet. I tillegg vedlikeholder og utvikler departementet forskriftene til disse lovene.

Dette er nødvendig for å sikre at reglene er i samsvar med samfunnsutviklingen og utviklingen internasjonalt. Noen regelendringer innebærer forenklinger, mens endrede rapporteringskrav typisk kan være nødvendige for å sikre god etterlevelse av regelverket. Viktigere endringer foreslås eller omtales i departementets proposisjoner (<https://www.regjeringen.no/no/dokument/prop/id1753/?own-erid=216&term=>) hvor det gis en nærmere redegjørelse for forslaget og dets administrative virkninger. Eventuelle endringer i departementets forslag følger av finanskomiteens tilhørende innstilling til proposisjonene. Det ligger utenfor rammen for svar på spørsmål til Stortinget å gi en ytterligere og mer detaljert oversikt over enhver regelendring som er foretatt i den aktuelle tidsperioden.

SPØRSMÅL NR. 853**Innlevert 18. desember 2025 av stortingsrepresentant Tom Staahle****Besvart 12. januar 2026 av finansminister Jens Stoltenberg****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for utviklingen i bruk av konsulenter og ekstern bistand i Finansdepartementet og underliggende etater i perioden 2021–2025, herunder kostnader og formål, fordelt per år?

Svar:

Tabellen under viser nøkkeltall fra statsregnskapet.no for konsulentbruk i perioden

2021–2024 og inkluderer artskontogruppe 670–673, samt artskonto 107. Tallgrunnlag for 2025 vil ikke foreligge før våren 2026.

(beløp i mill. kr 2024)

Virksomhet	2021	2022	2023	2024
Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ)	122	93	64	41
Finansdepartementet	21	11	17	21
Finanstilsynet	23	30	41	43
Skatteetaten	908	934	1110	1093
Statistisk sentralbyrå	11	8	24	6
Tolletaten	188	195	197	195

I tråd med bevilgningsreglementet og etablert budsjettpraksis bevilges statens utgifter til kjøp av konsulenttenester over en rekke poster i statsbudsjettet. De aktuelle virksomhetene vil gjennom budsjettåret ha en viss fleksibilitet i disponeringen av bevilgningen på de ulike postene, blant annet mellom kjøp av konsulenttenester og bruk av interne ressurser. Dette bidrar til at det sentralt ikke foreligger en fullstendig oversikt over statens samlede utgifter til kjøp av konsulenttenester og at tallgrunnlaget følgelig også vil kunne ha et avvik mot etatenes årsrapporter som normalt vil omtale konsulentbruken i mer detaljert. I statsregnskapet føres konsulentbruk i hovedsak på artskontogruppe 670–673. Det gjøres oppmerksom på at noen konsulentkostnader ikke kommer frem i driftsregnskapet, da de i noen tilfeller aktiveres som investeringer, for eksempel i forbindelse med større IKT-prosjekter for virksomheter som fører regnskapet iht. de statlige regnskapsstandardene (SRS). SRS innføres puljevis og er besluttet obligatoriske i staten fra 2027.

For årene 2022–2025 har det vært en fellesføring i tildelingsbrevene der departementene og statlige virksomheter er bedt om å arbeide for å redusere konsu-

lentbruken, særlig der det er mulig å benytte interne ressurser. Det er også stilt krav om rapportering i årsrapportene, herunder om tiltak og resultater. Fellesføringen har bidratt til økt bevissthet og tiltak i flere virksomheter.

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) har i 2023 og 2024 utarbeidet analyser av konsulentbruk i staten, bla. DFØ-rapport 2024:13 Kartlegging av IKT-konsulentbruk. Kartleggingen viser at hovedårsaken til bruk av konsulenter i staten er behov for kompetanse, særlig innen IKT, samt kapasitetsutfordringer.

Økningen i etatenes konsulentbruk kan ses i sammenheng med flere pågående digitaliseringsprosjekter i Finansdepartementets sektor. Blant annet ble Skatteetatens program Fremtidens innkreving startet i 2023. Programmet er samfunnsøkonomisk lønnsomt med en estimert netto nåverdi på underkant av 8 mrd. kroner for hele programmet, jf. Prop. 1 S (2025–2026). Unntaket er DFØ, som iht. nøkkeltallene i tabellen over reduserte utgiftene fra 2021–2024 med omtrent 60 prosent. Også i 2026 er det gitt fellesføring i tildelingsbrevene om å arbeide for å redusere konsulentbruken, særlig der det er mulig å benytte interne ressurser.

SPØRSMÅL NR. 854

Innlevert 18. desember 2025 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen

Besvart 6. januar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Er statsråden trygg på at regjeringens drosjepolitikk inkludert 1-1 tilknytningsplikt mellom løyvehaver og sentral samt den varslede forskriften om en teknologinøytral fast montert anordning og automatisert rapportering er trygt innenfor reglene i EØS-avtalen?

BEGRUNNELSE:

Regjeringens reformer i drosjepolitikken utfordrer sannsynligvis EØS-avtalen, med bakgrunn i at ESA tidligere gjennom flere år undersøkte det norske markedet og kom til at måten drosjemarkedet var organisert på trolig representerte brudd på EØS-avtalen.

Svar:

Våre EØS-rettslige forpliktelser setter visse begrensninger når det gjelder adgangen til å innføre nasjonale tiltak som

gjør det vanskeligere eller mindre attraktivt for andre EØS-borgere å starte og utøve drosjevirksomhet i Norge – såkalte restriksjoner eller etableringshindre. Slike restriksjoner er likevel lovlige dersom de er begrunnet i tvingende allmenne hensyn. Tiltakene må i så fall være egnede og nødvendige for å oppnå formålene.

Sentraltilknytningsplikten ble gjeninnført ved lovendringer i mars 2024, med en frist som ble forlenget frem til 1. april 2025. I Prop. 39 L (2023 – 2024) ble det vurdert hvorvidt gjeninnføringen av sentraltilknytningsplikten var i tråd med EØS-retten. I den grad sentraltilknytningsplikten skulle bli ansett som en restriksjon fremgår det av proposisjonen at departementet mener sentraltilknytningsplikten er et egnet og nødvendig tiltak for å ivareta lovlige tvingende allmenne hensyn som et tilfredsstillende drosjetilbud, hvit økonomi, personsikkerhet, forbruker- og arbeidstakervern og trafikksikkerhet.

Fra 1. januar 2026 trer det i kraft et krav om at drosjeløyvehaver bare kan være tilknyttet én sentral. Løyve-

haver velger selv hvilken sentral vedkommende ønsker å slutte seg til og vil fortsatt kunne motta oppdrag fra flere formidlere. I Prop. 139 L (2024 – 2025) fremgår det at departementet mener kravet om tilknytning til én sentral er nødvendig for å sikre et høyt beskyttelsesnivå i næringen, økt oppdagelsesrisiko knyttet til avvik ved bruk av taksameter og regeletterlevelse.

Representanten viser til at ESA tidligere har gitt uttrykk for at drosjemarkedets organisering kunne være et

brudd på EØS-avtalen. Jeg antar det er den grunngitte uttalelsen av 2017 det vises til. Jeg vil fremheve at det har liten betydning hvorvidt ESA anså den tidligere ordningen med sentraltilknytningsplikt som i tråd med EØS-avtalen, da de nye bestemmelsene om sentraltilknytningsplikt og krav til sentralene avviker fra den tidligere ordningen på flere sentrale punkter.

SPØRSMÅL NR. 855

Innlevert 18. desember 2025 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen

Besvart 2. januar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Har appselskapenes inngang i det norske drosjemarkedet ført til lavere priser for forbrukerne?

BEGRUNNELSE:

Drosjereformen som trådte i kraft i 2020 innebar blant annet at antallsbegrensningen på drosjeløyver og drosjesentralenes monopol på formidling av drosjetjenester ble opphevet. Nye aktører fikk muligheten til å etablere seg i det norske markedet. Blant dem var appbaserte drosjeformidlere som Bolt og Uber, som med moderne teknologi koblet sjåfører med passasjerer. I lys av at regjeringen de siste årene har fremmet flere lovforslag som har hatt til hensikt å begrense konkurranse og innovasjon i næringen, herunder med kravet om bruk av gammeldagse taksameter, er spørsmålsstiller interessert i om økt konkurranse og innovasjon i drosjenæringen har kommet forbrukerne til gode i form av lavere priser.

Svar:

Drosje er en viktig del av det samlede transporttilbudet i Norge og regjeringen er opptatt av at vi skal ha en drosjenæring med hvet økonomi, godt forbrukervern, ryddige arbeidsforhold og sikkerhet for både passasjerer og sjåfører. Jeg vil understreke at ingen av tiltakene regjeringen har gjennomført har hatt som formål å begrense konkurranse og innovasjon i næringen.

Drosjenæringen har hatt store utfordringer siden frislippet i 2020. Ifølge bransjen førte frislippet til at det ble vanskeligere å drive på heltid, det ble dårligere sikker-

het for kundene – både fysisk trygghet i bilene og økonomisk på grunn av prispressing mv., samt manglende drosjeberedskap.

Det er viktig for meg å presisere at grepene vi har tatt, ikke handler om reversering eller å skvise ut aktører. Vi er helt avhengige av drosjenæringen som en del av det totale transporttilbudet. Dette handler om at vi skal ha en ryddig og seriøs drosjenæring med gode arbeidsforhold, og aktører som etterlever regelverket. Vi skal styrke kvaliteten i næringen og sikre et tilfredsstillende drosjetilbud i hele landet. Med blant annet innføring av sentraltilknytningsplikt har vi gjort det enklere for kundene å orientere seg i markedet, og sikre at de ikke blir lurt når de setter seg inn i en taxi. Vi skal videre ivareta trygghet på mange plan – både for passasjerer og for sjåfører.

Som kjent vedtok Stortinget før sommeren 2025 endringer i drosjereguleringen, jf. [Lovvedtak 133 \(2024-2025\) - stortinget.no](#). Her ble det blant annet vedtatt nye regler knyttet til kontrollutrustning, som åpner for at departementet kan fastsette mer teknologineutrale krav til kontrollutrustning i forskrift. Reglene knyttet til kontrollutrustning er ikke iverksatt enda. Det er behov for forskriftsendringer før reglene kan settes i kraft. Departementet har nylig gitt Statens vegvesen oppdrag knyttet til oppfølgingen av dette. Når dette arbeidet er ferdigstilt kan ikrafttredelsestidspunkt for lovendringene i yrkestransportloven om kontrollutrustning fastsettes.

Når det gjelder spørsmålet om tiltakene vi har iverksatt har ført til lavere priser for forbrukerne, så vil jeg først vise til at lavere priser ikke har vært en hovedmålsetting med grepene som er tatt. Som nevnt handler regjeringens tiltak om at vi skal ha en ryddig og seriøs

drosjenæring med gode arbeidsforhold, og aktører som etterlever regelverket, samtidig som at vi sikrer et tilfredsstillende tilbud i hele landet.

Departementet har så langt ikke foretatt noen egne utredninger knyttet til prisutviklingen i bransjen. Tall fra SSBs nettsider viser en svak økning i priser fra 2015-2024, jf. tabell nedenfor.

	Pris per kilometer med passasjer (kr per km)									
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
00 Alle fylker	29,33	29,87	29,70	29,52	29,96	29,80	31,19	32,28	33,52	33,83

En undersøkelse viser at prisene til publikum har blitt mer differensiert. Priser på turer bestilt via app eller annen form for forhåndsbestilling virker å ha falt og prisinformasjon for slike turer har forblitt god eller blitt bedre. For turer praiet på gata er situasjonen annerledes,

med større spredning i priser og vesentlig dårligere prisinformasjon. Det er også indikasjoner på lavere priser i kontraktmarkedet, men kildene er usikre (Oppegaard mfl., 2023).

SPØRSMÅL NR. 856

Innlevert 18. desember 2025 av stortingsrepresentant Bjørn Larsen
Besvart 12. januar 2026 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung

Spørsmål:

Hvordan har utviklingen vært i antall ansatte hos statsforvalterne i perioden 2021-2025 samt hvilke nye oppgaver har statsforvalterne har fått i samme periode, ber om oversikt per år og fordelt på hver enkel statsforvalter?

Svar:

Tabell 1 viser antall arbeidsforhold fordelt på embete, i perioden 2017-2024. Tabell 2 viser endringer i arbeidsforhold i periodene 2017-2021 og 2021-2024. Dataene er hentet fra SSBs statistikk og viser årsgjennomsnitt for arbeidsforhold i den enkelte virksomhet. Arbeidsforhold

er ikke direkte sammenfallende med antall ansatte som virksomhetene rapporterer om i egne årsrapporter. Tallene for 2025 er ikke ferdige på nåværende tidspunkt.

Antall arbeidsforhold i embetene er redusert, spesielt siden 2019 med sammenslåingen av embeter (fra 16 til 10) og opprettelsen av Statsforvalterens fellestjenester. I forbindelse med denne omorganiseringen ble det besluttet en gevinstrealiseringsplan for statsforvalterområdet for perioden 2020-2026. Formålet med gevinstrealiseringsplanen var effektivisering og innsparing, spesielt på det administrative området. Den totale innsparingen etter omorganiseringen er anslått å være ca. 50 millioner kroner.

Tabell 1: Antall arbeidsforhold 2017-2024¹

Statsforvalter	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus	587	591	514	529	558	582	566	556
Troms og Finnmark	256	260	244	246	246	243	237	236
Vestfold og Telemark	238	238	212	210	202	198	195	195

1 SSB, tabell 12623 Ansatte i staten, antall arbeidsforhold.
Tallene er satt sammen etter gjeldende struktur. Embetet i Trøndelag ble slått sammen til Trøndelag fra 2018 (Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag). Fra 2019 ble følgende embeter slått sammen: Troms og Finnmark, Vestfold og Telemark, Vestland (Hordaland og Sogn og Fjordane), Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus, og Innlandet (Oppland og Hedmark).

Vestland	330	329	283	290	297	308	301	290
Møre og Romsdal	150	152	146	147	149	146	144	141
Nordland	180	178	161	166	168	180	182	180
Rogaland	183	179	171	176	183	188	190	187
Trøndelag	310	285	272	271	270	267	261	256
Agder	199	199	183	180	170	171	163	159
Innlandet	275	281	246	254	256	249	248	244
Sum	2708	2692	2432	2469	2499	2532	2487	2444

Tabell 2: Endringer i arbeidsforhold

Statsforvalter	2017-2021	2021-2024
Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus	-58	-2
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	-10	-10
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	-28	-7
Statsforvalteren i Vestland	-40	-7
Statsforvalteren i Møre og Romsdal	-3	-8
Statsforvalteren i Nordland	-14	12
Statsforvalteren i Rogaland	-7	4
Statsforvalteren i Trøndelag	-39	-14
Statsforvalteren i Agder	-19	-11
Statsforvalteren i Innlandet	-21	-12
Sum	-239	-55

Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet har det administrative ansvaret for statsforvalterne, og samordningsansvaret overfor de 14 departementene som legger oppgaver til statsforvalterne. Det er den enkelte fagstatsråd som har det konstitusjonelle ansvaret for oppgavene de gir til statsforvalterne innenfor sine ansvarsområder. Hvert enkelt departement er følgelig ansvarlig for balansen mellom statsforvalternes oppgaver og ressurser.

Statistikken fra statsforvalternes styringsdokumenter, som er felles for alle 14 departementer, viser at antall styrings- og rapporteringskrav er redusert fra 2021 til 2025. I tildelingsbrevet for 2021 var det 303 styringskrav, mot 240 i 2025. I hovedinstruksen ble antall oppgaver redusert fra 286 i 2021 til 190 oppgaver i 2025.

1 SSB, tabell 12623 Ansatte i staten, antall arbeidsforhold.

Tallene er satt sammen etter gjeldende struktur. Embetet i Trøndelag ble slått sammen til Trøndelag fra 2018 (Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag). Fra 2019 ble følgende embeter slått sammen: Troms og Finnmark, Vestfold og Telemark, Vestland (Hordaland og Sogn og Fjordane), Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus, og Innlandet (Oppland og Hedmark).

Antallet styringskrav og oppgaver reflekterer imidlertid ikke oppgavens omfang og det ressursbehovet som statsforvalterne har. På mange fagområder er det dokumentert en stor økning i oppgavemengde, uten at statsforvalterne er tilført nye ressurser. Det er for eksempel en

betydelig økning i klagesaker på flere fagområder, både på sosialområdet, barnevernsområdet, helseområdet og oppvekst- og skoleområdet. Antall rettighetsklager økte med 73,4 % i perioden 2021-2025 (fra 15 104-26 188 saker), og antall tilsynssaker økte med 79,5 % fra 2021-2025 (fra 11 201-20 107).

SPØRSMÅL NR. 857**Innlevert 18. desember 2025 av stortingsrepresentant Hans Edvard Askjer****Besvart 5. januar 2026 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Hvordan vurderer statsråden forbud mot bruk av burka, nikab og andre heldekkende ansiktsplagg i offentlige rom, sett i lys av rettsutviklingen og debatten ellers i Europa, Danmark og Sverige, og hvordan kan et slikt forbud i Norge forenes med retten til å uttrykke tro gjennom bruk av religiøse symboler og plagg i det offentlige så lenge det ikke er til hinder for læring, deltakelse og utførelse av arbeidsoppgaver?

BEGRUNNELSE:

Flere europeiske land har i løpet av 2025 innført eller varslet forbud mot bruk av burka, nikab og andre heldekkende ansiktsplagg i offentlige rom. Frankrike innførte generelt forbud allerede i 2011, mens Danmark fulgte etter i 2018.

Den sittende regjeringen i Danmark har akkurat foreslått å utvide dagens forbud til å også gjelde skoler og andre utdanningsinstitusjoner. Ifølge det danske utlendings- og integrasjonsdepartementet vil lovforslaget bli fremmet i løpet av februar 2026.

I Sverige har paritetet Kristdemokraterna i regjering denne høsten foreslått et forbud mot burka og nikab, begrunnet i hensynet til åpenhet, identifikasjon og deltakelse i samfunnet, og ikke som et forbud mot religiøse symboler i seg selv. Forslaget har fått støtte fra flere partier utenfor regjeringen.

Forbud mot bruk av burka, nikab og andre heldekkende ansiktsplagg har dermed tiltatt i våre nærmeste naboland.

Samtidig har Portugals parlament denne høsten vedtatt forbud mot bruk av heldekkende ansiktsplagg i offentlige rom. Lignende lovforslag er nå til behandling i Italia, og frontet i det britiske parlamentet.

I Sveits trer et lignende forbud i kraft fra nyttår, etter folkeavstemning i 2021. Ifølge regjeringen der kan de som bryter forbudet, ilegges bøter på opptil 1000 sveitserfranc (ca. 12.600 kroner).

I Norge er det ingen generell lov som forbyr bruk av burka eller nikab i offentlige rom. Men ved barnehager, skoler og utdanningsinstitusjoner er det ikke lov med ansiktsdekkende plagg, som trådte i kraft fra august 2018. Menneskerettighetsdomstolen har beredt grunnen, som fastslår at burka- og nikabforbud ikke er i strid med menneskerettighetene.

Det er et selvstendig poeng å få uttrykke tro gjennom religiøse symboler og plagg i det offentlige, så lenge

det ikke er til hinder for læring, deltakelse eller utførelse av samfunnsoppgaver. Samtidig aktualiserer den raske rettsutviklingen i Europa, Danmark og Sverige spørsmålet om hvordan også Norge bør og kan forholde seg til bruk av heldekkende ansiktsplagg i offentlige rom.

Svar:

Den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD) har i flere saker kommet til at ulike staters forbud mot heldekkende ansiktsplagg ikke strider mot blant annet retten til religionsfrihet etter den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK). For å være i tråd med konvensjonen må imidlertid et slikt forbud forfølge et formål som er legitimt etter EMK, for eksempel beskyttelse av andres rettigheter og friheter eller hensynet til offentlig trygghet eller orden, og forbudet må blant annet være egnet til å oppnå formålet og være forholdsmessig. Selv om det synes å være et handlingsrom etter EMK for å forby heldekkende ansiktsplagg, vil et eventuelt slikt forbud i Norge kreve en nærmere vurdering blant annet av om det er et behov for en slik regulering og om formålet med reguleringen kan oppnås med mindre inngripende midler. Et eventuelt forbud må også vurderes opp mot FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter (SP). I den forbindelse vil det måtte vurderes hvilken betydning det skal tillegges at FNs menneskerettskomité, i motsetning til EMD, har kommet til at Frankrikes forbud mot heldekkende ansiktsplagg i det offentlige rom er i strid med retten til religionsfrihet etter SP.

Regjeringen har ikke planer om å foreslå et forbud mot heldekkende ansiktsplagg i det offentlige rom i Norge, og dette er et fenomen som synes å ha svært begrenset utbredelse i Norge i dag. Forbud i lovgivningen bør begrenses til tilfeller hvor det er et reelt behov for å bruke et slikt virkemiddel. Videre har vi allerede forbud mot bruk av plagg som helt eller delvis dekker ansiktet i barnehager og utdanningsinstitusjoner, som ivaretar behovet for kommunikasjon og samhandling i opplærings- og undervisningssituasjonen. Slik jeg ser det, dekker de forbudene som allerede finnes, det behovet vi i dag har for å lovregulere bruk av heldekkende ansiktsplagg.

SPØRSMÅL NR. 858**Innlevert 18. desember 2025 av stortingsrepresentant Jørgen H. Kristiansen****Besvart 7. januar 2026 av finansminister Jens Stoltenberg****Spørsmål:**

Vil finansministeren ta initiativ til å utrede i hvilken grad den særnorske CO₂-avgiften på bunkers i norske farvann bidrar til økte utslipp ved at skip seiler ekstra strekninger til utlandet for å bunkre billigere drivstoff?

BEGRUNNELSE:

Det er rapportert at både fiskefartøy og fraktestartøy velger å bunkre i utenlandske havner for å unngå den særnorske CO₂-avgiften. Når skip må seile ekstra distanser til havner i utlandet for å fylle drivstoff, fører dette til økte utslipp totalt sett, selv om det på papiret kan se ut som et utslippskutt i Norge.

Det er et paradoks dersom norske klimaavgifter fører til høyere utslipp globalt. En slik utredning vil gi Stortinget et bedre kunnskapsgrunnlag for justering av avgiftsnivået og innføring av en kompensasjonsordning.

Svar:

En grunnpilar i norsk klimapolitikk er at forurensere skal betale for sine utslipp. I dag er om lag 85 pst. av norske utslipp priset gjennom klimaavgifter eller EUs kvotesystem. CO₂-avgiften på drivstoff gjelder likt for norske og utenlandske fartøy som fyller i Norge. Avgiftssatsen differensieres etter fartøyets bruk etter bunkring. Mineralske produkter til bruk i nære farvann eller langs norskekysten illegges den generelle avgiftssatsen, produkter til bruk i fiske i fjerne farvann illegges redusert sats, mens produkter til bruk i utenriksfart er fritatt for avgift.

CO₂-avgiften gir insentiver til lavere utslipp ved å gjøre det mer lønnsomt å redusere forbruket av fossilt drivstoff. Det kan skje gjennom tekniske og operasjonelle tiltak for mer drivstoffeffektiv drift, økt bruk av biodrivstoff eller overgang til alternative energibærere som elektrisitet, LNG og biogass. Avgiften gir også nødvendige langsiktige signaler til utvikling av klima- og miljøvennlig teknologi.

Fiskeflåten kompenseres for en betydelig del av kostnadene ved CO₂-avgiften gjennom kompensasjonsordningen under Garantikassen for Fiskere. Ordningen bidrar til å opprettholde aktivitetsnivå og lønnsomhet, samtidig som insentivene til mer klima- og miljøvennlig drift beholdes.

Det er først og fremst for den havgående fiskeflåten at CO₂-avgiften kan ha uønskede sidevirkninger, som økt

bunkring i utlandet med tilhørende karbonlekkasje. Satsen på mineralolje til bruk i fjerne farvann er imidlertid relativt moderat (1,11 kroner per liter i 2026). Hensynet nettopp til karbonlekkasje var bakgrunnen for at Stortinget vedtok en saktere opptrapping enn planlagt i 2026. Stortinget har også vedtatt å øke kompensasjonsordningen til 640 mill. kroner i 2026 og å innføre en mellomatts for fiske som foregår i både nære og fjerne farvann. Dette vil bidra til å gjøre det mer attraktivt å bunkre i Norge.

Norge er for øvrig ikke alene om å ha CO₂-avgift på drivstoff i fiskeflåten. På Island er avgiften på over 2 kroner per liter, uten noen kompensasjonsordning.

At norske fiskefartøy og andre fartøy bunkrer i utlandet, er ikke nytt. Dette foregikk også før innføringen av CO₂-avgift og omsetningskrav for biodrivstoff. Det er likevel indikasjoner på at omfanget av slik bunkring har økt de siste årene. Dette kan innebære lengre seilingsdistanser, høyere globale utslipp og mindre effektiv ressursbruk. Det er uheldig og er noe regjeringen vil se nærmere på. Jeg har derfor, sammen med klima- og miljøministeren og fiskeri- og havministeren, igangsatt arbeid for å vurdere hvilke virkemidler som best bidrar til klimaomstilling i fiskeflåten.

Regjeringen utelukker ikke at CO₂-avgiften også kan bidra til karbonlekkasje og gi konkurranseulempen for deler av norsk innenriks sjøfart. I budsjettforhandlingene ble det enighet om at regjeringen skal utrede en kompensasjonsordning for CO₂-avgiften for sjøfarten og eventuelt andre tiltak som ivaretar norsk innenriks sjøfarts konkurransevne. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget om dette senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2027. I dette utredningsarbeidet vil det være naturlig også å se nærmere på i hvilken grad CO₂-avgiften bidrar til at norske skip seiler omveier for å bunkre i utenlandsk havn.

SPØRSMÅL NR. 859**Innlevert 18. desember 2025 av stortingsrepresentant Jørgen H. Kristiansen****Besvart 7. januar 2026 av finansminister Jens Stoltenberg****Spørsmål:**

Kan finansministeren legge frem en beregning av hvor stor den samlede CO₂-kostnaden er for norske rederier som omfattes både av EU ETS og den særnorske CO₂-avgiften, sammenlignet med rederier under utenlandsk flagg som kun betaler for kvoter, ettersom de bunkrer utenfor Norge?

BEGRUNNELSE:

Fra 2024 er skipsfarten gradvis innlemmet i EUs kvotesystem. Samtidig beholdt Norge den nasjonale CO₂-avgiften på mineralolje og naturgass. Dette gir en situasjon der norske rederier som seiler innenfor EØS må betale både kvotepris og nasjonal avgift, mens konkurrenter fra andre land kun betaler én av delene.

For nærskipsfarten som opererer i norske farvann kan den totale klimaavgiftsbelastningen nå utgjøre flere millioner kroner per fartøy per år. Det er behov for oversikt over hvor stor denne samlede belastningen faktisk er, og hvordan dette påvirker konkurranseforholdet mellom norske og utenlandske skip i norske farvann.

Svar:

Utslipp fra skip over 5 000 bruttotonn ble innlemmet i EUs kvotesystem (EU-ETS) fra 1. januar 2024. Store deler av kyst- og nærskipsflåten i Norge og Europa består imidlertid av skip under 5 000 bruttotonn og omfattes ikke av kvoteplikt, og betaler derfor kun CO₂-avgift. Skip i utenriksfart (seilas fra norsk til utenlandsk havn) er fritatt for CO₂-avgift, og betaler kun kvotepris (gitt at de er over 5 000 bruttotonn). Det er derfor ikke korrekt at norske rederier som seiler innenfor EØS, må betale både CO₂-avgift og kvotepris.

Det er innenriks kvotepliktig sjøfart som betaler både CO₂-avgift og kvotepris. Dette omfatter skip over 5 000 bruttotonn som går mellom norske havner. For å unngå dobbel virkemiddelbruk bør kvotepliktige utslipp i utgangspunktet fritas for CO₂-avgift. Norge er imidlertid forpliktet til å redusere utslipp under EUs innsatsfordelingsforordning, som også omfatter innenriks sjøfart. En effektiv oppfyllelse av innsatsfordelingsforordningen tilsier at alle utslipp som er dekket av forordningen, prises likt. Regjeringen har derfor foreslått, og Stortinget har vedtatt, å innføre en redusert CO₂-avgiftssats for innenriks kvotepliktig sjøfart. Med dette tilsvarer kvotepris og avgift

i sum det generelle avgiftsnivået for andre utslipp under innsatsfordelingsforordningen. Endringen trer i kraft når statsstøtterettslige spørsmål er avklart med ESA. Inntil endringen har trådt i kraft, betaler innenriks kvotepliktig sjøfart generell avgiftssats (i tillegg til eventuell kvotepris).

Kvoteprisen i begynnelsen av 2026 er om lag 1 030 kroner per tonn CO₂. Det tilsvarer rundt 2,8 kroner per liter mineralolje. I 2026 ilegges innenriks sjøfart den generelle satsen i CO₂-avgiften på 4,42 kroner per liter drivstoff. Den foreslåtte reduserte satsen for innenriks kvotepliktig sjøfart er på 2,15 kroner per liter. For et kvotepliktig fartøy som bunkrer drivstoff i Norge til bruk i innenriks sjøfart, vil den samlede utslippsprisen være 7,22 kroner per liter mineralolje. Når den reduserte satsen for innenriks kvotepliktig sjøfart trer i kraft, vil den samlede utslippsprisen være 4,95 kroner per liter gitt dagens kvotepris.

CO₂-avgiften på drivstoff gjelder likt for alle som fyller i Norge, uavhengig av om aktøren er norsk eller utenlandsk. Utenlandske aktører som konkurrerer med båter som utelukkende opererer i Norge, vil – på samme måte som norske fartøy – i mindre grad kunne unngå norsk CO₂-avgift ved å fylle drivstoff i utlandet.

I budsjettforhandlingene ble det enighet om at regjeringen skal utrede en kompensasjonsordning for CO₂-avgiften for sjøfarten og eventuelt andre tiltak som ivaretar norsk innenriks sjøfarts konkurranseevne overfor utenlandske aktører. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget om dette senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2027.

SPØRSMÅL NR. 860**Innlevert 18. desember 2025 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim****Besvart 7. januar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvilke tiltak vil statsråden iverksette for å sikre at persontrafikken på Nordlandsbanen og Ofotbanen får et stabilt og framtidsrettet tilbud, og spesifikt hvordan norske myndigheter opptre for å sikre at Ofotbanen ikke mister halvparten av de tilgjengelige setene?

BEGRUNNELSE:

Togtilbudet på Nordlandsbanen har hatt sviktende regularitet, hyppige kanselleringer og mangel på forutsigbarhet de siste årene. Når det andre togtilbudet i regionen, Ofotbanen mellom Stockholm og Narvik, på toppen av dette er besluttet halvert av svenske Trafikverket, skaper det kraftige reaksjoner. Narvik-ordføreren har bedt om at myndighetene tar grep, og undertegnede har flere ganger tidligere poengtert at det må bli en bedre koordinasjon og dialog mellom norske og svenske samferdselsmyndigheter.

De to største bedriftsfellesskapene i Nord-Norge, NHO Nordland og NHO Arktis, har også reagert tydelig. Og Nordnorsk Reiseliv uttrykker stor bekymring. Turoperatører har allerede begynt å fjerne tog-baserte reiseprodukter fordi det ikke lenger er mulig å garantere opplevelser som planlagt. Dette skjer samtidig med at veksten i kommersielle overnattinger er svært sterk, og utviklingen er forventet å fortsette – ikke minst frem mot VM i alpint i Narvik i 2029. Et slikt fremtidsbilde forutsetter imidlertid et stabilt og fungerende transporttilbud.

I tillegg kommer Ofotbanens nasjonale og sikkerhetspolitiske betydning. Høyre har påpekt at regjeringens manglende prioritering av Ofotbanen i statsbudsjettet for 2026 er alvorlig, særlig gitt banens strategiske rolle for logistikk, forsyningssikkerhet og – ved behov – tropettransport mellom Norge, Sverige og Finland. Høyre foreslo selv 121 millioner kroner til kapasitetsøkende tiltak som krysningsspor, som et første steg mot dobbeltspor.

På Nordlandsbanen har flere forhold de siste årene – ulykker, naturhendelser, materiellmangel og svak beredskap – ført til alvorlig mangel på regularitet. Dette har bidratt til at publikum i økende grad ikke lenger har tillit til toget som et troverdig fremkomstmiddel.

I sum fører dette til en situasjon der både Ofotbanen og Nordlandsbanen står i fare for å miste nødvendig legitimitet som pålitelige transportårer, samtidig som behovet for stabile persontogtilbud aldri har vært større.

Det ønskes svar på hvilke tiltak statsråden vil iverksette for å sikre at persontrafikken på Nordlandsbanen og Ofotbanen får et stabilt og framtidsrettet tilbud, og spesifikt hvordan norske myndigheter opptre for å sikre at Ofotbanen ikke mister halvparten av de tilgjengelige setene.

Svar:

Jernbanedirektoratet har ansvaret for å inngå avtaler med togoperatørene som skal gi de reisende et tilbud som dekker behovet på de ulike strekningene i landet.

Jernbanedirektoratet har trafikkavtale med SJ Norge for det offentlig kjøpte persontogtilbudet på Nordlandsbanen. Avtalen, som nylig ble forlenget frem til desember 2030, fastsetter at det som minimum daglig skal kjøres ett dagtog og ett nattog hver vei på hele strekningen, samt supplerende avganger på delstrekningene Trondheim-Mo i Rana og Bodø-Mosjøen.

Etter avsporingen mellom Bjerka og Mo i Rana i oktober 2024, har det ikke vært tilstrekkelig antall diesellokomotiver tilgjengelig for å levere avtalt togtilbud mellom Trondheim og Bodø. SJ Norge har derfor innstilt nattogene på Nordlandsbanen. Driftsutfordringene eskalerte ytterligere etter raset ved Nesvatnet ved Levanger i august 2025. Alt togmateriell på Nordlandsbanen har vedlikeholdsbase i Trondheim, og raset medførte at SJ Norge måtte erstatte alle avganger på Nordlandsbanen og Saltenpendelen med buss pga. manglende tilgang på vedlikeholdsfasiliteter nord for raset.

Det er iverksatt avbøtende tiltak for å sikre at SJ Norge leverer avtalt togtilbud på Nordlandsbanen. Norske tog har inngått avtale med Grenland Rail om innleie av nyere diesellokomotiver som erstatning for eksisterende lokomotiver som er 45 år gamle. Første lokomotiv leveres i januar/februar 2026, og ytterligere tre lokomotiver blir tilgjengelig i 2027/28. Dette tiltaket vil gi en mer stabil drift av dag-/nattogstilbudet på Nordlandsbanen frem til nye bimodale fjerntog leveres om 4-5 år.

Etter raset ved Nesvatnet, satte Bane NOR i gang med å bygge et provisorisk verksted i Bodø slik at togmateriell på Nordlandsbanen har tilgang til vedlikeholdsfasiliteter. Verkstedet forventes ferdigstilt i februar/mars 2026, og dermed kan SJ Norge gjenoppta togtrafikken på Nordlandsbanen på delstrekninger frem til infrastrukturen er utbedret ved Nesvatnet fra sommeren 2026 og

det igjen kan kjøres gjennomgående tog på hele streknin-
gen Trondheim-Bodø.

På Ofotbanen har Jernbanedirektoratet et samarbeid med Trafikverket, som er kjøpsmyndighet i Sverige, om kjøring av nattog Narvik-Kiruna-Stockholm basert på trafikkavtale med SJ AB. Det avtalte togtilbudet innebærer to daglige avganger mellom Narvik og Kiruna/Stockholm, som en forlengelse av nattogene i Norrland (Stockholm-Kiruna/Riksgränsen). Den ene avgangen stopper ved alle stasjoner på norsk side for å betjene lokale reiser til/fra hytteområdene.

Den norske stat står for kun seks prosent av kontraksverdien for togtilbudet mellom Narvik og Kiruna/Stockholm, mens Trafikverket dekker de resterende 94 prosent av kostnadene. Den svenske regjeringen har besluttet å redusere nattogtilbudet i Norrland for å sikre fortsatt drift innenfor den kostnadsrammen som er gitt frem til 2030. Dette innebærer at antall avganger reduseres fra to til én avgang hver vei fra april 2026. I perioder med høy etterspørsel kan det avtales å opprettholde to avganger. Avtalen utløper i desember 2026, og Trafikverket

har publisert konkurransegrunnlag for en videreføring av togtilbudet fra 2027.

Jernbanedirektoratet har hatt dialog med Trafikverket høsten 2025 for å diskutere løsninger som gir færrest negative kundekonsekvenser ved nedskalering av togtilbudet. Den ene gjenværende avgangen vil betjene alle stasjoner på norsk side. Det vil derfor fortsatt være mulig å benytte toget til lokale reiser mellom Narvik og hytteområdene, samt for reiser til Kiruna og med nattog til Stockholm med togbytte i Boden i en overgangsperiode.

Videre vil Jernbanedirektoratet ha tettere oppfølging av kravet i trafikkavtalen om alternativ transport ved planlagte og oppståtte avvik på Ofotbanen og Malmabanen på svensk side. Eventuell oppskalering av tilbudet i høytrafikkperioder vurderes i de månedlige statusmøtene mellom Trafikverket, SJ AB og Jernbanedirektoratet.

Arctic Train kjører dessuten turisttog mellom Narvik og Bjørnfell i perioder med høy etterspørsel etter opplevelsesreiser. Dette tilbudet er et godt supplement til det offentlig kjøpte persontogtilbudet på Ofotbanen.

SPØRSMÅL NR. 861

Innlevert 18. desember 2025 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 7. januar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Kva gjer statsråden heilt konkret for å sikre pasienttryggleiken i Noreg i ein situasjon der media avslører at systemet ein har for å varsle om alvorlege hendingar mellom land, ikkje fungerer (IMI), kva konsekvensar får dette no for arbeidet i Noreg, og kva konkret, og i kva fora, har regjeringa tatt opp denne saka internasjonalt og kva er prosessen vidare?

GRUNNGJEVING:

VG har no avslørt at halvparten av europeiske land ikkje har opna dei mest alvorlege varsla om legar og helsearbeidarar i fjor. Helseministeren uttalar til VG at:

“..det er bekymringsfullt at andre land ikke har gode rutiner og prosesser for håndtering a varsler i IMI. Det er først og fremst en fare for pasientsikkerheten i landene det gjelder”.

Men dette er også ein fare for pasienttryggleiken i Noreg, noko som helseministeren tilsynelatande ikkje er

bevisst på. For om det er land som ikkje opnar varsel, så sender dei nok heller ikkje slik. Dette vil verke begge vegar.

At ein har eit varslingsystem blant land i Europa som er ute av funksjon fordi det er ikkje blir brukt, er ein fare for pasienttryggleiken også i Noreg. Det er avgjort at regjeringa tar grep og kan synleggjere kva dei gjer i denne situasjonen.

Svar:

Etter at det gjennom mediasaker i Norge og internasjonalt har blitt kjent at leger som har mistet autorisasjon i ett land senere har jobbet som leger i andre EU/EØS-land, har både Helsetilsynet og Helsedirektoratet redegjort for sin praksis i forbindelse med varselordningen i IMI. For Helsetilsynet omfatter dette praksis for oppfølging av varsler fra andre land, og praksis for varslings av andre land når helsepersonell i Norge mister eller får begrensninger i sine yrkesrettigheter. For Helsedirektoratet gjelder det

praksis for å undersøke om det foreligger varsler om personer med yrkeskvalifikasjoner fra andre EU/EØS-land som søker om godkjenning som helsepersonell i Norge. Begge etatene har i tillegg satt i gang eksterne gjennomganger.

Helsetilsynet har identifisert svakheter i rutiner og praksis over tid, herunder manglende risikovurderinger og forståelse for kompleksiteten i IMI-sakene, liten lederoppmerksomhet og stor grad av manuelle prosesser med risiko for tastefeil. Helsetilsynet har iverksatt flere interne tiltak, og har bl.a. revurdert sin lovforståelse og forvaltningspraksis i behandlingen av utenlandssakene. Jeg har selv i kjølvannet av IMI-saken justert både instruksen og gitt føringer i tildelingsbrevet til Helsetilsynet. Dersom det er behov for endringer i regelverk, rutiner eller praksis, vil dette arbeidet få høy prioritet og skje så raskt som mulig.

Helsedirektoratet har på sin side igangsatt straks-tiltak som omfatter følgende:

- Strengere krav til dokumentasjon fra søker og tidligere arbeidsgiver, der søknadsskjemaet er endret slik at søker aktivt må besvare spørsmål om tap eller begrensninger i yrkesrett og straffbare forhold. Søker må gi samtykke til at dokumentfalsk kan politianmeldes.

- Direktoratet har fått utvidet tilgang til varselmodulen i IMI for å få samme tilgang som Helsetilsynet, altså få opp varsler ved navnesøk. Søk i IMIs varslingsmodul vil gi informasjon om samtlige personer det er sendt varsel om. Tidligere har direktoratet måttet sende henvendelser til det enkelte land for å be dem om å undersøke varsler. Helsedirektoratet vil nå søke opp alle EU/EØS-søkere i varselmodulen før vedtak fattes.

Helsedirektoratet vil som tidligere også kreve Certificate of professional status (CCPS) av søkerne. CCPS er en bekreftelse på yrkesstatus utstedt av hjemstaten. Slik sikrer direktoratet informasjon også fra de landene som ikke rutinemessig benytter seg av varslingsmodulen i IMI.

Helsedirektoratet har ikke tilgang til strafferegistrene i EØS-landene og kan ikke enkelt få adgang til eventuelle dommer i andre land. I denne sammenheng har Helsedirektoratet ytret behov for lovhjemmel for å innhente politiattest ved behandling av søknader om autorisasjon og lisens. Helse- og omsorgsdepartementet vil i samråd med Helsedirektoratet vurdere hvorvidt dette er hensiktsmessig.

Som representanten Toppe skriver så er det en utfordring også for pasientsikkerheten i Norge at andre land ikke bruker varslingssystemet i IMI. Helse- og omsorgsdepartementet og Kunnskapsdepartementet støtter aktivt opp om pågående prosesser i EU-kommisjonen for forbedring av varslingsystemet i IMI. Som ledd i op-

pfølgingen av en revisjon av IMI-systemet av European Court of Auditors i oktober 2024 og i lys av mediasaken, har EU-kommisjonen utarbeidet utkast til veileder med spørsmål og svar knyttet til varslingsmodulene i IMI, gjennomført opplæring av medlemslandene i bruk av varslingsystemet i IMI, samt arbeider med forbedringer av varslingsmodulene i IMI. En av endringene som gjennomføres er mer informasjon om bakgrunnen for tap av autorisasjon. Behov for større detaljeringsgrad om årsaker til tap av autorisasjon ble fremmet av Norge på embetsnivå overfor Kommisjonen og øvrige EU-land i løpet av høsten via vår deltakelse i Kommisjonens arbeidsstrukturer.

Helsedirektoratet og Helsetilsynet har bidratt inn i EU-kommisjonens prosesser og har i helsepersonellgruppen under Nordisk Ministerråd tatt initiativ til å sette varselordningen i IMI på dagsorden.

Denne saken følges også opp på politisk nivå der Norge har løftet behov for dialog og samarbeid om felles tiltak for å ivareta pasientsikkerheten på tvers av landegrensene. Jeg har sammen med forsknings- og høyere utdanningsministeren sendt brev til EU-kommisssærene for både helse og sysselsetting, som også er gjort kjent for EUs medlemsland. Selv har jeg sendt brev til den tyske og danske helseministeren for å innlede dialog om saken, sistnevnte i lys av at Danmark hadde EU-formannskapet høsten 2025 og overtar formannskapet i Nordisk ministerråd i 2026. Saken vil for meg fortsette å være et tema som løftes i politiske samtaler i nordisk og europeisk sammenheng fremover.

Til slutt vil jeg presisere at helsepersonell som arbeider i Norge, har plikt til å følge helsepersonelloven og gi forsvarlig hjelp. Ved ansettelser har arbeidsgiver ansvar for å sjekke autorisasjonsstatus, kontakte tidligere arbeidsgivere, og påse at helsehjelpen som ytes er forsvarlig ut ifra personellens kvalifikasjoner.

SPØRSMÅL NR. 862**Innlevert 18. desember 2025 av stortingsrepresentant Simen Velle****Besvart 12. januar 2026 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Hvordan har utviklingen vært i antall ansatte i Utdanningsdirektoratet i perioden 2021-2025?

Svar:

Nedenfor følger en oversikt tilbake til 2017, basert på SSBs statistikk over antall ansatte i staten.

BEGRUNNELSE:

Ber om oversikt per år.

Antall arbeidsforhold i Utdanningsdirektoratet og endringer i antall arbeidsforhold for periodene 2017-2021 og 2021-2024:

2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
304	380	367	344	346	374	380	371

2017-2021	2021-2024
42	25

For 2025 foreligger det ennå ikke tall fra SSB.

Økningen i antallet årsverk og bevilgning fra 2017 til 2018 skal sees i sammenheng med at Senter for IKT i Utdanningen ble slått sammen med Udir. En annen større

økning i årsverk fra 2021-2022 skyldes i hovedsak at Udir fra 1. januar 2022 fikk ansvaret for å føre nasjonalt økonomisk tilsyn med private barnehager.

SPØRSMÅL NR. 863**Innlevert 18. desember 2025 av stortingsrepresentant Simen Velle****Besvart 12. januar 2026 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Hvordan har utviklingen vært i antall ansatte i Kunnskapsdepartementet i perioden 2021-2025?

Svar:

Jeg viser til spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 863 fra stortingsrepresentant Simen Velle om utviklingen i antall ansatte i Kunnskapsdepartementet i perioden 2021-2025. Nedenfor følger en oversikt tilbake til 2017, basert på SSBs statistikk over antall ansatte i staten.

BEGRUNNELSE:

Ber om oversikt per år.

Antall arbeidsforhold i Kunnskapsdepartementet og endringer i antall arbeidsforhold for periodene 2017-2021 og 2021-2024:

2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
------	------	------	------	------	------	------	------

303	328	348	346	338	303	295	297
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

2017-2021	2021-2024
35	-41

For 2025 foreligger det ennå ikke tall fra SSB, men det vil ventelig ikke avvike vesentlig fra 2024. Endringen fra henholdsvis 2017 til 2018 og 2021 til 2022 skyldes i hovedsak overføring av integreringsfeltet til og fra Kunnskapsdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 864

Innlevert 18. desember 2025 av stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde

Besvart 5. januar 2026 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Hvordan begrunner departementet at kommunene ikke selv kan vurdere å tilby IB-opplæring i grunnskolen, når det er kommunen som best kjenner sitt behov og sine ressurser?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med behandlingen av Prop. 57 L (2022–2023) og Innst. 442 L (2022–2023) ble det gjort et anmodningsvedtak om å vurdere muligheten for å tilby IB i den offentlige grunnskolen. IB er et internasjonalt skoleprogram som allerede tilbys på videregående nivå i enkelte offentlige skoler i Norge, men ikke i grunnskolen.

Elever på IB-programmet ved Manglerud skole i Oslo kommune har nylig fått beskjed om at linjen opphører fra 1. august 2026, fordi departementet mener det ikke er formålstjenlig å endre opplæringsloven for å gi kommunene hjemmel til å tilby IB. Departementets vurdering begrunnes blant annet med at et offentlig IB-tilbud kan legge press på kommuneøkonomi og lærerressurser. Videre fremhever departementet at behovet kan dekkes gjennom eksisterende private IB-tilbud.

proposisjonen. Jeg viser blant annet til at det er prinsipielt problematisk at et skoletilbud som ikke følger norske læreplaner og fag- og timefordeling, skal kunne inngå i den offentlige norske grunnskoleopplæringen. Norske myndigheter har i utgangspunktet ingen innvirkning på innholdet i IB-opplæringen, og det vil utfordre hva som skal være felles av innholdet i den offentlige skolen, og dermed kunne utvanne den norske fellesskolen. Videre er det reelle behovet for slik opplæring i grunnskolen begrenset, og bør kunne ivaretas av private IB-tilbud, slik som er vanlig i de fleste land. Jeg viser ellers til vurderingene i proposisjonen.

Svar:

Anmodningsvedtaket som representanten viser til ble vurdert og fulgt opp i Kunnskapsdepartementets budsjettproposisjon Prop. 1 S (2025–2026). Begrunnelsen for at det ikke er formålstjenlig å foreslå endringer i opplæringsloven som gir kommunene anledning til å tilby IB i den offentlige grunnskoleopplæringen, framgår av punkt 3.3 i

SPØRSMÅL NR. 865**Innlevert 18. desember 2025 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 6. januar 2026 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Når vil regjeringen følge opp Miljødirektoratets anbefaling slik at en utvidet og samordnet ferdselsforbudsperiode fra 15. mars til 15. august kan være på plass før sjøfuglene vender tilbake våren 2026?

BEGRUNNELSE:

7. oktober 2024 oversendte Miljødirektoratet sin tilråding om å endre ferdselsforbudsperioden i hele 190 verneforskrifter i sjøfuglreservater i Østfold, Akershus, Oslo, Buskerud, Vestfold, Telemark og Agder. Direktoratet anbefaler at ferdselsforbudet skal gjelde fra 15. mars til 15. august, noe som vil gi en samordnet verneperiode for hele Skagerrakkysten. Dette omfatter verneområder av betydelig omfang, blant annet 56 områder i Agder, 42 i Akershus og 31 i Østfold.

Tilrådommen følger opp tiltak T28 i den helhetlige tiltaksplanen for å ta vare på Oslofjorden. Etter dialog med departementet ble også Agder inkludert.

Behovet er godt dokumentert. Hele 34 av Norges sjøfuglarter står på Rødlista, inkludert sterkt og kritisk truede arter som makrellterne og hettemåke. Flere av våre ansvarsarter hekker også utenfor dagens ferdselsforbudsperiode. Omfattende rapporter, blant annet fra BirdLife Norge og lokale fuglestasjoner, viser at svært mange av artene nå hekker tidligere enn tidligere. Tilsvarende varer

hekkesesongen for enkelte arter langt inn i august. I Vest-Agder kan over halvparten av sildemåkeungene fortsatt være flygeudyktige når dagens ferdselsforbud oppheves 15. juli.

Samtidig øker presset på sjøfuglenes leveområder som følge av mer båttrafikk, flere fritidsboliger og økt aktivitet i skjærgården. Endringene i både klima og arealbruk gjør det desto viktigere å styrke vernet. Et utvidet ferdselsforbud er et av de mest effektive og minst inngripende tiltakene som kan gjennomføres raskt for å bedre sjøfuglenes situasjon. Nå er det ikke mange månedene til hekkefuglene atter en gang inntar hekkestedene, og det er derfor avgjørende at en eventuell forskriftsendring vedtas og trer i kraft i tide.

Svar:

Som representanten opplyser i sin begrunnelse for spørsmålet oversendte Miljødirektoratet 7. oktober 2024 til Klima- og miljødepartementet en tilråding om å endre ferdselsforbudsperioden i 190 sjøfuglreservater i Østfold, Akershus, Oslo, Buskerud, Vestfold, Telemark og Agder fra og med 15. mars til og med 15. august.

Det dreier seg om svært mange reservater og endring av tilsvarende mange verneforskrifter. Jeg tar sikte på å vurdere tilrådommen og gjennomføre aktuelle endringer i løpet av 2026.

SPØRSMÅL NR. 866**Innlevert 18. desember 2025 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt****Besvart 7. januar 2026 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

Kan statsråden bekrefte at regjeringen ikke har til hensikt å endre gjeldende rett slik at mineraler som i dag er grunneiers eiendom, gjøres mutbare eller overføres til statens eierskap uten full erstatning, i tråd med Grunnloven § 105 og Norges forpliktelser etter EMK Protokoll 1 artikkel 1?

BEGRUNNELSE:

Grunnloven § 105 og EMK gir et sterkt vern mot ekspropriasjon uten erstatning. Når staten gjør et mineral mutbart, overføres en økonomisk verdifull rådgighet fra grunneier til en privat aktør eller staten selv. Dette er klassisk ekspropriasjon og krever full kompensasjon. Slike

inngrep kan undergrave rettssikkerhet og svekke norske grunneieres rettigheter.

Svar:

Mineralloven har i dag et todelt system hvor det skilles mellom statens mineraler og grunneiers mineraler. Begrepene ble innført med gjeldende minerallov, som da gikk bort fra begrepene mutbare og ikke-mutbare mineraler i den tidligere bergverksloven.

Den nærmere definisjonen av henholdsvis statens og grunneiers mineraler i dagens minerallov følger av § 7.

Hvorvidt det er mulig å oppheve grensen mellom mineralkategoriene har vært drøftet av flere lovutvalg og i forskjellige sammenhenger. Det er også omtalt i forarbeidene til ny minerallov i Prop. 71 L (2024–2025) kapittel 5. Regjeringen foreslo ikke å gjøre endringer i skillet mellom

statens og grunneiers mineraler i ny minerallov. Dagens skille mellom statens og grunneiers mineraler er derfor videreført i § 1-6 i ny minerallov som trer i kraft 1. juli 2026.

Når det gjelder skillet mellom mineralkategoriene og forholdet til Grunnloven § 105 og EMK som det vises til i spørsmålet, så er dette en kompleks problemstilling. Nærings- og fiskeridepartementet har derfor bedt Justis- og beredskapsdepartementets lovavdeling om en tolkningsuttalelse om dette temaet. Lovavdelingens tolkningsuttalelse ble publisert på regjeringens nettside 25. november 2025 ([§ 105 - Tolkingsfråsegn om mineralrettar og forholdet til eigedomsvernet i § 105 - Grunnlova § 105 og EMK P1-1 - regjeringen.no](#)).

Vi må nå gjennomgå Lovavdelingens uttalelse i departementet før vi eventuelt gjør noen ny vurdering av skillet mellom statens og grunneiers mineraler.

SPØRSMÅL NR. 867

Innlevert 18. desember 2025 av stortingsrepresentant Nikolai Astrup

Besvart 6. januar 2026 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Hva finansministerens vurdering av betydningen av EUs lovgivningspakke for integrasjon av EUs finansmarkeder for de ulike delene av den norske finansnæringen og for Finanstilsynets rolle, og i hvilken grad kan pakken medføre lettelse i reguleringsbyrden for norsk finansnæring?

BEGRUNNELSE:

Kommisjonen la 4. desember 2025 frem en ny lovgivningspakke for integrasjon av EUs finansmarkeder. Pakken er en oppfølging av strategien om en spare- og investeringsunion, som kom i mars 2025. Forslagene innebærer endringer i en rekke direktiver og forordninger på finansmarkedsområdet, og innebærer på mange punkter økt grad av harmonisering, mindre rom for motstridende nasjonale regler, å fjerne muligheter for at nasjonale regler går lengre enn EU-regelverket (såkalt «gold-plating») og økt myndighet til EUs finansmarkedstilsyn, ESMA.

Svar:

Forslagspakken for å bygge et mer integrert europeisk kapitalmarked ble lagt frem av EU-kommisjonen 4. desember

2025 under navnet «Market integration package». Forslaget inngår i strategien for en spare- og investeringsunion (SIU) og knytter seg til to av fire hovedelementer i denne: «integration and scale».

og «efficient supervision». Formålet med forslagspakken er å gjøre EUs kapitalmarkeder mindre fragmenterte, og gjennom det bygge dypere og mer effektive kapitalmarkeder.

Pakken er omfattende og inneholder flere lovgivningsforslag som, om de vedtas, vil innebære endringer i en rekke regelverk på finansmarkedsområdet. Viktige elementer i pakken går ut på å fjerne barrierer for grensekryssende aktivitet innenfor verdipapirhandel, etterhandel og kapitalforvaltning, og økt sentralisering av tilsynskompetanse hos den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndigheten (ESMA). Det er foreslått forenklinger i regelverket blant annet gjennom harmonisering av regelverk for markedsinfrastruktur og kapitalforvaltere og mindre rom for nasjonale tilleggskrav. Forslaget som er lagt frem av EU-kommisjonen, skal nå behandles av Rådet for den Europeiske Union og Europaparlamentet.

Norsk finansmarkedsregulering er i stor grad basert på EØS-regler, og det er forventet at regelverk som

vedtas som en del av markedsintegrasjonspakken, vil bli vurdert som EØS-relevant og innlemmet i EØS-avtalen. Det er imidlertid for tidlig nå å vurdere de endelige konsekvensene av forslaget for norske aktører. Finansdepartementet følger regelutviklingen i EU tett, og arbeidet med innlemming i EØS-avtalen og nasjonal gjennomføring av EØS-relevant regelverk er høyt prioritert. Departementet

har nylig publisert en nyhetssak om EU-kommisjonens forslag. I nyhetssaken oppfordrer departementet til innspill fra berørte interessenter på forslaget, spesielt om forhold som kan være av særlig betydning for norske interesser, og som berørte aktører mener Finansdepartementet bør være oppmerksom på i sitt arbeid med oppfølging av regelverksforslaget.

SPØRSMÅL NR. 868

Innlevert 18. desember 2025 av stortingsrepresentant Line Marlene Haugen

Besvart 9. januar 2026 av forsknings- og høyere utdanningsminister Sigrun Aasland

Spørsmål:

Hvordan har utviklingen vært i antall ansatte ved Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse i perioden 2021-2025?

BEGRUNNELSE:

Ber om oversikt per år.

Svar:

Jeg viser til spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 868 fra stortingsrepresentant Line Marlene Haugen om utviklingen i antall ansatte i Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse i perioden 2021-2025. Nedenfor følger en oversikt basert på SSBs statistikk over antall ansatte i staten.

Antall arbeidsforhold i Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse for perioden 2021-2024:

2021	2022	2023	2024
195*	411	470	495

*Tallet for 2021 er lavere fordi HK-dir ble opprettet 1. juli i 2021, som gjør årsgjennomsnittet lavere.

For 2025 foreligger det ennå ikke tall fra SSB.

Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) ble opprettet 1. juli 2021, da oppgaveporteføljen til Kompetanse Norge, Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku) og Universell samt oppgaver fra Norsk senter for forskningsdata (NSD) og Unit – Direktoratet for IKT og fellestjenest-

er i høyere utdanning og forskning ble slått sammen til HK-dir.

Det har vært endringer i oppgaveporteføljen i perioden fram til 2025, som også har påvirket antall ansatte. De største endringene er følgende: I 2022 ble 34 ansatte overført fra Unit, da med tilsvarende reduksjon hos Unit/Sikt. I 2023 fikk HK-dir overført oppgaven med godkjenning av utenlandsk utdanning og fag- og yrkesopplæring med 50 ansatte fra NOKUT. Siden 2023 er 9 av 12 tidligere fylkeskommunale karriereveilederstillinger flyttet inn i HK-dir.

SPØRSMÅL NR. 869**Innlevert 18. desember 2025 av stortingsrepresentant Line Marlene Haugen****Besvart 9. januar 2026 av forsknings- og høyere utdanningsminister Sigrun Aasland****Spørsmål:**

Hvordan har utviklingen vært i antall ansatte ved NOKUT i perioden 2021-2025?

Svar:

Nedenfor følger en oversikt tilbake til 2017, basert på SSBs statistikk over antall ansatte i staten.

BEGRUNNELSE:

Ber om oversikt per år.

Antall arbeidsforhold i NOKUT og endringer i antall arbeidsforhold for periodene 2017-2021 og 2021-2024:

2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
127	136	143	152	153	139	91	93

2017-2021	2021-2024
26	-60

For 2025 foreligger det ennå ikke tall fra SSB, men det vil ventelig ikke avvike vesentlig fra 2024. Nedgangen i antall ansatte fra 2022 til 2023 skyldes en endring i ans-

varsområder mellom Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse og NOKUT.

SPØRSMÅL NR. 870**Innlevert 18. desember 2025 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 7. januar 2026 av kultur- og likestillingsminister Lubna Boby Jaffery****Spørsmål:**

Vil statsråden redegjøre for hvilket faktagrunnlag uttalelsen ble basert på, om statsråden vil korrigere en påstand som i ettertid fremstår som feilaktig og egnet til å villeda Stortinget og svekke Pantelotteriets omdømme, samt om statsråden vil beklage overfor både Stortinget og Røde Kors de konsekvenser denne feilinformasjonen kan ha hatt?

BEGRUNNELSE:

Den 15. desember 2025 uttalte statsråden på replikk fra Fremskrittspartiets stortingsrepresentant Morgan Lang-

feldt under behandlingen av Prop. 1 S (2025-2026), følgende:

«Røde Kors er heldig som får lov til å ha Pantelotteriet, som er et privat lotteri, der 56 pst. av disse 410 mill. kr går til Røde Kors og 44 pst. går til Thon Gruppen.»

Denne uttalelsen kan gi inntrykk av at nær halvparten av Pantelotteriets omsetning tilfaller Thon-Gruppen som overskudd, noe som synes å være direkte misvisende. Ifølge informasjon publisert på Pantelotteriets egne nettsider går 35,75 prosent av brutto omsetning til Røde Kors, tilsvarende om lag 55 prosent av nettoinntektene etter premier. 35 prosent går til premier, 9,75 prosent til daglig-

varebutikker, mens de resterende 19,5 prosentene benyttes til drift, markedsføring og investeringer i driftsselskapet Norsk Pantelotteri AS, som igjen eies av Røde Kors (40 prosent) og Olav Thon Stiftelsen (60 prosent). Det fremgår også eksplisitt at eventuelt overskudd brukes til utvikling av lotteriet.

Statsrådens fremstilling av økonomien i Pantelotteriet avviker vesentlig fra det lotteriets eiere selv opplyser, og kan ha bidratt til å skape et feilaktig inntrykk av hvordan midlene faktisk fordeles. Dette kan igjen ha påvirket Stortingets vurderinger og votering over Fremskrittspartiets forslag om å øke omsetningsgrensen, slik at Pantelotteriet kunne videreføres ut året.

Svar:

Omsetningsgrensen for Pantelotteriet er 410 mill. kr. Lotteritilsynet har opplyst at Røde Kors får utbetalt i overkant av 56 % av overskuddet, etter fratrukk for gevinster. Det resterende beløpet går til forvaltningen av driften av lot-

teriet, i hovedsak til driftsselskapet Pantelotteriet AS, der Thon-gruppen sitter med aksjemajoriteten.

Min omtale av de økonomiske forholdene rundt Pantelotteriet ble holdt på et overordnet plan. Jeg kunne sikkert vært mer presis eller detaljert på enkelte punkter. Jeg kunne f. eks. presisert det som er selvsagt for et lotteri, nemlig at Norges Røde Kors sin andel av overskuddet er basert på Pantelotteriets omsetning etter at gevinster er trukket fra. Gevinstandelen utgjør 35 %. Dette rokker uansett ikke ved det som var mitt hovedpoeng, at Røde Kors sitter igjen med betydelige beløp fra Pantelotteriet hvert år. I henhold til opplysninger fra Lotteritilsynet fikk Røde Kors utbetalt over 144 mill. kr i 2024. Året før var Røde Kors' inntekter fra Pantelotteriet 132,5 mill. kr. Dette kommer i tillegg til det Røde Kors får utbetalt over tippenøkkelen, som i 2025 utgjorde mer enn 330 mill. kr. Det kommer også i tillegg til andre statlige tilskuddsordninger Røde Kors nyter godt av, som f.eks. momskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner.

SPØRSMÅL NR. 871

Innlevert 19. desember 2025 av stortingsrepresentant Finn Krokeide

Besvart 7. januar 2026 av kultur- og likestillingsminister Lubna Boby Jaffery

Spørsmål:

Hvordan vurderer statsråden at DNS-blokkering kan iverksettes uten forskrift, når Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité uttrykkelig har slått fast at forskrift var «selve forutsetningen» for at hjemmelen kunne tas i bruk, og hvordan mener statsråden dette er forenlig med de alvorlige inngrep slike vedtak innebærer i borgernes personvern og rett til ytrings- og informasjonsfriheten?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mitt skriftlige spørsmål av 03.12.25 og til statsrådens besvarelse av spørsmålet den 10.12.25, jf. Dokument nr. 15:689 (2025-2026). Statsrådens besvarelse gir grunnlag for oppfølgende og avklarende spørsmål, om statsråden og departementets oppfatning av Stortingets signaler om regelverket ved DNS-blokkering.

Ethvert vedtak om DNS-blokkering vil ha betydelige konsekvenser for både personvernet og ytrings- og informasjonsfriheten til dem som rammes. DNS-blokkering innebærer i praksis at staten stanser borgernes tilgang til

informasjon og legger begrensninger på kommunikasjon via internett. Slike inngrep krever derfor klare rettssikkerhetsgarantier, særskilt hjemmel og forskriftsfestede prosedyreregler som sikrer forholdsmessighet, etterprøvbarehet og forutberegnelighet.

Under Stortingets behandling av regjeringens melding 29. april 2025 understreket daværende leder av Kontroll- og konstitusjonskomiteen, at det var et «klart flertall» i Stortinget som forutsatte at det skulle utarbeides en forskrift knyttet til personvern ved DNS-blokkering, og at dette «var selve forutsetningen den gangen da DNS-blokkering ble tillatt». Dette gir en tydelig presisering av lovgiverens intensjon og etablerer en parlamentarisk forutsetning for hvordan hjemmelen skal brukes.

Statsråden har i besvarelsen av nevnte skriftlige spørsmål, hevdet at departementets gjeldende praktisering av regelverket er i tråd med Stortingets føringer, og at forskrift ikke er nødvendig for å ta i bruk DNS-blokkering. Dette fremstår som en tolkning i direkte motstrid til Stortingets uttrykte forutsetninger.

På denne bakgrunn bes statsråden redegjøre for hvordan departementets praktisering harmonerer med Stortingets klare føringer og de grunnleggende rettsstatlige hensyn som gjør seg gjeldende ved slike inngrep.

Svar:

Vurderingen av at DNS-blokkering kan iverksettes er gjort på bakgrunn av etablerte regler om lovgivningslære og rettskildelære.

Stortinget har vedtatt et lovvedtak som gir Lotteritilsynet mulighet til å pålegge internettilbydere å gjennomføre DNS-blokkering av nettsteder som tilbyr

pengespill rettet mot det norske markedet uten tillatelse. Lovvedtaket er klart og uten forbehold om at iverksettelse av DNS-blokkering må avvende til det vedtas en forskrift. Det er heller ikke tatt et slikt forbehold i forarbeidene til lovvedtaket, herunder i innstillingen fra Familie- og kulturkomiteen, se Innst. 212 L (2023–2024) Pengespilloven mv., lovendr. (blokkering av nettsteder).

Jeg viser ellers til mine tidligere svar i saken som redegjør for hvordan borgernes personvern og rett til ytrings- og informasjonsfriheten allerede er ivaretatt i lovvedtaket med tilhørende forarbeider, i påvente av forskrift.

SPØRSMÅL NR. 872

Innlevert 19. desember 2025 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 12. januar 2026 av landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen

Spørsmål:

Hvordan har utviklingen vært i antall ansatte i Landbruksdirektoratet i perioden 2021-2025 samt hvilke nye oppgaver har Landbruksdirektoratet fått i samme periode, ber om oversikt per år?

Svar:

Tabellen nedenfor viser utviklingen i antall ansatte, samt nye arbeidsoppgaver, i Landbruksdirektoratet i årene fra 2021 til 2025.

År	Antall ansatte	Nye arbeidsoppgaver
2021	212	Styrking av det faglige arbeidet med arealbruken i landbruket knyttet til oppgaver innenfor klima og miljø
2022	214	Forvaltning av kompensasjonsordningen for ekstraordinære strømavgifter til jordbruk og veksthusnæringen Erstatningsordning i forbindelse med avvikling av pelsdyrhold
2023	219	Styrking av kompetanse knyttet til arealforvaltning og arbeidet med ivaretagelse av reindriftens arealer Overføring av oppgaver knyttet til oppfølging av norsk-finsk reingjerdekonvensjon og reingjerdet mot Russland

2024	242	I forbindelse med overtakelse av ansvaret for høstbare viltressurser fra Miljødirektoratet ble ny seksjon for vilt- og utmarksressurser etablert 1.9.24 Etablering og forvaltning av beredskapslager for matkorn Styrking av direktoratets arbeid med arealforvaltning, beredskap, klimaendringer og klimatilpasning
2025	249	Direktoratet overtok ansvaret for høstbare viltressurser 1.1.25 Forvaltning av forskrift om fordeling av overskuddet fra pengespill på hest Oppgaver knyttet til gjennomføringen av EUs avskogingsforordning (EUDR)

En del av økningen i antall ansatte skyldes en vekst i antall midlertidige stillinger fra 14 i 2021 til 28 i 2024 som følge av strømstøtteordningen, avviklingen av pelsdyrhold og ekstraordinært mange naturskadesaker etter

ekstremværet Hans. Det forventes en reduksjon i antall midlertidige stillinger i 2026 primært som følge av at behandlingen av søknader om erstatning etter avviklingen av pelsdyrhold er i sluttfasen.

SPØRSMÅL NR. 873

Innlevert 19. desember 2025 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 12. januar 2026 av landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for nye reguleringer samt påbud, forbud og forskrifter innen LMDs ansvarsområder i perioden 2021–2025, herunder hvilke av disse som medfører nye rapporterings- eller dokumentasjonskrav for bønder, skogeiere, matprodusenter og kommuner, ber om oversikt per år?

Svar:

Etter mitt syn er det viktig å unngå unødvendig regulering. Vurderingen av hva som er nødvendig må skje fra saksfelt til saksfelt og i lys av de faktiske forholdene.

Spørsmålet fra representanten er generelt formet, og gjelder mange av mine saksfelt. Det er gitt både lov- og forskriftsendringer som hører inn under departementets ansvarsområde i den aktuelle perioden. Noen av disse reglene kan inneholde påbud, forbud, rapporterings- eller dokumentasjonskrav som gjelder bønder, skogeiere, matprodusenter eller kommuner. Det er likevel ikke tilfelle for alle. Det er variabler i søkerresultatene i Lovdata når man søker på antall lover og forskrifter under departementet. Jeg har derfor lagt opp til en mer manuell gjennomgang i håp om å gi representanten et mer treffende svar enn det som følger av rene digitale søk. Jeg vil presisere at det også ved denne opptellingen er risiko for at listene kan være

mangelfulle eller inneholde feiltolkninger i forbindelse med utvelgelsen.

Helse- og omsorgsministeren, nærings- og fiskeriministeren og jeg er ansvarlige for matområdet under Mattilsynet, med våre respektive ansvarsområder. Redegjørelsen her begrenser seg til regelverk som er fastsatt av Landbruks- og matdepartementet og Mattilsynet på mitt ansvarsområde. Også tilskuddsregler, lokale forskrifter om organisering, f.eks. fylkesdeling og forskrifter om innkreving av gebyrer er holdt utenfor. Det samme gjelder i all hovedsak lokale forskrifter.

Innenfor enkelte saksfelt på matområdet er reguleringene en følge av forhold i andre land. Dette gjelder for eksempel reguleringer på dyrehelsefeltet som gjelder import av kjøtt, animalske produkter mv. fra andre EØS-land eller tredjeland. Mange slike reguleringer har sammenheng med alvorlige sykdomsutbrudd i de aktuelle landene. Det kan føre til ukentlige forskriftsendringer. Forbudene retter seg mot landene som har sykdomsutbrudd, og det er de som i utgangspunktet er ansvarlige for at det ikke føres ulovlige produkter ut av sonene. Videre er det en rekke forskrifter som regulerer forholdet mellom medlemsstatene og EU/EØS, herunder krav om overvåkingsprogrammer, sykdomsfri status m.m.

Lover og lovendringer

Stortinget har fastsatt en rekke lover/lovendringer innenfor Landbruks- og matdepartementets ansvarsområde i perioden fra 2021 til 2025. Mange av lovene inneholder påbud/forbud/dokumentasjonskrav osv. Se liste over lovene med de nyeste lovene først:

- Lov 20. juni 2025 nr. 102 om jakt, fangst og felling av vilt mv. (viltressursloven). Loven er ikke satt i kraft. Loven erstatter gjeldende viltlov (lov om jakt og fangst av vilt) og trer i kraft 1. juli 2026. Loven viderefører mye av innholdet i gjeldende viltlov.
- Lov 20. juni 2025 nr. 103 om forebygging og reduksjon av matsvinn (matsvinnloven). Loven er ikke satt i kraft.
- Lov 6. juni 2025 nr. 28 om endringer i reindriftsloven og jordskiftelova. Loven gjelder distriktsstyring, reintallsreduksjon, erstatning og tilgjengeliggjøring av jordskiftelova på interne forhold i reindriften.
- Lov 6. juni 2025 nr. 27 om endringer i konsesjonsloven (priskontroll på skogeiendommer, konsesjon til selskaper med begrenset ansvar og stiftelser m.m.) Loven strammer inn reglene om priskontroll på rene skogeiendommer og reglene om konsesjonsvurderingen når et selskap med begrenset ansvar eller stiftelse erverver landbrukseiendom.
- Lov 6. desember 2024 nr. 74 om endringer i sektorlovgivningen for å sikre at oppgaver til kommunene og fylkeskommuner tildeles i lover og forskrifter. Endringene tydeliggjør kommunens rolle ved behandlingen av saker etter de aktuelle lovene.

- Lov 9. juni 2023 nr. 32 om endringer i jordskiftelova, domstolloven og skjønnsprosessloven mv. (jordskiftelagdommerens deltakelse i lagmannsretten mv.)
- Lov 14. juni 2024 nr. 37 om endringer i viltloven mv. Endringen tydeliggjør dagens organisering på direktoratsnivå.
- Lov 16. juni 2023 nr. 66 om endringer i lov om forsvarlig hundehold (retting av inkurier).
- Lov 17. juni 2022 nr. 69 om endringer i hundeloven (forsvarlig hundehold).
- Lov 18. juni 2021 nr. 134 om endringer i lov om dyrevelferd (bestemmelser om avl, dekning av kostnader og behandling av personopplysninger).
- Lov 11. juni 2021 nr. 82 om endring av jordlova. Endringen innførte et forbud mot nedbygging av myr. Forbudet ble opphevet ved lov 14. juni 2024 nr. 37 om endringer i viltloven mv.
- Lov 11. juni 2021 nr. 83 om endringer i viltloven (bruk av kunstig lys ved jakt på villsvin).

Forskrifter

Departementet og underliggende etater har også fastsatt en rekke forskrifter. Jeg vil nevne følgende forskrifter/forskriftsendringer i perioden 2021 til 2025:

Året 2025

- Forskrift 29. januar 2025 nr. 116 om produksjon, omsetning og import av gjødselvarer av organisk opphav og visse uorganiske gjødselvarer. Forskriften fastsetter registreringsplikt for virksomheter som produserer, omsetter eller importerer gjødselvarer, rapporteringsplikt om avløpsslam og grenseverdier for tungmetaller i gjødselvarer.
- Forskrift 29. januar 2025 nr. 115 om lagring og bruk av gjødsel mv. Forskriften fastsetter maksgrenser som gjelder felles for alle gjødselslag, til erstatning fra tidligere grenser som særlig var rettet mot husdyrgjødsel. Nytt regelverk gir noen nye og endrete dokumentasjons- og rapporteringskrav for gårdbrukerne sammenliknet med tidligere. Blant disse er innføring av krav til gjødseljournal, og nye bestemmelser om gjødslingsplanlegging, som trer i kraft 1. januar 2026 til erstatning for den separate forskrift om gjødslingsplanlegging som blir opphevet. Som tidligere skal kommunen ha melding før bruk av gjødselvarer med avløpsslam, men det er fastsatt nytt krav om kartfesting av bruksstedet. Nytt regelverk gir også noen nye rapporteringsplikter for kommunene, herunder krav om å innrapportere dispensasjoner og enkeltvedtak som fattes etter nytt regelverk.
- Det er fastsatt lokal forskrift om regionale miljøkrav for jordbruket, se forskrift 4. mars 2025 nr. 371 som gjelder Innlandet, og forskrift 4. desember 2025 nr. 2445 om avgrenset spredeperiode for husdyrgjødsel og annen organisk gjødsel i en rekke kommuner i Rogaland

(den siste er ikke trått i kraft). Formålet med reglene er å redusere avrenning til sårbare vassdrag. Regionale miljøkrav skal sikre miljøforsvarlig drift av jordbruksareal.

- Det er videre fastsatt 124 forskrifter på matområdet innenfor saksfeltet dyrehelse, mattrygghet, planter/innsatsvarer, veterinærer, grensekontroll osv. som ligger til Mattilsynet. Se liste i vedlegg. Av disse inneholdt 20 forskrifter rapporterings- eller dokumentasjonskrav. 40 forskrifter inneholdt forbud og/eller påbud.
- Forskrift 24. september 2025 om at ører med reinmerker skal følge skinnen ved slakt fastsetter at ører på reinsdyr med reinmerke ikke skal skilles fra skinnen ved slakt med mindre slik skilling er tillatt etter annet regelverk.

Året 2024

- Forskrift 10. desember 2024 nr. 3031 om endring i forskrift om overføring av myndighet til kommunen, statsforvalteren, Landbruksdirektoratet og Direktoratet for mineralforvaltning etter konsesjonsloven, jordlova og odelsloven. Oppfølging av lov 6. desember 2024 nr. 74 om endringer i sektorlovgivningen for å sikre at oppgaver til kommunene og fylkeskommuner tildeles i lover og forskrifter.
- Forskrift 6. mars 2024 nr. 538 om EU-gjødselvarer (EU-gjødselvareforskriften). Forskriften fastsetter bl.a. bestemmelser om språk i merking og dokumentasjon, og om registrering av virksomheter.
- Det er fastsatt lokal forskrift om regionale miljøkrav for jordbruket, se forskrift 20. desember 2024 nr. 3467 for Vestfold og deler av Telemark og forskrift 10. juni 2024 nr. 952 som gjelder Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus og Gran. Formålet med reglene er å redusere avrenning til sårbare vassdrag. Regionale miljøkrav skal sikre miljøforsvarlig drift av jordbruksareal.
- Det er videre fastsatt 121 forskrifter på matområdet innenfor saksfeltet dyrehelse, mattrygghet, planter/innsatsvarer, veterinær grensekontroll osv. som ligger til Mattilsynet. Se liste i vedlegg. Av disse inneholdt 20 forskrifter rapporterings- eller dokumentasjonskrav. 36 forskrifter inneholdt forbud og/eller påbud.

Året 2023

- Forskrift 21. desember 2023 nr. 2333 om endring i forskrift om kvoteordningen for melk. Produksjonstaket ble senket til 700 000 liter for kumelk og 350 000 liter for geitemelk.
- Forskrift 9. november 2023 nr. 1801 om endring i forskrift om dokumentasjon, saksbehandling og erstatning etter naturskader (naturskadeerstatningsforskriften). Endring av egenandel.
- Forskrift 18. september 2023 nr. 1440 om forenklet saksbehandling av søknader om naturskadeerstatning etter flomhendelsene høsten 2023. Regler om dokumentasjon av skade. Det ble lempet på kravet til antall

innhentede anbud fra to til ett, og rammen for hva som kunne dekkes økte.

- Forskrift 7. juli 2023 nr. 1254 om endring i forskrift om overføring av myndighet til kommunene mfl. Hvor et selskap med begrenset ansvar søker konsesjon på erverv av landbrukseieendom legges avgjørelsesmyndigheten til Statsforvalteren.
- Det er fastsatt 118 forskrifter på matområdet innenfor saksfeltet dyrehelse, mattrygghet, planter/innsatsvarer, veterinær grensekontroll osv. som ligger til Mattilsynet. Se liste i vedlegg. Av disse inneholdt 15 forskrifter rapporterings- eller dokumentasjonskrav. 28 forskrifter inneholdt forbud og/eller påbud.

Året 2022

- Det er fastsatt 133 forskrifter på matområdet innenfor saksfeltet dyrehelse, mattrygghet, planter/innsatsvarer, veterinær grensekontroll osv. som ligger til Mattilsynet. Se liste i vedlegg. Av disse inneholdt 26 forskrifter rapporterings- eller dokumentasjonskrav. 42 forskrifter inneholdt forbud og/eller påbud.

Året 2021

- Det er fastsatt 87 forskrifter på matområdet innenfor saksfeltet dyrehelse, mattrygghet, planter/innsatsvarer, veterinær grensekontroll osv. som ligger til Mattilsynet. Se liste i vedlegg. Av disse inneholdt 15 forskrifter rapporterings- eller dokumentasjonskrav. 26 forskrifter inneholdt forbud og/eller påbud.

SPØRSMÅL NR. 874**Innlevert 19. desember 2025 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 9. januar 2026 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss****Spørsmål:**

Hvordan har utviklingen vært i antall ansatte i Havforskningsinstituttet i perioden 2021–2025 samt hvilke nye oppgaver har Havforskningsinstituttet fått i samme periode, ber om oversikt per år?

Svar:Utvikling i antall ansatte

	Antall arbeidsforhold							
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Havforskningsinst.	963	1 051	1 105	1 117	1 142	1 147	1 113	1 073

	Endringer i antall arbeidsforhold	
	2017–2021	2021–2024
Havforskningsinstituttet	179	- 69

Oppgaver

Havforskningsinstituttets ansvarsområde/mandat har i all hovedsak ligget fast i perioden.

Havforskningsinstituttets hovedoppgave er å framskaffe kunnskapsgrunnlag og gi råd til myndigheter og organer med roller i forvaltningen av marine ressurser, økosystemer og sjømat. Hva dette innebærer for instituttets oppgaver, er under stadig utvikling. Klimaendringer gir endringer i økosystemene og utbredelsen av fiskebestander, og det utvikles nye næringer som bl.a. havvind og torskeoppdrett. Økt konkurranse om arealer langs kysten gir økt behov for kunnskapsgrunnlag for arealforvaltningen.

Behovet for kunnskap på Havforskningsinstituttets ansvarsområde har økt, samtidig som det økonomiske handlingsrommet har blitt trangere. Metoder og hjelpemidler for datainnhenting, forskning og rådgiving er i sterk utvikling. Det er derfor satt i gang en omstilling av Havforskningsinstituttet, med sikte på bedre og mer effektiv kunnskapsproduksjon. Instituttet skal ta i bruk ny teknologi, digitalisere og utnytte mulighetene som kunstig intelligens, satellittdata og modellering gir, og arbeide for å utvikle potensialet som finnes i å dele data mellom næring og forvaltning. Inntil full effekt av omstillingen

Tabellen under viser utviklingen i antall arbeidsforhold ved Havforskningsinstituttet i perioden 2017–2024. For 2017 er det oppgitt summen av tallene for Norsk institutt for ernærings- og sjømatforskning (NIFES) og Havforskningsinstituttet, siden de to instituttene ble slått sammen fra 2018. Det foreligger ikke tall for 2025 ennå. Kilde for tallene er Statistisk sentralbyrå.

oppnås, kan det for en periode måtte påregnes noe lavere kunnskapsproduksjon.

Havforskningsinstituttet styres overordnet gjennom føringer i instruks og tildelingsbrev. Innenfor disse rammene prioriterer instituttet oppgaver og aktiviteter selv, innenfor de økonomiske rammene som er tilgjengelige.

I den følgende oversikten er det oppgitt hvilke nye oppgaver instituttet har fått i perioden 2021–2025:

2021:

- Havforskningsinstituttet fikk økt bevilgning på 11 mill. kroner til videreutvikling av kystovervåkingen gjennom Coastwatch-programmet.
- Havforskningsinstituttet fikk økt bevilgning på 4,6 mill. kroner til økt innsats på datafattige bestander av fisk, krepsdyr og sjøpattedyr.

2022:

- Havforskningsinstituttet fikk ansvaret for drift av Kartverkets fartøy «Hydrograf». Kartverket disponerer 90 pst. av tokttiden, og dekker tilsvarende 90 pst. av kostnadene til drift og vedlikehold av fartøyet. Havforskningsinstituttet disponerer 10 pst. av tokttiden, og dekker sin andel av kostnadene innenfor eget budsjett.

- I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2022 fikk Havforskningsinstituttet i oppdrag å reetablere Lofoten Vesterålen havobservatorium, som ble skadet i 2021. Havobservatoriet består av en kabel som er påmontert noder og sensorer som detekterer ulike data i vannmassene. Dataene benyttes i forskning og overvåking av marint miljø. Samlet ramme for reetableringen er 57,8 mill. kroner. Dette er finansiert med egen bevilgning, og delvis dekket inn ved en ettårig reduksjon på 20 mill. kroner i instituttets driftsbevilgning i 2023.
- I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2022 fikk Havforskningsinstituttet økt bevilgning på 10 mill. kroner til styrking av kunnskapsgrunnlaget for sameksistens mellom havnæringene.

2023:

- Havforskningsinstituttet fikk økt bevilgning på 7,5 mill. kroner til å styrke kunnskapsgrunnlaget for utvikling av havvind og havbruk til havs.
- Forskningsfartøyet «Prinsesse Ingrid Alexandra» ble satt i drift våren 2023. Havforskningsinstituttet disponerer 90 pst. av tokttiden og dekker tilsvarende 90 pst. av drifts- og vedlikeholdskostnader. Nord universitet disponerer 10 pst. av tokttiden og dekker 10 pst. av kostnadene.
- Forskningsfartøyet «Kristine Bonnevie» ble tatt ut av drift høsten 2023.

2024:

- Havforskningsinstituttet fikk i oppdrag fra Energidepartementet å bidra til kunnskapsgrunnlaget for etablering av havvind til havs. Oppdraget er finansiert over Energidepartementets budsjett.
- I forbindelse med nysaldering av statsbudsjettet 2024 fikk Havforskningsinstituttet en bevilgning på 8 mill. kroner til styrket ressursforskning i Barentshavet og kystområdene i nord, og 3 mill. kroner til utvikling av forvaltningsverktøy for kystsonen i Finnmark og Nord-Troms.

2025:

- I Prop. 1 for 2025-budsjettet var det en hovedprioritering å omstille instituttets kunnskapsproduksjon. Det vises til nærmere omtale ovenfor.
- Havforskningsinstituttet fikk i oppdrag fra Energidepartementet å kartlegge havbunn og økosystemer i områder som kan være aktuelle for utvinning av havbunnsmineraler. Oppdraget er finansiert over Energidepartementets budsjett.
- Havforskningsinstituttet fikk fra 1. juni ansvaret for drift av fartøyet «H.U. Sverdrup II» som eies av Forsvarets forskningsinstitutt (FFI). Dette er et rent driftsoppdrag, der FFI disponerer hele tokttiden og dekker alle kostnader til drift og vedlikehold.
- I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2025 fikk Havforskningsinstituttet en bevilgning på 10 mill. kroner til ressursforskning i nordområdene.

SPØRSMÅL NR. 875

Innlevert 19. desember 2025 av stortingsrepresentant Stig Even Lillestøl

Besvart 12. januar 2026 av næringsminister Cecilie Myrseth

Spørsmål:

Hvordan har utviklingen vært i antall ansatte i Justervesenet i perioden 2021-2025 samt hvilke nye oppgaver

har Justervesenet fått i samme periode, ber om oversikt per år?

Svar:

Tabell for antall arbeidsforhold i perioden 2017–2025:

	Antall arbeidsforhold								
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*
Justervesenet	98	102	103	102	101	99	98	102	103

Kilde: SSB, *estimat fra Justervesenet

Tabell for endringer i antall arbeidsforhold 2017–2021 og 2021–2025

	Endringer i antall arbeidsforhold	
	2017-2021	2021-2025
Justervesenet	3	2

Tabell for nye oppgaver (fra og med oppført år):

	Nye oppgaver
2021	Større FoU-aktivitet som følge av det europeiske metrologipartnerskapet
2022	Sentral rolle i Jammetest-samarbeidet
2023	Tilsyn med krav til vann- og varmemålere under bruk
2024	Godkjent som forskningsorganisasjon av Norges forskningsråd
2025	Tilsyn med krav til gassmålere

SPØRSMÅL NR. 876**Innlevert 19. desember 2025 av stortingsrepresentant Stig Even Lillestøl****Besvart 12. januar 2026 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

Har statsråden oversikt over merkostnader i henholdsvis kommuner, fylkeskommuner og offentlige etater som følger av innføringen av 30 % vekting av klima/miljø i offentlige anskaffelser?

Svar:

Jeg er opptatt av at offentlige innkjøp skal være effektive og bærekraftige og ikke kreve mer ressurser fra forvaltningen enn nødvendig. Derfor er ett av regjeringens mest sentrale målsetninger for anskaffelsesregelverket forenkling og kutt i transaksjonskostnader. I Prop. 147 L (2024-2025) foreslår regjeringen endringer i anskaffelsesloven som skal tilrettelegge for forenklinger i de nasjonalt regulerte anskaffelsene. Forenklinger i regelverket er særlig viktig for mindre oppdragsgivere, herunder for mange kommuner og fylkeskommuner.

Anskaffelsesregelverket gir oppdragsgiverne fleksibilitet til å vurdere hvilke konkrete klima- og miljøhensyn som bør legges vekt på i den enkelte anskaffelsen. Dette gjør det mulig å tilpasse anskaffelsen til oppdragsgivers behov, budsjett, leverandørmarkedssituasjonen, lokale og regionale forhold mv. Hovedregelen om 30 prosent vekting kan erstattes med klima- og miljøkrav i kravspesifikasjonen, dersom det er klart at dette gir en bedre klima-

og miljøeffekt. Kostnadene ved klima- og miljøhensyn vil derfor variere avhengig av hvilke typer kriterier eller krav som stilles, ambisjonsnivået i kravene eller kriteriene, hvilke markeder det dreier seg om mv.

Når en oppdragsgiver skal lage en konkurranse om en vare eller tjeneste må oppdragsgiveren gjøre en rekke faglige vurderinger av hvordan varen og tjenesten skal evalueres og leveres, for eksempel hvilke krav til kvalitet og tekniske minimumskrav som skal gjelde, og om det skal forhandles om prisene og om fremgangsmåten for hvordan de tilbudte prisene skal sammenlignes. Oppdragsgivere gjør med andre ord flere ulike tilpasninger og valg i den enkelte konkurransen som påvirker varens eller tjenestens pris. Klima- og miljøaspekter er dermed kun ett av flere forhold som må tilpasses den enkelte konkurransen og evalueringen av tilbudene, som kan ha påvirkning på prisen. Dette gjør det utfordrende å isolere og tallfeste kun én av faktorene som vil ha innvirkning på varens eller tjenestens pris.

Klima- og miljøvennlige varer eller tjenester vil ikke alltid være dyrere for oppdragsgiver, de kan også være billigere. Dette gjelder særlig dersom oppdragsgiver ikke bare ser på innkjøpsprisen, men også ser på kostnader gjennom hele produktets eller tjenestens levetid.

SPØRSMÅL NR. 877**Innlevert 19. desember 2025 av stortingsrepresentant Rikard Spets****Besvart 12. januar 2026 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

Hvordan har utviklingen vært i antall ansatte i Statkraft i perioden 2021–2025, ber om oversikt per år?

Svar:

Antall ansatte i Statkraft framgår av selskapets årsrapporter, som er tilgjengelige på selskapets nettsider. Der oppgis antall ansatte ved utgangen av regnskapsåret, og det siste tilgjengelige tallet er per 31. desember 2024.

For perioden 2021–2024 var antall ansatte ved utgangen av året som følger:

2021	2022	2023	2024
4 782	5 312	6 199	6 915

Veksten i perioden reflekterer veksten i selskapets aktivitetsnivå. Tallene inkluderer datterselskaper som konsolideres i selskapets regnskaper, blant annet Skagerak Energi.

Tall per utgangen av 2025 er ikke klare, men vil som vanlig offentliggjøres ved fremleggelsen av selskapets årsrapport i begynnelsen av mars.

Statkraft annonserte sommeren 2025 endringer i sin strategi, med en satsing på færre land og teknologier. Selskapet avslutter sin satsing i India og enkelte europeiske land og har stoppet sin satsing på hydrogen og havvind. Formålet er å styrke lønnsomheten ved å konsentrere investeringene i modne fornybarteknologier i de mest attraktive markedene. Statkraft vil fortsatt være et ledende fornybarselskap med omfattende virksomhet i Norge og flere attraktive markeder i Europa og Sør-Amerika, og vil fremover fokusere sine investeringer på norsk vannkraft samt sol- og vindkraft og batterianlegg for fleksibilitet i kraftnettet.

Endringene har medført at selskapet har solgt eller er i ferd med å selge seg ut av virksomhet som ikke omfattes av den nye strategien. Selskapet opplyser at den nye strategien, kombinert med effektiviseringstiltak, vil redusere lønns- og driftskostnader, og anslår at antall årsverk i Statkraft-konsernet vil bli redusert med rundt 1 000. Denne prosessen er ikke avsluttet og vil derfor ikke fullt ut bli reflektert i årsrapporten for 2025. Ifølge Statkraft vil antall ansatte ved utgangen av 2025 imidlertid være lavere enn ved utgangen av 2024.

Statens eierskap i Statkraft forvaltes iht. ramme- ne som framgår av eierskapsmeldingen, jf. Meld. St. 6. (2022–2023). Dette innebærer blant annet at det er styret og ledelsen i selskapet som har ansvaret for driften av selskapet, herunder for at selskapet drives på en effektiv måte og at organisasjonen er tilpasset selskapets behov.

Statens mål som eier i Statkraft er høyest mulig avkastning over tid innenfor bærekraftige rammer. I tråd med statens forventninger er forhold som organisering, kostnadsutvikling og effektiv drift en sentral del av departementets eierdialog med selskapet.

SPØRSMÅL NR. 878

Innlevert 19. desember 2025 av stortingsrepresentant Rikard Spets

Besvart 14. januar 2026 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Hvordan har utviklingen vært i antall ansatte i Statnett i perioden 2021-2025, ber om oversikt per år?

Svar:

Vi trenger mer kraft i årene framover for å trygge arbeidsplasser og skape nye muligheter for Norge. Industri og annen næring skal styrke konkurransekraften sin gjennom å skifte ut fossil energi med fornybar kraft. Vi skal realisere muligheter for nye arbeidsplasser innenfor industri og næringsliv. Regjeringen har derfor tatt en rekke grep for å sørge for mer kraft og økt nettkapasitet i årene framover. Vi har fått gjennomført en historisk styrking av energimyndighetene. Vi har også fulgt opp regjeringens

Handlingsplan for raskere nettutbygging og bedre utnyttelse av nettet som ble lagt fram våren 2023. Tiltakene i handlingsplanen skal bidra til å korte ned tidsbruken i myndighetsbehandlingen av konsesjonssøknader om nett, mer effektive tilknytningsprosesser og bedre utnyttelse av strømmettet. Vi ser nå resultater av disse tiltakene, ved at investeringene i både nett og produksjon øker sammenliknet med tidligere år.

Statnett har ansvar for å utvikle og drifte transmissjonsnettet på en samfunnsøkonomisk rasjonell måte. Tallene i Tabell 1 viser utviklingen i antall faste ansatte i Statnett i perioden 2021-2025. For årene 2021-2024 er det oppgitt tall for fjerde kvartal. Tallene oppgitt for 2025 er fra tredje kvartal.

Tabell 1: Utviklingen i antall faste ansatte i Statnett i perioden 2021-2025

År	Antall faste ansatte
2021 Q4	1549
2022 Q4	1568
2023 Q4	1720
2024 Q4	1928
2025 Q3	2103

Et økt aktivitetsnivå innen nettutvikling og nettnyttelse kan tilsi at det har vært behov for en vekst i bemanningen i Statnett, og ifølge Statnett bidrar bemanningsutviklingen til å øke foretakets gjennomføringsskapasitet. Samtidig er jeg svært opptatt av at Statnett skal ha fokus på kostnadseffektivitet, herunder i egen virksomhet, og dette er noe jeg følger opp i eierdialogen. I en tid der det skal gjennomføres store nettinvesteringer er kostnadseffektivitet spesielt viktig for at ikke nettleien skal øke mer enn nødvendig.

SPØRSMÅL NR. 879**Innlevert 19. desember 2025 av stortingsrepresentant Morten Kolbjørnsen****Besvart 12. januar 2026 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik****Spørsmål:**

Kan statsråden opplyse om hvilke prosjekter og oppgaver innleide konsulenter jobber med i FD, FMA og FLO, og hvorfor disse oppgavene ikke kan løses av egne ansatte i forsvarssektoren?

BEGRUNNELSE:

Forsvarssektoren under ett står for den største statlige konsulentbruken, med 2,6 milliarder kroner i 2024. Dette er et betydelig beløp, det er derfor nødvendig å få en oversikt over de oppgaver som løses med konsulenter og hvorfor disse oppgavene ikke kan løses av egne ansatte.

Svar:

I mitt svar legger jeg til grunn at representanten Kolbjørnsens tallgrunnlag, oppgitt i begrunnelsen for spørsmålet, har referanse til artikkelen på Forsvarets forum, publisert 25. november 2025. Med det som forutsetning legger jeg videre til grunn at representanten sikter til bruk av konsulenttjenester i året 2024 for Forsvarsdepartementet (FD), Forsvarsmateriell (FMA) og Forsvarets logistikkorganisasjon (FLO).

Siden representanten Kolbjørnsen i begrunnelsen for spørsmålet viser til tall for samlet konsulentbruk for forsvarssektoren i 2024, vil jeg for ordens skyld nevne at forsvarssektoren på det tidspunkt bestod av Forsvarsdepartementet, samt etatene Forsvarsmateriell, Forsvarsbygg og Forsvarets forskningsinstitutt.

I 2024 benyttet Forsvarsdepartementet konsulenttjenester hovedsakelig innenfor ulike IKT-utviklingstiltak. Et av tiltakene var forberedelse til opprettelse av Statens graderte plattformtjenester (SGP) som egen etat fra 1. januar 2025, herunder også utvikling av nasjonalt hemmelig nett (NHN) og drift og videreutvikling av Nasjonalt Begrenset Nett (NBN).

Et annet IKT-tiltak der Forsvarsdepartementet benyttet konsulenttjenester i 2024 var arbeidet med program for felles IKT-tjenester i departementsfellesskapet, inkludert statsministerens kontor, departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon og norske utenriksstasjoner. Dette er et tiltak som må sees på tvers i statsforvaltningen, og ikke må knyttes til Forsvarsdepartementet og forsvarssektoren alene. Forsvarsdepartementets behov for konsulentbistand på IKT-området anses i hovedsak å være av midlertidig art, og gir departementet tilgang til

nødvendig spesialkompetanse for å lykkes med utvikling og gjennomføring av store prosjekter og reformer.

I 2024 kjøpte Forsvarets logistikkorganisasjon konsulenttjenester for i underkant av 25 millioner kroner, og tjenestene knyttet til konkrete og forbigående behov. Fra 1. oktober samme år ble ansvaret for anskaffelser i forsvarssektoren virksomhetsoverdratt og samlet i Forsvarsmateriell.

Når det gjelder Forsvarsmateriell, var den største delen av Forsvarsmateriells konsulentbruk i 2024 knyttet til konkrete anskaffelser av materiell og vedlikehold av materiell. Konsulenttjenestene omfatter både innleie av kapasitet og tjenester knyttet til konkrete materiellanskaffelser og vedlikehold, herunder teknisk bistand, samt design og utvikling av materiell og systemløsninger fra produsentene. I denne kategorien føres ikke kun innleie av personell og tjenester som tradisjonelt kan forstås som konsulenttjenester.

Hovedtyngden av utgifter til konsulenter knyttet til konkrete utviklingsoppgaver og leveranser av materiell og systemer til Forsvaret. Eksempelvis er det siden 2020 ført 380 mill. kroner på kap. 1760 post 45 til Kongsberggruppen knyttet til blant annet utvikling av Super Sonic Strike Missile, Joint Strike Missile til F-35 og utvidet rekkevidde på luft-til-luft-missiler (AMRAAM ER). Det er nødvendig å kjøpe tjenester både for å opprettholde tilstrekkelig kapasitet i prosjektorganisasjonene som gjennomfører anskaffelsene, og for å sikre tilgang på spisskompetanse.

SPØRSMÅL NR. 880

Innlevert 19. desember 2025 av stortingsrepresentant Morten Kolbjørnsen

Besvart 12. januar 2026 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Kan statsråden opplyse om hva økningen i bruken av konsulenter skyldes, og vil den bli redusert i 2026?

BEGRUNNELSE:

Til tross for at alle offentlige virksomheter siden 2022 har fått instruks om å kutte i konsulenter, har Forsvaret økt sin konsulentbruk med 16,7 prosent fra 2023.

Svar:

Det gjennomføres nå et historisk et løft for Forsvaret, som hele Stortinget har stilt seg bak. Alle forsvarsgrenene styrkes, med flere folk og nye kapasiteter. Langtidsplanen, som ble lagt frem våren 2024 legger grunnlaget for denne satsingen. I RNB 2024 fulgte regjeringen opp planen med en styrking av forsvarsbudsjettet på 13 mrd. kroner, fordelt med seks milliarder til militær støtte til Ukraina og sju milliarder til økt operativ evne i Forsvaret. Fra 2023 til 2024 økte Forsvarets driftsbevilgning med 5,7 mrd. kroner nominelt. Rask oppbygging av Forsvaret gir et behov også for å bruke konsulenter.

I mitt svar legger jeg til grunn at representanten Kolbjørnsens tallgrunnlag, oppgitt i begrunnelsen for spørsmålet, har referanse til artikkelen på Forsvarets forum, publisert 25. november 2025. Med det som forutsetning legger jeg videre til grunn at representanten sikter til

endringen i bruk av konsulenttjenester for Forsvaret som etat fra 2023 og 2024.

For å besvare spørsmålet har departementet innhentet informasjon fra Forsvaret. Etaten opplyser på generelt grunnlag om at konsulenter i hovedsak benyttes hvis kompetansebehovet er sporadisk eller kompetansen ikke finnes blant egne ansatte. Sistnevnte gjelder særlig IKT-området og spisskompetanse i forbindelse med oppdatering av våpensystemer.

Med hensyn til endringen fra 2023 til 2024, vil jeg påpeke at veksten i Forsvarets konsulentbruk ikke var 16,7 prosent, som angitt i begrunnelsen for spørsmålet, men 10,3 prosent. Justert for prisstigning gir dette en økning på 7,8 prosent. Endringen fra 2023 til 2024 var ifølge opplysninger fra Forsvaret knyttet til IKT-området, og må sees i sammenheng med at Forsvaret er inne i en omfattende og kompleks digital transformasjon. Denne omleggingen er en viktig del av og forutsetning for gjennomføringen av forsvarsløftet. Forsvaret oppgir videre at som en konsekvens av dette arbeider etaten aktivt med å rekruttere ansatte på IKT-området, både for å bygge kompetanse internt og erstatte bruk av konsulenter.

Forsvarets interne budsjett for 2026 vil først være endelig fordelt og detaljert i løpet av januar. Etaten oppgir at bruken av konsulenter forventes å ligge på omtrent samme nivå som i foregående år. På den ene siden arbeider Forsvaret aktivt med å redusere konsulentbruken, mens på den annen side bidrar den kraftige og raske veksten og omstillingen i sektoren til at det er behov for konsulenter i tiden fremover.

SPØRSMÅL NR. 881

Innlevert 19. desember 2025 av stortingsrepresentant Kristoffer Sivertsen

Besvart 12. januar 2026 av næringsminister Cecilie Myrseth

Spørsmål:

Hvordan har antall ansatte i offentlig sektor utviklet seg når det gjelder håndtering av miljøkrav i offentlige an-

skaffelser, for eksempel ved beregning av utslippsreduksjoner som nullutslipp på byggeplasser eller bruk av klimavennlige materialer som biomasse i asfalt?

Svar:

Jeg er opptatt av at offentlige innkjøp skal være effektive og bærekraftige og ikke kreve mer ressurser fra forvaltningen enn nødvendig. Derfor er ett av regjeringens mest sentrale målsetninger for anskaffelsesregelverket forenkling og kutt i transaksjonskostnader. I Prop. 147 L (2024-2025) foreslår regjeringen endringer i anskaffelsesloven som skal tilrettelegge for forenklinger i de nasjonalt regulerte anskaffelsene.

Regjeringen vedtok endringer i anskaffelsesregelverket fra 1. januar 2024 som innebærer at klima og miljø som hovedregel skal vektes med minimum 30 prosent i offentlige anskaffelser. Formålet med reglene er å redusere det samlede klimaavtrykket og miljøbelastningen fra offentlige anskaffelser. Reglene gir oppdragsgiver et stort handlingsrom. Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) veileder oppdragsgivere om hvordan de kan gjennomføre offentlige anskaffelser i henhold til kravene, og har blant annet eksempler på krav og kriterier som kan stilles i konkrete anskaffelser, og effekt- og analyseverktøy for konkrete anskaffelser. Dette kan redusere oppdragsgivernes ressursbruk knyttet til klima- og miljøkrav.

Det er over tusen offentlige oppdragsgivere i Norge, og antallet ansatte som jobber med offentlige anskaffelser i ulike organisasjoner varierer. Anskaffelsesloven gjelder for statlige myndigheter, fylkeskommunale og kommunale myndigheter og offentligrettslige organer. Noen oppdragsgivere har egne innkjøpsavdelinger, mens andre ikke har egne årsverk som er fullt dedikert til å utelukkende arbeide med innkjøp. Et vellykket innkjøp krever ofte samarbeid mellom bestilleren og det faglige innkjøpspersonellet. Innkjøpsfunksjoner i det offentlige ivaretas dermed av flere ansatte enn dem som er formelt tilknyttet innkjøpsavdelinger. Det finnes ingen komplett oversikt over antall ansatte i offentlig sektor som jobber helt eller delvis med offentlige anskaffelser. Dette var også tilfellet før klima- og miljøkravene trådte i kraft. Det er derfor ikke mulig å si noe sikkert om hvordan antallet ansatte i offentlig sektor har utviklet seg når det gjelder håndtering av offentlige anskaffelser generelt, eller klima- og miljøkravene i anskaffelser spesielt.

Gjennomføring av en innkjøpsprosess krever ofte sammensatt kompetanse, herunder økonomisk styring, kunnskap om anskaffelsesregelverket, regelverk knyttet til den aktuelle varen eller tjenesten, og tekniske vurderinger. Det føres ikke en felles nasjonal oversikt over hvor mye tid offentlige ansatte bruker på spesifikke, avgrensede deler av innkjøpsprosessen eller sektorspesifikke regelverk i hver enkelt anskaffelse. Herunder føres det ikke oversikt over antall ansatte i det offentlige som har brukt hele eller deler av sin arbeidsdag til å beregne utslippsreduksjoner som nullutslipp på byggeplasser eller

bruk av klimavennlige materialer som biomasse i asfalt i offentlige anskaffelser.

Anskaffelsesloven regulerer innkjøp av et vidt spenn kontrakter som er ulike i sitt omfang og i sin art. Regelverket gir derfor oppdragsgiverne fleksibilitet til å vurdere hvilke konkrete klima- og miljøhensyn som bør tas i den enkelte anskaffelsen. Dette gjør det mulig å tilpasse anskaffelsen til for eksempel oppdragsgivers behov, budsjett, leverandørmarkedssituasjon og lokale og regionale forhold.

Det ville være svært ressurskrevende dersom regjeringen skulle holde oversikt over hvor mye tid hver enkelt offentlig ansatt til enhver tid brukte til å håndtere ulike regelverk i anskaffelsesprosessen. Dette ville også være i strid med ett av regjeringens mest sentrale mål for anskaffelsesregelverket, nemlig forenkling og kutt i transaksjonskostnader.

Avslutningsvis vil jeg påpeke at de aller fleste nye jobbene under denne regjeringen har kommet i privat sektor. SSB sine nasjonalregnskapstall viser at antall sysselsatte i Norge økte med 165 000 gjennom forrige stortingsperiode (dvs. fra 3. kvartal 2021 – 3. kvartal 2025). Om lag 18 prosent av denne veksten har kommet i offentlig forvaltning. Til sammenligning økte den samlede sysselsettingen med 95 000 og 108 000 de to foregående stortingsperiodene. Over 40 pst. av sysselsettingsveksten kom i offentlig forvaltning i disse periodene.

SPØRSMÅL NR. 882

Innlevert 19. desember 2025 av stortingsrepresentant Tor Mikkell Wara
Besvart 12. januar 2026 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Klima- og miljøkrav har medført betydelige rapporteringsbyrder for industri og næringsliv, hvordan har utviklingen vært i antall ansatte i offentlige instanser som håndterer denne rapporteringen og kan det gis en årlig oversikt for perioden 2021–2025?

Svar:

Det har ikke vært en økning i antall ansatte som håndterer rapporteringsforpliktelser på forurensningsområdet. Rapportering har vært et vilkår i mange tillatelser etter forurensningsloven siden loven ble vedtatt i 1981. Rapporteringens innhold og form har imidlertid endret seg noe. Både Miljødirektoratet og Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) er forurensningsmyndighet etter forurensningsloven, og stiller krav om rapportering fra virksomheter som har tillatelse. DSA har siden 2024 arbeidet med å digitalisere forvaltningen etter forurensningsloven, og rett før jul ble det lansert en ny modul for **årsrapportering**. I 2026 arbeider Miljødirektoratet med en ny digital plattform som vil forenkle rapporteringsarbeidet. Dette digitaliseringsarbeidet har medført noe ekstra ressursbruk i 2025.

Det har skjedd en viss økning av Miljødirektoratets ressursbruk som følge av nye rapporteringskrav i EUs klimavoteregelverk. Dette regelverket er innlemmet i EØS-avtalen og gjennomført i norsk rett gjennom klimavoteloven og klimavoteforskriften. I 2023 ble det vedtatt å etablere et nytt kvotesystem for veitransport, bygninger og andre sektorer (ETS2). Det er foreløpig ikke innført kvoteplikt i dette systemet, men brenseloperatørene som omfattes av systemet har siden 2025 måttet ha tillatelse og de må overvåke hvor mye brensel de selger og rapportere dette til Miljødirektoratet. Avfallsforbrenning (11 norske anlegg) er også kommet inn i kvotesystemet fra 1.1.2024. Foreløpig er det kun plikt til overvåking og rapportering av utslipp – ikke kvoteplikt, men inkludering av avfallsforbrenning har bidratt til økt rapportering. Maritim transport ble inkludert som ny sektor i kvotesystemet fra 1.1.2024, noe som medfører en økning i rapporteringskravene. Utvidelse av virkeområdet for det norske omsetningskravet for biodrivstoff medfører også økte rapporteringskrav.

Følgende tabell gir oversikt over utviklingen i Miljødirektoratets arbeid med rapportering fra industri og næringsliv, sammenlignet med aktivitetsnivået i 2020:

Tabell 1: Årsverk for å følge opp økt rapportering til Miljødirektoratet som følge av EUs klimavoteregelverk og utvidelse av virkeområdet på det norske omsetningskravet for biodrivstoff.

År	ETS2	Kvote-regi-ster	Industri	Avfalls-for-brenn-ing	Luftfart	Maritim transport	Omset-nings-krav
2020	-	-	0,7 (behandling av utslipps-rapporter)	-	< 0,1 (behandling av utslipps-rapporter)	-	1,5
2021	-	-	-	-	-	-	-
2022	-	-	1 (tildelings-rapportering)	-	-	-	-
2023	-	-	1 (tildelings-rapportering)	-	-	-	0,5

2024	0,21 (utstede til- latelse til 36 brennels-ope- ratorer)	0,35 (etablering av drifts- kontoer, primært skipsfart)	-	0,35 (utstede over- våkingspla- ner)	0,1 (kontroll av SAF* i utslipps- rapporter)	0,2 (kontroll av over-vå- kings-planer)	0,5
2025	0,4 (vurdere over- våkingsplaner, gjennomgang av utslipps- rapporter, oppfølging av forbedrin- ger i overvå- kings-planer)	0,35 (etablere driftskonto, primært skipsfart)	1 (tildelingsrap- portering for 2024 og 2025)	0,35 (oppdater-ing av overvå- kingsplaner, behand-ling av utslipps- rapporter og forbed- rings-rappor- ter)	0,1 (kontroll av SAF* i utslip- ps-rapporter, beregning av tildeling for SAF*)	1,2 (kontroll av over-vå- kings-planer og utslip- ps-rapporter)	1

* SAF (Sustainable Aviation Fuels) er en forkortelse for bærekraftig flydrivstoff

Ressursene Miljødirektoratet bruker for å håndtere rapporteringen varierer fra år til år. For eksempel beregnes tildelingen av vederlagsfrie kvoter i utgangspunktet for perioder på fem år av gangen. Arbeidet vil derfor kunne toppe seg i forbindelse med oppstart av en ny tildelingsperiode. Tilsvarende gjelder ved inkludering av nye sektorer i kvotesystemet, der det kan bli økt omfang av rapporteringen i en oppstartsfase, når alle de nye virksomhetene skal ha tillatelser, overvåkingsplaner og konto i klimavoteregisteret. Som følge av at skipsfart er

inkludert i kvotesystemet skal Miljødirektoratet for eksempel godkjenne ca. 650 overvåkingsplaner og kontrollere ca. 800 utslippsrapporter. Utslippsrapportene kontrolleres årlig, men når en overvåkingsplan er godkjent for et skip er det lite arbeid med å holde disse oppdatert.

Miljødirektoratet tar gebyrer for sine myndighetshandlinger i klimakvotesystemet inkludert, men ikke begrenset til oppgavene som er tatt med i tabellen ovenfor.

Klima- og miljødepartementet er ikke direkte involvert i rapportering fra industri og næringsliv.

SPØRSMÅL NR. 883

Innlevert 19. desember 2025 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 7. januar 2026 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Forsvarets rammeavtaler blir i mange tilfeller benyttet selv om gyldigheten har gått ut.

Hvilke tiltak vil statsråden iverksette for å forenkle rammeavtale-regimet i Forsvaret, slik at avtaleverket ivaretar Forsvarets behov og leverandørenes forutsigbarhet?

BEGRUNNELSE:

Riksrevisjonen påpekte i oktober 2024 at Forsvaret overskrider både beløp og varighet for flere av sine ram-

meavtaler. Dessverre har det de siste dagene fremkommet at dette fortsetter også i 2025. Dette tyder på at det er en svakhet i måten disse avtalen inngås og forvaltes.

Svar:

Forsvarssektoren forholder seg til relevant regelverk knyttet til rammeavtaler – som Lov om offentlige anskaffelser, Forskrift om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser og retningslinjer i sektoren. Formålet med reglene for offentlige anskaffelser er å fremme effektiv bruk av samfunnets ressurser og også bidra til at det offentlige opptrer med

integritet, slik at allmennheten har tillitt til at offentlige anskaffelser skjer på en samfunnstjenlig måte. Forsvarssektoren er en betydelig offentlig innkjøper, noe også omfanget av rammeavtaler viser, med i underkant av 2000 rammeavtaler med en samlet økonomisk verdi på om lag 365 milliarder kroner. Forsvarssektoren skal anskaffe enda mer de nærmeste årene enn i dag. Det er derfor avgjørende at sektoren lykkes i å gjøre dette på en så effektiv måte som mulig, i tråd med regelverket på området. Selv med svært god systemer og rutiner, vil det, med en så omfattende portefølje, likevel være en risiko for at det kan oppstå feil.

Som Riksrevisjonens rapport om oppfølging og kontroll av rammeavtaler i forsvarssektorens virksomheter, rapportert i Dokument 1 (2024–2025), viser så har det vært utfordringer med etterlevelse av anskaffelsesregelverket. En del av forholdene som ble påpekt av Riksrevisjonen var kjent for Forsvarsdepartementet, og allerede fra 2022 iverksatte departementet forsterket styring med tanke på oppfølging av rammeavtaler i Forsvaret.

Gjennom sektorreformen F24 ble anskaffelsesmiljøene i sektoren samlet hos Forsvarsmateriell og Forsvars-

bygg for henholdsvis materiell- og eiendom-, bygg- og anleggsanskaffelser, med felles anskaffelsesstrategi basert på en mer systematisk tilnærming (kategoristyring). En konsekvens av reformen var at den største delen av anskaffelsesmiljøet i Forsvaret ble overført til Forsvarsmateriell fra 1. oktober 2024.

I tildelingsbrevene til etatene for 2025 ble det gitt føringer om at etatene skal ha oversikt over bruk av rammeavtaler, herunder rutiner og systemer for oppfølging av at rammeavtaler ikke overskrides med hensyn til verdi eller tid.

Forsvarsdepartementet er kjent med at det er overforbruk på til sammen 12 rammeavtaler, det vil si at etater i forsvarssektoren har gjort avrop på rammeavtaler etter at avtalers maksimale/kunngjorde verdi er nådd, eller etter at rammeavtaler har løpt ut på tid. Forsvarsdepartementet vil følge opp dette, og har bedt Forsvarsbygg, Forsvarsmateriell og Forsvarets forskningsinstitutt om å redegjøre for hva de vil gjøre for å få dekket behovet på en måte som er i tråd med anskaffelsesregelverket.

SPØRSMÅL NR. 884

Innlevert 19. desember 2025 av stortingsrepresentant Tor Mikkell Wara
Besvart 12. januar 2026 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Hvordan har utviklingen vært i antall ansatte i Miljødirektoratet i perioden 2021-2025, ber om oversikt per år?

Svar:

Tabellen under viser utviklingen i antall arbeidsforhold i Miljødirektoratet i perioden 2017 til 2024, med oversikt per år:

	Antall arbeidsforhold							
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Miljødirektoratet	753	751	778	801	809	806	830	855

Note: Tabellen viser utviklingen i antall arbeidsforhold i perioden 2017 til 2024 Kilde: SSB. Arbeidsforhold inkluderer alle arbeidskontrakter i virksomheten, inkludert biarbeidsforhold.

SSB publiserer ikke tallene for 2025 før 26. februar 2026. Ifølge tall fra Miljødirektoratet var det per 30. desember 2025 894 arbeidsforhold i etaten. Dette inkluderer ikke timelønnede.

Veksten i antall arbeidsforhold i perioden 2017 til 2025 skyldes at Miljødirektoratet har fått flere oppgaver og økt ansvar innenfor blant annet disse områdene:

- EUs initiativer: EUs grønne giv, grønn skipsfart og CBAM og CO₂-kompensasjonsordning

- Felles administrative funksjoner: Miljødirektoratet har overtatt fellesfunksjoner innen IT, arkiv og strategisk innkjøp
- Marin forsøpling, inkludert overføring av MARFO i 2024
- Statens naturoppsyn (SNO): nye oppsynsoppgaver, bl.a. innen rovvilt
- Skogvern
- Verdensarv
- Dreining vekk fra bruk av konsulenter til egne ansatte, særlig innen data, digitalisering, IT-sikkerhet, og redusert sårbarhet

SPØRSMÅL NR. 885

Innlevert 19. desember 2025 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 12. januar 2026 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvor stor konsulentbruken i Utenriksdepartementet er, og hvilke oppgaver som gjøres av konsulentene?

BEGRUNNELSE:

Alle offentlige virksomheter siden har siden 2022 fått instruks om å kutte i konsulenter. For å få en oversikt over konsulentenes betydning for departementets arbeid, er det nødvendig å få en oversikt over oppgaver og omfang av arbeidet som utføres.

Svar:

Konsulentbruk i Utenriksdepartementet (UD) føres i tråd med standard kontoplan for statlige virksomheter på følgende artskontoer¹:

- 6700 Konsulentttjenester innen økonomi, revisjon og juss
- 6710 Konsulentttjenester til utvikling av programvare, IKT-løsninger mv.
- 6720 Konsulentttjenester til organisasjonsutvikling, kommunikasjonstjenester mv.
- 6730 Andre konsulentttjenester

Tallene for 2025 vil ikke foreligge før ved utgangen av april 2026. I 2024 ble det utgiftsført totalt 121,2 mill. kroner til konsulentttjenester i UD, som var en reell reduksjon fra 2023 på 9,6 prosent, jf. tabell 1. Fra 2022 til 2023 ble utgifter til konsulentttjenester reelt redusert med 11,2 prosent.

Tabell 1 Utgifter til konsulentttjenester i UD 2022-2024 (mill. kroner)

	2022	2023	2024
Løpende	143,0	130,9	121,2
Prisjustert	150,9	134,0	121,2

Av totale utgifter til konsulentttjenester på 121,2 mill. kroner i 2024, utgjorde om lag 109 mill. kroner konsulentttjenester i departementet, mens om lag 12 mill. kroner gjaldt konsulentttjenester på utenriksstasjonene.

Utgifter til konsulentttjenester på utenriksstasjonene knyttet seg blant annet til juridisk bistand, faglige

rådgivningstjenester i bistandsforvaltningen, samt tjenester til lønnskjøring og oversetting.

Utgifter til konsulentttjenester i departementet knyttet seg i hovedsak til utvikling av programvare, IKT-løsninger mv., samt utredninger, samfunnsøkonomiske analyser, evalueringer og andre utviklingsoppgaver.

¹ Se [DFØs veiledning](#) for nærmere beskrivelse av hva som inngår i hver av artskontoene.

SPØRSMÅL NR. 886**Innlevert 19. desember 2025 av stortingsrepresentant Morten Stordalen****Besvart 12. januar 2026 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Kan Statsråden redegjøre for nye reguleringer samt påbud, forbud og forskrifter gjennomført i perioden 2021-2025 med den hensikt å redusere klima og miljø utslipp, ber om en oversikt per år?

Svar:

Klima- og miljødepartementet har jobbet bredt med å redusere klimagassutslipp og forurensende utslipp til miljøet de siste årene. Lover og forskrifter er sentrale virkemidler for å redusere klima- og miljøutslipp, og for å nå klima- og miljømål. Nedenfor følger en oversikt over de viktigste regelverksendringer som er gjennomført på Klima- og miljødepartementets område i perioden 2021-2025 for å redusere slike utslipp.

I perioden 2021-2025 har det blitt vedtatt to nye lover som skal bidra til å redusere klima- og miljøutslipp: vass- og avløpsanleggslova og bærekraftige produkter-loven. Det har også vært ti lovendringer i forurensningsloven, svalbardmiljøloven, klimakvoteloven og klimaloven. De mest sentrale endringene er omtalt i oversikten nedenfor.

Hoveddelen av regelverksendringer på Klima- og miljødepartementets område er forskriftsendringer. Sentrale forskriftsendringer omtales under. I tillegg er det vedtatt en rekke andre mindre forskriftsendringer, som ikke omtales nedenfor. En rekke forskrifter endres relativt ofte på grunn av for eksempel årlige justeringer, endringer i satser, endringer i tekniske vedlegg eller forenklinger. Omsetningskravene for biodrivstoff øker for eksempel i tråd med planlagt opptrapping frem mot 2030, og har fra 2023 vært gjeldende for hele transportsektoren. Mange av forskriftsendringene følger også av endringer i EØS-regelverk og internasjonalt regelverk. På noen områder følger det av regelverkets system at det skal oppdateres kontinuerlig. Enkelte forskrifter endres årlig. Det foretas blant annet en årlig revisjon av HMS-forskriftene for petroleumsvirksomhet (som er en felles forskrift for KLD og ED for regulering av petroleumsaktiviteten), hvor Miljødirektoratet (og Søkeldirektoratet) vurderer behovet for endringer av regelverket knyttet til miljø. Dette kan være tekniske endringer eller endringer som innebærer kodifisering av praksis i tillatelser.

Norge har felles kjemikalierregelverk med EU og det følger av regelverkets system og formål at det skal utvikles kontinuerlig. I perioden 2021-2025 er derfor regelverket

endret en rekke ganger ved at miljøgifter og andre farlige stoffer forbys eller reguleres på annen måte for å beskytte helse og miljø. Det gjelder for eksempel regelverket om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) og regelverket om biocider hvor Norge aktivt bidrar. Det fører til mange og hyppige regelverksendringer som det ikke er hensiktsmessig å omtale særskilt.

I 2018 vedtok EU endringer i klimakvotedirektivet for å videreutvikle systemet og øke ambisjonsnivået i lys av klimamålet for 2030. Endringene gjaldt regler for perioden 2021 til 2030. Det ble ikke gjort noen store endringer i strukturen i systemet, og omfanget (både kvotepliktige sektorer og gasser) forble det samme. I årene etter vedtakelsen av direktivet vedtok EU flere utfyllende rettsakter. Klimakvotereguleringen utløste ikke behov for lovendring, men den norske klimakvoteforskriften ble endret en rekke ganger i løpet av 2021 og årene etterpå for å gjennomføre utfyllende EU-regelverk vedtatt med hjemmel i 2018-direktivet. Endringene er i stor grad av teknisk art, for eksempel gjennomføringen av registerforordningen.

Nedenfor følger en oversikt over nye regelverk og regelverksendringer per år. En oversikt over Klima- og miljødepartementets kunngjøringer av forskrifter og lover kan også finnes på Lovdata, i Norsk Lovtidend, og det publiseres normalt sett en oversikt på regjeringen.no over nye regelverksendringer hvert halvår.

2025

Klimakvoteloven ble endret for å innføre EUs nye kvotesystem for veitransport, bygg og andre sektorer (ETS2) i norsk lov. Lovendringen innførte de brede rammene for det nye kvotesystemet. Videre ble klimakvoteforskriften endret for å fullføre innlemmelsen av det nye kvotesystemet i norsk lov. Endringene var i stor grad knyttet til selve kvoteplikten til de omfattede aktørene. I tillegg ble hjemmel for et mulig unntak innlemmet i forskriften. Klimaloven ble også endret ved ny bestemmelse om nytt klimamål for 2035.

En forskrift som gir kommuner mulighet til å innføre påbud om bruk av nullutslippsløsninger og biogass på bygge- og anleggsplasser ble innført, og det ble gjort en endring i forskrift om forbud mot bruk av mineralolje til oppvarming av bygninger. Endringen innførte et forbud mot bruk av fossil gass til byggvarme.

Utslippskrav for passasjerskip i verdensarvfjordene ble fastsatt.

Ny vass- og avløpsanleggslov, som også gjør endringer i forurensningsloven, ble vedtatt i 2025 og trådte i

kraft 1. januar 2026. Loven viderefører i stor grad gjeldende rett, men fastsetter også nye rettigheter og plikter for kommunene og abonnenter av kommunale vann- og avløpstjenester. Endringen i forurensningsloven innebærer at kommunen får verktøy til å fjerne overvann fra overbelastede avløpsanlegg. Lovendringene skal bidra til mer effektiv drift av avløpsrenseanleggene, større rettsikkerhet og forutberegnelighet for brukerne av tjenestene samt forebygge forurensning og skader fra styrtregn og økende vannmengder.

I samarbeid med Landbruks- og matdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet ble det fastsatt nytt gjødselregelverk bestående av to nye forskrifter: gjødselvarerforskriften og gjødselbrukforskriften. De to forskriftene erstatter forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav. Gjødselvarerforskriften skal sikre at gjødselvarer er trygge for planter og miljø, og at det brukes sirkulære råvarer. Gjødselbrukforskriften skal sørge for at gjødsla går til plantevekst, samtidig som forurensningsmessige, helsemessige og hygieniske ulemper forebygges gjennom spredning til riktig tid og i riktig mengde.

Det ble også fastsatt endringer i avfallsforskriften kapittel 17 om håndtering av avfall fra utvinningsindustrien som følger opp EUs mineralavfallsdirektiv. Dette innebar i hovedsak språklige og tekniske presiseringer, og direktivet var i hovedsak gjennomført fra før. Endringene innebærer blant annet også at det kreves avfallshåndteringsplan for flere typer avfall. Slike planer skal blant annet bidra til å hindre eller begrense avfallsproduksjon.

Det ble innført nye krav til utsortering og separat innsamling av papp- og papiravfall, glass- og metalletallasje og tekstilavfall fra husholdningsavfall og husholdningslignende næringsavfall. Avfallet skal forberedes til ombruk eller materialgjenvinnes. I 2023 ble det innført krav til utsortering av bioavfall og plastavfall fra husholdningsavfall og husholdningslignende næringsavfall.

Forurensningsforskriften og avfallsforskriften ble endret slik at det kan gis overtredelses-gebyr for brudd på regler om radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall. Dette skal sikre mer effektiv håndheving og bedre etterlevelse av regelverket, og vil ha en allmennpreventiv effekt.

Avfallsforskriftens krav til produsentansvar for emballasje ble endret for å tydeliggjøre og presisere enkelte plikter, som pliktene produsentene har til å dekke nødvendige kostnader til innsamling og behandling av emballasjeavfall. Innføring av produsentansvar for utstyr fra fiskeri, akvakultur og fritidsfiske ble også vedtatt i 2025. Forskriften gir produsenter plikt til å samle inn og håndtere avfallet gjennom et produsentansvarsselskap.

Avfallsforskriftens krav til grensekryssende transport av avfall ble endret for elektrisk og elektronisk avfall, i tråd med Baselkonvensjonen. Endringen skal sikre bedre kontroll på EE-avfall og forebygge miljøkriminalitet og helse- eller miljøskade ved uforsvarlig håndtering.

2024

Ny lov om bærekraftige produkter og verdikjeder (bærekraftige produkter-loven) ble vedtatt. Loven er hjemmelsgrunnlag for EUs forsterkede produktrammeverk for bærekraftige produkter og verdikjeder i en mer sirkulær økonomi, som er utviklet de senere årene, og fortsatt er under utvikling.

Klimakvoteforskriften ble endret for å få på plass de første endringene ved innføring av EUs nye kvotesystem for transport, bygg og andre sektorer (ETS2). Forskriftsendringen innførte de første elementene i kvotesystemet i klimakvoteforskriften. Den innførte også krav knyttet til overvåking og rapportering av utslipp i de omfattede sektorene.

Nytt forurensningsregelverk for akvakultur i sjø ble fastsatt, og det ble innført et nytt kapittel 36A i forurensningsforskriften som gjelder for større forurensende virksomhet omfattet av vedlegg I til forurensningsforskriften kapittel 36 (virksomhet som er omfattet av EUs industriutslippsdirektiv, IED). Endringene innebar i stor grad en effektivisering av reguleringen ved at krav i tillatelser ble nedfelt i forskrift.

Forskrift om forbud mot utslipp av kloakk fra fritidsbåter i Oslofjorden trådte i kraft.

Det ble også fastsatt endringer i avfallsforskriften som innførte krav om at korker skal sitte fast på drikkeflasker av plast, og det ble stilt krav til andel materialgjenvunnet plast i drikkeflasker til engangsbruk.

2023

Bestemmelsen om klimamål for 2030 i klimaloven ble endret fra ordlyden «Målet skal være at klimagassutslippene i 2030 reduseres med minst 50 og opp mot 55 prosent fra utslippsnivået i referanseåret 1990» til «Målet skal være at klimagassutslippene i 2030 reduseres med minst 55 prosent fra utslippsnivået i referanseåret 1990».

EU vedtok endringer i klimakvotedirektivet, og senere har det blitt vedtatt flere utfyllende rettsakter. Sentrale endringer med hensikt om å redusere klima- og miljøutslipp var 1) innføring av kvoteplikt på utslipp fra maritim transport, 2) tilpasning av regelverket til økt ambisjonsnivå i EUs klimamål for 2030, og 3) innføringen av EUs nye kvotesystem for transport, bygg og andre sektorer (ETS2). Innføring av kvoteplikt for skipsfart ble gjennomført i norsk rett ved endring av klimakvoteloven i 2023, sammen med endringer i klimakvoteforskriften. Innføringen av ETS2 ble gjennomført i norsk rett ved endring av klimakvoteloven i 2025.

På skipsfarten ble krav til overvåking, rapportering og verifikasjon av klimagassutslipp endret.

Forurensningsloven § 18 om endring og omgjøring av tillatelser ble endret for å gi en hjemmel for omgjøring av tillatelser for å sette nye krav i tråd med EUs industriutslippsdirektiv, som stiller krav til en rekke større industrivirksomheter. I tillegg ble det gjort endringer i avfallsforskriften kapittel 10 om forbrenning av avfall. Endringen

gjennomførte konklusjoner om beste tilgjengelige teknikker (BAT-konklusjoner) og tilhørende utslippsnivåer for avfallsforbrenning i henhold til EUs industriutslippsdirektiv.

I 2023 og 2025 ble det vedtatt forskriftsendringer med hjemmel i forurensningsloven § 80 og produktkontrollloven § 12a som gir Miljødirektoratet og statsforvalteren hjemmel til å ilegge overtredelsesgebyr for nærmere angitte overtredelser av forurensnings- og produktregelverket.

Et nytt kapittel 33 i forurensningsforskriften om forurensning fra betongproduksjon trådte i kraft. Forurensning fra betongbransjen var allerede omfattet av forurensningsforbudet i forurensningsloven § 7, men det ble nå stilt konkrete krav.

Det ble også fastsatt en forskrift om tilskudd til planlegging og prosjektering av nitrogenfjerning ved avløpsrensaneanlegg i Oslofjordens nedbørsfelt. Tilskuddsordningen skal bidra i arbeidet med å redusere utslipp av nitrogen, og det kan også gis midler til kompetanseheving og teknologiutvikling.

Avfallsforskriftens krav til returselskapene om å samle inn kasserte bærbar batterier ble økt fra 30 prosent til 65 prosent for løse bærbar batterier.

2022

Lokal luftkvalitet reguleres i forurensningsforskriften kapittel 7, der § 7-6 fastsetter grenseverdier for blant annet forurensning i utelufta. I 2022 ble nivået for lovlig konsentrasjon av svevestøv i utelufta senket. De nye verdiene har bakgrunn i en samlet anbefaling fra Miljødirektoratet, Statens vegvesen og Folkehelseinstituttet om å skjerpe grenseverdiene for svevestøv.

Det ble også fastsatt regler for utslipp av nitrogensider fra lasteskip i verdensarvfjordene.

2021

Det lovfestede klimamålet i klimaloven for 2030 og 2050 ble endret til å reflektere oppdaterte klimamål.

Et forbud mot enkelte engangs plastprodukter (blant annet sugerør, bomullspinner og bestikk) trådte i kraft. Det ble også innført merkekrav til blant annet våtservietter, tamponger og drikkebegre som inneholder plast, og regler om utforming og drift av idrettsbaner der det brukes plastholdig løst fyllmateriale.

Forurensningsforskriften kapittel 27 om utslipp fra forbrenningsanlegg med rene brenslere ble endret for å gjennomføre EU-direktiv om utslipp fra mellomstore forbrenningsanlegg (EU) 2015/2193).

Det ble fastsatt regler for utslipp av nitrogenoksider fra skip i verdensarvfjordene.

Avfallsforskriften ble endret for å innføre nye EU-krav om beregning og rapportering av innsamling og behandling av EE-avfall.

Ny forskrift om Van Mijenfjorden nasjonalpark på Svalbard trådte i kraft. Verneområdet ble utvidet ved den nye forskriften. Forskriften inneholder blant annet et forbud mot utslipp av forurensning samt et forbud mot å lagre eller etterlate stoffer eller gjenstander som kan medføre fare for forurensning. Den nye forskriften viderefører i stor grad tidligere regler om forurensning/utslipp.

Ny bestemmelse i svalbardmiljøloven § 82a trådte i kraft. Bestemmelsen stiller krav til at skip som anløper territorialfarvannet rundt Svalbard ikke skal bruke eller ha om bord petroleumsbasert drivstoff med høyere viskositet, tetthet eller stivepunkt enn det som er tillatt for marin gassolje. Marin gassolje er definert i en egen forskrift 13. desember 2021 nr. 3514 om definisjon av marin gassolje i svalbardmiljøloven § 82a.

SPØRSMÅL NR. 887

Innlevert 19. desember 2025 av stortingsrepresentant Alf Erik Andersen

Besvart 12. januar 2026 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng

Spørsmål:

Hvor mange ansatte jobber totalt sett i NAV ved utløpet av 2025, fordelt på kommune og stat, i forhold til 2021?

Svar:

Tabellene nedenfor viser tall fra SSB knyttet til antall arbeidsforhold og endringer i periodene 2017-2021 og 2021-2024. SSBs tall for 2025 er ennå ikke klare. Tallene gjelder kun den statlige delen, dvs. Arbeids- og velferds-etaten.

Antall arbeidsforhold								
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Arbeids- og velferdsetaten	14 542	14 665	14 521	14 691	15 531	15 423	14 677	14 784

Endringer i antall arbeidsforhold		
	2017-2021	2021-2024
Arbeids- og velferdsetaten	989	-747

*Det høye antallet arbeidsforhold i 2021 og 2022 henger sammen med midlertidig styrking av etatens driftsbudsjett i forbindelse med koronapandemien og ettervirkningene av denne.

SSB fører ikke tilsvarende tall for kommunene. Heller ikke Arbeids- og velferdsetaten har oversikt over antall arbeidsforhold i kommunene. Det har i de senere årenes budsjettproposisjoner, under kap. 605, blitt oppgitt enten

totalt antall årsverk eller antall ansatte for den kommunale delen av arbeids- og velferdsforvaltningen. Disse tallene har vært basert på bl.a. surveyundersøkelser, og gir ikke nødvendigvis sammenlignbare tall.

SPØRSMÅL NR. 888

Innlevert 19. desember 2025 av stortingsrepresentant Morten Wold

Besvart 12. januar 2026 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng

Spørsmål:

Hvor mange ansatte jobber i arbeids- og inkluderingsdepartementet og hva har vært utviklingen i antall årsverk siden 2021?

Svar:

Utviklingen i antall ansatte og årsverk fra 2021 til 2024 framgår av tabellen under. Tallene er hentet fra SSB og viser årsgjennomsnitt. Tallene fra SSB for 2025 vil ikke bli tilgjengelige før 26. februar i år.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet: Antall ansatte og antall årsverk i perioden 2017-2024

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Antall ansatte i årsgjennomsnitt	198	194	190	191	193	230	237	235
Antall årsverk i årsgjennomsnitt	193	189	185	187	190	226	233	232

Kilde: SSBs tall for antall ansatte i staten.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet: Endringer i antall ansatte

Arbeids- og inkluderingsdepartementet	2017-2021	2021-2024
Endring i antall	- 5	42

Kilde: SSBs tall for antall ansatte i staten.

Regjeringen Støre besluttet høsten 2021 å overføre Integreringsavdelingen fra Kunnskapsdepartementet til Arbeids- og inkluderingsdepartementet med virkning fra 1. januar 2022. Økningen i antall ansatte fra 2021 til 2022 skyldes i hovedsak overføringen av Integreringsavdelingen til Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 889**Innlevert 19. desember 2025 av stortingsrepresentant Bjørnar Laabak****Besvart 12. januar 2026 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Hvor mange svindelsaker avdekker NAV Kontroll nå kontra 2021?

Svar:

I 2021 avdekket Nav kontroll totalt 6168 mulige saker, fordelt på 2958 saker som har sin opprinnelse fra tips, mens 3210 har sin opprinnelse fra registersamkjøringer. Av disse sakene endte 2319 saker med at Nav kontroll oversendte informasjon til andre deler av Nav med tanke på revurdering, tilbakekreving eller annen oppfølging.

I 2025 avdekket Nav kontroll totalt 4407 mulige saker, fordelt på 2665 saker som har sin opprinnelse fra tips, mens 1742 har sin opprinnelse fra registersamkjøringer. Av disse sakene endte 1825 saker med at Nav kontroll oversendte informasjon til andre deler av Nav med tanke på revurdering, tilbakekreving eller annen oppfølging.

Disse tallene dekker kun de sakene som Nav kontroll har håndtert, og gir dermed ikke uttrykk for Navs totale avdekking av feilutbetalinger og trygdesvindel.

Det er sammensatte årsaker til nedgangen i antallet saker. Nav kontroll erfarer bl.a. at sakene blir mer komplekse, noe som medfører at det tar lenger tid å utrede dem. En annen grunn til nedgangen i antall saker er at det i perioden også har vært behov for å utrede personvernkonsekvenser ved registersamkjøringer til kontrollformål, Nav kontroll har derfor på enkelte områder ikke benyttet denne metoden for å avdekke saker i påvente av pågående utredninger.

Avdekking, etterkontroller, tilbakekreving og sanksjonering anses i mindre grad å kunne redusere det totale omfanget av svindel og feilutbetalinger. Derfor er primærstrategien i Arbeids- og velferdsetatens kontrollvirksomhet forebyggende tiltak, med automatiserte kontroller og risikomoduler innebygd i nye saksbehandlingssystemer.

SPØRSMÅL NR. 890**Innlevert 19. desember 2025 av stortingsrepresentant Bjørnar Laabak****Besvart 12. januar 2026 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Hvor mange nye oppgaver har hhv. NAV stat og NAV kommune fått siden 2021, og hva er disse oppgavene?

Svar:

Arbeids- og velferdsforvaltningen består av den statlige Arbeids- og velferdsetaten og de delene av kommunetjenestene som inngår i Nav-kontoret, jf. lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen. Etaten og kommunen kan avtale at også andre av kommunens tjenester skal inngå i kontoret. Tjenesteinnholdet i Nav-kontorene

kan derfor variere, avhengig av samarbeidsavtalen som er inngått mellom etaten og den enkelte kommune.

Arbeids- og velferdsetatens mandat og kjerneoppgaver er de samme som i 2021, men etaten mottar fortløpende nye oppdrag samtidig som tidligere oppdrag faller bort. Selv om hoveddelen av mandatet til Nav har vært bestandig, har utfordringsbildet endret seg. Generell demografisk utvikling, endringer i brukergrupper som trenger bistand fra arbeids- og velferdsforvaltningen, dyrtid, krigen i Ukraina, endringer i politiske prioriteringer og et generelt moderniseringsbehov i de digitale løsningene har medført nye utfordringer for etaten i perioden fra 2021.

Etaten var i 2021 og en periode etter dette, påvirket av den store økningen i arbeidsledige pga. koronapandemien og ettervirkninger av den. Dette førte til at mange hadde behov for arbeidsrettet oppfølging, og det oppsto et etterslep i saksbehandling av dagpengesøknader som igjen påvirket saksbehandlingen av andre ytelser.

Langvarige sykefravær fører til at flere går over på andre helserelaterte ytelser, i tillegg til nye varighetsbestemmelser som gjør at flere kan motta arbeidsavklaringspenger (AAP) over lengre tid. I forlengelse av dette er det en vekst i antall brukere som trenger bistand fra Nav og en økning i antall brukere i prioriterte grupper.

Demografiske endringer med en aldrende befolkning og en generell befolkningsvekst på rundt 0,8 prosent årlig treffer etaten. Dette innebærer bl.a. at hjelpemiddelbehovet har økt de siste årene, og forventes å øke betydelig i de kommende tiårene.

Den økonomiske utviklingen i perioden har vært preget av høy inflasjon, renteøkninger og krig i Ukraina. Høy inflasjon har gitt økt økonomisk press, særlig på lavinntektsgrupper og personer med lav tilknytning til arbeidsmarkedet. Dette treffer særlig den kommunale siden av arbeids- og velferdsforvaltningen. Stor tilstrømming av flyktninger fra Ukraina har ført til økt behov for økonomisk sosialhjelp og andre kommunale tilbud. I tillegg bidrar tilstrømmingen til et økt behov for arbeidsrettet oppfølging, da flere har utfordringer knyttet til språk og kvalifikasjoner som er nødvendig i arbeidsmarkedet.

I tillegg har forventningene til arbeids- og velferdsforvaltningen økt som følge av denne regjeringens satsing på å gi tettere oppfølging til unge under 30 år.

Videre har Nav i denne perioden håndtert regelverksendringer som avvikling av karensåret på AAP, pensjonsforliket og etterlattereformen.

Arbeids- og velferdsetaten jobber kontinuerlig med å modernisere IKT-systemene sine, men har fortsatt mye teknisk gjeld. Digitale produkter og tjenester legger til rette for økt selvbetjening og mer helhetlig tjenester og bedre brukerreiser, og er avgjørende i arbeidet med å sikre tilstrekkelige ressurser til økt innsats for flere i arbeid og for å imøtekomme den høye omstillingstakten i samfunnet. I tillegg forvalter etaten et svært omfattende og komplekst regelverk som også jevnlig endres, noe som gjør det nødvendig med endringsdyktige systemer.

For å møte disse utfordringene sørget regjeringen allerede i 2022 for en varig og generell styrking av Navs driftsbudsjett på 225 mill. kroner, og i 2025 la vi inn en ny varig styrking av driftsbudsjettet på 100 millioner kroner for å møte utfordringen med lange saksbehandlingstider. Vi har også lagt inn en styrket innsats for å få flere i arbeid med over 100 millioner kroner, i tillegg til flere styrkinger knyttet til Navs drift og en modernisering av IKT-systemene.

Regjeringen har nylig satt ned et lovutvalg som skal legge fram forslag om fornyelse av folketrygdloven, herunder se på muligheter til forenklinger og løsninger som gir bedring mulighet for digitalisering.

SPØRSMÅL NR. 891

Innlevert 19. desember 2025 av stortingsrepresentant Morten Wold

Besvart 12. januar 2026 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng

Spørsmål:

Hvor mange nye forskrifter er innført i AiD siden 2021?

Svar:

Arbeids- og inkluderingsdepartementet har vedtatt 48 nye forskrifter i perioden 2021-2025, se vedlagte tabell for en oversikt over disse. Samtidig har departementet opphevet 18 forskrifter, jf. vedlegg. Denne type oversikter er å finne på lovdata.no.

Jeg viser til at det i samme periode også er vedtatt en rekke endringer i gjeldende lover og forskrifter under AID sitt ansvarsområde.

Vedlegg til svar:

<https://www.stortinget.no/dok15-202526-0891-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 892

Innlevert 19. desember 2025 av stortingsrepresentant Sebastian Saltrø Ytrevik

Besvart 12. januar 2026 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng

Spørsmål:

Hvor mange nye oppgaver er pålagt AiD siden 2021?

Svar:

Ved kgl.res. 22. desember 2021 ble Integreringsavdelingen overført fra Kunnskapsdepartementet til Arbeids- og inkluderingsdepartementet med virkning fra 1.1.2022. Integreringsavdelingen har ansvaret for politikk og virkemidler som fremmer integrering av innvandrere med mål om høy arbeids- og samfunnsdeltakelse. Dette er oppgaver knyttet til bosetting av flyktninger, kvalifisering av voksne innvandrere, arbeidsmarkedsintegrering, statsborgerskap, tolking i offentlig sektor, negativ sosial kontroll og æresmotivert vold samt tilskudd til kommuner og frivillige organisasjoner. Med overføringen fulgte også ansvar for integreringsloven, statsborgerloven og tolkeloven og for styring av Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi). Ansvaret omfatter også faglig styring av det pedagogiske arbeidet med opplæringen i norsk og samfunnskunnskap i Direktoratet for høyere utdanning

og kompetanse (HK-dir), behandlingen av statsborger-saker etter statsborgerloven i Utlendingsdirektoratet og arbeid med negativ sosial kontroll i Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir).

Vi vil også trekke fram at arbeidsmengden på enkelte fagområder har økt. Norge har bosatt over 100 000 fordrevne og flyktninger fra andre land siden Russlands fullskalainvasjon av Ukraina i 2022. Dette har medført økt arbeidsmengde i departementet bl.a. knyttet til lovarbeid på integreringsområdet og arbeid med bosetting. Den nye sikkerhetspolitiske situasjonen har også ført til større oppmerksomhet på sikkerhet og beredskap, både i departementet og i underliggende virksomheter og har gitt en klar økning i arbeidsoppgavene på flere av departementets områder. Departementet har også styrket kapasiteten og bedret kompetansen på det trygdejuridiske området. Folketrygdloven er svært omfattende og komplisert, herunder forholdet til EØS-retten, og det gjennomføres bl.a. et arbeid for å sikre at regelverket er tilpasset behovene for digitalisering og forenkling.

SPØRSMÅL NR. 893

Innlevert 19. desember 2025 av stortingsrepresentant Abid Raja

Besvart 6. januar 2026 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Har statsråden noen tanker om hvordan kulturminner som Sogndalstrand skal sikres i fremtiden når klimaendringer og hardere vær står i fare for å i verste fall hviske dem ut?

BEGRUNNELSE:

Våre minner står i fare for å bli skylt ut i elver og naturen knebler lokalsamfunn over flere dager. Denne uken har vi sett oppsiktsvekkende bilder fra Sokndal kommune. Bilder av biler, traktorer og folk som plutselig står vær-

faste i sin lokale handlegate, har gjort inntrykk. Da jeg så disse bildene mimret jeg tilbake til ettermiddagen og kvelden jeg tilbrakte i Sokndal og især Sogndalstrand en november i 2023. Å vandre mellom de utrolige trehusene og ta inn miljøet på «Strando» er en unik opplevelse. Det var det første kulturmiljøet i Norge som ble fredet og har siden blitt tatt godt vare på av de som har sitt daglige virke der. Idyllen komplementeres av Sokno som renner forbi. På varme sommerdager som en vakker kontrast til trehusbebyggelsen ved vannkanten, men på dager som i denne uken, som en frådende kraft som står i fare for å knuse sine omgivelser.

For tiden pågår diskusjoner om hvordan man skal sikre Sokndal og de flomrammede områdene i kommunen på best mulig måte. Saken har blitt fulgt opp på Stortinget av representanter fra Sokndal og nabokommunen Eigersund. Undertegnede saken er å lytte til gode venner som har sitt virke i Sogndalstrand og som føler på dette hver eneste dag, især når været er som nå. Og deres uro for at man glemmer hvilke kulturhistoriske verdier som står i fare for å ødelegges. Jeg er opptatt av om statsråden i det hele har tenkt gjennom hvordan klimaendringene og det intense været står i fare for å ødelegge uerstattelige kulturminner. Det er kostbart å ta vare på vår historie og en plan for det bør stå høyt oppe på statsrådets liste over viktige prioriteringer i årene som kommer.

Svar:

Klimaendringene skjer her og nå og påvirker alle deler av samfunnet, også kulturminnene og kulturmiljøene. Klimaendringenes omfang og alvor tilsier at vi er nødt til å tilpasse oss et endret klima, parallelt med at utslipp av klimagasser må reduseres kraftig, både i Norge og globalt.

Regjeringen la i 2023 fram Meld. St. 26 (2022–2023) Klima i endring – sammen for et klimarobust samfunn, hvor kommunene løftes fram som en viktig aktør i klimatilpasningsarbeidet. Kommunene spiller en nøkkelrolle i arbeidet med å håndtere de stadig mer omfattende konsekvensene av klimaendringene. Kommunene er førstelinja i arealplanleggingen, og en samordnet arealplanlegging der kulturmiljø inngår som en integrert del av klimatilpasningsarbeidet er viktig.

Et klima i endring øker risikoen for flom, ras og skred. Forebygging og håndtering av slike hendelser er en del av kommunenes beredskapsansvar. Kommunene skal utarbeide beredskapsplaner mot uønskede hendelser, som eksempelvis flom. Beredskapsplanene skal være basert på risiko- og sårbarhetsanalyser. For å lage gode planer må kommunene ha kunnskap om ulike risikoelementer.

Riksantikvaren har de siste årene gitt tilskudd til kommuner som gjennomfører risiko- og sårbarhetsanalyser av sine kulturmiljøer, og i 2025 ga Riksantikvaren tilskudd til 18 kommuner. Sokndal kommune var en av disse kommunene, og fikk 100 000 kroner i tilskudd til å gjøre et slikt arbeid. Risiko- og sårbarhetsvurderingen skal bidra til å etablere et godt grunnlag for å identifisere farer og tiltak for kulturminner og kulturmiljøer i Sokndal kommune, og bidra til at det utarbeides beredskapsplaner som ivaretar kulturmiljøinteressene mot uønskede hendelser fremover.

Riksantikvaren har også styrket arbeidet med veiledning av fylkeskommuner og kommuner. I februar 2025 lanserte Riksantikvaren en veileder som skal gjøre

det enklere for kommunene å vurdere risiko for kulturminner. Veilederen er utviklet i samarbeid med flere kommuner og testet på ulike typer kulturmiljø. Det ble i 2025 også arrangert kurs for fylkeskommunene og Sametinget, slik at de igjen kan veilede kommunene i arbeidet med ROS-analyser og beredskapsplaner.

Tilskuddsmidlene fra Riksantikvaren gjør det også mulig for kommunene å prioritere tiltak og samarbeide med statlige aktører som Riksantikvaren og Norges vassdrags- og energidirektorat ved utarbeidelse av beredskapsplaner og vurdering av tiltak. Samarbeidet gir bedre grunnlag for klimatilpassning og forebygging, og at kulturarven blir en naturlig del av kommunenes helhetlige beredskapsarbeid.

Jeg vil også understreke at godt vedlikeholdte kulturminner og kulturmiljøer vil stå bedre rustet mot klimarelaterte påkjenninger enn kulturminner og kulturmiljøer som mangler vedlikehold. Riksantikvarens tilskuddsposter til fredete bygninger i privat eie og muligheten til å få støtte fra Norsk kulturminnefond til istandsettingstiltak er derfor viktige for at kulturminnene og kulturmiljøene skal være godt rustet mot klimaendringene fremover.

Jeg vil også nevne at regjeringen i Meld. St. 27 (2023–2024) Tryggare framtid – førebudd på flaum og skred har fremmet en rekke tiltak for å styrke forebygging av flom og skred. Forebygging omfatter både sikrings tiltak og tiltak knyttet til kartlegging, arealplanlegging, overvåking og varsling. God varsling bidrar til å begrense skadeomfang ved hendelser. Norges vassdrags- og energidirektorats overvåkings- og varslingstjeneste er derfor økt med 25 millioner kroner i 2026, for å styrke den nasjonale varslingstjenesten for flom og skred. Regjeringen har også økt tilskuddsordningen for klimatilpassning fra 6,4 mill. kroner 2025 til 11,4 mill. kroner i 2026. Tilskuddsordningen skal fremme arbeidet med klimatilpassning i kommuner og fylkeskommuner ved å bidra til å øke kunnskapen om hvordan klimaendringene rammer dem, og hvilke tiltak som må settes i verk for å møte klimaendringene.

Innlevert 19. desember 2025 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 12. januar 2026 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung

Spørsmål:

Vet statsråden nøyaktig hvor mange datasenter det finnes i Norge, når vil forbudet mot kryptoutvinning bli innført, og kan statsråden garantere at myndighetene har fullstendig kontroll over hvor mange datasenter som er virksomme i Norge og at forbudet mot kryptoutvinning blir iverksatt i løpet av denne stortingssesjonen?

BEGRUNNELSE:

Ifølge Ekomloven § 3-7, som trådte i kraft 1 januar 2025, har datasenteroperatørene plikt til å registrere seg hos departementet før virksomheten starter opp. I henhold til Datasenterforskriften § 3-2 kan Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) pålegge virksomheter overtredesgebyr hvis registreringen uteblir.

Per 11. desember 2025 er 88 norske datasentre registrerte hos Nkom, hvor åtte har oppgitt at en andel av strømforbruket (mellom 33-100 prosent) går til utvinning av kryptovaluta. Nkom oppgir imidlertid ikke hvor mye kapasitet som er avsatt, eller hvor stort kraftforbruket er, som går til kryptoutvinning. Det er også uklart hvor stort mørketallet er når det kommer til registrering av datasenter.

Samtidig rår det usikkerhet rundt forbudet mot kryptoutvinning som regjeringen har varslet, og som et bredt flertall på Stortinget har anmodet regjeringen om å innføre. I Prop. 1 S (2025–2026) for Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet argumenterer regjeringa for at et generelt forbud vil være i strid med EØS-avtalen. Alternativet som blir lansert er statlig planforskrift hjemlet i plan- og bygningsloven.

Myndighetenes kontroll over datasenternæringen og innføringen av forbud mot kryptoutvinning har aktualisert i flere mediasaker de siste månedene. Tidligere i høst rapporterte blant annet E24 (28.10.2025) at Norge markedsføres som et «kryptomekka» i utlandet. Til Dagbladet (17.12.2025) uttalte daglig leder i selskapet Currency Edge AS, som planlegger et nytt datasenter i Troms, at han «ikke [er] bekymret for forbud i det hele tatt.»

Svar:

Jeg mener det er nødvendig å begrense etableringen av kryptodatasentre i Norge, og regjeringen har en klar in-

tensjon om å begrense utvinning av kryptovaluta i Norge mest mulig. Vi har fra 1. januar 2025 for første gang fått på plass en regulering av datasenternæringen gjennom ny lov om elektronisk kommunikasjon og ny datasenterforskrift. Det er nå innført en registreringsplikt for datasenteroperatører som tilbyr andre datasentertjeneste mot vederlag, eller driver datasenter med en abonnert elektrisk effekt over 0,5 MW. Det betyr at både kommersielle datasentre og de fleste virksomhetsinterne datasentre nå må registrere navn, adresse, hvor de holder til, hvilke tjenester de tilbyr, hvor mye kraft de abonnerer på og et anslag på hvor mye av kraften som går med til utvinning av kryptovaluta. Vi stiller også krav om forsvarlig sikkerhet i datasentre.

Norge ligger i front sammenliknet med andre europeiske land i å regulere datasentre, og registreringsplikten gir myndighetene god oversikt over datasentre som er virksomme i landet. I dag vet vi mye mer om næringen enn vi har gjort tidligere. Per 5. januar 2026 var 88 ulike datasentre registrert i Norge, inkludert virksomhetsinterne datasentre. Jeg kan ikke utelukke at det finnes enkelte datasentre som har registreringsplikt, som ennå ikke har registrert seg. Nasjonal kommunikasjonsmyndighet har virkemidler til å følge opp disse.

Jeg viser til tidligere svar fra regjeringen på anmodningsvedtak nr. 718 (2023–2024) hvor

«Stortinget ber regjeringen utrede et forbud mot utvinning av kryptovaluta i Norge og komme tilbake til Stortinget senest i forbindelse med fremleggelsen av statsbudsjettet for 2025».

Som regjeringen har informert Stortinget om, mener regjeringen basert på EØS-rettslige vurderinger at det er vanskelig per nå å se at det er grunnlag for å innføre et generelt forbud mot utvinning av kryptovaluta. Vi er derfor i gang med å se på andre ordninger enn et generelt forbud, som vil kunne være mer forenlig med Norge sine EØS-rettslige plikter, enn et totalforbud.

Regjeringen startet høsten 2025 en utredning av en statlig planbestemmelse om midlertidig og avgrenset forbud mot etablering av nye kraftkrevende kryptodatasentre. Statlig planbestemmelse er et virkemiddel i plan- og bygningsloven, som Kommunal- og distriktsdepartementet har ansvaret for. Utredningen vil blant annet ta hensyn til Norges forpliktelser etter EØS-retten. Dette er i tråd

med budsjettforliket for 2026 mellom Ap, SV, Rødt, Sp og MDG, hvor

«Stortinget ber regjeringen snarest mulig sende et forslag på høring som vil bidra til å hindre etablering av datasenter som utvinner kryptovaluta i Norge.»

Vi tar sikte på at utredningen av statlig planbestemmelse foreligger tidlig i 2026. Når utredningen foreligger, vil regjeringen ta stilling til den videre oppfølgingen. Dette vil i så fall medføre et midlertidig og avgrenset forbud mot etablering av nye kraftkrevende kryptodatasentre.

SPØRSMÅL NR. 895

Innlevert 19. desember 2025 av stortingsrepresentant Sebastian Saltrø Ytrevik
Besvart 12. januar 2026 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng

Spørsmål:

Hvor mange jobber i NAV Kontroll nå kontra 2021?

Nav kontroll har ansatte som jobber med å forebygge trygdesvindler og kontroll, i tillegg til miljøer som arbeider med medlemskap i folketrygden og trygdeavgift, samt oppgaver knyttet til registerforvaltning.

Svar:

Tabellen under viser utvikling i antall arbeidsforhold i Nav kontroll i perioden 2017-2024.

	Antall arbeidsforhold							
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nav kontroll	184	221	229	230	241	246	245	239

Tallene er basert på SSBs tall for antall ansatte i staten. Disse tallene baserer seg på rapporteringen statlige virksomheter gjør via a-ordningen og viser årsgjennomsnitt for statsansatte i den enkelte virksomhet, basert på alle tolv kalendermåneder. Tallene for 2025 er ikke tilgjengelige ennå, og det er derfor ikke mulig å svare ut disse på nåværende tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 896

Innlevert 19. desember 2025 av stortingsrepresentant Bent-Joacim Bentzen

Besvart 6. januar 2026 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

I forbindelse med Prop. 87 S (2023-2024) ble det fremhevet og pekt på en satsning på langtrekkende droner. Dette skulle skje på Andøya i samarbeid med Andøya Space med innfasing fra og med 2029. Den samme satsingen ble fremhevet i valgkampen av statssekretær Gerhardsen i FD. I dronestrategien som er fremlagt er ikke noe av dette nevnt i særlig grad.

Hva er status på dronesatsingen på Andøya og er ambisjonsnivået endret fra langtidsplanen?

Svar:

Langtidsplanen legger til grunn en anskaffelse av langtrekkende droner med tilpassede sensorer for vedvarende overvåkning med vekt på maritime interesseområder i nord for å styrke Forsvarets evne til situasjonsforståelse og hendelsehåndtering. Det er videre forutsatt at dronene skal ha base på Andøya. Med bakgrunn i at dette er en ny og kompetansekrevende kapabilitet for Forsvaret, la langtidsplanen til grunn at satsingen gjennomføres som del av et flernasjonalt samarbeid med nære allierte.

Det er derfor inngått et samarbeid med Storbritannia om langtrekkende droner i den hensikt å bygge kompetanse på kapabiliteten og operasjoner i nordområdene. Luftforsvaret har ansatt personell som skal arbeide med

langtrekkende droner på Andøya, og planlegger i tillegg å sende personell til Storbritannia i 2026 for opplæring. Samarbeidet med Storbritannia om langtrekkende droner innebærer ikke et systemvalg, men er innrettet for å bygge kompetanse og erfaring som kan benyttes i den videre prosessen.

Dette samarbeidet med Storbritannia er også omtalt i dronestrategi for forsvarssektoren. Dronestrategi for forsvarssektoren er innrettet for å skape overordnede rammer og retning for utvikling, anskaffelse og anvendelse av alle typer droner i luften, på land, på og under vann og forsvaret mot disse. Strategien omhandler ingen konkrete endringer i den vedtatte forsvarsstrukturen. Hensikten med strategien er å sette forsvarssektoren ytterligere i stand til å følge den droneteknologiske og konseptuelle utviklingen, herunder gjennom tettere og tidligere samarbeid med næringsliv, kunnskapssektor og allierte.

Det er igangsatt en prosess for å vurdere en videreutvikling og reprioriteringer i langtidsplanen for forsvarssektoren, der det også er initiert en dialog med Stortinget. Dette arbeidet er ikke ferdigstilt. Den teknologiske og konseptuelle videreutviklingen av bruk av droner og dronedeforsvarssystemer i forsvarssektoren vurderes, som en rekke andre kapabiliteter, som en integrert del av dette helhetlige arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 897

Innlevert 19. desember 2025 av stortingsrepresentant Ove Trellevik

Besvart 12. januar 2026 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Hvilken praksis gjelder for oppfølging av dispensasjonsøknader i de ulike statsforvalterembetene, og er regjeringen tilfreds med ulik praktisering?

BEGRUNNELSE:

I VG kan vi lese at Statsråd Nordtun og mannen fikk tilatelse til å bygge en 130 kvadratmeter stor hytte bare 11,5 meter fra vannkanten i et område med byggeforbud

i strandsonen. Kommunen ga dispensasjon til tross for at saksbehandlerne hadde konkludert med at ingen av vilkårene for unntak var oppfylt.

Jurist og dispensasjonsekspert Nikolai Winge sier til DN at byggetillatelsen skulle vært stanset og at «det er nesten aldri lov å rive et anneks for å bygge en helt ny hytte i strandsonen».

Statsforvalteren ble varslet to ganger om saken, men valgte ikke å påklage dispensasjonsvedtaket. De oppgir at de kun vurderer lovligheten dersom noen klager.

Svar:

Først vil jeg presisere at jeg ikke kan ta stilling til den konkrete saken fra Farsund kommune. Saker etter plan- og bygningsloven behandles i all hovedsak av kommunene og statsforvalterne. Departementet tar kun stilling til konkrete saker dersom de kommer inn til departementet som en forvaltningssak eller i forbindelse med søksmål.

Generelt bygger plan- og bygningsloven på et prinsipp om at kommunale vedtak om arealendringer skal gjennomføres etter en planprosess i kommunen, og ikke gjennom enkeltvis dispensasjoner som vil kunne vanskeliggjøre en helhetlig arealdisponering og samordning av sektorinteresser. Endringer i dispensasjonsbestemmelsen i plan- og bygningsloven ble vedtatt i Stortinget ved lov 18. juni 2021 nr. 130. Lovens krav innebærer at

dispensasjon er en unntaksbestemmelse, og en sikkerhetsventil. Både kommunene og statsforvalterne må følge lovens materielle krav. Hvis lovens krav ikke følges, vil et dispensasjonsvedtak være ugyldig.

Statsforvalterne er i denne sammenheng en viktig rettssikkerhetsgarantist for kommunale enkeltsaker etter plan- og bygningsloven. Embetene er satt til å sikre likebehandling og forutsigbarhet for tiltakshavere, naboer og andre berørte. Statsforvalterne skal også sikre at nasjonale og viktige regionale interesser ikke blir vesentlig tilsidesatt i enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven. Statsforvalteren har blant annet klagerett der de er tillagt sektorinteresser. Dette gjelder flere viktige områder, blant annet forurensning, naturvern, friluftsinnteresser, landbruk, skogbruk, samfunnssikkerhet og strandsonen.

Jeg er opptatt av at regelverket skal være forutsigbart og praktiseres likt. Dette sikres gjennom generelle krav i forvaltningsloven og plan- og bygningsloven. Reglene gir imidlertid ingen garanti for at det ikke kan oppstå feil. Gjennom styringsdialog og veiledning av statsforvalterembetene arbeider departementet også kontinuerlig med å sikre en enhetlig og god praksis fra statsforvalterne. Jeg mener at dette også bidrar til å sikre lik praksis i saker der statsforvalteren er involvert i kommunale enkeltsaker om dispensasjon.

SPØRSMÅL NR. 898

Innlevert 19. desember 2025 av stortingsrepresentant Ove Trellevik

Besvart 6. januar 2026 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Når mener regjeringen at den nye høyspentlinjen, også kalt den tredje forsyningslinjen mellom Samnanger og Kollsnes, skal være ferdigstilt?

BEGRUNNELSE:

En ny høyspentlinje mellom Samnanger og Kollsnes i Øygarden har vært planlagt i flere år. Nå er BKK-direktør Kristin Aadland urolig for fremdriften til prosjektet, også kalt den tredje forsyningslinjen. BKK-direktør Aadland

mener at Statnett har gått fra å være tydelig om behovet for linjen, til nå plutselig å stille spørsmål om den trengs eller når den kan bygges.

– Linjen skulle opprinnelig vært ferdig i 2029. Så ble det 2034. Vi blir bekymret om den utsettes igjen, sier hun til BT.

NHO og LO i Vestland med flere mener at regjeringen må «sette skapet på plass» og sørge for at strømmettet til Bergens-regionen styrkes som førsteprioritet. Næringslivet i Vestland skriker etter strøm.

Svar:

Statnetts melding om ny 420 kV kraftledning mellom Samnanger og Øygarden stasjoner er til behandling i NVE. Meldingen har vært på høring fra oktober 2024 til januar 2025. Under høringen har NVE mottatt flere innspill om traseer som går sør for Statnetts meldte traseer, og som NVE mener det er nødvendig å se nærmere på. NVE har bedt Statnett om et underlag for en sørlig trasé. Statnett har ifølge NVE informert at om foretaket vil sende underlaget til NVE i andre kvartal 2026.

Når NVE har mottatt underlaget, vil direktoratet sende dette på høring og deretter fastsette et utredningsprogram for ledningen. Når utredningsprogrammet er

fastsatt, kan Statnett søke om konsesjon med tilhørende utredninger.

I Statnetts oppdaterte områdeplan for bergensområdet og Haugalandet er det estimert at konsesjon gis i 2029 og at forbindelsen settes i drift i 2034. Statnett påpeker at foretaket først vil få oversikt over eventuelle konsekvenser for fremdriften som følge av NVEs tilleggsbestilling etter at underlaget for den sørlige traseen har vært på høring.

For øvrig vil jeg påpeke at jeg ikke kan foregripe saker som ligger til behandling i NVE. Jeg legger imidlertid til grunn at Statnett søker å ha en så god fremdrift i prosjektet som mulig, og at den etterfølgende konsesjonsprosessen gjennomføres effektivt.

SPØRSMÅL NR. 899

Innlevert 19. desember 2025 av stortingsrepresentant Mirell Høyer-Berntsen

Besvart 7. januar 2026 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery

Spørsmål:

Hvordan begrunner regjeringen at den samlede omsetningsgrensen for humanitære lotterier reduseres i ny lisensperiode fra 2026, når antall tillatelser er redusert fordi organisasjonene har valgt å samle seg i færre lotterier, og hvorfor videreføres ikke den opprinnelige, KPI-justerte totalrammen fordelt på tre lisenser, samt hvilket konkret juridisk grunnlag, inkludert eventuelle vurderinger og dialog med ESA, ligger til grunn for at dette anses problematisk opp mot enerettsmodellen og EØS-retten?

BEGRUNNELSE:

Ordningen med humanitære lotterier ble etablert i 2015 med fem tillatelser og en samlet årlig omsetningsgrense på 1,5 milliarder kroner, tilsvarende 300 millioner kroner per lotteri. Denne rammen har siden blitt KPI-justert, og utgjør i dag om lag 2,05 milliarder kroner samlet. Intensjonen var å gi flere humanitære organisasjoner stabile, private inntekter til formål innen blant annet menneskerettigheter, miljø og sosial rettferdighet, uten å utfordre enerettsmodellen for pengespill i Norge.

Det har vist seg krevende å etablere og drive slike lotterier, og i dag er det kun Pantelotteriet og Postkodelot-

teriet som fortsatt er i drift. Som følge av dette ble antall tillatelser redusert fra fem til tre i pengespillforskriften av 2022. Når regjeringen nå lyser ut tre nye lisenser for perioden fra mars 2026, foreslås det samtidig en vesentlig lavere samlet omsetningsgrense enn den som lå til grunn da ordningen ble vedtatt.

Dette fremstår vanskelig å forstå all den tid reduksjonen i antall tillatelser ikke skyldes et ønske om å begrense ordningen, men at organisasjonene selv har valgt å samle seg i færre lotterier, slik at midlene fortsatt fordeles på flere mottakere i tråd med ordningens formål. Dersom den opprinnelige samlede rammen på 1,5 milliarder kroner hadde blitt videreført og KPI-justert, og deretter fordelt på tre tillatelser, ville dette gitt en omsetningsgrense på om lag 683 millioner kroner per lotteri.

Departementet har tidligere vist til at for store enkeltlotterier kan være problematiske, blant annet opp mot Norsk Tippings posisjon og EØS-retten. Det er imidlertid ikke redegjort for det konkrete juridiske grunnlaget for denne vurderingen, og henvendelser fra organisasjonene om innsyn i disse vurderingene har etter det opplyste ikke blitt besvart.

Samtidig har Norsk Tippings omsetning økt betydelig siden 2015, og de humanitære lotteriene utgjør i dag en stadig mindre andel av markedet. I en situasjon der be-

hovene internasjonalt øker, bistandsbudsjetter kuttes og regjeringen selv etterlyser mer privat kapital, fremstår det som særlig viktig å få klarhet i hvorfor en velfungerende og effektiv ordning begrenses, og hvilket rettslig handlingsrom som faktisk foreligger.

Svar:

Når vi vurderer enkelte pengespill på det private pengespillmarkedet, må vi se på helheten i den norske pengespillmodellen. Pengespill omfattes av EØS-avtalens regler om fri bevegelighet av tjenester og etableringsretten. Begrensninger i muligheten til å tilby pengespill må derfor begrunnes i allmenne hensyn og være nødvendige og egnet til å oppnå formålet, og regelverket må også være sammenhengende. Dette gjør det vanskelig å kombinere et stort privat pengespillmarked (både samlet og per spill) med Norsk Tipping og Norsk Rikstotos enerett som er begrunnet i ansvarlighet, uten å komme i konflikt med EØS-avtalens regler.

Det EØS-rettslige utgangspunktet er at det kan eksistere et privat pengespillmarked i tillegg til enerettsaktørenes tilbud, men at det må være av begrenset omfang. Det betyr at vi må være restriktive med hvilke betingelser tilbydere på det private pengespillmarkedet kan operere under, dette uavhengig hvem tilbyderne er og hva overskuddet eventuelt går til. Dersom regelverket for det private pengespillmarkedet blir for liberalt, vil det kunne svekke begrunnelsen for enerettsmodellen, noe som igjen vil kunne gå på bekostning av sårbare spillere.

Som representanten påpeker, ble en ny ordning for humanitære lotterier etablert i 2015, der det ble åpnet for fem tillatelser med omsetningsgrense på 300 millioner kroner per lotteri. Det ble lagt til grunn at det private pengespillmarkedet ikke skulle konkurrere med Norsk Tippings tallspill, hverken når det gjaldt omsetning eller størrelse på premier. Departementet var i dialog med ESA i forbindelse med utarbeidelse av høringsnotatet knyttet til dette arbeidet.

I ny pengespillforskrift ble antallet tillatelser til slike pengespill redusert fra fem til tre. Omsetningsgrensen for disse pengespillene ble sist endret i 2024, hvor det samtidig ble innført en årlig KPI-justering. Omsetningsgrensen for 2025 var 410 millioner kroner. Fristen til å søke om ny tillatelse gikk ut 1. september i fjor. Lotteritilsynet informerer om at kun to søknader er kommet inn. Dersom den samme totalgrensen som ble innført i 2015 skulle ha gjeldt for disse to pengespillene, ville det betydd at hvert pengespill kunne ha en omsetning på 750 millioner kroner. Å tillate private pengespill av en slik størrelse kunne utfordret enerettsmodellen og pengespillovens prinsipp om at det er enerettstilbyderne som har enerett til å tilby pengespill med høy omsetning, jf. pengespilloven § 10.

Kort oppsummert: For å sikre enerettsmodellens legitimitet og beskytte sårbare spillere, må det private pengespillmarkedet være av et begrenset omfang – både samlet og per spill.

SPØRSMÅL NR. 900

Innlevert 19. desember 2025 av stortingsrepresentant Lars Rem

Besvart 7. januar 2026 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Hvilke vurderinger har Klima- og miljødepartementet gjort av de økonomiske konsekvensene for husholdninger rundt Mjøsa dersom kommunale renseanlegg må oppgraderes for å fjerne mer nitrogen, og vil departementet legge fram anslag på forventet økning i kommunale avløpsavgifter per husholdning ved ulike løsningsalternativer (lokal oppgradering vs. regionalt samarbeid), og hvil-

ke støtteordninger vurderes for å skjerme lavinntekts- og sårbare husstander?

BEGRUNNELSE:

Mjøsa er et nasjonalt verdiorråde med økt risiko for næringstilførsel etter ekstremnedbør og flom. Flere kommuner vurderer eller planlegger tiltak for å redusere nitrogen fra kloakkvann, noe som kan kreve betydelige in-

vesteringer i renseanlegg og driftskostnader. En direkte konsekvens kan bli økte kommunale avløpsavgifter for innbyggerne. For mange husholdninger, spesielt i distriktene og blant lavinntektsfamilier, kan slike avgiftsøkninger gi reell økonomisk belastning.

Det er derfor viktig at departementet redegjør for hvilke økonomiske beregninger som foreligger, og om det finnes anslag for avgiftsøkning per husholdning under forskjellige løsningsscenarier (for eksempel oppgradering av hvert lokalrenseanlegg, bygging av større regionalt anlegg, eller kombinasjonsløsninger med tiltak i landbruket). I tillegg ber jeg om informasjon om tilgjengelige statlige støtteordninger, tilskuddsmidler eller kompensasjonsmekanismer som kan redusere kommunenes egenfinansiering og dermed dempe avgiftsøkningen for innbyggerne.

Avklaringer som ønskes i svaret:

Eventuelle beregnede beløp eller intervaller for økt årlig avløpsavgift per husstand for konkrete alternativer.

Oversikt over eksisterende eller planlagte tilskuddsordninger for nitrogenfjerning, inklusive kriterier for tildeling.

Om departementet vil støtte regionale løsninger eller naturbaserte tiltak som kan gi bedre kost-nytte og lavere avgiftsbelastning for innbyggerne.

Jeg ber om at svarene inkluderer tallgrunnlag eller henvisning til analyser/rapporter som ligger til grunn for vurderingene.

Svar:

Det er kommunen og statsforvalteren som er forurensningsmyndighet etter forurensningsloven og forurensningsforskriften. Eiere av avløpsanlegg – typisk kommunen eller interkommunale avløpsselskap – har ansvaret for planlegging, utbygging, drift og vedlikehold av avløpsinfrastrukturen innenfor kommunen. Dette innebærer at det er kommunene som må sørge for god og langsiktig planlegging for å etterleve gjeldende krav i forurensningsforskriften og vilkår fastsatt i utslippstillatelser.

I avløpssektoren gjelder prinsippene om selvkost og forurenser betaler, og dette skal også gjelde framover. Det betyr at det i hovedsak er vi som bruker avløpstjenestene som betaler for dem. Kommunene kan dekke kostnadene til avløpsrensing gjennom avløpsgebyret, innenfor dagens selvkostordning.

Samtidig er det iverksatt flere tiltak som kan bidra til å dempe gebyrutviklingen over tid. Regjeringen har redusert merverdiavgiften på vann- og avløpstjenester fra 25 til 15 prosent, noe som gir lavere gebyrer for husholdningene. Videre er avskrivningstiden for vann- og avløpsinfrastruktur justert, slik at investeringer kan fordeles

over lengre tid. Dette bidrar til å jevne ut kostnadene og redusere den årlige gebyrbelastningen.

Mjøsa inngår i Oslofjordens nedbørsfelt. Staten har etablert en tilskuddsordning til arbeidet med nitrogenfjerning ved avløpsrenseanlegg innenfor Oslofjordens nedbørsfelt. Tilskuddsordningen skal bidra med å redusere utslipp av nitrogen fra kommunalt avløp. Kommuner og kommunalt eide selskaper innenfor Oslofjordens nedbørsfelt kan søke om tilskudd.

Departementet legger til grunn at kommunene, innenfor gjeldende regelverk, vurderer ulike løsninger som kan gi best mulig kost-nytte, herunder regionalt samarbeid og kombinasjoner av tekniske og naturbaserte tiltak der dette er faglig og miljømessig forsvarlig. Slike vurderinger må gjøres lokalt og regionalt, basert på konkrete analyser.

